

DEN NORSKE KIRKE

BKF - Bergen kirkelige fellesråd

Møteinnkalling

BKF - Bergen kirkelige fellesråd

Møtedato: 24.04.2024 kl. 18:30
Møtested: Kirkens Hus - Marken 34
Arkivsak: 23/10737

Saksliste

BKF - Bergen kirkelige fellesråd

Møtedato: 24.04.2024 kl. 18:30
 Møtested: Kirkens Hus - Marken 34
 Arkivsak: 23/10737

Eventuelt forfall meldes Siri Hoff Austgulen på e-post sa267@kirken.no.
 Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed fra møtesekretær

SAKSKART		
Godkjenning av innkalling og saksliste		
18/24	23/10737-31	Godkjenning av innkalling og saksliste til møte 24.04.24
Godkjenning av protokoll		
19/24	23/10737-32	Godkjenning av protokoll fra BKF møte nr. 01/24 - 05.03.24
Saker til behandling		
20/24	23/12123-17	Årsregnskap 2023 - Revisjonsberetning og revisjonsrapport
21/24	24/03128-2	BKF - Økonomirapport pr 29.02.2024
22/24	24/03353-3	Tildelingsbrev fra Bergen kommune 2024
23/24	24/01546-6	Budsjettsøknad 2025 og økonomiplan 2025 - 2028 til Bergen kommune
24/24	24/04001-1	Økonomireglement for soknene i Bergen
25/24	20/01820-25	Årsmelding for BKF 2023
26/24	23/11577-10	Statusrapporter og HMS-rapport BKF 02/24
27/24	22/00491-9	Fyllingsdalen gravplass - Utvidelse - Navnet minnelund - FYLG2105
28/24	19/03027-18	Arbeid med bærekraft
29/24	23/11710-9	Lederlønnsutvalg

30/24	23/04898-15	Kontrollkomiteens årsmelding 2023
Orienteringssaker		
31/24	23/10737-33	Referat- og orienteringssaker

Bergen, 18.04.2024

Bjørn Norstrand
Leder

DEN NORSKE KIRKE

BKF - Bergen kirkelige fellesråd

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Siri Hoff Austgulen	414	23/10737-31	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
18/24	BKF - Bergen kirkelige fellesråd	24.04.2024

Godkjenning av innkalling og saksliste til møte 24.04.24

Saksorientering

Godkjenning av innkalling og saksliste til møte 24.04.24

Kirkevergens forslag til vedtak

Innkalling godkjennes

Saksliste godkjennes slik den foreligger

DEN NORSKE KIRKE

BKF - Bergen kirkelige fellesråd

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Siri Hoff Austgulen	414	23/10737-32	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
19/24	BKF - Bergen kirkelige fellesråd	24.04.2024

Godkjenning av protokoll fra BKF møte nr. 01/24 - 05.03.24

Vedlegg:

Protokoll BKF - Bergen kirkelige fellesråd 05.03.2024

Saksorientering

Det er ikke kommet merknad til protokollen

Kirkevergens forslag til vedtak

Protokoll fra BKF møte nr. 01/24 - 05.03.24 godkjennes som den foreligger

DEN NORSKE KIRKE

BKF - Bergen kirkelige fellesråd

Møteprotokoll nr. 01/24 BKF - Bergen kirkelige fellesråd

Møtedato:	05.03.2024 kl. 18:30
Møtested:	Kirkens Hus - Marken 34
Arkivsak:	23/10737
Til stede:	Morten Samsonsens (Bergen domkirke menighet), Amalie Ulevik Bjerk (Birkeland menighet), Bjørn Norstrand (Biskopshavn menighet), Kjell Helge Kleppstø (Bønes menighet), Arne Grostøl (Fana sokn), Per Arne Reite (Fyllingsdalen menighet), Gunnar Nyhammar (Laksevåg menighet), Ingeborg Hopland Nestås (Landås menighet), Ragnar Gjengedal (Nygård menighet), Torstein Sætre (Loddefjord menighet), Jostein Gimmedstad (Løvestakksiden menighet), Nils Gunnar Toppe (Salhus menighet), Karin Stang Volden (Skjold menighet), Per Kristian Erdal (Storetveit menighet), Randi Wollan Neuber (Sælen menighet), Sigrid Tro (Søreide menighet), Thor Kalland (Ytre Arna sokn), Monica Sæle (Årstad menighet), Tor David Hanson (Åsane menighet), Maren Flotve Tischendorf (Geistlig repr.), Magnus Mjelstad (Bergen kommune),
Fra administrasjonen:	Mette Svanes (kirkeverge), Mette Rogstad Heimli (økonomisjef), Benny Mortensen (HR-sjef), Inghild Hareide Hansen (gravplasssjef), Arne Tveit (kirkebyggsjef), Mona Gangsøy Eide (administrasjonssjef), Lars Kristian Stendahl Gjervik (sjef kirkeliv, kultur og diakoni)
Møtende varamedlemmer:	Hans Martin Svarstad (Arna menighet) for Kari Secher, Øyvind Herman Eide (Olsvik menighet) for Sølvi Mostraum Krabbedal, Torgeir Paulsen (Sandviken menighet) for Jostein Aarvik
Meldt forfall:	Thor Brekkeflat (Slettebakken menighet)
Forfall:	Magne Fonn Hafskor (Eidsvåg menighet), Bjørn Rosland Norberg (Fridalen menighet),
Andre:	Jacobus Johannes Maria Van Geel (vara Fyllingsdalen menighet), Tor Andre Ljosland var til stede tom sak 07/24, Helge Bull Madsen på sak 07/24

SAKSLISTE	Side
Godkjenning av innkalling og saksliste	
1/24 Godkjenning av innkalling og saksliste	3
Godkjenning av protokoll	
2/24 Godkjenning av protokoll fra BKF møte nr. 01/23 - 13.12.23	3
Saker til behandling	
3/24 Årsregnskap 2023	4
4/24 BKF - Økonomirapport pr 31.12.2023	4
5/24 Økonomiplan 2025 -2028	5
6/24 Manglende bekreftelse på strømstøtte fra kommunen, behov for tiltak	5
7/24 Orientering om Akasia	6
8/24 Utkast til årsmelding 2023 (foreløpig)	7
9/24 Fyllingsdalen gravplass - Urnevegg	7
10/24 Gravstatus på Storetveit kirkegård - Sak fra Storetveit menighetsråd	8
11/24 Sædalen kirke - alterbilde og liturgiske møbler	9
12/24 Valg av representanter til BKF's utvalg	9
13/24 Reviderte mandater/reglementer for utvalgene	11
14/24 Revidert stillingsbeskrivelse daglig leder	11
15/24 Statusrapporter og HMS-rapport BKF 01/24	12
16/24 Bjørgvin bispedømmeråds tiltak for å komme i budsjettbalanse	12
Orienteringssaker	
17/24 Referat- og orienteringssaker	12

Bergen, 11.03.2024

Bjørn Norstrand
Leder

Mette Svanes
Kirkeverge

Godkjenning av innkalling og saksliste**1/24 Godkjenning av innkalling og saksliste**

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Bergen kirkelige fellesråd	05.03.2024	1/24

Kirkevergens forslag til vedtak

Innkalling godkjennes

Saksliste godkjennes slik den foreligger

Møtebehandling

Sak 13/24 Reviderte mandater/reglementer for utvalgene ble tatt før sak 12/24 - Valg av representanter til BKF's utvalg

Det ble ikke fremmet alternative forslag til vedtak

BKF Bergen kirkelige fellesråds vedtak

Innkalling godkjennes

Saksliste godkjennes slik den foreligger

Godkjenning av protokoll**2/24 Godkjenning av protokoll fra BKF møte nr. 01/23 - 13.12.23**

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Bergen kirkelige fellesråd	05.03.2024	2/24

Kirkevergens forslag til vedtak

Protokoll fra BKF møte nr. 01/23 - 13.12.23 godkjennes med merknaden som meldt i forkant av møtet

Møtebehandling

Det ble ikke fremmet alternative forslag til vedtak

BKF Bergen kirkelige fellesråds vedtak

Protokoll fra BKF møte nr. 01/23 - 13.12.23 godkjennes med merknaden som meldt i forkant av møtet

Saker til behandling**3/24 Årsregnskap 2023**

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Bergen kirkelige fellesråd	05.03.2024	3/24

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd fastsetter det fremlagte regnskapet for 2023 med investeringsregnskap, driftsregnskap, balanse, noter og økonomisk årsberetning.

Regnskapsmessig resultat i drifts- og investeringsregnskapet disponeres som beskrevet i saken.

Møtebehandling

Det ble ikke fremmet alternative forslag til vedtak

BKF Bergen kirkelige fellesråds vedtak

Bergen kirkelige fellesråd fastsetter det fremlagte regnskapet for 2023 med investeringsregnskap, driftsregnskap, balanse, noter og økonomisk årsberetning.

Regnskapsmessig resultat i drifts- og investeringsregnskapet disponeres som beskrevet i saken.

4/24 BKF - Økonomirapport pr 31.12.2023

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Bergen kirkelige fellesråd	05.03.2024	4/24

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd tar økonomirapport pr 31.12.2023 til orientering.

Møtebehandling

Det ble ikke fremmet alternative forslag til vedtak

BKF Bergen kirkelige fellesråds vedtak

Bergen kirkelige fellesråd tar økonomirapport pr 31.12.2023 til orientering.

5/24 Økonomiplan 2025 -2028

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Bergen kirkelige fellesråd	05.03.2024	5/24

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd vedtar økonomiplan 2025 – 2028 slik den er presentert i saken.

Møtebehandling

Det ble pekt på skrivefeil i sakspapirene, der står at Loddefjord kirke blir 150 år i 2025, det riktige er at Loddefjord kirke blir 100 år

Det ble ikke fremmet alternative forslag til vedtak

BKF Bergen kirkelige fellesråds vedtak

Bergen kirkelige fellesråd vedtar økonomiplan 2025 – 2028 slik den er presentert i saken.

6/24 Manglende bekreftelse på strømstøtte fra kommunen, behov for tiltak

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Bergen kirkelige fellesråd	05.03.2024	6/24

Kirkevergens forslag til vedtak

- 1) Bergen kirkelige fellesråd ser utfordringen med de store strømkostnadene.
- 2) Bergen kirkelige fellesråd forventer at kommunen følger opp statens anmodninger og gir oss tilsvarende strømstøtte som vi fikk i 2022 og starten av 2023, og ber kirkevergen om å arbeide videre med dette.
- 3) Bergen kirkelige fellesråd vedtar at brukstemperaturen i alle kirkerom skal være maksimalt 19 grader i månedene oktober-mars.
- 4) Bergen kirkelige fellesråd ber kirkevergen vurdere omprioriteringer i investeringsbudsjettet, med mål om å senke strømforbruket.
- 5) Bergen kirkelige fellesråd ber kirkevergen se på tiltak som kan gi strømsparing, og oppfordrer menighetene til å være kreative med tiltak som kan redusere forbruket.

Møtebehandling

Kirkebyggsjefen spurte gjennom samtalen om alle menigheter/kirker skulle behandles likt, eller om en skulle behandle hver kirke individuelt, basert på de lokale forutsetningene. Flere uttalte seg om denne saken, alle var enige om at hver kirke må behandles individuelt, basert på lokale forutsetninger.

Det ble også uttrykt at 19 grader i kirkerommet burde være akseptabelt

Det ble ikke fremmet alternative forslag til vedtak

BKF Bergen kirkelige fellesråds vedtak

- 1) Bergen kirkelige fellesråd ser utfordringen med de store strømkostnadene.
- 2) Bergen kirkelige fellesråd forventer at kommunen følger opp statens anmodninger og gir oss tilsvarende strømstøtte som vi fikk i 2022 og starten av 2023, og ber kirkevergen om å arbeide videre med dette.
- 3) Bergen kirkelige fellesråd vedtar at brukstemperaturen i alle kirkerom skal være maksimalt 19 grader i månedene oktober-mars.
- 4) Bergen kirkelige fellesråd ber kirkevergen vurdere omprioriteringer i investeringsbudsjettet, med mål om å senke strømforbruket.
- 5) Bergen kirkelige fellesråd ber kirkevergen se på tiltak som kan gi strømsparing, og oppfordrer menighetene til å være kreative med tiltak som kan redusere forbruket.

7/24 Orientering om Akasia

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Bergen kirkelige fellesråd	05.03.2024	7/24

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd tar informasjonen til orientering.

Møtebehandling

Tor André Ljosland og Helge Bull Madsen orienterte i møtet

Det ble ikke fremmet alternative forslag til vedtak

BKF Bergen kirkelige fellesråds vedtak

Bergen kirkelige fellesråd tar informasjonen til orientering.

8/24 Utkast til årsmelding 2023 (foreløpig)

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Bergen kirkelige fellesråd	05.03.2024	8/24

Kirkevergens forslag til vedtak

Kirkevergen bes ta med innspill som kommer i møtet for det videre arbeidet med årsmeldingen.

Møtebehandling

Det ble ikke fremmet alternative forslag til vedtak

BKF Bergen kirkelige fellesråds vedtak

Kirkevergen bes ta med innspill som kommer i møtet for det videre arbeidet med årsmeldingen.

9/24 Fyllingsdalen gravplass - Urnevegg

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Bergen kirkelige fellesråd	05.03.2024	9/24

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd slutter seg til gravplassmyndighetens plan for urnevegger på Fyllingsdalen gravplass. Planen videresendes statsforvalteren i Vestfold og Telemark for godkjenning

Møtebehandling

Det ble ikke fremmet alternative forslag til vedtak

BKF Bergen kirkelige fellesråds vedtak

Bergen kirkelige fellesråd slutter seg til gravplassmyndighetens plan for urnevegger på Fyllingsdalen gravplass. Planen videresendes statsforvalteren i Vestfold og Telemark for godkjenning

10/24 Gravstatus på Storetveit kirkegård - Sak fra Storetveit menighetsråd

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Bergen kirkelige fellesråd	05.03.2024	10/24

Kirkevergens forslag til vedtak

Fellesrådets vedtatte planer legges til grunn for videre arbeid med utvikling og rehabilitering av Storetveit kirkegård.

Møtebehandling

I saksfremlegget var det med forslag fra Storetveit menighetsråd om hva som kunne vedtas i Bergen kirkelige fellesråds møte

Storetveit menighetsråds forslag til vedtak:

1. BKF pålegger Gravferdsmyndighetene å starte med planlegging og utredning av ny urnelund på Storetveit kirkegård.
2. Samtidig må det gjennomføres en befaring for å se på muligheter for en fortetning av urneplasser på eksisterende arealer.
3. Manglende drenering i område D00 bør også ordnes så raskt som praktisk mulig

Votering

Det var 24 stemmeberettigede

Det ble først stemt over Storetveit menighetsråds forslag til vedtak.

12 stemmer for og 12 stemmer mot

Etter stemmelikhet måtte fellesrådsleders dobbeltstemme telle med. Storetveit menighetsråds forslag ble da 12 stemmer for og 13 stemmer imot.

Deretter ble det stemt over kirkevergens forslag til vedtak. Det ble enstemmig vedtatt.

Kirkevergens forslag til vedtak ble da stående

BKF Bergen kirkelige fellesråds vedtak

Fellesrådets vedtatte planer legges til grunn for videre arbeid med utvikling og rehabilitering av Storetveit kirkegård.

11/24 Sædalen kirke - alterbilde og liturgiske møbler

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Bergen kirkelige fellesråd	05.03.2024	11/24

Kirkevergens forslag til vedtak

1. Bergen kirkelige fellesråd godkjenner fremlagte forslag til alterbilde i Sædalen kirke.
2. Bergen kirkelige fellesråd godkjenner fremlagte forslag til liturgiske møbler og prosesjonskors i Sædalen kirke, men ber kirkevergen sende menighetsrådets kommentarer videre til biskopen sammen med søknaden, og ber om at kommentarene hensyntas i det videre arbeidet.
3. Saken sendes videre til godkjenning hos Bjørgvin Biskop, med kopi til prost.

Møtebehandling

Fellesrådsrepresentanten fra Bergen kommune er entreprenør for bygging av Sædalen kirke, er derfor inhabil i saken som omhandler Sædalen kirke

Det ble ikke fremmet alternative forslag til vedtak

BKF Bergen kirkelige fellesråds vedtak

1. Bergen kirkelige fellesråd godkjenner fremlagte forslag til alterbilde i Sædalen kirke.
2. Bergen kirkelige fellesråd godkjenner fremlagte forslag til liturgiske møbler og prosesjonskors i Sædalen kirke, men ber kirkevergen sende menighetsrådets kommentarer videre til biskopen sammen med søknaden, og ber om at kommentarene hensyntas i det videre arbeidet.
3. Saken sendes videre til godkjenning hos Bjørgvin Biskop, med kopi til prost.

12/24 Valg av representanter til BKF's utvalg

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Bergen kirkelige fellesråd	05.03.2024	12/24

Kirkevergens forslag til vedtak

1. Bergen kirkelige fellesråd velger representanter til utvalgene i tråd med forslaget.
2. Bergen kirkelige fellesråd velger Magnus Mjelstad som leder og xxx som nestleder i Gravplassutvalget.
3. Bergen kirkelige fellesråd oppnevner medlemmer til Gravplassutvalget som foreslått i saken.

Møtebehandling

Leder av valgkomiteen, Ragnar Gjengedal la frem valgkomiteens innstilling i møtet til kandidater i møtet:

- *Kirkebyggutvalget*: Tor David Hanson (Åsane), Asbjørn Valen (Fana), Ingeborg Hopland Nestås (Bergensdalen), Torstein Sætre (Bergen domprosti).
Vararepresentanter: Randi Wollan Neuber (Bergensdalen), Marit Vik (Åsane), Marita Børve (Fana), Grete Line Simonsen (Bergen domprosti).
- *Gravplassutvalget*: Magnus Mjelstad (BK) (leder), Nils Gunnar Toppe (nestleder), Karin Stang Volden. *Vararepresentanter*: Eivind Skår (BK), Grete Line Simonsen.
- *Administrasjonsutvalget*: Ragnar Gjengedal (leder), Bjørn Rosland Norberg, Benedikte Thorsvik. *Vararepresentanter*: Jorunn Haukås, Kjell Helge Kleppstø
- *Kontrollkomiteen*: Bjarte Flaten (leder), Harald Berge Breistein, Per Kristian Erdal, Sigrid Tro.

Valgkomiteens forslag til vedtak:

Forslaget fra valgkomiteen godkjennes slik det foreligger.

Kulturutvalget oppnevnes etter at nytt mandat er vedtatt.

BKFs arbeidsutvalg gis fullmakt til å supplere vara-representanter til utvalgene.

Votering

Det var 24 stemmeberettigede

Det ble stemt over valgkomiteens forslag, med punkt 3 fra kirkevergens forslag til vedtak i tillegg. Dette ble enstemmig vedtatt.

BKF Bergen kirkelige fellesråds vedtak

Forslaget fra valgkomiteen godkjennes slik det foreligger.

Kulturutvalget oppnevnes etter at nytt mandat er vedtatt.

BKFs arbeidsutvalg gis fullmakt til å supplere vara-representanter til utvalgene

Bergen kirkelige fellesråd oppnevner medlemmer til Gravplassutvalget som foreslått i kirkevergens saksutredning

13/24 Reviderte mandater/reglementer for utvalgene

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Bergen kirkelige fellesråd	05.03.2024	13/24

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd vedtar de oppdaterte mandatene/reglementer slik som fremlagt i saken.

Møtebehandling

Ble behandlet før sak 12/24 Valg av representanter til BKF's utvalg

Det ble ikke fremmet alternative forslag til vedtak

BKF Bergen kirkelige fellesråds vedtak

Bergen kirkelige fellesråd vedtar de oppdaterte mandatene/reglementer slik som fremlagt i saken.

14/24 Revidert stillingsbeskrivelse daglig leder

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Bergen kirkelige fellesråd	05.03.2024	14/24

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd tar saken om stillingsbeskrivelse for daglig leder til orientering.

Møtebehandling

Det ble ikke fremmet alternative forslag til vedtak

BKF Bergen kirkelige fellesråds vedtak

Bergen kirkelige fellesråd tar saken om stillingsbeskrivelse for daglig leder til orientering.

15/24 Statusrapporter og HMS-rapport BKF 01/24

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Bergen kirkelige fellesråd	05.03.2024	15/24

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd tar vedlagte statusrapporter og HMS-rapport til orientering.

Møtebehandling

Det ble ikke fremmet alternative forslag til vedtak

BKF Bergen kirkelige fellesråds vedtak

Bergen kirkelige fellesråd tar vedlagte statusrapporter og HMS-rapport til orientering.

16/24 Bjørgvin bispedømeråds tiltak for å komme i budsjettbalanse

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Bergen kirkelige fellesråd	05.03.2024	16/24

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd tar informasjonen til orientering.

Møtebehandling

Det ble ikke fremmet alternative forslag til vedtak

BKF Bergen kirkelige fellesråds vedtak

Bergen kirkelige fellesråd tar informasjonen til orientering.

Orienteringssaker

17/24 Referat- og orienteringssaker

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Bergen kirkelige fellesråd	05.03.2024	17/24

Kirkevergens forslag til vedtak

Sakene tas til orientering

Møtebehandling

1. Protokoll fra møte i Arbeidsutvalget 20.02.24 - møte nr. 01/24
2. Årsmelding 2023 - Kontrollkomiteen
3. Muntlig orientering fra kirkevergen

Kirkevergen:

Regjeringens kirkebevaringsprogram på 10 milliarder kroner er vedtatt og presentert. Utkast til forskriften som skal regulere tildeling av midler fra Kirkebevaringsfondet er nå ute på høring. Høringsfristen er før neste fellesrådsmøte. Kirkevergen vil gi innspill til forskriften i dialog med andre fellesråd.

BKF Bergen kirkelige fellesråds vedtak

Sakene tas til orientering

DEN NORSKE KIRKE

BKF - Bergen kirkelige fellesråd

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Mette Rogstad Heimli	133	23/12123-17	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
20/24	BKF - Bergen kirkelige fellesråd	24.04.2024

Årsregnskap 2023 - Revisjonsberetning og revisjonsrapport

Vedlegg:

Uavhengig revisors beretning 2023 Bergen Kirkelige Fellesråd
Revisjonsrapport 2023
Finansreglement for Bergen kirkelige fellesråd

Saksorientering

Bergen kirkelige fellesråd fastsatte årsregnskapet for 2023 i møte 05.03.24 (BKF-sak 15/24).

Etter møtet ble årsregnskap og økonomisk årsmelding signert av kirkeverge og fellesrådets leder.

Revisor har avgitt ren revisjonsberetning datert 19.03.24, se vedlegg.

Signert årsregnskap, økonomisk årsmelding og revisjonsberetning er lagt ut på BKF sin nettside:

[Årsregnskap - Bergen kirkelige fellesråd \(kirken.no\)](https://kirken.no)

I tillegg til revisjonsberetningen har vi mottatt revisjonsrapport nr. 7, datert 19.03.24, se vedlegg.

Revisjonsrapportens formål er å gi en oppsummering av vesentlige forhold som revisor har blitt kjent med i løpet av revisjonen. Her konkluderer revisor blant annet med at:

- «Vi har ikke avdekket noen forhold som var av en slik karakter eller størrelse at de skaper usikkerhet om det fremlagte årsregnskap.»
- «Dokumentasjon på årsregnskapet som er blitt fremlagt har vært av tilfredsstillende kvalitet.»
- «Etter vår mening har samarbeidet med fellesrådets ledelse og øvrige personale vært godt. Vi har fått den assistanse og de opplysninger vi har bedt om.»

Revisjonsrapporten kommenterer følgende forhold:

Intern kontroll

«Det er i 2023, som i 2022, identifisert tilfeller hvor det kun har vært en godkjenner på inngående fakturaer, noe som ikke er i henhold til rutine for intern kontroll. Avdekkede tilfeller er rettet opp. Det er fremdeles en risiko for at tilsvarende tilfeller kan skje igjen, men sammen med regnskapsfører er det utarbeidet rutiner dom vil avdekke tilfeller hvor dette har skjedd»

Regnskapsfører Aider har utarbeidet en rapport som blir gjennomgått fortløpende etter hver periodeslutt, dvs januar/februar, deretter månedlig. Vi følger opp at rapportene blir levert og kommentert som avtalt.

Finansreglement

Det er i tidligere revisjonsrapporter påpekt at BKF ikke har et finansreglement slik økonomiforskriften krever. Dette er nå på plass etter vedtak i fellesrådet 01.11.23 (BKF-sak 54/23), se vedlegg.

For ordens skyld – revisjonsrapporten omtaler eierskap i Akasia AS og Kirkepartner AS. BKF eier også 51 % av aksjene i Kyrkjekultur Vest AS. Vi har etterspurt om rapporten burde endres i forhold til dette og har fått følgende svar:

«Vi vurderer det ikke som nødvendig å endre rapporten da informasjonen er riktig, og poenget står seg, selv om Kyrkjekultur Vest AS ikke er nevnt i rapporten.»

Avslutning av drifts- og investeringsregnskap

Det er i tidligere revisjonsrapporter påpekt at BKF ikke har avsluttet årsregnskapet i tråd med økonomiforskriftens «strykningsregler» for transaksjoner til og fra fond. Revisjonsrapporten bekrefter at dette er korrekt gjennomført i 2023.

Periodisering festeavgifter

Periodisering av festeavgifter er omtalt i revisjonsrapport for 2021 og 2022, men ikke i 2023. I 2023 er det gjennomført en manuell beregning hvor samtlige fakturerte festeavgifter er fordelt over det antall år det faktisk er fakturert for (varierer mellom 1 til 25 år). Dette gir et bedre estimat for periodiseringseffekter enn det som har vært gjort tidligere, da totale avgifter er fordelt over 5 år (som utgjør hovedtyngden av alle fakturerte avgifter).

Beregnet periodiseringsdifferanse var i 2023 3,05 millioner kroner, mot 3,2 millioner kroner i 2022.

Hovedorganisasjonen KA ba 20. oktober 2023 om at Barne- og familiedepartementet skulle vurdere et unntak i forskrift om økonomiforvaltningen i sokn i Den norske kirke for å unnta festeinntekter fra hovedregelen om periodisering. Før påske ble det lagt fram forslag om å ta inn et nytt punkt i økonomiforskriften (§4 nytt punkt (5)):

(5) Forskuddsbetalte avgifter for feste av grav kan inntektsføres når de innbetales.

Forslaget er sendt på høring med høringsfrist 21. mai. Forskriftsendringen vil gi samsvar mellom regelverk og gjeldende praksis både i Bergen og øvrige fellesråd, og hilses varmt velkommen.

Kontrollkomiteen behandlet årsregnskapet i møte 9. april. Her møtte revisor fra Deloitte, fellesrådsleder og kirkevergen v/økonomisjef i tillegg. Revisor deltar også i fellesrådsmøtet 24. april.

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd tar revisjonsberetning og revisjonsrapport nr 7 2023 til orientering, og ber kirkevergen følge opp merknaden i revisjonsrapporten vedrørende intern kontroll.

Deloitte AS
Lars Hilles gate 30
Postboks 6013 Postterminalen
NO-5892 Bergen
Norway

Tel: +47 55 21 81 00
www.deloitte.no

Til Bergen Kirkelige Fellesråd

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Bergen Kirkelige Fellesråd som viser et netto driftsresultat på kr 11.549.424 og et mindreforbruk på kr 0. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2023, driftsregnskap og investeringsregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til fellesrådet per 31. desember 2023, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med forskrift om økonomiforvaltningen i sokn i Den norske kirke og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift, god kommunal revisjonsskikk i Norge og International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av fellesrådet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Årsberetningen

Fellesrådet og daglig leder er ansvarlig for informasjonen i årsberetningen. Øvrig informasjon omfatter den lovbestemte årsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og
- at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

Fellesrådets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Fellesrådet og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide og fastsette årsregnskapet og for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its global network of member firms, and their related entities (collectively, the "Deloitte organization"). DTTL (also referred to as "Deloitte Global") and each of its member firms and related entities are legally separate and independent entities, which cannot obligate or bind each other in respect of third parties. DTTL and each DTTL member firm and related entity is liable only for its own acts and omissions, and not those of each other. DTTL does not provide services to clients. Please see www.deloitte.no to learn more.

Registrert i Foretaksregisteret
Medlemmer av Den norske Revisorforening
Organisasjonsnummer: 980 211 282

vår konklusjon. Betyggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av de intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av fellestrådet interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir en dekkende fremstilling.

Vi kommuniserer med fellestrådet blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av fellestrådet regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Bergen, 19. mars 2024
Deloitte AS

Unni-Renate Moe
statsautorisert revisor

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur". De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Unni-Renate Moe

Statsautorisert revisor

Serienummer: UN:NO-9578-5995-4-99839

IP: 163.116.xxx.xxx

2024-03-19 15:04:08 UTC

Penneo Dokumentnøkkel: 4TU17-4DB0Z-TDXYS-FJTV0-6QQC4-CC118

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>**. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validator>

Deloitte AS
Lars Hilles gate 30
Postboks 6013 Postterminalen
NO-5892 Bergen
Norway

Tel: +47 55 21 81 00
www.deloitte.no

Bergen Kirkelige Fellestråd
Att.: Kirkeverge Mette Svanes
Marken 34

5017 BERGEN

19. mars 2024

Revisjonsrapport nr. 7
(journalføres)

REVISJONSRAPPORT FOR REGNSKAPSÅRET 2023

Vi har avsluttet revisjonen av årsregnskapet for Bergen Kirkelige Fellestråd (BKF) for 2023. Vi vil i denne forbindelse knytte noen kommentarer til vårt arbeid og det fremlagte årsregnskap. Revisjonsrapportens formål er å gi en oppsummering av vesentlige forhold som vi er blitt kjent med i løpet av revisjonen.

I vår revisjon har vi gjennomført de revisjonshandlinger vi har ansett nødvendig for å få bekreftet at årsregnskapet ikke inneholder vesentlige feil eller mangler.

Etter vår mening har samarbeidet med fellestrådet ledelse og øvrig personale vært godt. Vi har fått den assistanse og de opplysninger vi har bedt om.

Fellestrådet ledelse er ansvarlig for å etablere og opprettholde en tilfredsstillende intern kontroll, herunder sørge for at regnskapsføringen er i samsvar med lov og forskrifter og at formuesforvaltningen er ordnet på betryggende måte.

Vi gjør oppmerksom på at vår gjennomgang av den interne kontroll er begrenset til den gjennomgang vi er pliktige til i henhold til god revisjonsskikk.

Uavhengighet og objektivitet

Vi vil innledningsvis bekrefte at revisjonsteamet overholder kravene til uavhengighet og objektivitet i henhold til revisorloven. Andre tjenester enn revisjons- og revisjonsrelatert arbeid for fellestrådet er utført i begrenset omfang.

Revisjonen gjennom året

Ved vår revisjon gjennom året har vi lagt vekt på å kontrollere påliteligheten i de interne kontroll- og regnskapsrutiner som fører frem til og danner grunnlaget for avleggelsen av årsregnskapet. Videre har vi utført direkte kontroll av utvalgte poster i regnskapet.

Vi har ikke avdekket noen forhold som var av en slik karakter eller størrelse at de skaper usikkerhet om det fremlagte årsregnskap. Vi vil likevel kommentere enkelte forhold nedenfor.

Intern kontroll

Det er i 2023, som i 2022, identifisert tilfeller hvor det kun har vært en godkjenner på inngående fakturaer, noe som ikke er i henhold til rutine for intern kontroll. Avdekkede tilfeller er rettet opp. Det er fremdeles en risiko for at tilsvarende tilfeller kan skje igjen, men sammen med regnskapsfører er det utarbeidet rutiner som vil avdekke tilfeller hvor dette har skjedd.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its global network of member firms, and their related entities (collectively, the "Deloitte organization"). DTTL (also referred to as "Deloitte Global") and each of its member firms and related entities are legally separate and independent entities, which cannot obligate or bind each other in respect of third parties. DTTL and each DTTL member firm and related entity is liable only for its own acts and omissions, and not those of each other. DTTL does not provide services to clients. Please see www.deloitte.no to learn more.

Registrert i Foretaksregisteret
Medlemmer av Den norske Revisorforening
Organisasjonsnummer: 980 211 282

© Deloitte AS

Finansreglement

Forskrift om økonomiforvaltningen i sokn i Den norske Kirke § 21 angir at det skal utarbeides et finansreglement dersom finansformue plasseres i annet enn bankinnskudd. Bergen Kirkelige Fellesråd har investeringer i aksjer i Akasia AS og i Kirkepartner AS, og har i 2023 utarbeidet og behandlet finansreglement i fellesrådet.

Revisjonen av årsoppgjøret

Ved vår revisjon av årsoppgjøret har vi lagt vekt på kontroll av fullstendighet av inntekter og gjeld, og gyldighet av eiendeler og kostnader.

Dokumentasjonen på årsregnskapet som er blitt fremlagt for revisjon har vært av tilfredsstillende kvalitet.

Vi har ved våre revisjonshandlinger ikke funnet vesentlige formelle eller materielle feil i det fremlagte regnskap. Vi vil kommentere enkelte forhold under.

Avslutning av drifts- og investeringsregnskap

Avslutningen av drifts- og investeringsregnskapet skal gjennomføres i tråd med Forskrift om økonomiforvaltning i sokn i Den norske kirke § 17. Det er vår vurdering at fellesrådet for 2023 har avsluttet drifts- og investeringsregnskapet i samsvar med forskrift.

Avslutning

Vennligst ta kontakt dersom det er spørsmål til punktene ovenfor.

Vi vil avslutningsvis takke for et godt samarbeid knyttet til revisjonen av regnskapsåret 2023.

Med vennlig hilsen
Deloitte AS

Unni-Renate Moe
statsautorisert revisor

Kopi: Kontrollkomiteen

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur". De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Unni-Renate Moe

Statsautorisert revisor

Serienummer: UN:NO-9578-5995-4-99839

IP: 163.116.xxx.xxx

2024-03-20 11:03:16 UTC

Penneo Dokumentnøkkel: HKNP2-NPG5C-EAZE7-ICMUO-CSIV6-TQ2MI

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stempelt med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>**. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validator>

FINANSREGLEMENT FOR BERGEN KIRKELIGE FELLESRÅD

(Vedtatt av Bergen kirkelige fellesråd 01.11.2023, BKF-sak 54/23)

Dersom finansformue plasseres i annet enn bankinnskudd er det i henhold til økonomiforskriften¹⁾ krav til eget finansreglement.

1. Finansreglementets formål

Reglementet skal angi rammer og begrensninger for forvaltningen av finansaktiviteter og inneholder bestemmelser som hindrer fellesrådet fra å ta vesentlig finansiell risiko i sin finansforvaltning.

Fellesrådet skal forvalte finansielle midler slik at tilfredsstillende avkastning kan oppnås uten at det innebærer vesentlig finansiell risiko.

2. Grunnleggende krav

Likviditet/finansielle midler som vurderes plassert i annet enn bankinnskudd skal kunne klassifiseres som langsiktige finansielle aktiva, det vil si aktiva som kan forvaltes innenfor en lang tidshorison. Øremerkede midler er ikke langsiktige midler.

Det skal være tilstrekkelig kompetanse i fellesrådet til at man innehar nødvendig kunnskap om finansforvaltning og kan ivareta finansreglementet.

3. Bankinnskudd

BKF har gjennom rammeavtale via Bergen kommune en hovedbankforbindelse. Rammeavtalen er ikke til hinder for at likvide midler plasseres i andre banker dersom innskuddsvilkårene er bedre der.

Kirkevergen har ansvar for å påse at BKF til enhver tid oppnår best mulig innskuddsrenter.

4. Eierskap

Bergen kirkelige fellesråd (BKF) eier eller har eierinteresser i:

- Akasia AS med datterselskap
- Kirkepartner AS
- Kyrkjekultur vest AS

BKF forvalter eierskapet på vegne av soknene i Bergen, i tråd med Kirkeordning for Den norske kirke av 2021 § 17.

Fellesrådet har vedtatt en Eiermelding²⁾ som gir de strategiske og prinsipielle grunnlaget for BKF sin eierskapspolitikk. Eiermeldingen redegjør for Bergen kirkelige fellesråd (BKF) sine eierskap, og gir informasjon om hvorfor BKF eier aksjeselskap, hvordan BKF skal opptre som eier, og hvilke mål og forventninger BKF har til selskapene.

Endring i BKF sine eierskap og/eller eierpolitikk skal kun skje etter vedtak i fellesrådet. Ved eventuell endring i eierskap og/eller eierpolitikk etableres rutiner som sørger for at finansforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll, herunder rutiner for vurdering og håndtering av finansiell risiko og risikospredning.

5. Alternativ plassering av likviditet/finansielle midler

Alternativ plassering av likviditet/finansielle midler i annet enn bankinnskudd skal kun skje etter vedtak i fellesrådet.

Plassering skal skje via anerkjente forvaltningsselskap som legger til grunn samme etiske tenkning som Statens pensjonsfond bruker for sine plasseringer.

Ved valg av alternativ plassering skal må det etableres rutiner som sørger for at finansforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll, herunder rutiner for vurdering og håndtering av finansiell risiko og risikospredning. I tillegg må det etableres rapporteringsrutiner, slik at fellesrådet minimum halvårlig får en rapport som viser status for fondsforvaltningen. Rapporteringen skal inneholde en beskrivelse og vurdering av plasseringenes sammensetning, verdiberegning, avkastning, risiko og eventuelle avvik.

¹⁾ Forskrift om økonomiforvaltningen i sokn i Den norske kirke, vedtatt av Barne- og familiedepartementet gjeldende fra 01.01.2021 og senere endringer

[Forskrift om økonomiforvaltningen i sokn i Den norske kirke - Lovdata](#)

²⁾ Eiermelding Bergen kirkelige fellesråd vedtatt 03.05.23 (BKF-sak 20/23)

[19_04444-245 komplett innkalling_bkf - bergen kirkelige fellesråd 03.05 648812_1_1.pdf \(kirken.no\)](#)

DEN NORSKE KIRKE

BKF - Bergen kirkelige fellesråd

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Elin Træet	131	24/03128-2	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
21/24	BKF - Bergen kirkelige fellesråd	24.04.2024

BKF - Økonomirapport pr 29.02.2024

Vedlegg:

Økonomirapport 29.02.24 FR

Saksorientering

Vedlagt følger økonomirapport pr 29.02.2024.

Det er beklageligvis avdekket en større regnefeil i årets vedtatte driftsbudsjett. Budsjettert arbeidsgiveravgift for virksomhetsområdet Kirkeliv og administrasjon er budsjettert kr 4.150.000 for høyt. Dette vil bli korrigert i revidert budsjett, og bedrer budsjettbalansen med samme beløp. Vi vil fortsatt være avhengig av renteinntekter og/eller tilførsel fra fond for å oppnå budsjettbalanse, men behovet halveres i forhold til det som tidligere er kommunisert.

Investeringsrapportene for Kirkebygg og Gravplass inneholder nå mer informasjon enn tidligere. For prosjekter som strekker seg over flere år inkluderer vi nå tallene for akkumulerte investeringer pr 31.12.23. I tillegg inneholder rapportene nå også bokførte inntekter (mot kun budsjetterte inntekter tidligere).

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd tar økonomirapport pr 29.02.2024 til orientering.

ØKONOMIRAPPORT
PR 29.02.2024 FOR
BERGEN KIRKELIGE
FELLESRÅD

Oppsummering

Drift

Bergen kirkelige fellesråd forvalter store verdier og har ansvar for å forvalte disse på en god måte. Administrasjonen legger i hvert møte i fellesrådet fram rapporter som viser utvikling i inntekter og utgifter. I tråd med forskrift om økonomiforvaltning for sokn i Den norske kirke skal det foreslås tiltak hvis det er nevneverdig avvik i forhold til opprinnelig eller regulert budsjett.

Nærmere ¾ av inntektene i driftsregnskapet kommer fra Bergen kommune.

Budsjetterte driftsutgifter fordeler seg med 52 % på Kirkeliv og administrasjon, 32 % på Gravplass og 17 % på Kirkebygg. Avvik pr 29.02.24 kommenteres under det enkelte virksomhetsområde.

Totaloversikt drift

Regnskap pr. 29.02.2024	Totaloversikt			
	Regnskap 29.02.24	Budsjett 29.02.24*	forbruk % budsjett	Regnskap 28.02.23
1.1 Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter	-4 905 980	-4 680 188	104,8 %	-4 193 457
1.2 Salg av driftsmidler	-	-		-
1.3 Refusjoner/overføring	-3 395 515	-3 932 315	86,3 %	-3 810 348
1.4 Kalkulatoriske inntekter	-	-		-
1.5 Tilskudd fra Staten/rDnK	-181 900	-4 538 412	4,0 %	-271 825
1.6 Rammeoverføring/tilskudd fra egen kommune	-33 078 187	-32 406 517	102,1 %	-31 154 987
1.7 Tilskudd fra fellesråd/menighetsråd	-	-		-
1.8 Andre tilskudd, gaver, innsamlede midler	-22 250	-		-
Sum driftsinntekter	-41 583 831	-45 557 432	91,3 %	-39 430 616
2.1 Lønn og Sosiale utgifter	23 567 689	24 483 921	96,3 %	22 286 614
2.2 Kjøp av varer og tjenester	23 032 048	21 536 500	106,9 %	25 166 153
2.3 Refusjoner/overføringer	1 660 073	1 755 917	94,5 %	1 554 024
2.4 Kalkulatoriske utgifter v/kommunal tj.yting	-	-		-
2.5 Tilskudd og gaver	546 193	772 667	70,7 %	100 000
Sum driftsutgifter	48 806 004	48 549 005	100,5 %	49 106 792
3.1 Renteinntekter og utbytte	-69	-4 167	1,7 %	1 676
Sum finansposter	-69	-4 167	1,7 %	1 676
Netto driftsresultat	7 222 103	2 987 406	241,8 %	9 677 852
5.1 Bruk av udisponert fra tidligere år	-	-		-
5.2 Bruk av disposisjonsfond	0	-114 894	0,0 %	-12 245
5.3 Bruk av bundne fond	-	-		-
5.5 Avsatt til disposisjonsfond	16 634	402 500	4,1 %	22 971
5.6 Avsatt til bunde fond	-	-		-
5.7 Overføring til investeringsregnskapet	-	-		-
Sum interne finansieringstransaksjoner	16 634	287 606	5,8 %	10 726
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	7 238 737	3 275 012		9 688 578

* Periodisert årsbudsjett

Investering

BKF får rammefinansiering av Bergen kommune på områdene Kirkebygg, Middelalderkirker og Gravplass. I tillegg har vi siden 2016 fått ca 10 millioner kroner pr år (samt delvis kompensasjon for lønns- og prisvekst), først til ny kirke i Sædalen, så til ny kirke på Haukås. Fra 2022 har vi mottatt eget tilskudd til rehabilitering av Johanneskirken. For 2024 utgjør tilskuddet 12,3 millioner kroner.

Investeringsbudsjettene er vedtatt på rammenivå, med fullmakt til kirkevergen til omdisponering innenfor de respektive rammene.

I 2023 ble rammetilskuddene til Kirkebygg og Gravplass halvert i forhold til tidligere år. Dette ga et inntektsbortfall før kompensasjon for lønns- og prisvekst, på nærmere 35 millioner kroner. Dette ble delvis kompensert med et ENØK-tilskudd på 15 millioner kroner. I 2024 er rammebevilgningene for Gravplass tilbake på 2022-nivå. Rammetilskudd til kirkebygg øker igjen i 2024, men er ikke tilbake på 2022-nivå.

Totaloversikt investering

	Regnskap 29.02.2024	Budsjett 29.02.2024	Regnskap 28.02.2023
Investeringsregnskap 2024			
Investeringer i anleggsmidler	17 960 116	25 375 000	15 604 638
Moms generell komp.ordn.inv.	4 458 736		3 757 676
Utlån, kjøp av aksjer, andeler o.l.			
Dekning av tidl.års udekket			
Avsetninger		2 028 678	
ÅRETS FINANSIERINGSBEHOV	22 418 852	27 403 678	19 362 314
Finansiert slik:			
Inntekter fra salg av driftsmidler/fast eiend.	-62 500		-10 592
Refusjoner	-4 481 197		-3 757 676
Tilskudd til investeringer	-19 585 333	-20 614 000	-14 466 667
Mottatte avdrag på utlån		-87 011	
Sum ekstern finansiering	-24 129 030	-20 701 011	-18 234 935
Bruk av avsetninger		-6 702 667	
Bruk av tidligere års udisponert	0	-6 702 667	0
SUM FINANSIERING	-24 129 030	-27 403 678	-18 234 935
Udekket/udisponert	-1 710 178	0	1 127 379

Kirkeliv og administrasjon

Drift

Regnskap pr. 29.02.2024	Kirkeliv og administrasjon			
	Regnskap 29.02.24	Budsjett 29.02.24*	forbruk % budsjett	Regnskap 28.02.23
1.1 Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter	-5 890	-109 167	5,4 %	-54 325
1.2 Salg av driftsmidler	-	-		-
1.3 Refusjoner/overføring	-3 307 384	-3 657 732	90,4 %	-3 702 250
1.4 Kalkulatoriske inntekter	-	-		-
1.5 Tilskudd fra Staten/rDnK	-	-4 509 678	0,0 %	-243 092
1.6 Rammeoverføring/tilskudd fra egen kommune	-15 015 791	-14 344 186	104,7 %	-13 927 383
1.7 Tilskudd fra fellesråd/menighetsråd	-	-		-
1.8 Andre tilskudd, gaver, innsamlede midler	-	-		-
Sum driftsinntekter	-18 329 065	-22 620 763	81,0 %	-17 927 049
2.1 Lønn og Sosiale utgifter	21 224 640	22 044 174	96,3 %	20 118 536
2.2 Kjøp av varer og tjenester	3 367 395	2 876 350	117,1 %	3 750 197
2.3 Refusjoner/overføringer	-	119 167	0,0 %	-
2.4 Kalkulatoriske utgifter v/kommunal tj.yting	-	-		-
2.5 Tilskudd og gaver	475 687	702 667	67,7 %	100 000
Sum driftsutgifter	25 067 722	25 742 357	97,4 %	23 968 733
3.1 Renteinntekter og utbytte	0	-4 167		120
Sum finansposter	0	-4 167	0,0 %	120
Netto driftsresultat	6 738 657	3 117 427	216,2 %	6 041 803
5.1 Bruk av udisponert fra tidligere år	-	-		-
5.2 Bruk av disposisjonsfond	-	-114 894	0,0 %	-
5.3 Bruk av bundne fond	-	-		0
5.5 Avsatt til disposisjonsfond	16 634	69 167	24,0 %	22 971
5.6 Avsatt til bunde fond	-	-		-
5.7 Overføring til investeringsregnskapet	-	-		-
Sum interne finansieringstransaksjoner	16 634	-45 728	-36,4 %	22 971
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	6 755 291	3 071 700		6 064 774

* Periodisert årsbudsjett

Post 1.5 Tilskudd fra staten / rDnk

Pr 29.02.24 er det ikke inntektsført tilskudd fra Dnk (budsjett = 4,5 millioner kroner).

Tilskudd utbetales først når detaljerte regnskapsrapporter for foregående år er innsendt. Regnskapsrapport for lønnstilskudd vedr kateketer og diakoner ble sendt inn i slutten av februar, så vi forventer utbetaling rett over påske.

Regnskapsrapport for trosopplæring kan først ferdigstilles når både BKF og menighetsrådenes årsregnskap er avsluttet og er under utarbeidelse.

Post 2.1 Lønn og sosiale utgifter

Posten viser et netto mindreforbruk på 0,8 millioner kroner. Korrigeret for feilbudsjettet arbeidsgiveravgift slik dette framgår av saksfremstillingen er samlede lønnsutgifter om lag på budsjett, men vi registrerer at utgifter til kirketjener- og organistvikarer viser et merforbruk i forhold til budsjett på ca kr 200.000. Dette er utgifter vi vil ha et høyt fokus på i tiden som kommer.

Post 2.2 Kjøp av varer og tjenester

Posten viser et merforbruk på 0,5 millioner kroner.

De største avvikene ligger på utgifter til regnskapsføring og revisjon som dels skyldes underbudsjettering vedr. årsavslutningen, dels periodiseringsavvik mellom regnskap og budsjett. I tillegg har vi utgifter til kjøp av vikartjenester fra bemanningsbyrå, hvor lønnsutgiften til fast ansatt er budsjettert under lønn og sosiale utgifter.

Post 2.5 Tilskudd og gaver

Posten viser et mindreforbruk på 0,2 millioner. Dette skyldes at det foreløpig ikke er utbetalt trosopplæringstilskudd til menighetene. Dette kan først utbetales når BKF har mottatt tilskudd fra Dnk.

Kirkebygg

Drift

Regnskap pr. 29.02.2024	Kirkebygg			
	Regnskap 29.02.24	Budsjett 29.02.24*	forbruk % budsjett	Regnskap 28.02.23
1.1 Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter	-57 150	-56 500	101,2 %	-60 120
1.2 Salg av driftsmidler	-	-		-
1.3 Refusjoner/overføring	-73 295	-140 708	52,1 %	-48 340
1.4 Kalkulatoriske inntekter	-	-		-
1.5 Tilskudd fra Staten/rDnK	-	-		-
1.6 Rammeoverføring/tilskudd fra egen kommune	-7 690 977	-7 690 977	100,0 %	-7 405 117
1.7 Tilskudd fra fellesråd/menighetsråd	-	-		-
1.8 Andre tilskudd, gaver, innsamlede midler	-22 250	-		-
Sum driftsinntekter	-7 843 672	-7 888 186	99,4 %	-7 513 577
2.1 Lønn og Sosiale utgifter	391 646	405 010	96,7 %	376 878
2.2 Kjøp av varer og tjenester**	8 631 590	7 427 760	116,2 %	10 284 053
2.3 Refusjoner/overføringer	19 120	19 167	99,8 %	-
2.4 Kalkulatoriske utgifter v/kommunal tj.yting	-	-		-
2.5 Tilskudd og gaver	70 507	70 000	100,7 %	-
Sum driftsutgifter	9 112 863	7 921 936	115,0 %	10 660 931
3.1 Renteinntekter og utbytte	-247	0		1 511
Sum finansposter	-247	0		1 511
Netto driftsresultat	1 268 945	33 751	3759,7 %	3 148 865
5.1 Bruk av udisponert fra tidligere år				
5.2 Bruk av disposisjonsfond	-	-		-12 245
5.3 Bruk av bundne fond	-	-		-
5.5 Avsatt til disposisjonsfond	-	-		-
5.6 Avsatt til bunde fond	-	-		-
5.7 Overføring til investeringsregnskapet	-	-		-
Sum interne finansieringstransaksjoner	0	0		-12 245
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	1 268 945	33 751		3 136 620

* Periodisert årsbudsjett

** Herav strømkostnader 2 529 342 1 000 000 252,9 % 4 480 389

Driftsregnskapet per 29.02.24 for kirkebygg viser et merforbruk på 1,26 mil. kroner. Dette skyldes merforbruk på strøm. Vi har holdt noe igjen på planlagt vedlikehold, men ikke nok til å gå i balanse. Mars-regningene på strøm viser et lavere merforbruk enn i januar/februar, men vi håper fremdeles på å få strømtøtte fra kommunen.

Den øvrige driften går i hovedsak som planlagt.

Investering

Middelalderkirker

MIDDELALDERKIRKER

	Regnskap 29.02	Forbruk hittil i år i % av budsjett	Årsbudsjett	Fonds-avsetning pr 31.12.23
Inntekter				
Investeringsmidler - middelalderkirker (fra kommunen)	3 698 167		22 200 000	1 502 621
Investeringsmidler - kirkebevaringsprogram			3 000 000	
Rentekompensasjon			500 000	
Sum inntekter	3 698 167		25 700 000	1 502 621
Utgifter	Regnskap 29.02	% forbruk	Årsbudsjett	Akk. kostnad 31.12.23
Domkirken/Korskirken rehabilitering			21 700 000	
DOMKIRKEN	305 242			90 750 063
KORSKIRKEN	3 413 675			73 689 329
Mariakirken - diverse rehabilitering (MARK2401)	20 250		2 000 000	-
Fana - drenering og rehabilitering (FANK2101)	127 177	6,4 %	2 000 000	4 026 926
Sum utgifter	3 866 343	15,0 %	25 700 000	168 466 318

Nye kirker

NYE KIRKER

	Regnskap 29.02	Forbruk hittil i år i % av budsjett	Årsbudsjett	Fonds-avsetning pr 31.12.23
Inntekter				
Investeringsmidler - nye kirker			3 000 000	
Haukås kirke				30 681 547
Birkeland kirke - utvidelse, hentes fra fond			1 000 000	38 034 376
Sædalen kirke - hentes fra fond			21 250 000	20 517 842
Sædalen kirke - tilskudd fra menighetsråd			2 200 000	
Sædalen kirke - Enova-støtte			50 000	
Orgelprosjekt Nygård - hentes fra fond			1 250 000	1 690 311
Sum inntekter	-		28 750 000	90 924 076
Utgifter	Regnskap 29.02	% forbruk	Årsbudsjett	Akk. kostnad 31.12.23
Sædalen kirke, nytt kirkebygg (SÆDK1501)	4 509 878	17,3 %	26 000 000	58 417 464
Birkeland kirke, utvidelse/tilbygg (BIRK2101)			1 000 000	683 604
Orgelprosjekt Nygård (NYKK2002)	30 525	1,7 %	1 750 000	-
Sum utgifter	4 540 403	15,8 %	28 750 000	59 101 068

Rehabilitering kirkebygg

REHABILITERING KIRKEBYGG (IKKE MIDDELALDERKIRKER)

Inntekter	Regnskap 29.02	Forbruk hittil i år i % av budsjett	Årsbudsjett	Fonds-avsetning pr 31.12.23
Negativ saldo fra forrige år			-6 650 000	
Investeringsmidler - kirker	3 916 667		20 500 000	-533 874
Ekstramidler Johanneskirken	2 048 167		12 300 000	12 940 101
Refusjon fra andre	22 461			
Rentekompensasjon			400 000	
Sum inntekter	5 987 295		26 550 000	12 406 227

Utgifter	Regnskap 29.02	% forbruk	Årsbudsjett	Akk. kostnad 31.12.23
Rehabilitering kirker	2 032 856	8,5 %	23 850 000	26 307 401
Eidsvåg kirke - reparasjon av vinduer (EIDK2301)	188 932	13,5 %	1 400 000	336 382
Johanneskirken rehabilitering (JOHK1701)	1 521 626	12,4 %	12 300 000	15 989 936
Kirkedører - rehabilitering og vedlikehold (KDØR1701)			100 000	3 736 102
Salhus kirke - 100 år (løfteplattform mm) (SALK2101, SALK2102)	27 061	9,0 %	300 000	2 273 924
Sandvikskirken - sakristitak og varevindu (SANK2401)			4 500 000	-
Slettebakken kirke - lekkasjeretting (SLEK2401))	105 361	21,1 %	500 000	-
St. Jakob - utbedringer betalt av bruker (STJK2201)	37 726			1 575 846
Søreide kirke - stabilisering tårn (SØRK1701)	27 000	1,4 %	2 000 000	1 938 865
Ytre Arna kirke - gjerde og ytre rehab. av kirken (YTAK2201)			1 500 000	359 166
Årstad kirke - rehabilitering dåpssakristi (ÅRSK2301)	125 150		250 000	44 075
Åsane kirke - nytt tak på ungdomsavdeling (ÅSAK2201)			1 000 000	53 105
Orgelrehabilitering Årstad, Fana, Birkeland, Loddefjord (ÅRSK2401)	5 625	0,6 %	1 000 000	-
Universell utforming - løfteplattform m.m. Salhus	-		700 000	-
ENØK-tiltak	760 565	76,1 %	1 000 000	17 980 159
Varmepumper diverse kirker (ENØK1501/1901/2301/2401)	760 565	152,1 %	500 000	17 980 159
Utredning isolering Slettebakken tak			500 000	
Sum	2 799 046	10,5 %	26 550 000	44 287 560

De største prosjektene dette året er Sædalen kirke (nybygg – åpning 3.nov) og Korskirken (Bergens eldste bygg, planlagt åpning desember)

I **Sædalen** er det fremdeles en del usikre faktorer, vi kan komme til å måtte revidere budsjettet, det vil vi komme tilbake til.

I **Korskirken** har vi lenge bebudet at vi vil få et merforbruk i forhold til budsjett dette året. Kommunen er også informert om dette. Merforbruket planlegges å bli dekket inn gjennom lavere fremdrift på middelalderprosjektene i 2025.

Dersom departementet inkluderer alle KA sine (og våre) forslag i den endelige forskriften for kirkebevaringsprogrammet, kan vi få noen millioner i støtte til Korskirkeprosjektet fra programmet.

Søreide kirke, stabilisering av klokketårn – der skrev vi avtale med entreprenøren Donar AS 21.03.24 Deres arbeid vil starte over påske. Arbeidet vil bli gjort innenfor budsjett.

Kjøkkenet i **dåpsakristiet i Årstad kirke** vil bli montert over påske – rommet er klargjort. Dette prosjektet vil bli noe dyrere enn budsjettet. Når vi fjerner gamle skap, fant vi rester av gammel pipe (fra gammelt ildsted i kjelleren under kirken) og gamle elektriske installasjoner. Alt dette måtte fjernes før vi kunne bygge opp det nye. Merkostnad, anslagsvis 100 000,- kroner, vil bli dekket inn i budsjettrevisjon.

ENØK: I tråd med signaler fra forrige fellesrådsmøte, gjør vi noen ekstra investeringer i strømsparingstiltak (eks varmepumper). Vi vil finne dekning for dette i kommende budsjettrevisjon, enten ved å redusere andre prosjekter, eller ved å bruke fondsmidler.

Den store usikkerheten rundt det kommende **kirkebevaringsprogrammet** skaper utfordringer i langtidsplanleggingen vår. Vi forbereder flere prosjekter, slik at de er «gryteklare» og vi kan be om tilskudd og sette i gang dersom mulighetene åpner seg.

Ressursbehovet i gravplassmyndigheten har vært drøftet i ledermøtet i BKF og det er avklart at det er behov for økte ressurser. Dette skyldes i hovedsak økt antall døde og flere kremasjoner. I tillegg er det behov innen gravstatus, kvalitetssikring og informasjonsvirksomhet. Som første tiltak har vi endret innholdet i stillingen til innleid vikar, som har tatt seg av eiendomssaker. Frem til nå har kostnaden vært fordelt med 50/50 mellom Kirkebygg- og Gravplassavdelingene, fra mars tar gravplassavdelingen 75% av kostnaden.

Vi ser at vi kan ikke vente til neste år med å gå videre med å styrke arbeidet i Gravplassmyndigheten. Vi varsler allerede nå at vi vil drøfte en ny stilling med de tillitsvalgte og at det vil få betydning for driftsbudsjettet.

Investering

GRAVPLASSER, KAPELL OG KREMATORIUM

	Regnskap 29.02	Forbruk hittil i år i % av budsjett	Årsbudsjett	Fondsavsetning pr 31.12.23
Inntekter				
Investeringsmidler - gravplasser, kapell og krematorium	9 922 333		59 534 000	1 643 519
Solheim mur - hentes fra fond			9 250 000	16 755 542
Krematorium - hentes fra disposisjonsfond			500 000	
Urnegraver Loddefjord og Fyllingsdalen - hentes fra fond			6 966 000	
Investeringsmidler - fra fond Fyllingsdalen				5 144 323
Fondsavsetning Kunst og designprogram				1 116 000
Sum inntekter	9 922 333		76 250 000	24 659 384

Utgifter	Regnskap 29.02	% forbruk	Årsbudsjett	Akk. kostnad 31.12.23
Bygg og krematorium	222 609	7,4 %	3 000 000	4 599 844
Forprosjekt - gravplassbygg			500 000	
Solheim kapell - skallsikring (SOLC2401)			500 000	-
Driftsbygg og lagerplass - Solheim, Møllendal (MØLG2205, MØLG2301, SOLG2102)	198 234	13,2 %	1 500 000	4 547 344
Krematorium - utredning (KREM2301)	24 375	4,9 %	500 000	52 500
Anlegg	6 525 465	8,9 %	73 250 000	43 315 442
Nyanlegg og utvidelser				
Fyllingsdalen gravplass - utvidelse, NML, urnevegg	5 042 304	15,8 %	32 000 000	28 515 155
Driftsbygg (FYL2102)	35 574			16 152 391
Utvidelse (FYL2103)	4 688 741	17,4 %	27 000 000	11 825 351
Navnet minnelund (FYL2105)	109 950	3,7 %	3 000 000	93 438
Urnevegg (FYL2106)	208 039	10,4 %	2 000 000	443 975
Navnet minnelund	180 150	2,6 %	7 000 000	1 975 745
Loddefjord - ny navnet minnelund (LODG2101)	72 700	1,5 %	5 000 000	1 975 745
Nygård - forprosjekt nytt minnesmerke			500 000	
Øvsttun - forprosjekt og prosjektering (ØVSG2401)	107 450	7,2 %	1 500 000	-
Rehabilitering gravplass	1 303 011	3,8 %	34 250 000	12 824 542
Forprosjekt - gravplasser og NML			1 000 000	
Bønes kirkegård - urnegraver F20, F30 og F40 (BØNG2401)			1 500 000	-
Eidsvåg gravplass - rehabilitering urnegraver (EIDG2401)			1 500 000	-
Fana kirkegård - rehabilitering (FANG2301)	116 151	4,6 %	2 500 000	13 700
Gravdalspollen gravplass - kistegravfelt (GRAG2201)	93 650	3,1 %	3 000 000	172 028
Loddefjord gravplass - rehabilitering M10			4 500 000	-
Loddefjord gravplass - urnegraver (LODG2202)	27 338	1,1 %	2 500 000	270 164
Loddefjord gravplass - støyskjerm (LODG1901)	284 842			2 367 413
Mjeldheim gravplass - urnegraver (MJEG2401)			2 000 000	-
Møllendal gravplass - rehab. murer/gjerder (MØLG2202)	69 026	3,5 %	2 000 000	340 759
Solheim gravplass - rehabilitering mur (SOLG2103)	353 441	3,1 %	11 250 000	4 050 838
Solheim gravplass - rehabilitering Æreskirkegården (SOLG2301)	43 950	2,2 %	2 000 000	7 500
Vannmålere alle gravplasser (GRAV1902)	243 752			3 683 968
Øvsttun gravplass - nytt urnefelt (ØVSG2103)	70 863			1 918 172
Øvsttun gravplass - urnegraver byggetrinn 1B			500 000	-
Sum utgifter inneværende års prosjekter	6 748 073	8,8 %	76 250 000	47 915 286

Som vi har rapportert er de aller fleste prosjektene bestilt og i forprosjektfase eller under utarbeidelse.

Det største og viktigste prosjektet som er i gang nå er Fyllingsdalen gravplass. Økonomi og fremdrift er påvirket av konkursen til entreprenøren, men det arbeides med å sikre at gravplassen blir mest mulig ferdig i 2024. Vi har fått varsel om at forsinkelsen er økt fra 8 uker til 19 uker og gravplassen blir ikke ferdig før til mars 2025, men at kostnadene holdes på et nivå som lå i avtalen med totalentreprenøren. Det varsles om at gravplassen kan bli noe dyrere, og i tillegg er vi avhengige av hva forsikringen godtar av de kravene vi har sendt inn.

Forventet forbruk i 2024 er 28 millioner kroner for utvidelsen. Av dette er 850 000 kroner sideareal og riving av eksisterende brakke, noe som egentlig er planlagt i 2025 og kan utsettes. Vi kan få inntekter på 1,7 millioner kroner som er kravet som vi har sendt til tidligere entreprenør sin forsikring, men samtidig har vi en risiko knyttet til krav fra entreprenør som ikke fikk tildelt kontrakten.

Budsjettet for urnevegg og navnet minnelund ble satt opp med begrenset grunnlag og forprosjektet viser en økt kostnad på begge prosjekt. For minnelunden (FYL2105) er budsjett for 2024 er 3 millioner kroner, men forventet forbruk i 2024 er 5,3 millioner kroner. For urneveggene (FYL2106) er budsjettet for 2024 2 millioner kroner, men forventet forbruk i 2024 er 2,9 millioner kroner. Det blir behov for en budsjettjustering på disse prosjektene.

Vi er spent på arbeidet med muren langs Fjøsangerveien, det var frist til 12. april med å komme med anbud og først etter det vet vi hvor stor kostnad prosjektet får. Vi arbeider nå med å komme frem til fordelingen mellom Bergen Vann og BKF. På grunn av at det skal legges ned vannledninger for overflatevann fra Løvstakksiden så tar prosjektet lenger tid og grøftene blir større enn de ville ha blitt bare for reparasjon av muren. Prosjektet skal gjennomføres andre halvår 2024 og første halvår 2025. I skrivende stund er det klart at det er kommet inn 4 tilbud, som ligger jevnt i pris. Hva konsekvensen blir for BKF er ikke ferdig beregnet, men det vil trolig bli behov for en budsjettjustering i år og en omprioritering i 2025.

Vi har fått 8 tilbud på konsulenttjenester for utredning av lokasjoner og etablering av nytt krematorium. Det er av stor betydning for oss at vi får dyktige konsulenter i dette arbeidet, og vi arbeider med å velge de vi mener er best til å løse denne oppgaven.

Vår viktigste ressurs i verneplanarbeidet er gått ut i permisjon, det er tilsatt vikar som ikke har konkret erfaring fra verneplanarbeid. Det vurderes tiltak for å sikre fremdriften.

Gravplassmyndigheten har fra landskapsarkitekten mottatt en skisse på en stor navnet minnelund for urner på Søreide. Vi vil derfor melde inn behov for erverv av areal til kommunen i vår tertialrapport.

DEN NORSKE KIRKE

BKF - Bergen kirkelige fellesråd

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Mette Rogstad Heimli		24/03353-3	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
22/24	BKF - Bergen kirkelige fellesråd	24.04.2024

Tildelingsbrev fra Bergen kommune 2024

Vedlegg:

Tildelingsbrev Bergen kirkelige fellesråd 2024

Saksorientering

Bergen kirkelige fellesråd har mottatt tildelingsbrev for 2024 fra Bergen kommune datert 09.04.24.

Tildelingsbrev og betingelsene for tilskuddet skal styrebehandles hos mottaker. Kopi av vedtak der betingelsene aksepteres skal sendes Bergen kommune innen 15. mai.

Som det framkommer av brevet har BKF fått innvilget totale tilskudd for 2024 på 312,6 millioner kroner, fordelt med 195,1 millioner kroner til drift og 117,5 millioner kroner til investering.

(Det er en liten differanse (kroner 3.124) mellom tallet som framgår av tildelingsbrevets første og siste side-vi har mottatt tilskudd for 1. og 2. kvartal ihht tallene på siste side.)

Drift

BKF sine rammebevilgninger til drift er i 2024 justert opp med deflator på 4,09 %. Denne fremkommer slik:

	Forventet endring *)	Vekt
Årslønnsvekst	4,90 %	57,5 %
Prisvekst	3,00 %	42,5 %
Deflator	4,09 %	100,0 %

*) Tall fra SSB 09.06.23

Dette dekker ikke faktisk lønns- og prisvekst. Noen eksempler som underbygger dette: Lønnsoppgjøret for kirkelige ansatte for 2023 hadde en ramme på 5,4 %, og frontfagoppjøret for 2024 endte som kjent nettopp med en ramme på 5,2 %. Konsumprisindeksen økte med 3,9 % fra mars 2023 til mars 2024.

Det er bevilget kroner 1.000.000 i friske midler til «Drift- og vedlikehold gravplasser» og kroner 300.000 til drift av nytt kirkebygg i Sædalen (dette kommer i tillegg til kr 600.000 som ble bevilget fra 2019).

Rammebevilgningen for «Kirker» har fått et generelt nedtrekk på kroner 505.180.

Som følge av budsjettforliket da Bergen kommune sitt budsjett for 2024 ble vedtatt i bystyret har vi fått en (engangs)bevilgning på kr 800.000 til «Kirker» i 2024.

Rammetilskuddet er i henhold til etablert praksis redusert med 75 % av lavere budsjettert pensjonspremie inkludert arbeidsgiveravgift enn i 2023. 75 % fordi vi lønner ca 75 % av våre ansatte med midler fra Bergen kommune mens ca 25 % kommer fra Den norske kirke og menighetene.

Sum bevilgninger til drift i henhold til tildelingsbrev er kr 800.000 høyere enn det som ligger i vedtatt årsbudsjett for BKF for 2024, og består i sin helhet av engangstilskuddet på kr 800.000. Kirkevergen vil komme tilbake med forslag til hvordan disse midlene kan disponeres i revidert budsjett.

	Administrasjon	Kirker	Gravplass	Sum
I hht tildelingsbrev				
Ramme 2023	19 521 244	108 473 755	58 934 921	186 929 920
Nye tiltak		300 000	1 000 000	1 300 000
Engangstilskudd		800 000		800 000
Nedtrekk		- 505 180		- 505 180
Deflatorjustering (4,09 %)	798 419	4 436 577	2 410 438	7 645 434
Pensjonsendringer	- 123 999	- 856 203	- 116 848	- 1 097 050
Sum i hht tildelingsbrev	20 195 664	112 648 949	62 228 511	195 073 124
Sum i henhold til vedtatt budsjett for BKF	20 195 579	111 849 402	62 228 121	194 273 103
Differanse	85	799 547	390	800 022

I driftsbudsjettet er det lagt til grunn «normaliserte» strømkostnader. Det er derfor svært viktig at strømstøtteordningen gjeninnføres i 2024.

Investering

Det er kun marginale avvik mellom budsjetterte investeringstilskudd fra Bergen kommune og faktisk tildeling.

For historikken sin del viser oppstillingen under bevilgede investeringsmidler for perioden 2022 til 2024:

	Bevilget ihht. tildelingsbrev			I henhold til vedtatt budsjett 2024	Differanse
	2022	2023	2024		
Gravplass-ramme	43 788 500	25 831 000	59 534 000	59 534 000	-
Middelalderkirker-ramme	19 436 400	20 993 000	22 189 000	22 200 000	- 11 000
Kirke-ramme	24 962 500	13 443 000	23 500 000	23 500 000	-
Johanneskirken rehabilitering	10 764 000	11 593 000	12 289 000	12 300 000	- 11 000
Økt kompensasjon prisvekst	3 030 000				
ENØK-pakke		15 000 000			
Sum	101 981 400	86 860 000	117 512 000	117 534 000	- 22 000

Frem til og med 2022 hadde vi stabile rammetilskudd som hvert år ble justert opp med delvis kompensasjon for lønns- og prisvekst. I tillegg ble rammebevilgningene til gravplassområdet økt med 4 millioner kroner pr år.

Etter halvering i rammebevilgningene til Gravplass og Kirker i 2023 er tilskuddet for 2024 til Gravplassområdet tilbake på 2022-nivå, inkludert kompensasjon for lønns- og prisvekst og økning på 2 millioner kroner (totalt 36 % økning fra 2022). Rammetilskuddene til Middelalderkirker og Johanneskirken har økt med 14 % fra 2022, mens rammetilskuddet for Kirker fortsatt har et reelt kutt i forhold til 2022. Tilskuddet i 2024 tilsvarer 94 % av 2022-tilskuddet.

Kirkevergen anbefaler at fellestrådet aksepterer betingelsene i tildelingsbrevet, men samtidig tar forbehold om gjeninnføring av strømstøtteordningen og mulig tilleggssøknad for å kompensere for høyere pris- og lønnsvekst enn det som ble lagt til grunn da BKF sendte sin budsjettssøknad våren 2023 og bystyret vedtok budsjett i desember 2023.

Kommunale mål for 2024 og økonomiplanperioden 2024 til 2027

Under hovedmålet «En rettferdig og inkluderende by» har bystyret vedtatt delmålene

- Den norske kirke som sosiale og kulturelle nærmiljøsentre
- Trygg gravferd for alle etter eget valg

Indikatorer for oppnåelsen av disse målene vises i vedtatt budsjett 2024 / handlings- og økonomiplan for 2024-2027:

Hovedmål	Delmål	Indikator	Siste måling 2022	Forventet 2023	Mål 2024	Mål 2027
En attraktiv og levende by						
En rettferdig og inkluderende by	Den Norske kirke som sosiale og kulturelle nærmiljøsentre	Antall besøk på kulturtilbud og arrangementer	40 000	70 000	80 000	95 000
		Antall sosiale tiltak (diakoni)	2 500	2 700	2 900	3 000
		Antall åpne konserter og forestillinger	700	850	900	930
	Trygg gravferd etter eget valg	Andel av befolkningen det er gravreserver til - lovkrav min. 3%	3,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %
		Antall navnedde minnelund	8	8	8	14
Norges grønneste storby						
Trygg økonomistyring						

En attraktiv og levende by:

Bergen skal være en attraktiv og levende by som folk har lyst å bo i og besøke. En god by er en by som utformes på menneskenes og naturens premisser. En by med gode møteplasser, folkeliv, rom for spontanitet, gode idretts- og kulturopplevelser og hvor bilen tar mindre plass enn før. Derfor vil byrådet skape en grønn, levende, rettferdig og raus by som er attraktiv å oppleve, drive næring i, vokse opp i, arbeide i og bo i. Barn og unge er fremtiden, og derfor vil byrådet prioritere dem.

En rettferdig og inkluderende by:

Bergen skal være en rettferdig og inkluderende by for alle, med små forskjeller og like muligheter. Bergen skal være en god, rettferdig og inkluderende by, hvor det er godt å bo for alle uavhengig av økonomi, sosial bakgrunn, funksjonsnivå, livssyn og religiøs tilhørighet. Byrådet vil kjempe for likestilling, og ingen skal diskrimineres eller bli trakassert på bakgrunn av kjønn, etnisitet, religion, funksjonsevne, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk eller seksuell orientering. Som menneskerettighetsby vil byrådet legge menneskerettighetene til grunn for hele kommunens virksomhet.

Norges grønneste storby:

Bergen har en målsetting om å være Norges grønneste storby. Det krever målrettet innsats og et temposkifte i klimaarbeidet. Klimakrisen er vår tids største utfordring og solidaritetssak, og Bergen må ta sin del av ansvaret. Vårt mål er derfor at Bergen skal halvere klimagassutslippene innen 2023, og vil styrke kommunens klimaarbeid. Vi må slutte å bygge ned naturen, opprettholde artsmangfold, sikre god dyrevelferd i kommunen og sørge for at alle har tilgang til grønne rekreasjonsområder.

Trygg økonomistyring:

Bergen skal være en ansvarlig by der trygg økonomistyring sees på som en forutsetning for å kunne levere gode tjenester av høy kvalitet, også i et generasjonsperspektiv.

En ansvarlig og trygg økonomistyring, samsvar mellom kommunens inntekter og utgifter og en seriøs arbeidsgiverpolitikk tuftet på heltidskultur danner grunnlaget for å kunne levere gode tjenester av høy kvalitet og skape den byen vi ønsker. Byrådet vil bruke sin innkjøpsmakt strategisk for å sikre at klima og miljø, arbeidsvilkår, tariffavtale, godkjent lærebedrift og seriøsitetsskrav i større grad blir vektlagt i anbudene.

Aktivitet (Nøkkeltall)

Tros- og livssynssamfunn

Indikatornavn	Resultat 2021	Resultat 2022	Anslag 2023	Anslag 2024	Anslag 2025	Anslag 2026	Anslag 2027
Andel befolkningen som det er gravreserver til	3,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %
Antall besøk på kulturtilbud og arrangemener	26 642	40 000	70 000	80 000	90 000	95 000	95 000
Antall sosiale tiltak	2 574	2 500	2 700	2 900	3 000	3 000	3 000

Indikatornavn	Resultat 2021	Resultat 2022	Anslag 2023	Anslag 2024	Anslag 2025	Anslag 2026	Anslag 2027
Andel gravlagt i navnet minnelund	9,4 %	10,0 %	11,0 %	12,0 %	13,0 %	14,0 %	14,0 %
Totalt antall besøkende per år	0	0	900 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000

Tabellene er kopiert fra Bergen kommune, Handlings- og økonomiplan 2024-2027 og budsjett 2024, Tjenesteområde 06 – Overføringer til trossamfunn [06-Overføringer til trossamfunn \(framsikt.net\)](#)

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd takker for årets bevilgning og aksepterer de mål og styringssignaler som er gitt fra Bergen kommune i tildelingsbrevet for 2024 datert 09.04.24, og Handlings- og økonomiplan 2024-2027 og budsjett 2024.

Bergen kirkelige fellesråd forutsetter at strømstøtteordningen gjeninnføres i 2024, og tar forbehold om mulig tilleggssøknad om midler i forbindelse med 1. og/eller 2. tertialrapport for å kompensere for høyere pris- og lønnsvekst enn det som ble lagt til grunn da BKF sendte sin budsjettsøknad våren 2023 og bystyret vedtok budsjett i desember 2023.

BERGEN
KOMMUNE

BYRÅDSAVDELING FOR NÆRING, KULTUR OG
IDRETT
BNKI - stab

BERGEN KIRKELIGE FELLESRÅD
Marken 34
5017 BERGEN

Vår referanse: 2024/55906-1
Saksbehandler: Bjarne Ørnulfson Aagaard
Dato: 9. april 2024
Deres ref.:

Tildelingsbrev Bergen kirkelige fellesråd 2024

Bergen bystyre vedtok i Bergen bystyre 19.12.2023 sak 52/23 å bevilge kr. 312.582.000 som tilskudd til drift og investering for 2024 til Bergen kirkelig fellesråd. Dette brevet og betingelsene for tilskudd skal styrebehandles hos mottaker, kopi av vedtak der betingelsene aksepteres skal sendes til Bergen kommune innen 15. mai 2024.

Det er gitt tilskudd til aktiviteter og mål som fremkommer i søknaden om støtte for 2024. Tilskudd fra Bergen kommune skal samtidig anvendes til å oppnå mål vedtatt i kommunale planer eller i kommunens budsjett og økonomiplan.

I henhold til trossamfunnsloven og gravplassloven tilrettelegger Bergen kommune de økonomiske rammene for forvaltningen av områdene som Bergen kirkelige fellesråd har ansvar for. Bergen kirkelige fellesråd skal utføre de tjenester som lovene omfatter.

Kommunale mål for 2024 og økonomiplanperioden 2024 til 2027

Under hovedmålet «En rettferdig og inkluderende by» har bystyret vedtatt delmålene «Den norske kirke som sosiale og kulturelle nærmiljøsentre» og «Trygg gravferd etter eget valg».

Indikatorer for oppnåelsen av disse målene vises i vedtatt budsjett 2024/handlings- og økonomiplan for 2024-2027.

Konkrete økonomiske styringssignaler

Gravferdstjenesten omfatter alle innbyggere i byen. Utgiftene til denne tjenesten – gravferder og behovet for gravplasser - vil øke i årene framover. Det blir derfor en prioritert oppgave for BKF å disponere midlene innenfor rammebevilgningen slik at dette allmenne behovet sikres. Det er en målsetting for kommunen at bergenserne skal ha trygg gravferd etter eget valg.

Driftsmidler: Overføringsbeløpene på drift inkluderer bl.a. økning på kr. 1,0 mill. til drift og verdibevarende vedlikehold av gravplasser.

Investeringsmidler: Investeringsrammene til gravplass- og kirkeinvesteringer for 2024 er økt sammenlignet med budsjett 2023.

Rentekompensasjon: Overføringsbeløpet som gjelder den statlige rentekompensasjonen for investeringer på kirkesiden, vil oversendes fra byrådsavdeling for finans så snart beløpene for 2024 er kjente (ultimo desember 2024), og beregningene vil gjøres i tråd med prinsippene som er vedtatt av bystyret i forbindelse med tertialrapport 2-2006 (sak 279-06, møte 20.11.06).

Synliggjøring av Bergen kommune

Bergen kommune skal synliggjøres som tilskuddsgiver, eksempelvis i program, annonser,

Postadresse:
P.b. 7700, 5020 BERGEN
Kontoradresse:
Rådhusgaten 10

Telefon: 55565556
E-post:
byrformaering.kulturogidrett@bergen.kommune.no
Internett: www.bergen.kommune.no

publikumsareal, rapporter, trykksaker, nettsider mm. Som hovedregel skal synliggjøring av Bergen kommune stå i forhold til bidraget relativt til andre bidragsytere. Det skal rapporteres særskilt om dette.

Relevant lovverk

Tilskuddsmottakere forventes å følge relevante lover og oppfylle forventninger til god offentlig drift. Kulturaktører som har det offentlige som hovedfinansieringskilde plikter blant annet å følge regelverket for offentlige anskaffelser.

Rapporter

Det skal rapporteres på oppfyllelse av mål i deres søknad, inkludert kommunale mål. Det er videre et krav at følgende rapporter og regnskap leveres innen fristene: Årsrapport og regnskap, med rapportering på kommunale mål og regnskapsrapport til bystyret. Bergen kommune skal ha kopi av søknader og rapporter til andre tilskuddsparter hvis disse avviker fra tilsvarende til Bergen kommune.

Gravferdspolitikk

Gravferdsplan for Bergen kommune 2018 til 2028 skal være grunnlag for tjenester på området og for planlegging av virksomheten.

Søknad 2025

Frist for søknad om driftstilskudd for 2025 er 30. april 2024. Søknad sendes til postmottak@bergen.kommune.no. Det er en forutsetning for ny søknad at betingelsene i dette brev er oppfylt.

Det vil senere inviteres til møte om måloppnåelse og resultater 2024.

Utbetaling

Tilskudd utbetales kvartalsvis til BKF's bankkontonummer 1503 30 92978. Beløpet er basert på 25 % av det budsjett (eksklusive kalkulatoriske poster) som ligger til grunn for bystyrets budsjettvedtak 19.12.2023, og slik det fremgår av oversikten i tabellen under.

Kontaktpunkter

Har dere spørsmål om målstyring og om utvikling av kirke- og livssynspolitikken kan kommunaldirektør Harm-Christian Tolden eller seksjonssjef Bjarne Aagaard kontaktes. Gjelder det forhold knyttet til overføring av midler kan seniorrådgiver Gunn Elisabeth Heggstad kontaktes.

Lykke til med virksomheten i det kommende året!

Med hilsen
BNKI - stab

Harm-Christian Tolden - kommunaldirektør
Bjarne Ø. Aagaard – seksjonssjef for politiske saker

Dokumentet er godkjent elektronisk.

Bystyrets budsjettvedtak - Budsjett 2024/Handlings- og økonomiplan 2024-2027 - Bergen kommune:		
Overføringer fra bykassen v/BNKI til BKF		
Driftsbudsjett BNKI	2024	Merknad
Vedtatt budsjett 2023		
Tjeneste 39000 Kirkelig administrasjon	19 521 244	
Tjeneste 39010 Kirker og menigheter	108 473 755	
Tjeneste 39300 Gravplasser og krematorier	55 863 921	
Tjeneste 39300 Gravplasser og krematorier - Drift og vedlikehold gravplasser (100006)	3 071 000	
SUM	186 929 920	
Kompensasjon		
Tjeneste 39000 Kirkelig administrasjon	674 420	inkl. pensjonendringer
Tjeneste 39010 Kirker og menigheter	3 580 374	inkl. pensjonendringer
Tjeneste 39300 Gravplasser og krematorier	2 167 986	inkl. pensjonendringer
Tjeneste 39300 Gravplasser og krematorier - Drift og vedlikehold gravplasser (100006)	125 604	
SUM	6 548 384	
Nye tiltak		
Tjeneste 39300 Gravplasser og krematorier - Drift og vedlikehold gravplasser (100006)	1 000 000	
Tjeneste 39010 - Økt tilskudd knyttet til drift av nytt kirkebygg Sædalen kirke / nærkirke	300 000	
SUM nye tiltak	1 300 000	
Nye engangstiltak		
Tjeneste 39010 - tilskuddsendringer knyttet til budsjettforliket	800 000	Utbetales i sin helhet 1. kvartal 2024
SUM nye engangstiltak	800 000	
Reduksjon i tilskudd		
Tjeneste 39010 - reduksjon i overføringene til Bergen kirkelige fellesråd	-505 180	
SUM	-505 180	
A. Overføringsbeløp drift (fra BKML)	195 073 124	Grunnlag for overføringsbeløp 1. kvartal 2024
Investeringsbudsjett BNKI		
2024	Merknad	
39010 - Kirker og menigheter		
Kirkeinvesteringer	23 500 000	
Middelalderkirker	22 189 000	
Johanneskirken rehabilitering	12 289 000	
SUM	57 978 000	
39300 - Gravplasser og krematorier		
Kirkegårder, gravlunder og krematorier	59 534 000	
SUM	59 534 000	
B. Sum overføringsbeløp investeringer (fra BNKI)	117 512 000	Grunnlag for overføringsbeløp 1. kvartal 2024
Oppsummert BNKI		
25 % av overføringsbeløp drift (A)	49 368 281	
25 % av overføringsbeløp investering (B)	29 378 000	
25% av totalt overføringsbeløp	78 746 281	

DEN NORSKE KIRKE

BKF - Bergen kirkelige fellesråd

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Mette Rogstad Heimli	111	24/01546-6	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
23/24	BKF - Bergen kirkelige fellesråd	24.04.2024

Budsjettsøknad 2025 og økonomiplan 2025 - 2028 til Bergen kommune

Vedlegg:

Budsjettsøknad til Bergen kommune 2025

Saksorientering

Bergen kirkelige fellesråd skal sende sin budsjettsøknad og økonomiplan for perioden 2025 – 2028 innen 30. april 2024

Søknaden bygger på økonomiplan 2025 – 2028 vedtatt av fellesrådet 05.03.24 (BKF-sak 17/24) og gjeldende økonomiplan for Bergen kommune (2024 – 2027)

[06-Overføringer til trossamfunn \(framsikt.net\)](#)

Budsjettsøknaden har de senere årene bestått av tre elementer:

- Videreføring av årets rammetilskudd både for drift og investering
- Kompensasjon for pris- og lønnsvekst (deflator)
- Budsjettmidler til nye tiltak

I budsjettsøknaden for 2025 blir det i tillegg svært viktig å argumentere godt for forutsigbarhet i forhold til strømstøtte og pensjonsutgifter.

Kirkevergen har i løpet av året hatt flere møter med både politikere og byråkrater for å presentere økonomisk status for BKF, som oppleves som mer presset enn tidligere ettersom faktisk lønns- og prisvekst bare delvis er kompensert fra Bergen kommune.

Budsjettsøknaden består av et sammendrag og et vedlegg med utfyllende detaljer. (Tall merket med **gult** er foreløpig ikke oppdatert med 2024-tall. Blir oppdatert før budsjettsøknaden sendes Bergen kommune.)

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd vedtar budsjettsøknad 2025 og økonomiplan 2025 – 2027 til Bergen kommune.

Kirkevergen gis fullmakt til å innarbeide redaksjonelle endringer frem til søknaden sendes til Bergen kommune 30. april.

BUDSJETT 2025 OG ØKONOMIPLAN 2025-2028

SØKNAD
FRA
Bergen kirkelige fellesråd

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

ÅPEN | FRIMODIG | TROVERDIG

Mer himmel på jord

Sammendrag

Kirken i Bergen er synlig og til stede i lokalmiljøene både til hverdag og fest, i sorg og glede. Viktige livshendelser som dåp, konfirmasjon, vielse og gravferder skaper minner og rammer rundt menneskers liv. Kirkene blir brukt hele uken, som gudshus, kulturhus, seremonirom og sosialt møtested, og menighetene tilbyr et rikt utvalg av aktiviteter for barn og voksne i alle aldre - her nevnes et utvalg:

- 86 kor med nærmere 1.800 deltakere og 8 åpne barnehager
- 3.200 frivillige
- Hverdagsmiddag, vegetarmiddag og fredagstaco
- Ungdomsklubb, nattkafè og klubb for ungdom og unge voksne med utviklingshemming
- Strikkekafè, språkkafe, seniortreff og ulike tiltak for flyktninger
- Trosopplæringstiltak for barn og ungdom, bibelgrupper og bibeltimer
- Drop-in-dåp og åpne kirker
- Tilbud til sårbare grupper om livssynsåpne sorggrupper for barn og matkasseutdeling

I 2022 bevilget bystyret midler til to nye diakonistillinger. Dette har gitt oss mulighet til å satse på ungdomsdiakoni. I kombinasjon med egne midler har vi etablert 4 ungdomsdiakon-stillinger som driver samtaletilbudet «13-20» for ungdom i alderen 13-20 år. To stillinger i Bergen vest og to i Åsane bydel. Den planlagte utvidelsen til Fana bydel måtte stoppes da den vedtatte bevilgningen fra 4. kvartal 2023 til to nye stillinger ikke ble videreført i 2024-budsjettet.

I uke 10 og 11 2024 ble det gjennomført telling av deltakere på alle arrangement i menighetene våre. Mer **enn 22.000** personer deltok på ulike aktiviteter disse to ukene. Dette styrker livskvaliteten til veldig mange mennesker.

Kirken i Bergen er en av byens største kulturaktører. Med 34 kirkebygg som kulturarenaer og over 30 ansatte kulturarbeidere (kantorer og organister), skaper vi kulturopplevelser som beriker og stimulerer livene til hele byens befolkning. Vi jobber aktivt for å få flere kunstuttrykk inn i flere kirker. I 2023 er det avholdt 719 ulike konserter og kulturarrangement i kirkene med nærmere 80.000 deltakere.

Kirkebyggene er både kulturminner og symbolbygg og fremstår som landemerker og symbol på lokal identitet og tilhørighet. På samme måte representerer gravplassene varige og vakre omgivelser for sorg, minner og ettertanke.

Bergen kirkelige fellesråd (BKF) jobber kontinuerlig for at både kirkebygg og gravplasser skal fremstå som verdige og vakre elementer i lokalmiljøene. Systematisk arbeid med tilstandsanalyser for både kirkebygg og gravplasser synliggjør at vedlikeholdsetterlepet er stort. For kirkebyggene er dette anslått til 350 millioner kroner, og for gravplassene mellom 250 og 300 millioner kroner.

BKF er gravplassmyndighet i Bergen kommune, og utøver oppgaven på vegne av alle innbyggere, med respekt for alle og tilrettelegging for ulike tros- og livssyn. Tjenestene som leveres til brukerne er grunnleggende oppgaver i samfunnet. I 2023 var kremasjonsandelen 79 % (mot 76 % i 2022). Nytt krematorium må være en realitet innen 2030.

Bergen kirkelige fellesråd er opptatt av bærekraftsarbeid. Vi er miljøfyrtårnsertifisert og legger hvert år fram en rapport om hvordan vi arbeider med de ulike bærekraftsmålene. Fra 2016 til 2023 er vårt klimafotavtrykk redusert ned 32 %.

Kirken i Bergen kan og vil være en viktig aktør i å bidra til gode liv og trygge lokalsamfunn, preget av toleranse, fellesskap og tilhørighet, og på denne måten motvirke ensomhet og utenforskap, og fremme mangfold og inkludering.

Budsjett 2025, økonomiplan 2025 – 2028

Søknad fra Bergen kirkelige fellesråd

Bergen kommune har gjennom sine rammebevilgninger til både drift og investering bidratt til forutsigbarhet og stabile økonomiske rammebetingelser for BKF sin virksomhet. I tillegg er det bevilget ekstra investeringsmidler til øremerkede prosjekter.

Bergen kirkelige fellesråd opplever at rammebetingelsene er langt mer usikre enn tidligere;

- De senere årene har faktisk lønns- og prisvekst vært høyere enn det som er kompensert gjennom kommunens deflatorjusteringer, slik dette framgår av tabellen under:

	2023	2022	2021	2020
Kompensert lønns- og prisvekst fra Bergen kommune	4,07 %	2,62 %	1,33 %	2,53 %
Lønnsoppgjør kirkelig sektor	5,40 %	3,84 %	2,80 %	1,70 %
KPI januar til januar	4,70 %	7,00 %	3,20 %	2,50 %

- Manglende forutsigbarhet knyttet til kompensasjon for økte pensjonsutgifter / prinsippendring vedrørende disponering av premiefond
- Bortfall av strømstøtte fra og med 2. tertial 2023

Rammetilskuddene til investering til gravplass er heldigvis tilbake på 2022-nivå etter halvering i 2023. Vi gjenopptar derfor arbeidet med prosjektering og etablering av flere navnedde minnelunder. Navnede minnelunder er et tilbud som benyttes i stadig større grad, og i 2023 var 15 % av alle gravlegginger i navnet minnelund.

Også for kirkebygg er rammebevilgningene øket fra 2023, men utgjør foreløpig kun 94 % av 2022-bevilgningen, og da er lønns- og prisvekst ikke hensyntatt. Reduserte investeringstilskudd medfører at viktige prosjekter ikke kan gjennomføres til planlagt tid og at vedlikeholdsetterslepet øker.

Søknaden fra Bergen kirkelig fellesråd bygger på

- Bergen kommune sin «Handlings- og økonomiplan 2024 – 2027 / Budsjett 2024»
- Byrådetts politiske plattform
- Gravferdsplan vedtatt av Bergen kommune i juni 2018
- Økonomiplan for Bergen kirkelige fellesråd for perioden 2025 – 2028, vedtatt av fellesrådet 08.03.23
- BKF's Verdi- og måldokument 2024/2025, vedtatt av fellesrådet 13.12.23.
- Klima- og miljøfokus (FNs bærekraftsmål, Grønn strategi i Bergen kommune og BKF sin Miljøfyrtårnsertifisering)

Drift

Søknad om driftsmidler for 2025 består av følgende fire elementer:

- **I tråd med tidligere praksis legger vi til grunn at årets rammetilskudd videreføres, inkludert full kompensasjon for lønns- og prisvekst.**
- **Endret praksis fra Bergen kommune knyttet disponering av BKF sitt premiefond i Bergen kommunale pensjonskasse reduserer inntektsgrunnlaget vårt i vesentlig grad. Det er derfor behov for et (engangs)løft i rammetilskuddene for å kompensere for dette inntektsbortfallet.**
- **Det er behov for forutsigbarhet når det gjelder kompensasjon for økte strømkostnader ved at dette legges inn som en del av rammetilskuddet.**
- **Søknad om økte rammetilskudd til nye tiltak / «friske midler»**

DRIFTSRAMME FUNKSJON 390 DEN NORSKE KIRKE

(Alle tall i millioner kroner)	Bevilget 2024	Økonomiplan			
		2025	2026	2027	2028
Rammetilskudd					
Kirkelig administrasjon	20,20	20,30	20,30	20,30	20,30
Kirker og menigheter	112,05	112,70	112,70	112,70	112,70
Sum rammetilskudd	132,25	133,00	133,00	133,00	133,00
Nye tiltak					
Pensjon - økt ramme etter prinsippendring vedrørende premiefond		6,00			
Strømtøtte - del av rammefinansiering		Beregnes etter faktisk forbruk/strømpris			
Diakoni - Kirkens omsorgsarbeid		1,70	1,70	1,70	1,70
Omstillingsmidler - prosjektstilling		0,85			
Kirkens seniorsatsing - prosjektmidler		0,50			
Drift av Sædalen kirke-restfinansiering	0,30	0,50			
Verdibevarende vedlikehold kirkebygg		1,00	1,00	1,00	1,00
Sum nye tiltak	0,30	10,55	2,70	2,70	2,70
Engangstilskudd ihht. budsjettvedtak	0,80				
Nedtrekk	-0,51				
SUM FUNKSJON 390 DEN NORSKE KIRKE	132,84	143,55	135,70	135,70	135,70

DRIFTSRAMME FUNKSJON 393 GRAVPLASSER, SEREMONIROM OG KREMATORIER

(Alle tall i millioner kroner)	Bevilget 2024	Økonomiplan			
		2025	2026	2027	2028
Rammetilskudd	61,23	63,30	64,30	64,30	64,30
Nye tiltak					
Inntektsbortfall ved fri grav til alle		0,60	0,60	0,60	0,60
Drift av nye felt på gravplassene	1,00	1,00	1,00		
Sum nye tiltak	1,00	1,60	1,60	0,60	0,60
SUM FUNKSJON 393 GRAVPLASSER, SEREMONIROM OG KREMATORIER	62,23	64,90	65,90	64,90	64,90

Investering

For 2025 søker BKF om videreføring av investeringsrammen for 2024, og full kompensasjon for lønns- og prisvekst. I tillegg er det lagt inn søknad om midler til nytt krematorium fra 2028 og videreføring av rammetilskudd til Johanneskirken i hele planperioden.

(Alle tall i millioner kroner)	Bevilget 2024	Økonomiplan			
		2025	2026	2027	2028
KIRKE					
Rammetilskudd	23,5	23,5	23,5	23,5	23,5
Rammetilskudd rehabilitering Johanneskirken	12,3	12,3	12,3	12,3	12,3
FREDEDE KIRKER / MIDDELALDERKIRKER					
Rammetilskudd	22,2	22,2	22,2	22,2	22,2
Sum	58,0	58,0	58,0	58,0	58,0
GRAVPLASSER, SEREMONIROM OG KREMATORIUM					
Rammetilskudd	59,5	61,7	63,8	65,8	67,8
Nytt krematorium					150,0
Sum	59,5	61,7	63,8	65,8	217,8
SUM INVESTERINGSMIDLER	117,5	119,7	121,8	123,8	275,8

Bevaringsstrategi for kulturhistorisk verdifulle kirkebygg (Kirkebevaringsprogrammet)

Målet er at staten årlig skal bidra med investeringsmidler på 500 millioner kroner til tre ulike bevaringsprogram for fredede eller listeførte kirker; Middalderkirker, Kirker fra 1537-1850 og Kirker etter 1850. Fordeling av finansieringsbyrde mellom stat og kommune vil bli regulert i egen forskrift.

Kirkebevaringsprogrammet igangsettes i løpet av 2024. Gjennom programmet kan vi søke tilskudd til rehabilitering av fredete og listeførte kirker, forutsatt at kommunen stiller opp med sin andel (i Bergen har vi 4 fredete og 16 listeførte kirker). Programmet er ment å skulle gå over 20 år. Det etableres et sekretariat i Trondheim som skal prioritere hvilke kirker som først skal få tilskudd, basert på et sett med kriterier.

BKF vil fortløpende søke på prosjektmidler via Kirkebevaringsprogrammet etter hvert som disse lyses ut.

Nytt krematorium i Bergen

Det største og viktigste enkeltprosjektet som må startes opp i planperioden er et nytt krematorium. **Krematoriet må være en realitet i 2030.**

I 2023 ble det utredet om dette kan løses på Møllendal. Konklusjonen er at dette ikke er mulig, og vi må derfor utrede både lokalisering og etablere et nytt krematorium. Det er utarbeidet et grovt kostnadsestimat på 150 millioner kroner for ovner og ny bygningsmasse. Eventuelle tomtekostnader kommer i tillegg.

For flere detaljer om budsjettsøknaden, Bergen kirkelige fellesråd og beskrivelse av omsøkte tiltak, vennligst se vedlegg.

Budsjett 2025, økonomiplan 2025 – 2028

Vedlegg til budsjettsøknad fra Bergen kirkelige fellesråd

Om Bergen kirkelige fellesråd

Bergen kirkelige fellesråd er arbeidsgiver for de fleste ansatte i menighetene i Bergen, samt ansatte i kirkevergens administrasjon inkl. gravplassmyndigheten, totalt 165 ansatte /149 årsverk.

BKF mottar tilskudd fra Den norske kirke og menighetene i Bergen som finansierer ca 40 årsverk. Noen menigheter lønner i tillegg egne ansatte blant annet knyttet til åpne barnehager, kor og andre aktiviteter.

I tillegg legges det ned en betydelig arbeidsinnsats av et stort antall frivillige medarbeidere (ca 3.260 i 2023) som gjennom arbeidsinnsats og engasjement er viktige bidragsyttere inn i menighetenes mange aktiviteter.

Menighetene i Bergen har en betydelig egeninntjening. I 2023 ble det gjennom ulike innsamlingstiltak i menighetene (offer, givertjeneste, gaver og andre innsamlinger) samlet inn nærmere enn 15 millioner kroner. I tillegg kommer inntekter fra brukerbetaling, billettinntekter, utleievirksomhet og ulike offentlige og private tilskuddsordninger.

Akasia AS

BKF kjøper driftstjenester innenfor kirkebygg- og gravplassdrift fra Akasia kirke og gravplass AS (AKG). I tillegg leverer AKG etter avtale pr prosjekt tjenester inn i investeringsprosjektene på kirkebygg og gravplass.

AKG er datterselskap av Akasia AS og drives etter regelverket om utvidet egenregi. AKG har ikke anledning til å dele ut utbytte eller gi konsernbidrag, og er underlagt regelverket for offentlige anskaffelser.

Fellesrådet utøver sin myndighet som eier gjennom generalforsamling og jevnlig eiermøter. Kirkevergen utpeker en av representantene i styret. Fellesrådet vedtok revidert eiermelding 3. mai 2023.

Eiermeldingen skal:

- Gi en oversikt over BKF's eierinteresser.
- Redegjøre for hvordan BKF skal opptre som eier.
- Tydeliggjøre formål og forventninger til selskapene BKF har eierinteresser i.
- Være et dokument som gir våre samarbeidspartnere både i kommune, kirke og andre, innsyn i fellesrådets eierskap.

Verdi- og måldokument for 2024 - 2025

Fellesrådet vedtar hvert år verdi- og måldokument for kommende års arbeid. Verdi og måldokument for 2024-2025 ble vedtatt 14.13.23.

([verdi- og måldokument 2024-2025 2.pdf \(kirken.no\)](#)).

Her gjengis noen hovedpunkter:

Overordnede mål

1. Kirken skal være tilgjengelig og synlig i by- og lokalsamfunn

- Kirkebyggene skal forvaltes og vedlikeholdes som viktige kulturminner og identitetsmarkører. De skal så langt som mulig tilgjengeliggjøres for bruk av flest mulig gjennom hele uken.
- Gravplassene skal opparbeides og vedlikeholdes med parkmessig standard, og fremstå som verdige grøntområder.
- Det skal være lett å komme i kontakt med BKF og menighetene, bl.a. gjennom Kirketorget
- BKF skal kommunisere godt med sine samarbeidsparter og omgivelser. Det skal være enkelt å finne informasjon om kirken på oppdaterte nettsider og via sosiale medier.
- Kirken skal være synlig gjennom blant annet fortsatt satsing på musikk og kultur i kirkene våre, og ved å søke å være mer synlig til stede «der folk er», for eksempel på kjøpesentre, andre kulturarenaer, med mer
- Kirkens hus i Marken 34 skal videreutvikles som symbol og synlig møteplass.

2. Kirken skal ha gode relasjoner internt og eksternt

- BKF vil videreutvikle den gode relasjonen til Bergen kommune gjennom møter, politiske seminarer og involvering i aktuelle aktiviteter.
- BKF vil ivareta et godt samarbeid med prostene og bispedømmekontoret, og bidra til en god relasjon til ny biskop i Bjørgvin. Vi er én kirke med ett oppdrag.
- BKF skal gjennom samarbeid bidra til å utvikle kirken regionalt og nasjonalt, og være en ressurs for andre fellesråd som trenger vår kompetanse.
- BKF vil utvikle tettere samarbeid med andre aktører innen diakoni, som f.eks. bymisjon, kirkens SOS, Samarbeidsrådet for Tros- og livssyn og andre lokale aktører.
- BKF vil bidra til tett samarbeid mellom administrasjon og folkevalgte, og mellom menighetsrådene.
- BKF skal være en god arbeidsgiver for sine ansatte og vi vil fremme en organisasjonskultur som er åpen, frimodig og troverdig.

3. Kirken skal være inkluderende og åpen

- Kirken skal tilby fellesskap og omsorg (diakoni) til mennesker i ulike livssituasjoner og med ulike forutsetninger og tilgang på ressurser.
- Kirken skal være en kulturaktør som tilbyr aktiviteter og opplevelser med stor variasjon i uttrykk og innhold.
- Kirken skal tilby fellesskap og tilhørighet for troende, og vil fortsette satsingen på å rekruttere medlemmer gjennom dåp.
- BKF vil videreutvikle satsingen på frivillighet gjennom utvikling av «verktøykassen» og tilbud om bistand til menighetene.
- BKF vil arbeide for at flere kirker kan holdes mer åpne.
- Kirken skal legge til rette for verdige seremonier i livets viktigste faser; fødsel/dåp, konfirmasjon, vielser og død/grav.

4. Kirken skal være oppdatert og effektiv

- BKF vil bidra til at kirken får felles, effektive digitale verktøy, system og rutiner, og vil være en pådriver i å ta i bruk nye løsninger.
- Kirken har knapphet på ressurser, og BKF vil bidra til bærekraftig økonomistyring gjennom effektivisering og innføring av nye løsninger/systemer.

- BKF vil arbeide for økte ressurser til diakonalt arbeid, bl.a. gjennom forsterket satsing på fast givertjeneste
 - BKF vil ivareta soknene (eierne) sine interesser overfor Akasia gjennom tett samarbeid og god eieroppfølging.
- 5. Kirken tar klimautfordringene på alvor og skal jobbe aktivt med FN's bærekraftsmål**
- BKF vil bidra til energisparing og miljø- og klimavennlige løsninger i byggforvaltning, gravplasstell, mm.
 - Kirken har et særlig ansvar for skaperverket og medmennesker, og vil jobbe med følgende bærekraftsmål:
 - 3 – god helse og livskvalitet – Gjennom diakonalt arbeid gi omsorg og bidra til fellesskap og inkludering
 - 11 - bærekraftige byer og tettsteder – Forvalte identitetsskapende kirkebygg og gravplasser, og skape møteplasser lokalt som bidrar til bedre levekår og livskvalitet.
 - 16 – fred, rettferdighet og velfungerende institusjoner – Gjennom trosopplæring, dialog og økumenisk arbeid bidra til forsoning og fred.
 - 14 og 15 - Livet under vann og på land – Bidra gjennom holdningsskapende arbeid og konkrete tiltak.

Strategisk fokus 2024-2025

Vi lever i en tid da uro og konflikter er kommet nærmere enn tidligere, og det er krig flere steder i Europa. Samtidig er privatøkonomien for mange strammere enn før på grunn av renteøkning og prisstigning. I tillegg kan vi nevne klimakrise og eldrebølge som utfordringer som vil prege samfunnet vårt fremover. Dette gjør noe med folk. Flere opplever uro for fremtiden, ensomhet, utenforskap, fattigdom og tap.

Over flere år har det vært en trend at medlemstallene til Den norske kirke synker fra år til år (i prosent av befolkningen). Det er dåpstallene som direkte påvirker medlemstallet i riktig retning og det er derfor veldig viktig å satse på dåp. Men for at folk skal velge dåp – og andre aktiviteter og tilbud innenfor kirken – må de få kjennskap til hva som skjer i kirken. Her må vi tenke nytt når det gjelder kommunikasjon og synlighet, spesielt for å få oppmerksomhet fra unge.

Satsingsområder 2024-2025

Med denne bakgrunnen bør BKF fokusere særskilt på å styrke kirkens omsorgsarbeid/diakoni, og rekruttering og oppfølging av frivillige medarbeidere. For at byens befolkning skal få kjennskap til kirken må vi jobbe med å gjøre kirken og våre aktiviteter mer synlige for beslutningstakere og folk flest, og i særdeleshet unge mennesker. I tillegg har vi et nytt satsingsområde som handler om dialog og gode relasjoner til de rundt oss.

Diakoni – fordi det er gjennom kirkens diakonale omsorgsarbeid at vi kommer i kontakt med sårbare grupper og kan tilby fellesskap og aktiviteter. På den måten kan vi motvirke utenforskap og ensomhet og skape tilhørighet og trygghet.

Frivillighet - fordi frivilligheten er en døråpner til fellesskapene våre, der mennesker kan delta med seg selv og bety noe for andre. Frivilligheten er en arena for læring og mestring som motvirker ensomhet og utenforskap. Den mobiliserer til deltakelse i samfunnet og er en viktig mekanisme for et aktivt og levende demokrati. I tillegg bidrar frivillige med et stort omfang av arbeid, slik at

kirken kan være mer for flere, både individuelt og i samfunnet.

Synlighet – fordi det er avgjørende for rekruttering til deltakelse og medlemskap og til å velge kirkelig dåp, konfirmasjon, vielse mm. Vi må jobbe med nye digitale verktøy og plattformer for å gjøre kirken og kirkens budskap kjent for flere.

Samarbeid og relasjoner – fordi vi kan utrette mye sammen med andre. Dette punktet knyttes i særlig grad til tre behov: Vi vil søke et tettere samarbeid mellom menighetsråd og fellesråd. Vi må jobbe med gode relasjoner og samhandling/samarbeid med Bjørgvin bispedømme og prostene, i tråd med vedtak om kirkelig organisering. Sist, men ikke minst ønsker vi gode relasjoner og tett kontakt med bypolitikere for å sikre en aktivt støttende tros- og livssynspolitikk og et livssynsåpent samfunn. 11 Fellesrådets oppdrag og roll

Byråds politiske plattform

Byrådet i Bergen kommune som tiltrådte høsten 2023 har på flere områder nevnt kirkens arbeid. Byrådet ønsker at middelalderkirkene kan holdes åpne, og nevner både gravferd og frivillighet, i tillegg til at de skal arbeide for en statlig støtte til vedlikehold av middelalderkirker.

Plattformen har et eget kapittel for tros- og livssyn:

Byrådet mener det er viktig at mennesker har mulighet til å finne verdimeisig forankring i noe større enn det dagligdagse. Byrådet vil derfor tilrettelegge for gode vilkår for tros- og livssynssamfunnene og særlig støtte opp om frivillighet og arbeid rettet mot barn og unge, eldre og rusavhengige. Den Norske Kirken er en betydningsfull norm- og kulturbærer, og det er viktig å verne om vår felles kulturarv for fremtidige generasjoner. Blant annet ved å videreføre skolegudstjenesten som tradisjon i Bergensskolen og sørge for et aktivt vedlikehold av byens kirker. Bergen har i dag et mangfold av tros- og livssynsretninger som alle bidrar på hver sin måte til byen og lokalsamfunnet.

Byrådet vil:

- Sikre en anerkjennende og rettferdig behandling av tros- og livssynssamfunnene i Bergen
- Legge til rette for det frivillige arbeidet til tros- og livssynsorganisasjonene
- Sikre at det tilbys verdige gravferdstjenester for alle
- Arbeide for statlig støtte til vedlikehold av byens middelalderkirker
- Holde middelalderkirkene åpne for besøkende som del av byens kulturtilbud

Kirken og kommunen

Lov om tros- og livssynssamfunn (trossamfunnsloven, 2021) erstatter kirkeloven fra 1996. Formålet med loven er å understøtte tros- og livssynssamfunn jfr.§1. Loven viderefører den tidligere modellen for finansiering av Den norske kirke (Dnk), ved at staten finansierer prestedtjenesten og kommunen den øvrige virksomheten jfr. §14:

«Kommunen gir tilskudd til kirkens virksomhet lokalt, herunder tilskudd til bygging, vedlikehold og drift av kirkebygg. Tilskuddet skal sikre at kirkebyggene holdes i forsvarlig stand, slik at de kan benyttes til gudstjenester og kirkelige handlinger. Tilskuddet skal også sikre at soknet har tilfredsstillende bemanning

ved gudstjenester og kirkelige handlinger, herunder kirketjener, klokker og organist/kantor ved hver kirke, og tilstrekkelig administrativ hjelp. Kommunens tilskudd gis etter budsjettforslag fra soknet. I budsjettforslaget skal også tilskudd til kirkelig undervisning, diakoni og kirkemusikk inngå.»

BKF er gravplassmyndighet for Bergen kommune, og Gravplassloven gir føringer for vårt arbeid, og for kommunens ansvar, jfr. §3:

«Gravplassmyndigheten har ansvar for at gravplasser og bygninger på gravplasser forvaltes med orden og verdighet og i samsvar med gjeldende bestemmelser. Utgifter til anlegg, drift og forvaltning av gravplasser utredes av kommunen etter budsjettforslag fra soknet. Etter avtale med soknet kan kommunen yte tjenester i stedet for å gi tilskudd.»

Vi står derfor i et nært forhold til Bergen kommune, og vi har sammenfallende mål om å gi gode tilbud til byens innbyggere i alle livets faser, fra vugge til grav.

Gravferdsplan for Bergen kommune 2018 – 2028 – Verdig gravferd for alle

Planen skal sikre at alle byens innbyggere får en verdig gravferd, og hovedprinsippet er at alle skal kunne få grav i den bydelen de bor / ønsker. Planen skal i tillegg sikre tilstrekkelig gravkapasitet, det vil si minimum 3 % gravreserver i forhold til byens befolkning.

Gravferdsplanen har en 10 års horisont for utbygging av gravplasser. I 2022 ble det foretatt en ny gjennomgang av behov for graver. Det ble avdekket endrede behov for graver i bydelene ettersom det har skjedd en vesentlig endring i gravleggingspraksis. Ytrebygda bydel er fremdeles uten gravplasstilbud i egen bydel, men det er avsatt et mindre areal ved Søreide kirke i kommunens arealplan.

I 2023 valgte 15 % gravlegging i navnet minnelund. Dette viser at det er behov for flere navnedde minnelunder, og fellesrådet har utarbeidet en plan for videre utbygging av nye navnedde minnelunder. Dette arbeidet ble midlertidig satt på pause i 2023 på grunn av reduserte rammetilskudd. Når Fyllingsdalen gravplass nå utvides etableres også Bergens første utvendige urnevegg som et nytt tilbud.

Antall kremasjoner ved Møllendal krematorium øker. Bergen kommune har en svært høy kremasjonsprosent (79 % i 2023 mot 76 % i 2022), og antall kremasjoner fra omliggende kommuner er økende. I 2023 er det gjennomført mer enn 2.500 kremasjoner. Overgang til biobrensel i løpet av året reduserer CO₂-utslippene tilsvarende 52 fossilbiler.

Utredninger gjennomført i 2023 viser at det er behov for nytt krematorium med økt kapasitet senest i 2030. Areal og finansiering må derfor på plass i denne planperioden. Foreløpig kostnadsestimat for ovner og bygningsmasse er på 150 millioner kroner. Eventuelle tomtkostnader kommer i tillegg.

Gravferdsplanen foreslår endring av avgiftspolitikken, ved at alle skal få fri grav, også når en gjenbruker en allerede festet grav til ny gravlegging. Dette er en avgift det er stor motstand mot i befolkningen, og den bidrar til å øke behovet for gravplassareal. Bergen kommune har dessverre enda ikke funnet å kunne

prioritere tiltaket med økte bevilgninger for å kompensere for inntektsbortfallet (kroner 600.000 pr år de første 5 årene, totalt 3 millioner kroner).

Klima, miljø og bærekraft

Kirken har et særlig ansvar for skaperverket og medmenneskene og vil jobbe med følgende bærekraftsmål:

- 3 - God helse og livskvalitet
- 11 - Bærekraftige byer og tettsteder
- 16 - Fred, rettferdighet og velfungerende institusjoner
- 14 og 15 – Livet under vann og på land

Bergen kirkelige fellesråd er sertifisert som Miljøfyrtårn. Fra 2016 til 2023 har BKF minket klimafotavtrykket med 32 prosent.

Som forvalter av kirkebygg og gravplasser skal vi være et godt forbilde for både innbyggere, virksomheter og andre fellesråd. Miljøhensyn skal være et overordnet prinsipp i all virksomhet og planlegging, og i tråd med Bergen kommune sin grønne strategi.

Søknad om driftsmidler

Søknad om driftsmidler for 2025 består av følgende fire elementer:

- I tråd med tidligere praksis legger vi til grunn at årets rammetilskudd videreføres, inkludert full kompensasjon for lønns- og prisvekst.
- Endret praksis fra Bergen kommune knyttet disponering av BKF sitt premiefond i Bergen kommunale pensjonskasse reduserer inntektsgrunnlaget vårt i vesentlig grad. Det er derfor behov for et (engangs)løft i rammetilskuddene for å kompensere for dette inntektsbortfallet.
- Det er behov for forutsigbarhet når det gjelder kompensasjon for økte strømkostnader ved at dette legges inn som en del av rammetilskuddet.
- Søknad om økte rammetilskudd til nye tiltak / «friske midler»

DRIFTSRAMME FUNKSJON 390 DEN NORSKE KIRKE

(Alle tall i millioner kroner)	Bevilget 2024	Økonomiplan			
		2025	2026	2027	2028
Rammetilskudd					
Kirkelig administrasjon	20,20	20,30	20,30	20,30	20,30
Kirker og menigheter	112,05	112,70	112,70	112,70	112,70
Sum rammetilskudd	132,25	133,00	133,00	133,00	133,00
Nye tiltak					
Pensjon - økt ramme etter prinsippendring vedrørende premiefond		6,00			
Strømstøtte - del av rammefinansiering		Beregnes etter faktisk forbruk/strømpris			
Diakoni - Kirkens omsorgsarbeid		1,70	1,70	1,70	1,70
Omstillingsmidler - prosjektstilling		0,85			
Kirkens seniorsatsing - prosjektmidler		0,50			
Drift av Sædalen kirke-restfinansiering	0,30	0,50			
Verdibevarende vedlikehold kirkebygg		1,00	1,00	1,00	1,00
Sum nye tiltak	0,30	10,55	2,70	2,70	2,70
Engangstilskudd ihht. budsjettvedtak	0,80				
Nedtrekk	-0,51				
SUM FUNKSJON 390 DEN NORSKE KIRKE	132,84	143,55	135,70	135,70	135,70

Pensjon

Endret praksis fra Bergen kommune knyttet til disponering av BKF sitt premiefond i Bergen kommunale pensjonskasse reduserer inntektsgrunnlaget vårt i vesentlig grad. De siste 5 årene har vi brukt i gjennomsnitt 6,3 millioner kroner av premiefondet pr år. Det er derfor behov for et (engangs)løft i rammetilskuddene for å kompensere for dette inntektsbortfallet. Siden det fortsatt er noe midler igjen på premiefondet er det mulig å fordele opptrappingen over flere år.

- Økt rammefinansiering som kompenserer for bortfall av inntekter fra premiefond – **kr 6.000.000**

Kirkeliv, kultur og diakoni / administrasjon

Menighetene melder om ressursknapphet og for få ansatte. Dette begrenser utvikling og vekst i tilbudene lokalt i bydelene. Det er likevel en omfattende tjenesteproduksjon. Hverdagskirken med aktivitet fra mandag til søndag, har kontakt med over **12 000 mennesker hver uke som møtes av både ansatte og et stort antall frivillige. Totalt besøkende i 2023 er estimert til 800.000.** Det er tidvis mer besøk enn 12.000 pr uke knyttet til konfirmasjonene, julegudstjenestene og julekonsertene samt våre kulturfestivaler. Dette styrker livskvaliteten til veldig mange mennesker.

Innenfor dette virksomhetsområdet benyttes 85 % av totale utgifter til lønn og sosiale kostnader (økte fra 84 til 85 % fra 2022 til 2023, primært på grunn av høye pensjonskostnader/økt lønnsvekst). Dette gir lite handlingsrom og stort behov for effektivisering når vi ønsker å jobbe systematisk med utvikling, særlig innenfor diakoni, frivillighet, synlighet, digitalisering, fagutvikling og ledelse.

Område	Området inneholder	2019	2020*)	2021*)	2022	2023
Konsserter og Kulturarrangement (deltakere)	Antall individer til stede på arrangement	78 600	12 000	24 642	75 511	79 000
Konsserter og Kulturarrangement (antall arrangement)	Konsserter, festivaler, utstillinger, kulturkvelder	870		50	856	719
Antall kor		90	74	93	98	86
Antall medlemmer kor		2 000	1 580	ca 1600	2 394	1 816
Diakonale - sosiale tiltak		2 500	2 641	3 571	3 143	2 552
Antall frivillige	Antall unike frivillige	3 500	2 753	3 296	3 203	3 260

*) Korona

Diakoni – kirkens omsorgsarbeid

Kirkens omsorgsarbeid gjør en forskjell for byens innbyggere. Kirken har alltid hatt fokus på å bygge gode fellesskap og gi omsorg for enkeltmennesker. Vi bidrar til trygge lokalsamfunn og gir rom for inkludering og inkludering. Vårt diakonale arbeid gir resultater, og i 2023 ble det registrert 2.552 sosiale tiltak og 3.260 frivillige. Disse tiltakene er for eksempel sorggrupper for barn og ungdom, nabokafe, besøkstjeneste, utdeling av matkasser, billige familiemiddager, julefeiring på juleaften, klubb for psykisk utviklingshemmede, formiddagstreff, turgrupper, samtaler med enkeltmennesker, 13-20 samtaletilbud for ungdom, united sisters (innvandrerjenter 13-26 år, tilbud til flyktinger og deltakelse i kommunens kriseteam. Kort sagt – vi sikrer tilbud som byen trenger og som hindrer utenforskap og ensomhet.

I våre 25 menigheter har vi nå 16 årsverk innen diakoni. Finansieringen av disse 16 er et spleiselag hvor ca. 9 årsverk kommer fra kommunen og ca. 7 årsverk kommer fra innsamlede midler i menighetene og fra Den norske kirke v/Bjørgvin bispedømme. Midler fra kommunen blir godt forvaltet og utløser egenfinansiering og stor frivillighet.

Styrket tilbud til ungdom i Bergen sør / nye diakonale tiltak

I dag har vi fire ungdomsdiakoner som driver samtaletilbudet «13-20» for ungdom. To i Bergen vest og to i Åsane bydel. I bystyrets møte i juni 2023 ble det bevilget midler til to nye stillinger i Bergen sør fra 4. kvartal 2023. Vi var i ferd med å lyse ut stillingene, men måtte stoppe prosessen da vi forsto at midlene ikke var foreslått videreført i 2024, noe de heller ikke ble.

Samtidig som denne søknaden sendes i april 2024 pågår «Foreldreaksjon for en tryggere ungdomstid i Bergen sør». Aksjonen er et samarbeid mellom alle foreldreutvalg og idrettslag i Fana, Den norske kirke, Humanetisk forbund, Natteravnene og Ung Arena Nesttun.

- Vårt samtaletilbud «13-20» vil være et godt bidrag inn i dette arbeidet, og vi ber derfor på nytt om at det legges inn midler til to ungdomsdiakonier i Bergen sør i 2025 – **kr 1.700.000**.
- Behovet for diakonale tiltak er stort – og økende. Vi søker derfor fortsatt om opptrapping av antall diakoner gjennom hele planperioden. Nye tiltak vil prioritert i tråd med samfunnsutviklingen og kommunen sine behov i forbindelse med årlig budsjettsøknad til Bergen kommune.

Omstillingsmidler

Som vist innledningsvis fører krevende rammebetingelser til strammere økonomi hvor alle tilgjengelige driftsmidler benyttes for å opprettholde dagens tjenestetilbud og standard. Det er derfor ikke tilstrekkelige ressurser tilgjengelig til å drive nødvendig utviklings- og effektiviseringsarbeid. Vi ser at dette er nødvendig for å kunne møte dagens økonomiske situasjon, og søker derfor om midler til en ettårig prosjektstilling. Nye digitale løsninger og gjennomgang av dagens rutiner og arbeidsmetoder vil være sentrale oppgaver.

- Søknad om omstillingsmidler til prosjektstilling – **kr 850.000**

Kirken – en viktig arena for frivillighet

Kirken er i dag en stor og viktig arena for frivillighet. Med vår tilstedeværelse i alle bydelene gir vi innbyggere en mulighet til å delta i samfunnet, ta del i trygge fellesskap og bety noe for noen. Dette vet vi har betydning for folks helse, tillit til andre og livskvalitet. Kirken i Bergen har nå en satsning på å styrke vårt frivillighetsarbeid særlig gjennom styrket frivillighetsledelse. BKF har etablert et frivillighetsteam som er motoren i dette arbeidet i samarbeid med ansatte og frivillige i våre 25 menigheter i bydelen.

I 2023 var det 3.360 registrert unike frivillige. Vi jobber med å samle mer data om de frivillige f.eks. antall frivillighetstimer.

Vi ser at den store veksten i antall eldre som kommer vil utfordre hele samfunnet. Kirken vil være en del av løsningen med tanke på relevante tilbud til eldre. Derfor vil vi gjennomføre et innsiktsarbeid og planprosess som har til hensikt å spisse, styrke og synliggjøre kirkens arbeid for og med eldre.

- Prosjekt «Kirkens seniorsatsing» – **kr 500.000**

Drift av Sædalen kirke

Vi er svært glade for at det allerede er bevilget kr 600.000 (2019) og kr 300.000 (2023) til formålet for å styrke det aktive arbeidet som allerede drives i menigheten av et stort antall frivillige sammen med en mindre stab med fast ansatte.

Den nye kirken åpner i 3. november 2024, og det er da behov for å få på plass siste del av driftsfinansieringen. Opprinnelig søknadsbeløp fra 2018 justeres noe i forhold til lønns- og prisvekst i perioden. Dette skal dekke driftsutgifter og minimumsbemanning. Administrative oppgaver søkes løst innenfor dagens driftsramme.

- Søknad om resterende driftsmidler til Sædalen kirke (driftskonsekvens av investering) – **kr 500.000**

Kirkebygg

Kirkene er hellige gudshus, men også viktige signalbygg for både lokalsamfunn og storsamfunn. Kirkebyggene er viktige brukshus for lokalsamfunnet og vi ønsker å tilrettelegge for utvidet bruk og videreutvikle våre aktiviteter og tjenester til folk i alle aldre og livssituasjoner (kultur, diakoni, barne- og ungdomsarbeid mm).

Energikostnader

Vi forventer at de høye strømprisene vil vedvare langt inn i planperioden. BKF arbeider systematisk med energisparetiltak, men det er begrenset hva vi får lov til å gjøre med de kulturminneverdige gamle byggene.

I 2023 utgjorde våre utgifter til strøm ca 10 % av totalt kjøp av varer og tjenester. I 2022 og i 1. tertial 2023 har vi mottatt strømstøtte fra Bergen kommune som har dekket merutgifter utover normalkostnad.

- Det er avgjørende at den etablerte strømstøtteordningen gjeninnføres, fortrinnsvis som en del av rammefinansieringen, så lenge prisnivået langt overstiger «normalpris».

Verdibevarende vedlikehold

Verdibevarende vedlikehold etter Holttestandard er en del av Bergen kommune sine finansielle mål i Handlings- og økonomiplan for 2024-2027. Holttestandarden angir måltall for nødvendige utgifter til forvaltning, drift og vedlikehold av bygg.

Bergen kirkelige fellesråd ønsker også å komme opp på denne vedlikeholdsstandarden, slik at vårt systematiske arbeid med rehabilitering følges opp av tilstrekkelige midler til videre vedlikehold for å unngå at byggene forfaller på nytt. En opptrapping av vedlikeholdsmidlene på 1 million kroner pr år vil være et godt bidrag for å forvalte verdien på kirkebyggene som fellesrådet forvalter.

- Verdibevarende vedlikehold, **kr 1.000.000 pr år**

DRIFTSRAMME FUNKSJON 393 GRAVPLASSER, SEREMONIROM OG KREMATORIER

(Alle tall i millioner kroner)	Bevilget 2024	Økonomiplan			
		2025	2026	2027	2028
Rammetilskudd	61,23	63,30	64,30	64,30	64,30
Nye tiltak					
Inntektsbortfall ved fri grav til alle		0,60	0,60	0,60	0,60
Drift av nye felt på gravplassene	1,00	1,00	1,00		
Sum nye tiltak	1,00	1,60	1,60	0,60	0,60
SUM FUNKSJON 393 GRAVPLASSER, SEREMONIROM OG KREMATORIER	62,23	64,90	65,90	64,90	64,90

BKF har ansvar for gravplassmyndigheten i Bergen og utøver oppgaven på vegne av alle innbyggere. Tilbudet av gravferdstjenester skal speile bergensernes

behov og livssynsmangfoldet i byen. Det skal legges til rette for alternative gravleggingsformer, og gravplasser og bygninger på gravplassene skal forvaltes med orden og verdighet. Gravplassene skal ha en parkmessig standard og det skal være graver tilgjengelig for minst 3 % av befolkningen.

Inntektsbortfall ved fri grav til alle

Gravferdsplanen foreslår endring av avgiftspolitikken, ved at alle skal få fri grav, også når en gjenbruker en allerede festet grav til ny gravlegging. Beregninger viser et årlig inntektsbortfall de første 5 årene på 600.000 kroner pr år.

- *I tråd med Gravferdsplanen ber vi om at det bevilges **kr 600 000 årlig i 5 år** til tiltaket «fri grav til alle» og at tilskuddet justeres i tråd med faktisk inntektsbortfall.*

Drift av gravplasser

Fyllingsdalen gravplass blir utvidet med 7,7 dekar i 2024, og det etableres nye navnedde minnelunder. Dette, sammen med klimapåvirkninger og generell slitasje, gir et økt driftsbehov på gravplassene.

Det er behov for å legge til rette for ulike tros- og livssynssamfunn sine ønsker i forbindelse med gravferd. Vi opplever også at brukerne av gravplassene har høye forventninger til standarden på gravplassene, blant annet til frekvens og kvalitet på slåtten, tilstand på veier og trapper, belysning, tilgjengelighet på vannposter og avfallsstasjoner, samt frekvens på strøing og snørødding. Ved rehabilitering prioriteres belysning av hovedferdselsårene på gravplassene.

- *Vi følger kommunens økonomiplan og legger til grunn en økning på **kr 1.000.000 pr år** til drift av nye gravplasser og navnedde minnelunder.*

Søknad om investeringsmidler

Bergen kommune yter rammetilskudd til «Kirker», «Middelalderkirker» og «Gravplasser». I tillegg gis et årlig tilskudd til et spesifikt prosjekt, først kirke i Sædalen, så kirke på Haukås, og fra 2022 rehabilitering av Johanneskirken.

Rammetilskuddene som Bergen kommune har gitt siden 2012 har gitt forutsigbarhet og mulighet for langsiktig planlegging og prioritering. Dette ble kraftig utfordret i 2023 da rammetilskuddene til både «Kirker» og «Gravplasser» ble halvert, og resulterte blant annet i at arbeidet med videre utbygging av nye navnede minnelunder måtte settes på pause i 2023.

Det er derfor gledelig at disse tilskuddene øker igjen i 2024, om enn ikke helt tilbake på samme 2022-nivå for «Kirker» sin del.

Nytt krematorium i Bergen

Det største og viktigste enkeltprosjektet som må startes opp i planperioden er et nytt krematorium. **Krematoriet må være en realitet i 2030.**

I 2023 ble det utredet om dette kan løses på Møllendal. Konklusjonen er at dette ikke er mulig, og vi må derfor utrede både lokalisering og etablere et nytt krematorium. Det er utarbeidet et grovt kostnadsestimat på 150 millioner kroner for ovner og ny bygningsmasse. Eventuelle tomtekostnader kommer i tillegg.

Kirkebevaringsprogrammet

I løpet av 2024 vil det statlige kirkebevaringsprogrammet igangsettes. Gjennom programmet kan vi søke tilskudd til rehabilitering av fredete og listeførte kirker, forutsatt at kommunen stiller opp med sin andel (i Bergen har vi 4 fredete og 16 listeførte kirker).

Programmet er ment å skulle gå over 20 år. Det etableres et sekretariat i Trondheim som skal prioritere hvilke kirker som først skal få tilskudd, basert på et sett med kriterier.

BKF vil fortløpende søke på prosjektmidler via Kirkebevaringsprogrammet etter hvert som disse lyses ut.

Siden kirkebevaringsprogrammet forutsetter kommunal medfinansiering er det viktig at rammetilskuddet til Johanneskirken videreføres i hele planperioden.

Økende vedlikeholds-/rehabiliteringsbehov

Vi arbeider systematisk med tilstandsanalyser for både kirkebygg og gravplasser. Kirkebyggene har et beregnet vedlikeholdsbehov på 350 millioner kroner, hvorav 120 millioner kroner gjelder Johanneskirken og 100 millioner kroner gjelder middelalderkirkene.

For gravplassene er vedlikeholdsetterslepet beregnet til mellom 250 og 300 millioner kroner.

For 2025 søker BKF om videreføring av investeringsrammen for 2024, og full kompensasjon for lønns- og prisvekst. I tillegg er det lagt inn søknad om midler til nytt krematorium fra 2028 og videreføring av rammetilskudd til Johanneskirken i hele planperioden.

(Alle tall i millioner kroner)	Bevilget 2024	Økonomiplan			
		2025	2026	2027	2028
KIRKE					
Rammetilskudd	23,5	23,5	23,5	23,5	23,5
Rammetilskudd rehabilitering Johanneskirken	12,3	12,3	12,3	12,3	12,3
FREDEDE KIRKER / MIDDELALDERKIRKER					
Rammetilskudd	22,2	22,2	22,2	22,2	22,2
Sum	58,0	58,0	58,0	58,0	58,0
GRAVPLASSER, SEREMONIROM OG KREMATORIUM					
Rammetilskudd	59,5	61,7	63,8	65,8	67,8
Nytt krematorium					150,0
Sum	59,5	61,7	63,8	65,8	217,8
SUM INVESTERINGSMIDLER	117,5	119,7	121,8	123,8	275,8

Rehabilitering kirkebygg, inkl. Johanneskirken (ikke fredede kirker / middelalderkirker)

Kirkebyggene som BKF drifter og forvalter med bevilgninger fra Bergen kommunen utgjør ca 65.000 kvm.

Tilstandsanalyser danner grunnlag for våre investeringsplaner. Når investeringsmidlene skal prioriteres tar vi hovedsakelig hensyn til følgende momenter:

- Myndighetskrav (HMS, elektrosikkerhet, brannvern mv)
- HMS (fare for liv og helse må om mulig unngås)
- Nødvendig rehabilitering i henhold til tilstandsanalyser
- Øvrig rehabiliteringsbehov
- En fast sum hvert år til universell tilrettelegging, ENØK-tiltak, oppgradering/utskifting av ventilasjonsanlegg og rehabilitering av kirkedører
- En fast sum til opprusting av kirkebygg i forbindelse med store jubileum (50/100 år)

BKF har etablert en kirkebyggkomite - et rådgivende organ som blant annet skal vurdere hvordan fremtidige investeringsprosjekter skal prioriteres.

Rehabilitering av øvrige kirkebygg planlegges og prioriteres i henhold til prioriteringsrekkefølgen listet opp i innledningen.

Tidspunkt for planlagte rehabiliteringstiltak kan endres dersom dette vurderes som forsvarlig når for eksempel kirkebevaringsprogrammet lyser ut midler som vi kan og bør søke på.

Johanneskirken er det desidert største enkeltprosjektet i planperioden,

foreløpig estimert til 120 millioner kroner. For å unngå fare for liv og helse på grunn av steinnedfall fra fasaden er kirken allerede sikret med stillas og presenning. En historisk gjennomgang viser at det gjentatte ganger er tatt feil valg ved valg av metoder for rehabilitering, og mange tilsvarende teglsteinskirker fra samme periode har de samme utfordringene. Det pågår derfor et omfattende utrednings- og prosjekteringsarbeid for å sikre best mulig valg denne gangen.

Siden kirkebevaringsprogrammet forutsetter kommunal medfinansiering har vi videreført søknad om rammetilskudd til Johanneskirken i hele planperioden.

Nye kirkebygg

Bergen kommune bevilget midler til **ny kirke i Sædalen** i perioden 2016-2019. Og det er allerede etablert en stor og aktiv menighet i Sædalen. Første spadetak på tomten ble tatt av byråd Eduardo Andersen i april 2023, biskop Ragnhild Jebsen legger ned grunnsteinen 23. april 2024 og kirken åpner 3.november 2024.

Etter et omfattende reguleringsplanarbeid er det vårt mål at vi skal komme i gang med **tilbygget til Birkeland kirke** i 2025. Birkeland menighet er en stor og aktiv menighet, og dagens kirkerom tilfredsstiller ikke kirkeordningens krav om minimum sitteplasser til 10 % av soknets medlemmer.

Gjennom tidligere tilskudd og avsetninger har **Haukås kirke** et investeringsfond på 30 millioner kroner. I tillegg vil den lokale menighet stille opp med en egenandel på noen millioner kroner. Økte byggekostnader, samt krav kommet fram gjennom reguleringsprosessen tilsier at vi vil trenge en ekstrabevilgning på 10 millioner kroner for å kunne realisere kirkebygget.

Rehabilitering middelalderkirker

Vårt mål er at innvendig rehabilitering av **Korskirken** skal være ferdig i 2024. For å få dette til må vi sannsynligvis forsere bruk av 2025-bevilgninger som må hentes inn i 2025.

Det gjenstår også utvendige arbeider, blant annet Nordportalen fra 1623. Riksantikvaren ber om videre utredning før dette arbeidet kan prosjekteres.

Domkirken blir stengt for innvendig rehabilitering, tidligst fra januar 2026. Inntil da må det gjennomføres grundig prosjektering og planlegging i nært samarbeid med kirkekomite, menighetsråd, biskop og riksantikvar. Det gjenstår også arbeid med steinkonservering og vindusrehabilitering.

Gravplass

Strategien for gravplassmyndigheten i BKF er å tilrettelegge for den type graver som innbyggerne ønsker i alle bydeler.

Politikken er forankret i Bergen kommunes gravferdsplan som gjelder frem til 2028. Det nye er tilrettelegging for graver i urnevegg, den første kommer i Fyllingsdalen, og urnevegger vil også bli vurdert ved etablering av nye navnete minnelunder.

Det største og viktigste enkeltprosjektet som må startes opp i planperioden er et **nytt krematorium. Krematoriet må være en realitet innen 2030**. I 2023 ble det utredet om dette kan løses på Møllendal. Konklusjonen er at dette ikke er

mulig, og vi må derfor utrede både lokalisering og etablere et nytt krematorium.

Det er utarbeidet et grovt kostnadsestimat på 150 millioner kroner for ovner og ny bygningsmasse. Eventuelle tomtekostnader kommer i tillegg. Utredningene løses innenfor investeringsrammen, men bevilgningene til byggingen må senest komme i perioden 2028-2030. Dersom bevilgningen løses over flere år må det foreligge en garanti for at kostnadene blir dekket før prosjektet kan startes opp.

Vår viktigste prioritering nå er å etablere navnete minnelunder i alle bydeler, samtidig som vi opprettholder et tilbud om urne- og kistegraver etter bergensernes ønske og legger til rette for graver etter de ulike tros- og livssynsamfunnenes behov.

Det lå ikke **gravplass i Ytrebygda** i gravferdsplanen. Hovedgrunnen var at det aktuelle arealet ved Søreide kirke bare var på vel 6 dekar og det ikke ville være økonomisk forsvarlig å bruke arealet til ordinære urnegraver da kostnaden pr grav ble vurdert til å være for høy. Denne vurderingen blir en annen når vi nå vurderer å legge til rette for en navnet minnelund på området. Da blir det plass til mange flere graver og økonomien både når det gjelder drift og investering blir en helt annen. Derfor ønsket fellesrådet høsten 2023 at en legger **erverv og bygging av gravplass** inn i økonomiplanen, eventuelt gjennom tilleggsbevilgning etter søknad i revidert budsjett/tertialrapport.

I planene fremover ligger det **rehabilitering av gravplasser** for å opprettholde tilbudet om graver og verdigheten for bruken av eksisterende graver. Det er hovedvekt på VA-utfordringer, men også jordsmonn og annen infrastruktur må utbedres.

Det er planer om **minst en ny navnet minnelund pr år og i tillegg må vi utvide flere av de etablerte minnelundene i planperioden**. Vi nevner at Arna bydel får sin første i 2026 og at Nygård og Møllendal navnete minnelunder må utvides.

Navnet minnelund på Storetveit kirkegård er full, og det er stort behov for utvidelse. Dette er komplisert fordi det blant annet krever ny reguleringsplan for areal avsatt til formålet i kommunens arealplan, men vi må utnytte alle muligheter.

Rehabilitering handler aller mest om graver, men det er også viktig å få på plass verneplaner, rehabilitering av historiske gravplasser og mulighet for kildesortering og gjenbruk av jord og stein.

På **Solheim** ligger det inne **rehabilitering av muren** langs Fjøsangerveien og **klimaskallsikring av kapellet** (utbedre tak, vegger, vindu og dører).

Videre må **Loddefjord kapell** rehabiliteres for å kunne gjenåpnes som **livsønsåpent seremonirom**.

Av hensyn til HMS for de ansatte og verdigheten for gravplassene må også **driftsbyggene** løftes opp fra dagens standard. I perioden må vi også **utrede bæreromskapasiteten**.

DEN NORSKE KIRKE

BKF - Bergen kirkelige fellesråd

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Mette Rogstad Heimli	120	23/09977-9	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
24/24	BKF - Bergen kirkelige fellesråd	24.04.2024

Økonomireglement for soknene i Bergen

Vedlegg:

2024 Forslag til økonomireglement for soknene i Bergen

2020 04 06 Forslag til mal økonomireglement for menighetene i Bergen

Saksorientering

Det er behov for å revidere/oppdatere økonomireglementet både for BKF og soknene i Bergen. Forslag til nytt økonomireglement for Bergen kirkelige fellesråd legges frem i neste fellesrådsmøte.

Vedlagt saken følger forslag til nytt reglement for soknene.

Forslag til nye økonomireglement består av reglement og vedlegg. Vedleggene inneholder opplysninger som kan endres/oppdateres uten at det er behov for revisjon av selve reglementet.

Malen som menighetsrådene tok utgangspunkt i da de vedtok nye økonomireglement i 2019/2020 vedlegges slik at det er mulig å sammenligne nytt og gammelt reglement.

I henhold til økonomiforskriftens §20, punkt 3 skal fellesrådet godkjenne menighetenes økonomireglement. For å forenkle denne prosessen foreslår vi å utarbeide et standard reglement for menighetsrådene som fellesrådet kan vedta og deretter anbefale menighetsrådene om å fatte tilsvarende vedtak. Det vil da ikke være behov for ytterligere godkjenning i fellesrådet.

Dersom menighetsrådene ønsker å gjøre endringer står de fritt til det, men da må reglementet de vedtar tilbake til fellesrådet for endelig godkjenning.

BKF bruker mye ressurser både i form av egne ansattes arbeidstid og utgifter til ekstern regnskapsfører og revisor for å legge til rette for god og forsvarlig økonomiforvaltning i både fellesråd og menighetsråd. Det er fortsatt stort potensiale for effektivisering/kostnadskutt ved at enda flere økonomirutiner og -prosesser standardiseres. Dette gjenspeiles i forslag til nye økonomireglement.

Før reglementet sendes menighetsrådene for behandling vil det bli utarbeidet vedlegg som utdyper/forklarer enkelte av punktene i reglementet, samt skjema for oppfølging og kontroll med/av fullmakter.

Kirkevergens forslag til vedtak

1. Bergen kirkelige fellesråd vedtar nytt økonomireglement for soknene i Bergen slik det er fremlagt i denne saken, og anmoder menighetsrådene om å fatte tilsvarende vedtak innen 30.06.2024.
2. Dersom menighetsrådene velger å gjøre endringer i økonomireglementet som fellesrådet har vedtatt, skal dette fremlegges for fellesrådet for godkjenning innen 31.12.24.
3. Bergen kirkelige fellesråd støtter kirkevergens arbeid med å etablere mest mulig enhetlige og effektive regnskapsrutiner for soknene i Bergen.

ØKONOMIREGLEMENT FOR XX SOKN

(organisasjonsnummer xxx xxx xxx)

Økonomireglementet er utarbeidet i henhold til Forskrift om økonomiforvaltningen i sokn i Den norske kirke vedtatt av Barne- og familiedepartementet med hjemmel i lov om Tros- og livssynssamfunn §14. Forskriften trådte i kraft fra 01.01.2021 og ble senest endret fra 01.01.2023. Eventuelle senere endringer gjøres gjeldende etter at økonomireglementet er vedtatt går foran økonomireglementet dersom det oppstår motstrid.

Økonomireglementet gjelder fra 01.07.2024.

1. Formål

Økonomireglementet skal legge til rette for en god og forsvarlig økonomiforvaltning i soknet, samt klargjøre ansvarsforhold og sikre tilfredsstillende intern kontroll.

Økonomireglementet omfatter alle midler som er stilt til soknets disposisjon.

2. Ansvarsforhold

2.1 Overordnet ansvar

Menighetsrådet har overordnet økonomiske ansvar for all aktivitet i soknet. Dette omfatter menighetsrådets egen virksomhet, samt alle avdelinger/aktiviteter som utøver sin virksomhet under soknets organisasjonsnummer.

Menighetsrådet har overordnet ansvar for at økonomiforvaltningen skjer i henhold til gjeldende regnskapsregler og i samsvar med vedtatt budsjett og økonomireglement.

Av hensyn til menighetens omdømme skal menighetsrådet også påse at annen virksomhet som utøves i soknets navn under egne organisasjonsnummer har tilfredsstillende økonomistyring og kontroll.

2.2 Økonomiansvarlig

Daglig leder har ansvar for at økonomiarbeidet i soknet skjer i samsvar med tilgjengelige økonomiske ressurser, menighetsrådets prioriteringer og økonomireglement.

Ansaret innebærer økonomistyring og økonomisk planlegging inkludert budsjettarbeid, offerbehandling, bilagshåndtering, administrasjon av givertjeneste, utgående fakturabehandling, innkjøp og eventuelt utleie.

Daglig leder utarbeider budsjettforslag, forslag til revidert budsjett ved behov og økonomiske rapporter, samt årsregnskap og årsberetning som legges fram for menighetsrådet.

2.3 Økonomiutvalg (*punktet fjernes dersom soknet ikke har økonomiutvalg*)

Menighetsrådet oppnevner økonomiutvalget. Økonomiutvalget skal bistå daglig leder i økonomiarbeidet og skal ha løpende oversikt over soknets økonomiske stilling. Utvalget skal også foreslå tiltak for å styrke menighetens økonomi. Økonomiutvalget har ikke beslutningsmyndighet.

Økonomireglement for xx sokn, vedtatt av menighetsrådet xx.xx.xx.
Godkjent av Bergen kirkelige fellesråd 24.04.2024

3. Regnskapsprinsipper

Økonomiforskriften er basert på de regnskapsprinsipper som følger av de kommunale budsjett- og regnskapsforskriftene, herunder standarder for God kommunal regnskapsskikk.

I tillegg gjelder Bokføringslovens bestemmer om bokføring, spesifikasjon, dokumentasjon og oppbevaring av regnskapsopplysninger (Lov om bokføring av 19.11.2004, senest endret 20.11.2020).

4. Avtale med regnskapsfører, revisor og hovedbankforbindelse

Bergen kirkelige fellesråd har inngått avtale med ekstern regnskapsfører og revisor som også gjelder for alle soknene i Bergen. Avtalene er nærmere beskrevet i vedlegg.

BKF dekker i utgangspunktet alle utgifter knyttet til regnskapsføring, lønntjenester og revisjon.

Dette forutsetter at menighetene følger de rutiner og tidsfrister som fremgår av avtalene.

Bergen kirkelige fellesråd har inngått rammeavtale med hovedbankforbindelse på vegne av alle soknene i Bergen. Avtalen er nærmere beskrevet i vedlegg.

5. Økonomiplan

Menighetsråd er etter økonomiforskriften ikke pålagt å utarbeide egne rullerende 4-årsplaner, men inviteres hvert år til å komme med innspill til Bergen kirkelige fellesråd om nye og/eller endrede behov i forhold til stillinger og kirkebygg før fellesrådet vedtar sin økonomiplan som igjen danner grunnlag for budsjettsøknad til Bergen kommune.

6. Budsjett

6.1 Årsbudsjett

Daglig leder utarbeider forslag til årsbudsjett. Menighetsrådet skal vedta årsbudsjettet innen årets begynnelse.

Budsjettet skal være realistisk og vedtas på grunnlag av de inntekter og utgifter menighetsrådet kan forvente i budsjettåret. Dersom det budsjetteres med merforbruk utover årets budsjetterte inntekter skal inndekning fra fond inngå i budsjettet. Budsjettert mindreforbruk skal disponeres til fond for bruk i senere budsjettperioder.

Ansvarlige for alle avdelinger/aktiviteter leverer sine budsjettforslag til daglig leder i henhold til de frister daglig leder fastsetter.

Dersom det skal foretas investeringer i budsjettåret skal det også utarbeides et investeringsbudsjett.

Årsbudsjettet skal vise beløp for det år budsjettet gjelder for, det foregående budsjettår og det sist avlagte årsregnskap. Talloppstillingen skal ledsages av en tekst som gjør nærmere rede for de prioriteringer, målsettinger og premisser som budsjettet bygger på.

Økonomiavdelingen i BKF utarbeider hvert år en budsjettmal som skal benyttes i budsjettarbeidet. Vedtatt årsbudsjett skal leses inn i regnskapssystemet så snart det er vedtatt av menighetsrådet.

6.2 Budsjettoppfølging/økonomistyring

Daglig leder har fullmakt til å foreta budsjettjusteringer innenfor hver hovedpostgruppe (se vedleggene i økonomiforskriften, for eksempel «Lønn og sosiale utgifter», «Kjøp av varer og tjenester», osv).

Økonomireglement for xx sokn, vedtatt av menighetsrådet xx.xx.xx.
Godkjent av Bergen kirkelige fellesråd 24.04.2024

Menighetsrådet skal informeres om justeringene i neste møte gjennom regnskapsrapportene. Andre budsjettjusteringer skal vedtas av menighetsrådet. Daglig leder har ansvar for å informere menighetsrådet om større budsjettavvik så raskt som mulig. Menighetsrådet avgjør om det skal vedtas budsjettjusteringer i revidert budsjett eller om det skal iverksettes tiltak for å overholde opprinnelig budsjetttramme.

7. Regnskap

7.1 Regnskapsrapportering

Regnskapet er et viktig styringsverktøy for menighetsrådets arbeid.

Menighetsrådet skal påse at det legges fram oppdaterte regnskapsrapporter med avviksforklaring i forhold til budsjett minimum hvert tertial (pr 30.04, 31.08. og 31.12.) eller så ofte menighetsrådet bestemmer.

Daglig leder har ansvar for at regnskapet er tilstrekkelig ajour slik at regnskapsrapporteringen kan gi tidsriktig og relevant informasjon om den økonomiske utviklingen gjennom året. Dette gjelder for alle avdelinger/aktiviteter.

7.2 Kontoplan og rutiner

Det er utarbeidet felles kontoplan for soknene i Bergen i henhold til økonomiforskriftens bestemmelser. I tillegg er det laget en felles mal for øvrige regnskapsdimensjoner (avdeling, kostsenter mv.). Eventuelle avvik fra dette skal avklares med økonomiavdelingen i BKF før implementering.

Det er utarbeidet felles rutiner for sentrale regnskapsprosesser for soknene i Bergen. Dette sikrer mest mulig enhetlige og effektive prosesser, og gir enklere oppstart for nye daglige ledere og eventuelle vikarer ved vakanser og fravær.

8. Årsregnskap og årsberetning

Menighetsrådets leder er ansvarlig for at det fremlegges årsregnskap og utkast til årsberetning i samsvar med økonomiforskriftens bestemmelser og innen de frister som forskriften bestemmer, ref økonomiforskriftens §17.

Daglig leder har ansvar for å planlegge årsoppgjøret sammen med regnskapsfører, slik at regnskapet kan ferdigstilles og oversendes til revisor innen omforente frister. Det er et mål at regnskapet ferdigstilles så tidlige at revisor får anledning til å gjennomføre mesteparten av revisjonsarbeidet før menighetsrådet fastsetter regnskapet.

9. Innkjøp, anvisning og attestasjon

9.1 Intern kontroll

Det skal etableres rutiner som sikrer tilfredsstillende intern kontroll i soknet.

Den/de som har fullmakt til å foreta innkjøp på soknets vegne skal påse at det er budsjettmessig dekning for anskaffelsen før varen/tjenesten anskaffes. Innkjøp bør i størst mulig grad skje hos faste leverandører som sender elektronisk faktura. Småinnkjøp og bruk av betalingskort og refusjonsskjema skal så langt mulig unngås.

Alle anskaffelser skal skje i henhold til regelverk om offentlige anskaffelser og alle anskaffelser over kr 100.000 skal behandles og vedtas av menighetsrådet.

Menighetsrådet skal utarbeide oversikt over hvem som har innkjøpsfullmakt, samt hvem som skal attestere og anvise faktura i regnskapssystemets fakturaflytsystem. Oversikten skal oppdateres årlig, se vedlegg.

9.2 Habilitet

Ingen kan anvise lønn, godtgjørelse, kostnadsrefusjoner, kurs, reise mv til seg selv eller til personer i sin nærmeste familie eller andre nærstående.

Ingen underordnet kan anvise utgifter knyttet til overordnet eller dennes nærmeste familie eller nærstående.

10. Disposisjon av bankkonto

10.1 Hovedregel

Alle utbetalinger skjer fra driftskonto hos hovedbankforbindelse på grunnlag av faktura eller annen utbetalingsdokumentasjon som er attestert og anvist av to personer i regnskapssystemets fakturaflytsystem. Alle utbetalinger skal godkjennes av to personer.

10.2 Øvrige bankkonti

Soknet har som hovedregel ikke conti i andre banker. Dersom dette allikevel er tilfelle administreres dette av daglig leder via egen nettbank for soknet. Ingen kan belaste en bankkonto uten at det foreligger et bilag som er attestert og anvist på samme måte som ved elektronisk fakturabehandling. Enefullmakt til disposisjon av bankkonti skal ikke gis.

11. Offer og innsamlinger

Menighetsrådet er ansvarlig for at det utarbeides oversikt over gudstjenester/andre arrangement hvor det er offer/kollekt/pengeinnsamling. Daglig leder registrerer oversikten i Medarbeideren. Ved årets slutt skal daglig leder avstemme denne oversikten mot kvitteringsblokk.

Offer til vedtatt formål skjer via Vipps. Eventuelle kontanter går til menighetens arbeid og gis i kirkebøsse som telles minimum månedlig.

Offer til eksterne mottakere skal overføres til korrekt mottaker senest en måned etter at pengene er mottatt.

12. Kontanthåndtering

Behandling av kontanter bør skje i minst mulig omfang.

Ingen skal ta hånd om penger alene før opptelling. Kontanter fra offer, kollekt, arrangement, loddsalg og lignende skal alltid telles av to personer sammen. Begge skal underskrive på kvittering fra forhåndsnummerert kvitteringsblokk som bilag til regnskapet. Bilaget skal inneholde opplysninger om beløpets størrelse, dato og formål med gaven/innbetalingen.

Kontanter skal settes inn i på bankkonto minimum månedlig.

13. Vipps

Det er utarbeidet felles retningslinjer for soknets oppsett av Vipps, se vedlegg.
Innbetalinger via Vipps skal minimum bokføres månedlig.

14. Kredittkort og/eller debetkort

Debetkort benyttes kun ved kontantinnskudd i bank eller bank i butikk. For innkjøp som ikke dekkes av fakturaavtaler benyttes kredittkort.

Daglig leder har ansvar for administrasjon og regnskapsmessig oppfølging av menighetens kreditt og/eller debetkort, og skal til enhver tid vite hvem som disponerer hvilke kort.

15. Givertjeneste

Det er utarbeidet felles retningslinjer og elektroniske løsninger for håndtering av soknets faste givertjenester og andre gaver som mottas, se vedlegg.

16. Billettsalg

Ved salg av billetter skal disse være forhåndsnummerert, og oppgjør for billettinntekter skal avstemmes mot antall billetter solgt før bilag leveres til bokføring.

17. Signatur

Signaturrett tildeles daglig leder og menighetsrådsleder i fellesskap.

18. Finansforvaltning

I den grad finansformue plasseres i annet enn bankinnskudd skal menighetsrådet vedta et finansreglement. Et finansreglement skal ta stilling til formålet med forvaltningen, generelle rammer og begrensninger for forvaltningen, finansiell risiko, risikospredning og rutiner for rapportering fra forvalter, ref. økonomiforskriftens §21.

Aktuelle linker

[Forskrift om økonomiforvaltningen i sokn i Den norske kirke - Lovdata](#)

[Lov om bokføring \(bokføringsloven\) - Lovdata](#)

ØKONOMIREGLEMENT FOR XX SOKN / MENIGHET

(organisasjonsnummer xxx xxx xxx)

Økonomireglementet er utarbeidet i henhold til Forskrift om økonomiforvaltningen for kirkelige fellesråd og menighetsråd i Den norske kirke med ikrafttredelse 01.01.2004 og vedtatte endringer gitt pr 01.01.2019 (økonomiforskriften).

Økonomireglementet er vedtatt av xx *menighetsråd* xx.xx.xx (ref. økonomiforskriftens §8, 1.ledd) og godkjent av Bergen kirkelige fellesråd xx.xx.xx (ref. økonomiforskriftens §8, 3.ledd).

Økonomireglementet gjelder fra xx.xx.xx.

1. Formål

Økonomireglementet skal legge til rette for en god og forsvarlig økonomiforvaltning i menigheten, samt klargjøre ansvarsforhold og sikre tilfredsstillende intern kontroll.

Økonomireglementet omfatter alle midler som er stilt til rådets disposisjon.

2. Ansvarsforhold

2.1 Overordnet ansvar

Menighetsrådet har overordnet økonomiske ansvar for all aktivitet i menigheten. Dette omfatter menighetsrådets egen virksomhet, samt alle avdelinger/aktiviteter som utøver sin virksomhet under soknets organisasjonsnummer.

Menighetsrådet har overordnet ansvar for at økonomiforvaltningen skjer i henhold til gjeldende regnskapsregler og i samsvar med vedtatt budsjett og økonomireglement.

Av hensyn til menighetens omdømme skal menighetsrådet også påse at annen virksomhet som utøves i menighetens navn under egne organisasjonsnummer har tilfredsstillende økonomistyring og kontroll.

2.2 Økonomiansvarlig

Administrasjonsleder har daglig ansvar for økonomiarbeidet i menigheten, det vil si økonomistyring og økonomisk planlegging inkludert budsjettarbeid, offerbehandling, bilagshåndtering, administrasjon av givertjeneste, innkjøp og eventuelt utleie.

Administrasjonsleder utarbeider budsjettforslag, eventuelle forslag til revisjon av budsjettet, økonomiske rapporter, årsregnskap og årsrapport som legges fram for menighetsrådet.

(Arbeidsoppgavene som er listet opp er hentet fra stillingsbeskrivelse administrasjonsleder vedtatt i Administrasjonsutvalget 18.11.18 – fyll eventuelt inn andre relevante arbeidsoppgaver ved behov.)

2.3 Økonomiutvalg (hvis aktuelt i menigheten, korriger evt sammensetning)

Menighetsrådet oppnevner økonomiutvalget som består av administrasjonsleder, 2 representanter fra menighetsrådet og 1 annen ressursperson. Økonomiutvalget skal bistå administrasjonsleder i økonomiarbeidet, og skal ha løpende oversikt over regnskapsmessig utvikling, foreslå tiltak for å styrke menighetens økonomi, utarbeide forslag til rutineforbedringer og forvaltning av midler. Økonomiutvalget har ikke beslutningsmyndighet.

3. Regnskapsprinsipper

Økonomiforskriften er basert på de regnskapsprinsipper som følger av de kommunale budsjett- og regnskapsforskriftene, herunder standarder for God kommunal regnskapsskikk.

Alternativ 1

I tillegg gjelder Bokføringslovens bestemmer om bokføring, spesifikasjon, dokumentasjon og oppbevaring av regnskapsopplysninger (Lov om bokføring av 19. november 2004).

(Menighetsråd med skattepliktig inntekt og/eller merverdiavgiftspliktig omsetning MÅ ha denne formuleringen – øvrige råd anbefales å bruke denne formuleringen.)

Alternativ 2

I tillegg gjelder Bokføringslovens § 4 Grunnleggende bokføringsprinsipper (Lov om bokføring av 19. november 2004).

(Kan benyttes for menighetsråd som ikke har skattepliktig inntekt og/eller merverdiavgiftspliktig omsetning – anbefales ikke)

4. Økonomiplan

Menighetsråd er etter økonomiforskriftens § 3 ikke pålagt å utarbeide egne rullerende 4-årsplaner, men inviteres hvert år til å komme med innspill til Bergen kirkelige fellesråd om nye og/eller endrede behov i forhold til stillinger og kirkebygg før fellesrådet vedtar økonomiplan som danner grunnlag for budsjettsøknad til Bergen kommune.

5. Budsjett

5.1 Årsbudsjett

Administrasjonsleder (evt. i samarbeid med økonomiutvalget) utarbeider forslag til årsbudsjett. Menighetsrådet skal vedta årsbudsjettet innen årets begynnelse.

Budsjettet skal være realistisk og vedtas på grunnlag av de inntekter og utgifter menighetsrådet kan forvente i budsjettåret. Dersom det budsjetteres med merforbruk utover årets budsjetterte inntekter skal inndekning fra fond inngå i budsjettet. Budsjettert mindreforbruk skal disponeres til fond for bruk i senere budsjettperioder.

Årsbudsjettet skal omfatte all den virksomhet menighetsrådet har ansvar for. Ansvarlige for alle avdelinger/aktiviteter leverer sine budsjettforslag til administrasjonsleder i henhold til de frister administrasjonsleder fastsetter.

Driftsbudsjettet skal utarbeides i henhold til økonomiforskriftens vedlegg 1A. Dersom det skal foretas investeringer i budsjettåret skal dette utarbeides i henhold til forskriftens vedlegg 1B.

Taloppstillingen skal ledsages av en tekst som gjør nærmere rede for de målsettinger, prioriteringer og vurderinger som ligger til grunn for budsjettforslaget.

Menighetsrådet skal ta stilling til nødvendig/ønsket detaljeringsgrad utover dette.

5.2 Budsjettoppfølging/økonomistyring

Administrasjonsleder har fullmakt til å foreta budsjettjusteringer innenfor hver hovedpostgruppe (se inndeling i vedleggene i økonomiforskriften, for eksempel «Lønn og sosiale utgifter», Kjøp av varer og tjenester», osv).

Menighetsrådet skal informeres om justeringene i neste møte gjennom regnskapsrapportene. Andre budsjettjusteringer skal vedtas av menighetsrådet. Administrasjonsleder har ansvar for å informere menighetsrådet om større budsjettavvik så raskt som mulig. Menighetsrådet avgjør om det skal vedtas budsjettjusteringer i revidert budsjett eller om det skal iverksettes tiltak for å overholde opprinnelig budsjetttramme.

6. Regnskap

6.1 Regnskapsrapportering

Regnskapet er et viktig styringsverktøy for menighetsrådets arbeid.

Menighetsrådet skal påse at det legges fram oppdaterte regnskapsrapporter til behandling gjennom året, minimum *annenhver måned, hvert kvartal, hvert tertial*. (Hvert enkelt råd må vurdere dette ut fra menighetens behov, størrelse og økonomiske situasjon, men ikke sjeldnere enn hvert tertial).

Administrasjonsleder har ansvar for at regnskapet er tilstrekkelig ajour slik at regnskapsrapporteringen kan gi tidsriktig og relevant informasjon om den økonomiske utviklingen gjennom året. Dette gjelder for alle avdelinger/aktiviteter.

Regnskapsrapportene skal følge oppstillingsplan slik det fremgår av økonomiforskriftens vedlegg 2A (driftsregnskap), 2B (investeringsregnskap) og 3 (balanse).

Menighetsrådets regnskap føres av ekstern regnskapsfører.

TET Regnskap og Økonomi AS (Tet) er regnskapsfører fra 01.04.2020, i henhold til avtale inngått mellom BKF og Tet datert 11.03.20.

Avtalt arbeidsdeling mellom menighetsråd, fellesråd og regnskapsfører fremgår av vedlegg 5 i avtalen.

(Endelig versjon av dette vedlegget blir utarbeidet parallelt med implementering av nytt regnskapssystem fra 1. mai)

Bankkonti skal avstemmes månedlig for å sikre nødvendig kvalitet på regnskapsinformasjonen gjennom året. Øvrige balansekonti avstemmes i henhold til plan avtalt med regnskapsfører.

Til hjelp i det daglige økonomiarbeidet skal det etableres et årshjul som beskriver når sentrale arbeidsoppgaver skal gjennomføres – årshjulet fremgår av vedlegg 1.
(ikke lovpålagt men anbefales varmt)

For å kunne yte bistand til menighetene og ivareta behov for felles rapportering gis ansatte i BKF sin økonomiavdeling leserettigheter til menighetenes regnskapsdata i de økonomisystemene regnskapsfører benytter.

6.2 Kontoplan og rutiner

Det er utarbeidet felles kontoplan for menighetsrådene i Bergen i henhold til økonomiforskriftens bestemmelser. I tillegg er det laget en felles mal for øvrige regnskapsdimensjoner (avdeling, kostsenter mv.). Eventuelle avvik fra dette skal avklares med økonomiavdelingen i BKF før implementering.

Det er utarbeidet felles rutiner for sentrale regnskapsprosesser for menighetsrådene i Bergen. Målet er mest mulig effektive prosesser, samt enklere oppstart for nye menighetsråd,

administrasjonsledere og eventuelle vikarer ved vakanser og fravær (*målet er at dette skal være på plass i løpet av 1. kvartal 2020 tilpasset nytt økonomisystem*).

7. Årsregnskap og årsrapport

Menighetsrådets leder er ansvarlig for at det fremlegges årsregnskap og utkast til årsrapport i samsvar med økonomiforskriftens bestemmelser og innen de frister som forskriften bestemmer:

- Senest innen 15. februar skal kvalitetssikret regnskap med forslag til disponeringer framlegges for menighetsrådet sammen med forslag til årsrapport.
- Menighetsrådet behandler årsregnskap og årsrapport innen 1. mars. Vedtaket må angi disponeringer av regnskapsmessig overskudd eller dekning av regnskapsmessig underskudd.
- Revisjonsberetning og eventuelle revisjonsrapporter skal foreligge innen 1. april og fremlegges for menighetsrådet så snart de er mottatt, senest innen 1. juni.

Administrasjonsleder har ansvar for å planlegge årsoppgjøret sammen med regnskapsfører, slik at regnskapet kan ferdigstilles og oversendes til revisor innen omforente frister. Det er et mål at regnskapet ferdigstilles så tidlige at revisor får anledning til gjennomføre mesteparten av revisjonsarbeidet før menighetsrådet fastsetter regnskapet.

8. Anvisning og attestasjon

8.1 Arbeidsdeling

Det skal etableres rutiner som sikrer tilfredsstillende intern kontroll og hindrer at det ved virksomhetens anskaffelse av varer og tjenester gis mulighet for samme person til å bestille, motta, attestere for mottak, anviser til utbetaling, regnskapsføre bilagene samt disponere bankkonti for betaling av varer og tjenester.

8.2 Innkjøp av varer og tjenester

Den/de i menigheten som har fullmakt til å bestille varer og tjenester skal påse at det er budsjettmessig dekning for anskaffelsen før varen/tjenesten bestilles. Alle anskaffelser skal skje i henhold til regelverk om offentlige anskaffelser og bør i størst mulig grad skje hos faste leverandører som sender elektronisk faktura. Småinnkjøp og refusjonsskjema skal så langt mulig unngås. Alle anskaffelser over kr 100.000 (*eller det beløp menighetsrådet bestemmer*) skal behandles og vedtas av menighetsrådet.

Menighetsrådet skal utarbeide oversikt over hvem som har fullmakt til å bestille varer og tjeneste, samt hvem som skal attestere og anviser faktura i regnskapssystemets fakturaflytssystem. Oversikten skal oppdateres årlig. (*Det er fellesrådets anbefaling at administrasjonsleder attesterer og menighetsrådsleder evt medlem i økonomiutvalg/menighetsråd anviser. Vi anser dagens praksis i mange menigheter hvor personer som administrasjonsleder har personalansvar for har anvisningsfullmakten som uheldig*).

8.3 Habilitet

Ingen kan anviser lønn, godtgjørelse, kostnadsrefusjoner, kurs, reise mv til seg selv eller til personer i sin nærmeste familie eller andre nærstående.

Ingen underordnet kan anviser utgifter knyttet til overordnet eller dennes nærmeste familie eller nærstående.

9. Disposisjon av bankkonto

9.1 Hovedregel

Som hovedregel skal alle utbetalinger skje fra driftskonto på grunnlag av faktura eller annen utbetalingsdokumentasjon som er attestert og anvist av to personer i regnskapssystemets fakturaflytsystem.

Disposisjonsfullmakter til menighetens driftskonto/*-kontoer (og eventuell skattetrekkkonto)* administreres via BKF sin nettbank innenfor rammeavtale inngått med DNB. For alle utbetalinger gjelder krav om at disse skal godkjennes av to personer. Regnskapsfører har utbetalingsfullmakt og foretar fortløpende betaling på forfallsdato.

BKF sine ansatte har ikke disposisjonsrett til menighetens bankkonti.

9.2 Øvrige bankkonti

Øvrige bankkonti administreres av administrasjonsleder via menighetens egen nettbank. Menighetsrådet utarbeider oversikt over disposisjonsberettigede personer, og denne oppdateres årlig. *(Menighetsrådet må ta stilling til om kontoer skal kunne disponeres av en person alene eller to personer i fellesskap. BKF anbefaler at enefullmakter ikke gis).*

Ingen kan belaste en bankkonto uten at det foreligger et bilag som er attestert og anvist på samme måte som ved elektronisk fakturabehandling. Det gis ikke fullmakt til disposisjon av bankkonti utenfor nettbank.

9.3 Debet- og/eller kredittkort

Administrasjonsleder har ansvar for administrasjon og regnskapsmessig oppfølging av menighetens debet- og/eller kredittkort, og skal til enhver tid vite hvem som disponerer hvilke kort *(for eksempel ved at alle som skal benytte kortene kvitterer disse ut ved mottak).*

(BKF anbefaler kredittkort fremfor debetkort, da risiko for misbruk er mindre enn ved debetkort.)

10. Andre elektroniske betalingsløsninger

Administrasjonsleder har ansvar for administrasjon og regnskapsmessig oppfølging av øvrige elektroniske betalingsløsninger *(Vipps, Betalingsterminaler, Betaling via Medarbeideren, Deltaker.no, TicketCo, Kundekort, osv (list opp det som er relevant for egen menighet)).*

Tilganger til nettportaler og fullmakter gjennomgås minimum årlig.

11. Kontanthåndtering

11.1 Kontantkasse

Menigheten har ikke kontantkasse.

Evt.

Følgende aktiviteter/grupper har kontantkasse:

- Xx
- Yy

Ansvarlig leder for aktiviteten er personlig ansvarlig for kassebeholdningen. Kassen skal telles og avstemmes månedlig, og kasseoppgjør skal leveres administrasjonsleder for bokføring.

11.2 Offer og innsamlinger

Opptelling av offer, kollekt og andre innsamlede midler skal alltid telles av to personer sammen. Begge skal underskrive på kvittering fra forhåndsnummerert kvitteringsblokk som bilag til regnskapet. Bilaget skal inneholde opplysninger om beløpets størrelse, dato og formål med gaven. Rutinen skal sikre at ingen tar hånd om pengene alene før opptelling.

Mottatte offer/kollekter og gaver skal *settes på bankkonto/leveres i nattsafe* ukentlig (*eller med den frekvens rådet bestemmer*). Innskuddsbeløpet skal avstemmes mot den signerte kvitteringen, og eventuelle avvik skal forklares.

Menighetsrådet er ansvarlig for at det utarbeides oversikt over gudstjenester/andre arrangement hvor det er offer/kollekt/pengeinnsamling. Ved årets slutt skal administrasjonsleder avstemme denne oversikten mot kvitteringsblokk.

11.3 Øvrig kontanthåndtering

Øvrig kontanthåndtering skal i størst mulig grad unngås.

Ved salg av billetter skal disse være forhåndsnummerert, og oppgjør for billettinntekter skal avstemmes mot antall billetter solgt før bilag leveres til bokføring.

11.4 Safe

Dersom menigheten har safe skal det utarbeides skriftlig rutine for hvem som har tilgang nøkler/kode.

12. Signaturrett

Menighetsrådet beslutter hvem som skal ha signaturrett (*og eventuelt prokura*) på vegne av menigheten, herunder om det er en person som skal ha denne alene eller om flere personer som skal ha denne i fellesskap.

Dersom ikke annet er bestemt er det administrasjonsleder har signaturrett, i kraft av rollen som registrert daglig leder i Enhetsregisteret.

13. Finansforvaltning

Rådets midler skal forvaltes slik at tilfredsstillende avkastning kan oppnås uten at dette innebærer vesentlig risiko. Plassering av midler i annet enn bankinnskudd kan kun skje etter nærmere drøfting og vedtak i menighetsrådet, ref. økonomiforskriftens §9.

Aktuelle linker

[Forskrift om økonomiforvaltningen for kirkelige fellelråd og menighetsråd i Den norske kirke - Lovdata](#)

[Lov om bokføring \(bokføringsloven\) - Lovdata](#)

DEN NORSKE KIRKE

BKF - Bergen kirkelige fellesråd

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Gyrid Cecilie Nygaard	441	20/01820-25	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
25/24	BKF - Bergen kirkelige fellesråd	24.04.2024

Årsmelding for BKF 2023

Vedlegg:

BKF Årsmelding 2023v3_FR

Saksorientering

Vedlagt følger Årsmelding for 2023.

Årets utgave vil som de forrige årene ikke trykkes, men legges på nettsiden. Årsmeldingen viser mye aktivitet i Kirken i Bergen. Inndelingen av kapitler er den samme, men nytt i år er en dobbeltside dedikert til temaet bærekraft og enøk.

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd vedtar Årsmelding for 2023.

ÅRSMELDING 2023

DEN NORSKE KIRKE
Bergen kirkelige fellesråd

Collegium Vocale gutter, jenter og ung, samt dyktige musikere urfremførte Eselet av Knut Waage og Bjørn Sortland, samt Gabriel Faurés Requiem på Påskefest 2023. Dirigent er kantor Knut Christian Jansson og Olav Frøyen Sandvik er solist.

Foto: Gyrid Cecilie Nygaard

Innhold

Mer himmel på jord	s. 04
Kirkevergens innledning	s. 05

1 KIRKELIV s. 06

Avdelingens tre fokusområder
Årlig prisutdeling
Orgelmentorprosjekt
Glimt fra arbeidet
Nøkkeltall

2 KIRKEBYGG s. 16

Nybygging
Rehabilitering av middelalderkirker
Rehabilitering av andre kirker
Nøkkeltall

3 GRAVPLASS s. 24

Gravplassmyndigheten i Bergen
Større oppgaver og milepæler
Prosjekter – Nyanlegg og rehabilitering
Brukertilfredshet
Nøkkeltall

BÆREKRAFTSARBEID I BKF s. 31

4 STABS-FUNKSJONER s. 32

HR-avdelingen
Administrasjonsavdelingen
Økonomiavdelingen
Kommunikasjon

5 FELLESRÅDETS ØKONOMI s. 42

Investeringsregnskap
Driftsregnskap
Balanse

6 STYRENDE ORGANER OG EIERSKAP s. 46

Bergen kirkelige fellesråd. Arbeids- administrasjons-, kirkebygg-, gravplass- og kulturutvalget, kontrollkomitéen
Bidrag nasjonalt og i andre organisasjoner
Eierskap

Mer himmel på jord

Kirken er en trygg havn. Undersøkelser kirken har gjort, viser at over 60 prosent av kirkens medlemmer finner ro når de kommer inn i en kirke. Det er spesielt viktig i en tid med uro i Europa og i resten av verden. Den uroen påvirker oss alle. Kirken er en tradisjonsbærer av historie, kultur og ikke minst verdier, og vi skal være der for de som trenger oss. Det er inspirerende å lese i årsmeldingen om alt det spennende som skjer i Kirken i Bergen på alle områder.

Bjørn Norstrand
Leder i fellesrådet

Det politiske skiftet i Bergen gjør at vi får nye samarbeidspartnere i kommunen. Kirkevergen, fellesrådet og dens stab jobber iherdig med å skaffe rammebetingelser for god drift og vedlikehold av kirker og øvrige eiendommer. I menighetene oppleves ressursene knappere enn før. Strammere økonomiske rammer, strømkriser, økende kostnader, krevende lønnsoppgjør og pensjonskostnader gjør at ressursene fremover ikke er ubegrenset. All denne usikkerheten krever god økonomisk styring for MR og BKF. Jeg håper de folkevalgte tar inn over seg viktigheten av dette. Undertegnede opplever at administrasjonen, og spesielt økonomiavdelingen, gir gode og realistiske prognoser. Dette gjør oss i stand til å styre sikrere rent økonomisk. Og noen ganger må vi sette bremsen på. Det er da viktig at vedtak som fattes blir kommunisert ut i organisasjonen på en forståelig og forklarende måte.

På kirkebyggfeltet har det skjedd store ting, og i april ble det fest på kirketomten i Sædalen da det første spadesticket ble tatt. Det er ikke hvert år at en ny kirke er på vei, og jeg gleder meg

over dette arbeidet! Kirken skal stå ferdig mot slutten av 2024.

På gravplassområdet arbeider Gravplassmyndigheten med å sikre nye gravplasser og har blant annet utarbeidet en plan for nytt krematorium. Et viktig arbeid som ble gjort i 2023

«Kirken er en trygg havn. Vi skal være der for de som trenger oss.»

var å få øke kommunens rammebevilgning til investering på gravplass, slik at vi igjen kan nå målene våre med en ny navnet minnelund hvert år. Dessverre kom det ingen ny navnet minnelund dette året, men vi ser at tilbudet er populært og benyttes i stadig større grad.

Gjennom uken drives et stort arbeid for alle aldersgrupper i kirker og menighetshus. Hver søndag kl. 11 står alle kirker åpen for at de med både tro og tvil kan søke seg til gudstjenester hvor alle er velkommen til ukens høydepunkt. St. Jakob kirke samler stadig flere unge, i snitt 160 var på hver søndagsgudstjeneste i 2023. Arbeidet drives av en dyktig stab sammen med over 200 frivillige. Det er imponerende!

25 menigheter i Bergen betjener ulike bydeler. Alle 25 jobber hver dag for å gi omsorg til byens befolkning. Jeg vil takke dere alle for den innsatsen dere gjør hver dag for å skape verdifulle felleskap. Uten dere ville vi hatt et fattigere samfunn i Bergen.

Kirkevergens innledning

Året 2023 har vært et år med mange skifter, og det er jo naturlig i et valgår. Men i tillegg til nye valgte representanter i våre egne råd (menighetsråd og fellesråd) og i de politiske styringsorganene i kommunen, har vi fått en ny biskop i Bjørgvin. Det var en storslått innsettelse av Ragnhild Jepsen i april. Vi i kirken i Bergen har fått bli kjent med henne som en varm og fin person og en tydelig og flott kirkeleder. Jeg vil trekke frem biskopturneen som en spesielt fin opplevelse der alle menighetene fikk presentere seg. Dette store arbeidet gjør at Kirken i Bergen er en relevant samfunnsaktør med tilbud og plass til alle mennesker og hele mennesket. Det gjør meg stolt!

Vi vet at 2023 har vært et krevende år for mange, spesielt de som er rammet av krig og konflikter. Men også i våre lokalsamfunn opplever mennesker økonomisk usikkerhet, blant annet som følge av økte renter og strømpriser, og økende uro for fremtiden. Fellesrådet får også signaler fra stat og kommune om at de økonomiske utsiktene ser litt «strammere» ut enn det vi har vært vant til. I 2023 ga dette utslag i form av reduserte bevilgninger til investeringstiltak i kirkebygg og gravplasser. I tillegg mistet vi strømstøtte. Akkurat nå opplever derfor BKF en større økonomisk usikkerhet enn tidligere. Jeg er spesielt lei meg for at den ved-

«Kirken i Bergen er en relevant samfunnsaktør med tilbud og plass til alle mennesker og hele mennesket. Det gjør meg stolt!»

tatte forsterkningen på ungdomsdiakoni ikke ble ivaretatt i kommunens tildelinger til BKF for 2024.

På en kirkelederkonferanse i slutten av oktober tok fremtidsforsker og foredragsholder Eirik Newth for seg tre store trender som vil prege de nærmeste tiårene, og det er eldrebølgen, klimaendringer og ny teknologi. Det som var så interessant var at Newth pekte på at Kirken nettopp kan være en positiv kraft og aktør i disse endringene. Kirkens verdier, fellesskap og arbeid for mennesker lokalt kan bli avgjørende når samfunnet skal klare å håndtere trendene på en positiv måte. Dette var spennende og inspirerende å høre og gir meg håp for kirkens fremtid.

2023 var det første hele året med normal drift etter koronapandemien. Det var godt å kjenne at aktiviteter og tilbud er tilbake med full styrke. Samtidig er noe endret. Vår utfordring er å utnytte de positive endringene, f.eks. økt teknologikompetanse og endringsvilje, og lære av de utfordringene pandemien gav. Vi må blant annet jobbe mer kunnskapsbasert med frivillighet, og jeg er glad for at fellesrådet vedtok en fortsatt satsing på frivillighetsteamet vårt.

Det skjer utrolig mye flott og viktig arbeid rundt i våre 25 menigheter. Du får noen glimt i denne årsmeldingen, resten må vi lese i den enkelte menighets årsmelding. Jeg gleder meg til å lese, og jeg gleder meg over alt arbeidet som utføres av våre ca. 180 ansatte og ca. 3200 frivillige. Tusen takk for innsatsen i 2023!

Mette Svanes,
Kirkeverge

1

Kirkeliv

Avdelingens tre fokusområder	07
Årlig prisutdeling	09
Orgelmentorprosjekt inspirerer morgendagens organister	10
Glimt fra arbeidet	12
Tall fra årsstatistikken	14

HISTORISK FESTDAG:
Søndag 25. juni ble én kateket, én kantor, én diakon og én prest viglet til tjeneste i Skjold kirke.
Foto: Øyvind Sundfør Stokke-Zahl

Kirkeliv

Kirkevergens avdeling for Kirkeliv, kultur og diakoni har som formål å være en støtte og hjelp til byens 25 menigheter, slik at kirken i Bergen kan være relevant for enkeltmennesket, lokalsamfunnet og bysamfunnet.

Alt avdelingen gjør skal ha verdi og være til nytte for menighetene. Dette gjør vi gjennom tre ansvarsområder:

TRYGG OG ATTRAKTIV ARBEIDSGIVER

Avdelingen søker å sikre profesjonell ledelse av BKFes ca. 140 ansatte i menighetene, og bidra til godt samarbeid og god dialog med menighets-

rådene, prostene og Bjørgvin bispedømme. Noen av tiltakene vi har gjennomført i 2023 er:

- individuell støtte og oppfølging av våre 18 daglige ledere
- fagsamlinger og fagutvikling for alle ansatte innenfor arbeidsfeltene diakoni, under-visning, kirkemusikk og kultur, daglig ledelse i menighet og for kirketjenere.

- fokus på å ha folk i stillingene, sette inn vikarer ved sykdom og vakanser
- gode og åpne rekrutteringsprosesser der det samhandles med menighetene

Medarbeiderundersøkelsen 2023 viser at de aller fleste ansatte trives godt og opplever arbeidet som svært meningsfullt. Det er også gledelig å se at det er en framgang i de ansattes vurdering av sin nærmeste leder.

UTVIKLING OG SAMARBEID

Samfunnet endres og våre liv og behov er i endring. For å være en relevant kirke må også kirkens arbeidsmetoder endres. Avdelingen søker å være nysgjerrig og nyskapende. I samarbeid med prostene, stab og råd i menighetene, søker vi å forsterke en kultur for samarbeid og utvikling. Dette gjennom å være nysgjerrig på hverandre og legge til rette for samarbeid. Noen av tiltakene vi har gjennomført i 2023 er:

- Fasilitere møteplasser for ansatte, folkevalgte og frivillige
- Samarbeid mellom menigheter om ansatte og arbeid der dette er hensiktsmessig. F.eks. i samarbeid med prosten har vi nå etablert felles stab i Laksevåg og Nygård menigheter som f.eks. samarbeider om konfirmasjon, trosopplæring og diakoni.
- Dele ut priser for god praksis og nyskapende arbeid. (se neste side)

GODE RAMMEBETINGELSER FOR MENIGHETENE

Rammebetingelser handler om hvilke ressurser og juridiske regler menighetene har å forholde seg til. Det er både økonomi til ansatte og drift, men det er også kompetanse, motiverte ansatte og frivillige. Det er kirkebygg og kontorfasiliteter, gravplasser og krematorium. Det er effektive rutiner og arbeidsprosesser, tilgang på støttefunksjoner, og

godt samarbeid mellom arbeidsgiverlinjene. Det er tydelig og effektiv kommunikasjon og det er en organisasjonskultur preget av tillit og samarbeid.

Noen av tiltakene vi har gjort i 2023 er:

- Med tanke på finansiering og omdømmebygging: Informasjon, samarbeid, søknader og påvirkningsarbeid med Bergen kommune, Bjørgvin bispedømme, Kirkerådet og KA.
- Søknader om prosjektfinansiering sendt til blant annet; Kirkerådet, Bergen kommune, OU midler, Vestland fylke, Grieg foundation, Norsk kulturråd, Kulturrom, Stiftelsen korskirkehjemmet, Stiftelsen Johannes menighetshjem og Benjamin Johannesens le-gat.
- SMART-gruppen, er kirkevergens arbeidsgruppe som jobber for å få effektive arbeidsprosesser og en bedre arbeidshverdag for våre daglige ledere.
- Frivillighetsteamet har publisert digitalt: Verktøy for frivillighetsledelse, og har nå lansert kurs/opplæring/meny for videre arbeid.

Se forøvrig punkt to og tre, flere henger sammen med dette punktet.

ANBEFALER MER SAMARBEID: Ny rapport om undervisningsarbeidet i kirken anbefaler mer menighetssamarbeid. Ansvarlig for det toårige prosjektet, Sven-Ove Rostrup overleverte rapporten *Å være kirke for barn og unge* til kirkeverge Mette Svanes i juni. Foto: Gyrid Cecilie Nygaard

Domkantor Kjetil Almenning vant kulturprisen 2023

Pionerprisen til Sorggrupperarbeidet til Rita Eldholm og Åshild Høllesli Frantzen.

Tone Høylandkjær ble årets frivillig.
Alle foto: Gyrid Cecilie Nygaard

Årlig prisutdeling

Ansatte i Bergen kirkelige fellesråd samlet seg i august i St. Jakob kirke for å kick-starte høsten sammen og å dele ut fire priser.

KULTURPRISEN

Prisen ble tildelt domkantor Kjetil Almenning i Bergen domkirke menighet for sitt brede arbeid som domkantor, og utviklingen av kirkemusikkfestivalen Bergen kirkeautunnale.

- Så gjevt! Tusen takk til BKF for kulturprisen! Jeg er rørt over anerkjennelsen, og stolt over at Bergen kirkeautunnale blir løftet frem på denne måten, uttalte Almenning etter prisutdelingen.

PIONÉRPRISEN

Pionérprisen for nyskapende arbeid ble tildelt det byomfattende diakonale arbeidet; Sorggrupper for barn og unge, v/diakonene Rita Eldholm og Åshild Høllesli Frantzen.

- Gjennom sorggrupper gir de barn og deres foresatte et rom til å uttrykke seg og sin sorg. Gruppene drives sammen med frivillige med kompetanse, skriver juryen i begrunnelsen.

ÅRETS FRIVILLIG

Prisen skal gå til en person som har gjort en ekstraordinær frivillig innsats i Kirken i Bergen. I år gikk prisen til Tone Høylandkjær i Ytrebygda

menighet for å ha ledet arbeidet med menighetens klubb for mennesker med nedsatt funksjonsevne i over ti år.

- At klubben har mange frivillige er helt avgjørende for arbeidet. Det siste året er det flere fra andre bydeler som også finner veien til Y- Klubben, står det i jurybeskrivelsen.

FRIVILLIGHETSPRISEN

Prisen går til en menighet som driver et spesielt godt arbeid med frivillige. Det var Sædalen, ved prest Leidulf Øy, som mottok prisen.

- Øy har vist svært god frivillighetsledelse, og evner å skape engasjement, vise retning, delegere og gi reelt ansvar til frivillige, heter det i juryens begrunnelse.

- Det var en stor oppmuntring! Frivilligheten og fellesskapet er med å gi oss mot og glede og en viktig grunn til at jeg trives så godt som prest i Sædalen, sa Leidulf Øy.

Andreas Hatlevik Weltzien, Sigrid Trætteberg Fahlvik og Leidulf Øy mottar prisen av fellesrådsleder Ragnar Gjengedal.
Foto: Gyrid Cecilie Nygaard

Glimt fra arbeidet

Bak f.v. Mariko Takei, Lars Kristian Stendahl Gjervik, Torfinn Wang, Knut Christian Jansson, Tonje Eriksen. Fremme f.v. Herman Lieberg Christoffersen, Kristian Wedberg, Benjamin Kallestein og Amanda Elisabeth Wahlen

Foto: Gyrid Cecilie Nygaard

Orgelmentorprosjekt inspirerer morgendagens organister

Våren 2023 fikk fire organistpraktikanter sin egen mentor i Bergen. - Jeg har alltid lurt på hva det innebærer å være organist, sier Amanda Wahlen, som er praktikant i Biskopshavn.

Det nystartede prosjektet er et samarbeid mellom Bjørgvin bispedømme og Bergen kirkelige fellesråd. Prosjektlederne håper dette kan bidra til rekruttering av nye kirkemusikere. De tre kantorene, Tonje Eriksen (Biskopshavn), Mariko Takei Myksvoll (Løvstakksiden) og Knut Christian Jansson (Fridalen) ser behovet for å rekruttere nye organister til kirken.

- Det er viktig å være med å inspirere morgendagens organister. Generelt ivrer jeg veldig for å være med å bringe musikk videre til barn og ungdom, sier Eriksen.

Bergen kirkeautunnale har alltid mye spennende på programmet, og årets utgave avsluttet storslått med bestillingsverket *To kongsdøtre* av Julian Mistic. Han hadde med seg et stort antall musikere, sangere og en resitatør på scenen.

Foto: Gyrid Cecilie Nygaard

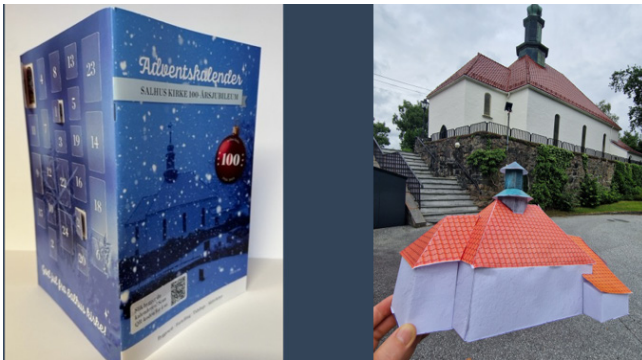

St. Jakob driver et stort arbeid for ungdom og unge voksne, og har over 200 frivillige medarbeidere. Her er fra basaren i fjor.

Foto: Maria Skretting

Glimt fra arbeidet

Spennende adventskalender for hele familien.

Foto: Salhus menighet

◀ Adventskalender til jubileet i Salhus

Salhus menighet feirer 100 år i 2024, og begynte feiringen med en storslått adventskalender for hele familien.

- Her får dere mange ting i en kalender, litt som et kinderegg, forteller Elise Lindtner Sæle, menighetspedagog i Salhus menighet.

Kalenderens midtsider er et byggesett av Salhus kirke i papp. Baksiden av kalenderen har luker med klistremerker av kirkevinduer og dører som man skal klistre på byggesettet. Lukene har QR-koder, som man kan skanne med mobilkamera, og så kommer man til korte julerelaterte filmer. Sæle forklarer at adventskalenderen et trosopplæringsverktøy som skal styrke og inspirere familien til å snakke om julefortellingen hjemme.

Foto: Skjermdump fra NRK Vestlandarevynen

Generasjonssang i Landås ^

- et nydelig møtepunkt mellom ung og gammel

Landås menighet og Landås menighets eldresenter har ulike samarbeid, men det aller koseligste er nok generasjonssang. Her åpner eldresenteret dørene for foreldre med sine babyer og smårollinger og inn i festsalen tropper det opp foreldre med sine bittesmå i barnevogn, gamle med rullator og i rullestol. Barn og foreldre finner plass på en stor matte og de gamle sitter i ring rundt. Det synges, det leses rim og regler, danses, krabbes, lekes og blåses såpebobler – og ikke minst smiles og pludres det! Etter sangstunden byr eldresenteret alle deltakere på kaffe og vafler – noe alle setter stor pris på!

Menighetens organist Melanie Packer har ledet sangstunden siden 2022, først i samarbeid med sin lille sønn Lavrans Waldemar. Det meldes at det ofte er trangt på rullator- og barnevognparkeringen.

- Vi håper det samme skjer framover, da dette er en opplevelse til felles glede og velsignelse, sier Packer.

12 Bergen kirkelige fellesråd – årsmelding 2023

Mer samarbeid mellom menigheter ✓

Ny rapport om undervisningsarbeidet i kirken anbefaler mer menighetssamarbeid. Ansvarlig for det toårige prosjektet, Sven-Ove Rostrup overleverte rapporten til kirkeverge Mette Svanes rapporten Å være kirke for barn og unge i juni.

Høytidelig drop-in-dåp i Åsane

Syv mennesker ble døpt da Åsane kirke inviterte til dåp uten påmelding.

- Vi kom fordi det er enkelt og personlig, sier moren til 14-årige Sverre som ble døpt.

I juni var det mulighet for drop-in-dåp flere dager i Bergen, som en del av en nasjonal kampanje der den som ønsker dåp kan møte opp uten avtale når det er annonsert, og bli døpt i en enkel seremoni. I Åsane er mange mennesker i sving; flere frivillige, en diakon og to prestes, kirketjener og kantor tar seg av registrering, dåpssamtale og dåpsseremonien. I et eget rom er det hvit dame og rundstykker til alle som kommer.

Hadde ikke fått planlagt dåp

Stine og Kristian Hilmarsen Strømme er de første som kommer, med Agnes på syv måneder som skal døpes. For dem var det litt tilfeldig at det ikke ble dåp på en søndagsgudstjeneste. De søkte etter ledige tider for dåp, og så at drop-in-dåp var en mulighet.

- Vi tenkte at det letteste er å bare komme på drop-in-dåp, og så har vi en hagefest en annen dag det passer, sier Stine.

Føles som et høytidelig og personlig alternativ

Sandra Waage kommer til Åsane for å døpe en sønnogså denne ettermiddagen, og hun har gode erfaringer med drop-in-dåp, og kommer til Åsane for andre gang for å døpe en sønn. Hun hadde fulgt med på nettsiden for å finne ut når neste mulighet for var.

- Sønnen vår skal konfirmeres neste år. Da må han døpes. Vi fant ut at dette var et fint alternativ. Broren hans gjorde det samme sist gang det var drop-in-dåp. Når de er så store er det fint å ha muligheten til å gjøre det på den måten. Det er så koselig at kirken har gjort i stand på denne måten. Det er med på å gjøre at det føles høytidelig og personlig. Det at det var mulighet for å gjøre det så personlig er hovedgrunnen til at vi kommer på dette.

Drop-in-dåp ikke tilfeldige innfall

Arne Mulen er prest i Åsane, og døpte syv mennesker i løpet av noen ettermiddagstimer i kirken.

- Jeg var ikke så "gira" på dette med drop-in-dåp i starten. Tenkte at dåp bør ikke skje som et innfall slik i forbifarten, slik ordet "drop-in" kan gi assosiasjoner til. Nå har vi hatt flere slike drop-in-dåp i Åsane, og vi ser hver gang at dette ikke er tilfeldige innfall. Det er familier og enkeltpersoner som har tenkt på dåp lenge, men så har det liksom aldri passet. Og så vil en gjerne kunne gjøre det litt enklere. Og likevel få med det viktige: Selve dåpen, forteller Mulen.

Lille Agnes ble døpt i Åsane på drop-in-dåp.

Tall fra årsstatistikkene

fra menighetene i Bergen 2023

GUDSTJENESTER

	2019	2020	2021	2022	2023
Søndag	1745	1475	1888	1705	1587
Andre	744	400	517	684	570
Totalt	2489	1875	2405	2389	2250

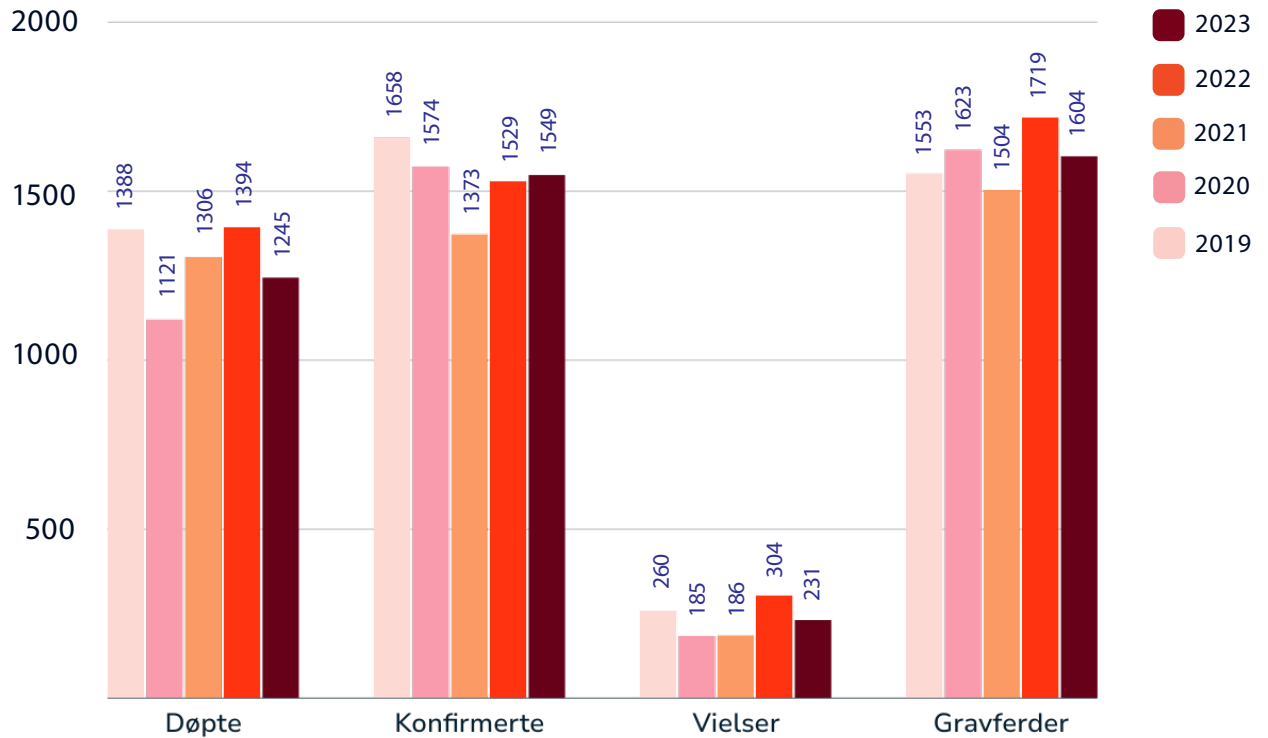
DELTAKERE – GUDSTJENESTE

	2019	2020	2021	2022	2023
Totalt	231 309	80 078	112 414	181 434	186 463
Snitt deltakere	93	43	47	76	83

MEDLEMMER

2019	2020	2021	2022	2023
182 664	182 179	181 423	179 955	178 709

ANNET

Tallene er hentet fra Dnk sitt medlemsregister.

KIRKEN – ET MØTESTED

Kirkene brukes syv dager i uken og er fulle av aktivitet. Tall fra 2022 i parentes.

Konsserter og kulturarrangement (deltakere): 24 642 (over 12 000)

Konsserter og kulturarrangement (deltakere)

81 912 (2022: 75 532)

Frivillige: 3296

Konsserter og kulturarrangement (antall)

809 (2022: 862)

Kor (deltakere)

1826 (1981)

Kor (antall)

86 (95)

Frivillige

3260 (3252)

Diakonale sosiale tiltak

2552 (3143)

Trosopplæring (unntatt konfirmanter)

7564 (7183)

2

Kirkebygg

Nye kirker	17
Rehabilitering av middelalderkirker	18
Rehabilitering av andre kirker	18
Nøkkeltall	20
Jubileumskirker	21
Glimt fra arbeidet	22

Gøril Jakobsen, Fride Sofie Pileberg, kirkeverge Mette Svanes, Mathilde Vattekar og kulturbyråd Eduardo Andersen fikk æren av å ta de første spadesticket på kirketomten.

Foto: Gyrid Cecilie Nygaard.

Kirkebygg

Kirkebyggavdelingen har ansvar for forvaltning, drift og vedlikehold av 34 kirkebygg, herav fire middelalderkirker og ytterligere 16 som av Riksantikvaren er ansett som kulturhistorisk viktige bygg med nasjonal verdi (såkalte listeførte kirker). Avdelingen har tre ansatte.

Kirkene er kulturminner og symbolbygg i daglig aktiv bruk

Utvalget som skal lage forslag til ny kulturmiljølov har i sitt mandat et eget avsnitt om kirkebygg. Kirkebyggene er viktige, både som kulturminner og som brukshus. De tilhører både storsamfunnet og lokalmenigheten. Vårt

ansvar er å ta vare på kulturminnet og samtidig tilrettelegge for bruk – syv dager i uken.

NYE KIRKER

Sædalen kirke – ferdig november 2024

Første spadestikk i Sædalen ble markert 12.april. Siden har de som passerer kirketomten erfart et bygg som reiser seg uke for uke. Innvielsesdato er satt til 3.november 2024. Fremdriften går som planlagt.

Haukås kirke – reguleringsplan sendt til politisk behandling

Gjennom 2023 arbeidet Bergen kommune med reguleringsplan for området, det også kirketomten er inkludert. Reguleringsplanen er tidlig i 2024 sendt fra planavdelingen til politisk behandling. Statens vegvesen (SVV) har imidlertid levert innsigelse mot bygging av kirke før E39 gjennom området er bygget. Det vil derfor pågå forhandlinger mellom kommunen og SVV, slik at kirken kan bygges. I forbindelse med byggingen av kirken vil også Haukås skole sin trafikksikkerhetssituasjon bli vesentlig forbedret.

Birkeland kirke – tilbygg – reguleringsplan i 2024

Det trengs en ny reguleringsplan før vi kan bygge tilbygg til Birkeland kirke. Tre arkitektfirma har laget utkast til hvordan tilbygget kan utformes. Utkastene er drøftet med menigheten, byantikvaren og kirkerådet. Justeringer er gjort som følge av innspill. I 2024 vil det startes reguleringsplanarbeid.

MIDDELALDERKIRKENE

Domkirken – forprosjekt innvendig rehabilitering

Vi planlegger å stenge Domkirken for innvendig rehabilitering i 2026. Frem til da vil det pågå forprosjekt og prosjektering. Staten har bevilget 300 000,- kroner til dette arbeidet, spesielt til steinkonserveringen.

I 2023 har det blitt gjort en del sikringsarbeid og sikkerhetsveggen i koret er fjernet. Det ble også gjort en del mindre rehabilitering i forbindelse med kongebesøk og vigsling av ny biskop i april.

Forprosjekt til rehabilitering av Domkirkegården har også startet opp.

Korskirken – stengt for innvendig rehabilitering og rehabilitering Korskirkegården

Korskirken ble stengt 1.februar 2023, og skal etter planen åpnes igjen i desember 2024. I kirkerommet har det pågått store arbeider gjennom året, veggene og taket i kirkerommet er ferdig. Orgelet er fjernet og står nå på orgelverksted. Alle leverandører av ulike tjenester er valgt. Riksantikvar og biskop har i hovedsak godkjent alle planene, men mange detaljer må avklares underveis. Det gjenstår mye arbeid og det vil være en stor utfordring å bli ferdig i tide, men vi tror vi skal klare det.

Rehabilitering av Korskirkegården ble forsinket grunnet utfordringer med diverse godkjenninger. Når årsrapporten skrives (februar 2024) er gravemaskinene i full gang.

Fana kirke – dreneringsarbeid og forberedelser

I Fana kirke har Multiconsult gjort diverse undersøkelser og prøvegravinger, sammen med NIKU og fylkeskommunen for å forberede dreneringsarbeidet.

Mariakirken - kalking

Den planlagte rekalkingen ble utsatt til 2024.

ANDRE KIRKER

Av mange større og mindre prosjekt i de andre kirkene kan vi nevne følgende:

Landås kirke – endelig ferdig bygget

Når Landås kirke ble bygget (1966) ble det lagt belegg i stedet for fliser og plaststoler i stedet for trebenker i kirkerommet. I forbindelse med at det ble lagt inn bergvarme og vannbåren varme

I 2023 ble kirker og kapell, samt krematoriet fotografert og lagt ut på Google street view. Her fra Takvam kapell (t.v.) og Storetveit kirke. Foto: View 360

det ble lagt inn bergvarme og vannbåren varme i kirken (se eget kapittel om bærekraftsarbeid), kom også flisene og kirkebenkene på plass, slik arkitekten hadde planlagt det. Kirken fikk også universell tilgjengelighet til koret, menighetssalen fikk nytt gulv og nye lyddempende gardiner.

Nytt tak i Fridalen kirke

Kirketaket ble ferdig rehabilitert

Johanneskirken - prosjektering og forprosjekt og seminar

I oktober arrangerte fellesrådet, i samarbeid med Riksantikvaren og Akasia, et stort seminar om utfordringene med teglsteinskirker. De 120 deltakerne fikk presentert mange komplekse problemstillinger innenfor mur, tak, kobber, treverk, vinduer, isolering m.m. Mange andre kirker bygget i samme tidsrom som Johanneskirken har tilsvarende utfordringer. I forkant av konferansen ble det utarbeidet en grundig rapport som bl.a. tar for seg rehabiliteringshistorien i Johanneskirken og problemene som har oppstått underveis (Kirken hadde fått skader allerede når den åpnet i 1894, første store rehabilitering skjedde etter 5 år) Når

rehabiliteringsarbeidet starter for fullt er avhengig av det statlige kirkebevaringsprogrammet.

Salhus kirke - isolering og takrehabilitering

I Salhus er taket reparert, og loftet isolert. I tillegg er dreneringen åpnet opp. Prosjektet i Salhus vil videreføres i 2024.

Laksevåg kirke ble malt

Hele Laksevåg kirke er malt utvendig. I tillegg er det gjort malerarbeid og oppgradering innvendig.

Søreide kirke – stabilisering av klokketårn

Klokketårnet trenger sikring og stabilisering og taket mellom klokketårnet og kirkebygget tetting. I 2023 er arbeidet ferdig prosjektert og byggegodkjent. Selve arbeidet er utlyst, og vil bli utført i 2024.

Ytre Arna kirke – sikringsgjerde

Nedenfor Ytre Arna kirke er det bygget nytt sikringsgjerde.

Åsane kirke – rehabilitering tak – utsatt

Det er sterkt behov for å få rehabilitert det flate taket på ungdomsavdelingen i Åsane kirke. Dette måtte imidlertid utsettes til 2024. I 2023 ble det gjort midlertidige reparasjoner.

falle ut. I 2024 vil dette følges opp med langsiktige tiltak.

Innvendig i Eidsvåg kirke er det gjort store oppgraderinger, menighetsrådet har finansiert store deler av arbeidet.

Slettebakken kirke – fullføring av flate tak

Alle de flate takene i Slettebakken ble ferdig rehabilitert. I tillegg ble det gjort en del andre tiltak for å prøve å stoppe lekkasjene i bygget.

St.Markus kirke – tilpasning av kirkerom

Kirkerommet i St.Markus kirke er tilpasset konserter og kirkecaffe gjennom å fjerne noen benker og tilpasse andre.

Eidsvåg kirke – reparasjon av vinduer

Våren 2023 ble det oppdaget store råteskader i mange av vinduene i Eidsvåg kirke. Gjennom akutte tiltak ble det sikret, så ingen vinduer kan

Nøkkeltall

- Bergen kirkelige fellesråd forvalter: 34 kirker, av dem er 4 fredet og 16 listeførte
- 26 000 m² kirkebygg
- 16 000 sitteplasser

Samlet vedlikeholdsetterleip: 300 - 400 mill. kroner (Tall basert på tilstandsanalyser).

Årstall	Strømforbruk (kWh)	Energikostnader (kr)
2016	8 109 239	5 138 697
2017	8 223 538	5 799 092
2018	8 183 630	7 043 536
2019	7 408 449	6 963 922
2020	6 901 868	4 443 678
2021	7 326 032	7 522 893
2022	6 400 000	13 468 653*
2023	6 100 000 **	10 743 236***

* Merkostnader med dyr strøm ble dekket gjennom ekstrabevilgning fra Bergen kommune.

** 12% innsparing i forhold til gjennomsnitt 2019-2022

*** Kommunen gav støtte til merkostnader i første halvår 2023 (2 931 000,-)

Glimt fra arbeidet

Jubileumskirker 2023

Flere kirker jubilerer med runde dager.
Vi gratulerer!

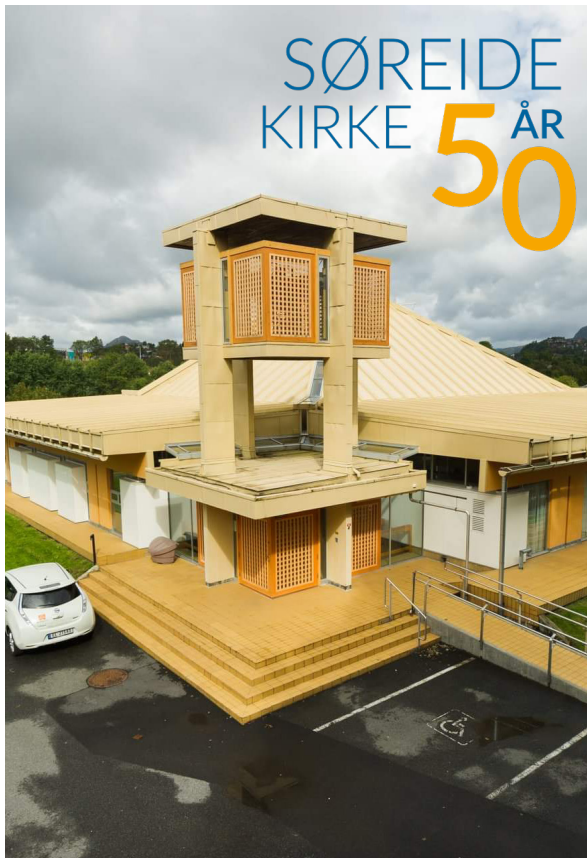

Foto: Søreide menighet

Søreide kirke 50 år

Søreide feiret med en innholdsrik jubileumshelg i oktober. Konsert med fem kor på fredag med Jubilate og Kor é politiet som vertskap sammen med kantor Per Inge Hove. Fest på lørdag med blant annet sang av Eli-Johanne Rønnekleiv med akkompagnement av Asbjørn Snilstveit, festtale av Sindre Skeie og Søreide kirkes historie med Hans Jørgen Morvik. Alt dette og en tre-retters festmiddag i en fullsatt menighetssal. Søndag var det festgudstjeneste med mange medvirkende.

Fra jubileumskonserten. Foto: Skjold menighet

Skjold kirke 25 år

Skjold feiret med en jubileumsuke 9. - 16. april, med både festgudstjeneste, familiedag med klovnene Tipp og Topp på besøk, forestilling, babysangfeiring, og avsluttet med en storslått musikalsk feiring med dyktige aktører som koret Cantus, Fana kammerorkester og solister med flere.

Foto: Kjerstin S. Wilken

Åsane kirke 30 år

Åsane kirke stod ferdig i 1993, som et resultat av en dramatisk kirkebrann året før. Den gamle kirken, som het Åsane kirke og står der Åsane gamle kirke står nå, ble tent på julaften 1992. Første spadetak på en ny kirke ble tatt allerede 18. januar 1993 av daværende sogneprest Magne Utle og menighetsrådsleder Jan Sverre Stray. Vi låner ordene de to skriver i Åsane menighetsblad 4/23 om historien:

“Til stor glede tok byggeprosessen kun 11 måneder! På 4. søndag i advent, 19. desember 1993, inviterte menigheten til sin første gudstjeneste i den nye Åsane kirke. (...) Åsane menighet har i sannhet erfart at en kirkebrann ikke dreper alt menighetsliv. Snarere tvert imot. Vi har erfart at glørne fra branntomten gav liv til ny vekst. Derfor kan menigheten med stor frimodighet og takknemlighet fortsatt bruke overskriften «mer himmel på jord» som mål i sitt arbeide. Glørne er ikke slukket, de brenner og gir fortsatt varme og liv til vårt arbeid.”

Teglsteinsseminaret i Johanneskirken

24. og 25. oktober samlet 120 fagfolk seg i Bergen for å løse utfordringene til kirken som rager på toppen av Nygårdshøyden. Teglsteinskirken er pakket inn i plast for å unngå at folk får steiner i hodet utenfor kirken. Det viser seg at tilsvarende kirker i Norge har lignende problemer! Det er nemlig 29 ganske like teglsteinskirker i Norge, blant annet i Drammen, Arendal, Kristiansand og Oslo.

Bergen kirkelige fellesråd arrangerte seminaret i samarbeid med Riksantikvaren og Akasia om rehabilitering av teglsteinskirker fra slutten av 1800-tallet.

Kirkeverge Mette Svanes er glad for to dager med kunnskapsutveksling om et viktig tema.

- Det betyr at vi skal få ny kunnskap, vi skal lære av hverandre og hjelpe hverandre, og for Bergen kirkelige fellesråd sin del er dette en viktig milepæl i prosjektet med rehabilitering av Johanneskirken, sier Svanes.

Hun hadde med seg kirkebyggsjef Arne Tveit, som også leder et nettverk for kirkebyggforvaltere fra hele landet.

- Johanneskirken fra 1894 er et viktig bygg i byen, ikke bare for kirkens folk, men for alle. Viktig som landemerke, viktig som kirke, viktig som kulturarena og viktig som kulturarv, sier Tveit.

- Men Johanneskirken er syk. Jeg blir fortvilet når jeg leser historien, for jeg tror kanskje Johanneskirken har vært syk hele tiden. Med jevne mellomrom har den hatt større eller mindre reparasjoner, og etter hver rehabilitering er det lovet at «nå er kirken reparert så det skal holde de neste 50-100 årene». Så går det mindre enn ti år før den igjen har problemer. Sånn tror jeg det er med mange av disse teglsteinskirkene i Norge, forklarer Tveit, som ønsket å bruke energien på å sikre kunnskap som gjør at vi gjør langt færre feil i årene som kommer.

NRK Vestland på plass for å intervju kirkebyggsjef Arne Tveit

Foto: Tove Helle Fredriksen

120 fagfolk var samlet for å snakke om teglsteinskirker Foto: Arne Tveit

Johanneskirken fikk stillas og ble pakket inn i plast i 2023.

Foto: Tove Helle Fredriksen

Sædalen: Det ble en folkefest med kirkekaffe og sang fra Sædalen barnekor, samt taler fra både kirkeverge, sokneprest og kulturbyråd da første spadestik ble tatt på kirketomten i Sædalen 12. april.

- Det er en stor dag for hele Kirken i Bergen i dag. Sædalen kirke blir kirkebygg nummer 35 i Bergen. Her er jeg helt sikker på at kirkebygget vi skal oppføre kommer til å bli brukt, gjennom hele uken, uttalte kirkeverge Mette Svanes på åpningen.

Foto: Gyrid Cecilie Nygaard

3

Gravplass

Gravferdstjenestene	25
Større oppgaver og milepæler	26
Prosjekter	26
Brukertilfredshet	28
Nøkkeltall	29

Navnet minnelund på Fana kirkegård.

Foto: Erik Bjerkelund

Gravplass

BKF har ansvar for gravplassmyndigheten i Bergen og utøver oppgaven på vegne av alle innbyggere. Bergen har 28 gravplasser, hvorav 22 er i ordinær bruk og seks er historiske, samt fire seremonirom og Møllendal krematorium. Gravplassavdelingen har 9 ansatte.

Arbeidet er tredelt. Gravplassmyndighetens saksbehandlere tar seg av informasjon om og tilbudet av tjenester til brukerne, i tillegg forvalter, drifter og vedlikeholder vi gravplassene med tilhørende bygg og ikke minst utvikler vi gravplasser og bygg gjennom investeringsprosjekt.

Gravferdstjenestene

GGravplassavdelingen informerer og veileder bredt om tilbud og muligheter, og vil ha god

kontakt med innbyggere i Bergen som er brukere av våre tjenester. Lørdag 22. april ble det avholdt Åpent hus på Møllendal kapell krematorium og gravplass. Gravplassutvalget er en viktig kontakt med brukerne av gravplassene, det er avholdt tre møter og befaringer; til Fana kirkegård og Fyllingsdalen gravplass og utvalget bidrar til at viktige spørsmål blir drøftet. Vi nevner bl.a. utforming av navnet minnelund på Loddefjord gravplass og diskusjon om gravferdspraksis. Vi hadde besøk fra Servicetorget i Stavanger i sep-

tember, vi utveksler kunnskap med forvaltninger rundt oss og deltar i nasjonale oppgaver, særlig i digitaliseringsarbeidet. Gravplassjefen holdt foredrag på Norsk forening for gravplasskultur sine fagdager i Tromsø. Vi var også representert på Byantikvarens 30 års jubileum. Det årlige møtet med tros og livssynsamfunn ble avholdt 13 desember, med 8 deltakere fra 5 samfunn i tillegg til Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn.

Fra driften ute på gravplassene får vi gode tilbakemeldinger, selv om det er noen klager på at vår standard på slåttene, den gir ikke gir kort gress til enhver tid. Møllendal kapell fortsatt har bare fire daglige seremonier. Dette var et nødvendig tiltak for å legge til rette for manglende parkeringsplasser, men brukerne opplever dette som en verdig gravferdspraksis der det gis tilstrekkelig rom rundt gravferden. Solheim kapell stengt fra desember grunnet uforholdsmessig høyt energibruk per seremoni.

Kremasjonsandelen er nå oppe i historiske 79%, en økning fra 76% året før. Navnet minnelund er et tilbud som benyttes i stadig større grad. I 2023 var 15 %, mens gjennomsnittet av alle gravlegginger i navnet minnelund de tre siste årene var på 9%. Grunnen til økningen er en økt kremasjonsandel og de nye navnete minnelundene på Fana kirkegård, Møllendal gravplass som ble åpnet i og Antveit gravplass fra 2021.

Større oppgaver og milepæler

Det er gode leveranser på gravferdstjenestene, men særlig saksbehandlerne og krematoriet har opplevd en økning i aktiviteten. I januar tok vi i bruk nytt system for kisteskaning i bårerommene og web-basert gravarkivsystem. Nå kan byråene sende inn bestilling på kremasjon og seremonirom digitalt. Bestillinger mellom krematoriet

og gravplassmyndigheten går også digitalt i det samme systemet.

De siste gravprotokollene er avlevert til Bergen byarkiv og er blitt digitalisert, og vil gradvis tilgjengelige på digitalarkivet.no. Vi har tilstrekkelig graver til 6% av innbyggerne, dette er etter lovens krav, men alle typer graver er ikke tilgjengelige i alle bydeler.

Vi tok imot en gruppe frivillige fra Folksbund (den tyske krigsgravtjenesten) i begynnelsen av mai. De jobbet med rydding og vedlikehold på det tyske krigsgravfeltet på Solheim. I juni deltok leder GPM sammen med prosjektleder fra Akasia på omvisning i Solheim kapell og deretter vandring på Solheim gravplass i regi av Årstad lokallag av Fortidsminneforeningen. 20-30 interesserte deltok i arrangementet.

Det er laget vedlikeholdsplaner etter tilstandsanalyser som er gjennomført og disse skal utvikles videre og legges til grunn for prioriteringene i budsjettet. Arbeidet med verneplanene er i gang, men det går langsomt og den første er ikke ferdigstilt. Det er også igangsatt arbeid med å etablere GIS – Geografiske informasjonssystem for virksomheten på gravplassene i Bergen. Det er også gjennomført et prøveprosjekt med kilde-sortering på Øvsttun gravplass.

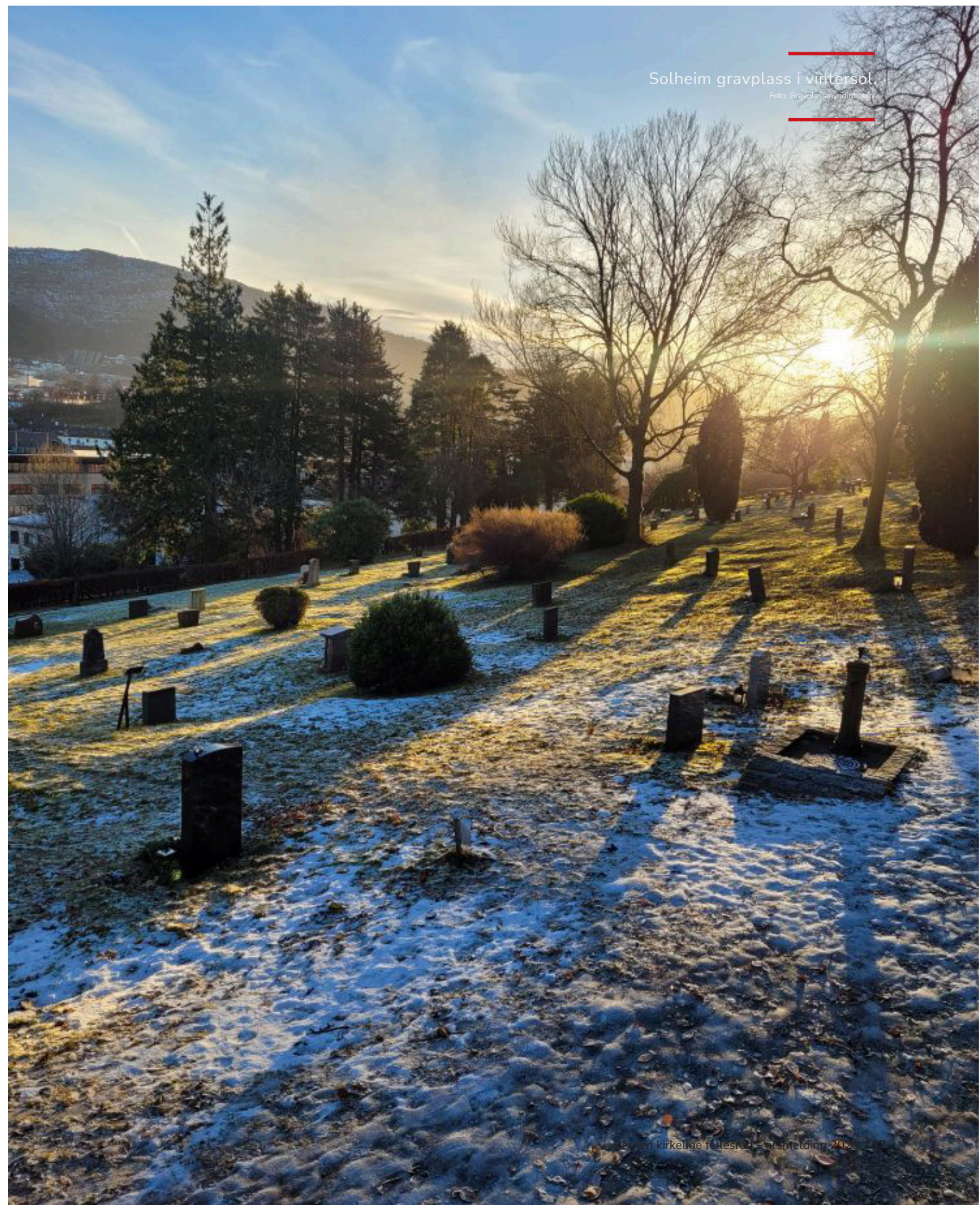
Krematoriet gikk over til Biodiesel HVO100 og vi er glade for den klimaeffekt det får.

Prosjekter

På grunn av nedtrekk i kommunens investeringsrammer for 2023 ble videre utbygging av navnete minnelunder satt på pause i 2023. Vi hadde håp om økte bevilgninger og det har derfor vært arbeidet med prosjektering av ny navnet minnelund på Loddefjord gravplass

Solheim gravlass i vintersol

Foto: Gravplassmyndigheten

Denne kirkelige fellesråd - årsmelding 2023-2024

slik at denne kan påbegynnes når nødvendig finansiering foreligger.

Driftsplass og -bygget på Fyllingsdalen gravplass er ferdigstilt; de ansatte får et bedre arbeidsmiljø, lagring av maskiner og utstyr er oppgradert og driftsbygget er godt plassert på gravplassen.

Vi har tilrettelagt nye urnegraver på Fana og Øvsttun gravplasser. Støyskjermen på Loddefjord gravplass er ferdigstilt og på Møllendal gravplass har vi sikret to murer som kunne rase ut. Også i år har forberedelsene med å rehabilitere gravplassmuren langs Fjøsangerveien pågått, i tillegg til arbeid med nytt krematorium. De mange prosjektene som er gjennomført klargjør gravfelt for ny gravlegging, demper forfallet og bidrar til bedre vilkår for brukeren av gravplassene.

To driftsbygg på Møllendal har fått nye tak, dette er både HMS- og ENØKtiltak.

Brukertilfredshet

I november ble det gjennomført en brukerundersøkelse rettet mot personer som sørget for en gravferd i Bergen i løpet av første halvår 2023. Det ble mottatt 210 svar, noe færre enn sist, men som likevel gir oss et godt utgangspunkt for hva vi må utvikle videre og jobbe med. Ros og ris fra undersøkelsen deles med de som betjener seremonilokalene og jobber med grav-legging ute på gravplassen, som ledd i det kontinuerlige arbeidet med utvikling av tjenestene.

Noen nøkkelfunn - tall fra 2022 i parentes:

- 87% (88%) opplever å ha fått tilstrekkelig informasjon om hva det innebærer å sørge for en gravferd
- 72% (75%) opplever den skriftlige kommunikasjonen med Gravplassmyndigheten som bra eller veldig bra
- 62% (99%) opplevde at seremonirommet som ble benyttet fremsto tilfredsstillende mht. renhold, funksjonalitet og generell bygningsstandard*
- 91% (91%) opplevde betjeningen som møtte dem ved gravleggingen eller urnened-settelsen som bra eller veldig bra

*Vi har ingen holdepunkter som forklarer den store nedgangen i tilfredshet med seremoni-rommene, da ingen av kommentarene omhandler dette.

- Vi fikk også mange innspill som er nyttige å ta med i videre arbeid. Noen eksempler:
- "Takker og er veldig godt fornøyd med gravplassen og det seremonielle i forbindelse med urnenedsettelsen."
- "Vi har flere ganger lagt på mer jord rundt gravplassen. Ugress er det mye av i plen."
- "Veldig bra med kildesortering på gravplassen."

Driftsbygget på Møllendal

Foto: Inghild Hareide Hansen

Nøkkeltall

Gravplassmyndigheten 2023

Antall døde bosatt i Bergen kommune	2150 (2206)	Gravlagte i navnet minnelund	306 (241)
Kremasjoner ved Møllendal krematorium	2506 (2397)	Gravlagte i anonym minnelund	24 (21)
Kremasjonsandel	79 % (76%)	Urner utlevert til askespredning	140 (88)
Kistebegravelser	408 (466)	Gravferder overlatt til kommunen	25 (19)
Tilviste festegraver (to kistegraver)	66 (70)	Seremonier i kapellene	701 (698)
Urnedesettelser	1619 (1580)		

Tall fra 2022 i parantes.

TJENESTER TIL UTENBYS BOENDE

Kremasjoner	32% - 812 (726)	Urnedesettelser	8% - 132 (116)
Kistebegravelser	2% - 8 (22)	Ny urnegrav	20 (31)
Ny kistegrav	4 (17)	Graver i navnet minnelund	12 (17)

Bærekraft og enøk

Bergen kirkelige fellesråd er opptatt av bærekraftsarbeid. Vi er miljøfyrtårnsertifisert, og legger hvert år frem en rapport om hvordan vi arbeider med de ulike bærekraftsmålene.

Ved flere av gravplassene i Bergen er det blomsterenger slik at insekter kan trives, og det arbeides nå med en fornyelse av renovasjonsløsninger. Øvsttun gravplass er med på et pilotprosjekt, og har allerede fått på plass avfallsbeholdere for både grøntavfall og småelektronikk.

Foto fra Øvsttun gravplass over og på neste side: Gyrid Cecilie Nygaard

Solcellemontering på Eidsvåg kirke

Foto: Akasia

Landås kirke gjennomgikk omfattende renovering i 2023, og åpnet 1. oktober etter å ha vært stengt en periode dørene med gudstjeneste 1. oktober. Kirken har blant annet fått helt nytt varmeanlegg og ventilasjonsaggregat basert på bergvarme.

Foto: Elisabeth J. Erve Heimset

Blant de områdene vi jobber med kan nevnes:

- Reduksjon av strømforbruk
- Utfasing av fossilt brensel
- Universell tilrettelegging
- Reduksjon av avfall, spesielt restavfall
- Miljøfokus i innkjøp

Fra 2016 til 2022 ble klimafotavtrykket til Bergen kirkelige fellesråd redusert med ca. 25%. I 2023 har vi fortsatt arbeidet gjennom bl.a. følgende konkrete tiltak:

- Innført mer sortering av avfall, bl.a. med matavfall
- Redusert registrert avfallsmengde med 31% (reduisert registrert restavfall med 41%)
- Redusert strømforbruket i kirkene med 17,3% siden 2019, 2,2% siden 2022
- Overgang til fornybar syntetisk biodiesel (HVO100) på krematoriet (reduksjon tilsvarende 52 fossilbiler)
- Montert solceller på Eidsvåg kirke
- Montert bergvarme i Landås kirke
- Montert luft-luft varmepumper i Fridalen og Biskopshavn kirker

- Forberedt bergvarme i Korskirken (avhengig av kommunens prosjekt i Nedre Korskirkealmeningen for å få fullført dette)
- Gjenbruk av møbler

UNIVERSELL TILRETTELEGGING

Når det gjelder universell tilrettelegging har vi i 2023 gjort følgende:

Etablert rullestolrampe til hovedinngangen i Nykirken

- Planlagt universell tilkomst til Salhus kirke
- Planlagt rullestolrampe til Bergen domkirke
- Gjort plass til rullestoler og barnevogner i St. Markus kirke
- Montert rullestolrampe opp til koret i Landås kirke
- Planlagt og gjennomført forbedring av forsterkeranlegg/taletydighet i flere kirker
- Montert akustikkplater i St. Jakob for å bedre akustikken der
- Diverse mindre tilpasninger for ansatte og besøkende

4

Stabs- funksjoner

HR-avdelingen	33
Administrasjonsavdelingen	35
Økonomiavdelingen	36
Kommunikasjon	37

Torill Andersen, Ingelin Margrethe Hoff Larsen og Christer van der Meeren var blant dem som tok i mot stemmer i Olsvik-hallen under årets kirkevalg. Foto: Aina van der Meeren

Stabsfunksjoner

I tillegg til kirkelivavdelingen, kirkebyggavdelingen og gravplassavdelingen har kirkevergen en administrasjon som tilbyr avdelingene og menighetene ressurser innen kirketorg, arkiv, IKT, økonomi, kommunikasjon og HR.

HR-avdelingen

HR-avdelingen består av HR-rådgiver og HR-sjef, i tillegg til en prosjektansatt HR-rådgiver fra høsten 2023-sommeren 2024. Den prosjektansatte jobber med ulike utviklingsprosjekter som integrering mellom system for registrering av arbeidstid og lønssystemet, rekrutteringsprosedyre, planlegging av- og oppfølging etter medarbeiderundersøkelse, HMS avvikssystem, varslingssystem, onboardingrutine, beredskapsplaner, samt revidering av diverse håndbøker og reglement.

HR-avdelingen skal være en ressurs for menighetene og administrasjonen i forhold som omhandler lønn og refusjon, pensjon, permisjon, arbeidsgiverpolitikk, personalforvaltning, helsemiljø og sikkerhet, samt ledelse.

Ny HR-sjef kom på plass i starten av november, etter at tidligere HR-sjef sluttet i jobben før sommerferien.

SAMARBEID OG MEDBESTEMMELSE

BKF er avhengig av god dialog og godt samarbeid med de tillitsvalgte, for å sikre medbestemmelse og involvering innen god personalforvaltning og arbeidsgiverpolitikk. Tillitsvalgte er viktige stemmer, både når det gjelder ivaretagelse av rettigheter for de ansatte, men også når det gjelder hvem BKF skal være som arbeidsgivere, og hvordan vi gjennomfører prosesser som eksempelvis rekruttering og utvikling av rutiner innen oppfølging av medarbeiderundersøkelser og håndtering av varsler og avvik. Det har vært gjennomført 4 dialog- og drøftingsmøter med de tillitsvalgte i 2023, i tillegg til møter med enkeltorganisasjoner i konkrete saker.

LØNSFORHANDLINGER

Det ble avholdt forhandlinger for ledere i kap. 3.

De fleste ansatte i BKF får lønnstillegg via sentrale tillegg i hovedtariffoppgjøret siden de ligger i kap. 4. Det blei tillegg avholdt to særforhandlinger for ansatte i kap. 4 i 2023.

I 2023 ble det gjennomført særskilte forhandlinger på administrasjonsledere. De ble flyttet fra kap. 4 til kap. 5 og fikk ny tittel daglig leder. I den forbindelse ble det avholdt individuelle forhandlinger for dem.

HELSE, MILJØ OG SIKKERHET

Målsettingen for HMS-arbeidet i BKF er at alle ansatte skal ha et fullt forsvarlig arbeidsmiljø. Det skal arbeides systematisk med utvikling av arbeidsmiljø og forebygging av sykefravær. HMS er i BKF organisert i fem verneområder; Kirkevergens administrasjon, Fana Prosti, Bergensdalen prosti, Domprostiet og Åsane prosti.

BKF er tilknyttet bedriftshelsetjenesten Salutis. I 2023 har Salutis vært inne i flere prosesser

som berører arbeidsmiljø både på individ og virksomhetsnivå.

BKF har også hatt kontakt med NAV arbeidslivssenter med tanke på fremtidig samarbeid innen sykefravær med tanke på både forebygging og oppfølging. I 2023 har vi brukt arbeidslivssentret til å søke midler til ekspertbistand til enkeltansatte. Arbeidslivssentret fullfinansierer tiltaket og ekspertene er ofte fra bedriftshelsetjenesten. BKF har veldig god erfaring med dette tiltaket og kommer til å fortsette å søke midler til ekspertbistand også i 2024.

SYKEFRAVÆR

Målet vårt er å ha et sykefravær som ikke overstiger 6 prosent. I 2023 hadde vi et samlet sykefravær på 6,23 prosent. Sykefravær er fast rapporteringspunkt både til arbeidsmiljøutvalg og til Fellesrådet.

VARSLING OG AVVIK

Det er i 2023 registrert 32 avvik direkte til HR-sjef. De fleste knytter seg til rutinesvikt og fysiske forhold. Avvik knyttet til drift og tekniske forhold meldes også direkte i systemet Lydia.

Det kom inn 4 varsler i 2023. 2 har blitt avvist og omgjort til avvik, 1 har blitt sendt til et sokneråd og 1 har blitt saksbehandlet og lukket.

BKF har innført nytt digitalt varslingsystem som er felles for hele den norske kirke. Systemet gir mulighet for intern og ekstern varslings og sikrer oppfølging av alle saker som blir meldt inn.

REKRUTTERING OG TURNOVER

Rekruttering er et viktig arbeid som sikrer at vi får rett kompetanse inn i virksomheten. Gjennom gode og profesjonelle rekrutteringsprosesser bidrar vi til å øke BKF's omdømme som arbeidsgiver. Det ble i 2023 gjennomført 23 rekrutteringsprosesser,

i tillegg til flere administrative ansettelser i vikariat. Det har også vært brukt bemanningsbyrå for å rekruttere vikarer. Kommunikasjonsrådgiver og områdeledere er viktige medspillere i rekrutteringsarbeidet.

ARBEIDSMILJØUTVALGET

Bergen kirkelige fellesråd har partssammensatt arbeidsmiljøutvalg som møtes til fire faste møter i året. Det er tre faste medlemmer fra arbeidsgiversiden og tre fra arbeidstakersiden. I tillegg inviteres bedriftshelsetjenesten, verneombud fra bispedømmerådslinjen, prost og vara verneombud. I 2023 var arbeidstakersiden leder av AMU. Noen av tema som ble behandlet er gjennomgang av HMS-handlingsplan, sykefravær, verneunder, HMS-avvik, etiske retningslinjer for ansatte, samarbeidsavtale innen HMS arbeidet samt daglig leder for to menigheter problematikk. Det ble ikke gjennomført fysiske verneunder i 2023, i stedet ble det gjennomført en medarbeiderundersøkelse. I forkant av undersøkelsen har det vært stort fokus på opplæring av ledere som skal følge opp undersøkelsen. Dette har vært gjennomført igjennom provstivise samlinger.

Administrasjonsavdelingen

I administrasjonsavdelingen er det 7 ansatte, som har ansvar for Kirketorget, resepsjon, sentralbord, arkiv, IKT og rapportering på internkontrollarbeid.

Kirketorget har ansvar for håndtering av henvendelser om kirkelige handlinger; gravferder, vielser og dåp. I 2023 har de tatt imot og bemannet 1660 gravferder, noen av disse er utenbys-gravferder, (1680 året før) Det er tatt imot og kirkebokført 1240 dåp (1390 året før). Når det gjelder vielser er det tatt imot for både 2023 og 2024. I 2023 har det vært gjennomført 231 vielser (304 året før), det er til nå reservert 229 vielser for 2024.

Via BKF's nettsider kan man sende forespørsel om dåp og vielser. Kirkerådet tester ut måter for at påmelding til dåp skal bli mest mulig lik i hele landet. Vi i Bergen har vært med på testing av løsningen.

Kirketorget har årlig møte med gravferdsbyråene. De siste årene har byråene ytret ønske om at Kirketorget skal hjelpe til med utleie av menighetenes lokaler til minnesamvær. Vi er så vidt i gang med et prosjekt for dette, og håper å få det i drift i løpet av 2024.

Et annet behov som noen gravferdsbyrå har fremmet, er å ha lenger avstand mellom gravferder i kirkene. I 2023 har vi hatt en grundig gjennomgang av gravferdstidspunktene, og det er gjort noen endringer. Det ble ikke så mange endringer, bl.a. pga. kapasitetsbehov.

BKF-arkiv følger opp arkivet i Public 360 med skriveregler og organisering. De følger også opp brukere både i menigheter og i kirkevergens administrasjon.

Sentralbordet i BKF betjener telefoner til BKF's hovedtelefon, og for de fleste menigheter når telefonen ikke blir besvart lokalt.

BKF-IKT har ansvar for IT-utstyr, programvare, telefoni og nettverk. Kirkepartner AS er IT-drifts leverandør for BKF. Det er viktig at nyansatte får god starthjelp når de får utlevert IT-utstyr, rutinene for dette er forbedret i løpet av det siste året. I tillegg arrangeres det kurs i generell IKT-kompetanse og i fagsystemer hvert semester.

INTERNKONTROLL

Alle avdelinger arbeider med internkontroll, og i fellesrådets møte i juni blir dette arbeidet lagt frem hvert år. Der beskrives faste kontrollrutiner og tilstandsrapporter innen HMS, økonomifor-

valtning, personvern, informasjonssikkerhet, samt kontrollpunkt i prosjektstyring og drift innen bygg og anlegg. Hvert år rapporterer BKF på en rekke internkontrollpunkt til Miljøfyrtårnet for å beholde sertifiseringen.

De fleste avdelingene i kirkevergens administrasjon gjennomførte en forenklet ROS-analyse for sitt område i 2023.

Oktober er tradisjonelt sikkerhetsmåned i regi av Kirkerådet. Vi i Bergen deltok også i år, ved å oppfordre alle ansatte til å ta digitale kurs som ble sendt ut, og ved å delta i «Phishing-test», dvs at noen prøvde å lure ansatte til å åpne utrygge vedlegg til epost, og å oppgi brukernavn og passord. Årets test ga litt bedre resultat enn fjorårets.

Økonomiavdelingen

Økonomiavdelingen har 4 ansatte, og er ansvarlig for at fellesråd og administrasjon har en forsvarlig og trygg økonomistyring med tilgang til oppdatert og relevant styringsinformasjon.

Økonomiavdelingen bistår menighetene med rådgiving og opplæring innenfor økonomiområdet, og tilrettelegger for effektive rutiner og arbeidsprosesser.

Sentrale arbeidsoppgaver er blant annet utarbeidelse av

- rullerende 4-års økonomiplan
- årlig budsjettsøknad til Bergen kommune
- årsbudsjett (eventuelt med revisjoner i løpet av året)
- regnskapsrapportering til fellesråd og kirkeverge
- økonomiske analyser
- økonomisk oppfølging av prosjekter på kirkebygg og gravplasser

- rutiner og arbeidsprosesser som sikrer god intern kontroll innenfor eget ansvarsområde

Økonomiavdelingen har løpende kontakt med Bergen kommune, Den norske kirke, Bjørgvin Bispedømme og Akasia AS i økonomiske saker. Ekstern regnskapsfører (Aider) og revisor (Deloitte) er sentrale samarbeidsparter.

I tillegg til løpende driftsoppgaver har vi et kontinuerlig fokus på forenkling og effektivisering. I 2023 er grensesnittet mellom Gravplassmyndighetens fakturasystem og regnskapssystem gjennomgått sammen med systemleverandør og regnskapsfører. Arbeidet har hatt positiv effekt i form av både spart arbeidstid, bedre internkontroll og forenkling av purrerutiner.

Vipps er en god løsning for den som vil gi gaver, betale for varer og tjenester (eks. hverdagsmiddag og lokaleleie), men de administrative rutinene knyttet til bokføring og avstemming er til dels manuelle og tidkrevende. Økonomiavdelingen deltar i et pilotprosjekt sammen med daglig leder i Åsane menighet, Aider (regnskapsfører) og Solidus (håndterer inntektene fra givertjeneste i alle våre menigheter), hvor målet er å få på plass mer automatiserte rutiner og sømløse grensesnitt mellom Vipps, Solidus og regnskapssystem.

Økonomiavdelingen deltar i brukerforum og andre fora knyttet til oppfølging og forvaltning av regnskapsføreravtalen mellom Den norske kirke og Aider. I 2023 er det utviklet kontrollrapporter både i regnskaps- og lønssystem som styrker internkontrollen.

Kommunikasjon

Det er ansatt én kommunikasjonsrådgiver i Bergen kirkelige fellesråd, som bidrar med kommunikasjonsfaglig rådgivning og opplæring, medieinnvalg, innholdsproduksjon og kommunikasjonsstøtte på større menighetsprosjekt.

I 2023 har vi tilbudt flere kurs i kommunikasjonsarbeid. Flere menigheter har fått opplæring med deler av staben, og vi har også tilbudt kurs i nettsidepublisering både for nybegynnere og flere for viderekomne. I samarbeid med frivillighetsteamet har vi også tilbudt et nytt kurs i å promotere arrangement. I forbindelse med ny lov om tilgjengelighetserklæring og krav om universell utforming av offentlige nettsider fra 1.2.2023 arrangerte vi et kurs i universell utforming. Dette er også blitt en integrert del av andre kurs. Kirkerådet sørget for at alle nettsidene til bergensmenighetene har fått en tilgjengelighetserklæring som sier noe om vi er tilgjengelige for alle og hva som eventuelt mangler.

MEDLEMSUNDERSØKELSEN 2023

Den norske kirkes medlemsundersøkelse viser at kirkens medlemmer er positivt innstilt til kirken og kirkens rolle i samfunnet. Noen av funnene:

- Over åtte av ti er glad kirken er der når folk trenger den, og mener den er samfunnsnyttig når den støtter mennesker i sorg
- Mer enn halvparten oppgir at de opplever at kirken er der for dem ved viktige livshendelser
- 75 prosent mener Den norske kirke er en viktig møteplass ved kriser og ulykker
- Kun 15 prosent av medlemmene mener kirken har tilbud som passer inn i ens liv og timeplan
- Bare 20 prosent av medlemmene «opplever at kirken setter ord på det som er viktig for meg».

Dette gir oss noe å jobbe med, og kan hjelpe å gi en retning, også for kommunikasjonsarbeidet, slik at kirken oppleves relevant i hverdagslivet til flere medlemmer og andre.

Medlemsundersøkelsen viser at menighetsblad, e-post og brev i postkassen er mest ønskede måter å motta informasjon fra kirken på. Vi skal fortsette å vise folk at vi er på plass i nærområdet og vi skal invitere de direkte inn til våre tilbud og aktiviteter. 79 prosent av medlemmene ville først brukt internett for å finne informasjon om kirken. Herunder er det 37 prosent som oppgir at de ville brukt Google, 26 prosent ville besøkt kirken.no, 13 prosent ville besøkt den lokale menighetens nettside, mens kun 2 prosent ville brukt sosiale medier. Dette forteller oss at det ligger et stort informasjons- og kommunikasjonspotensial på nettsiden vår, men også i menighetsbladet.

NY KOMMUNIKASJONSSTRATEGI

I 2022 gav fellesrådet oss oppdraget om å være mer synlig, slik at bergens befolkning har kjennskap til kva Kirken er og gjør. Det er viktig å ha en tydelig retning på hvordan kommunikasjon skal bidra til at vi når målene våre og leverer i henhold til de strategiske fokusområdene våre. Derfor har vi brukt store deler av 2023 på å få laget en kommunikasjonsstrategi som rommer hele Kirken i Bergen. Vi satte av midler til å få hjelp av et kommunikasjonsbyrå, og etter å ha invitert seks byrå til å gi et tilbud før sommeren, landet vi på Mannheimer.

Strategien skal gjøre oss trygge i valgene våre og hjelpe oss å prioritere målgrupper, budskap og kanaler i tiden fremover. Vi har begrensede ressurser og mange vi ønsker å snakke til og med. Vi håper at denne strategien skal være engasjerende og bidra til at ansatte skal ha lyst til å bruke den. Vi ønsker å dele kirkens budskap og å gi mennesker en mulighet til å delta i de flotte aktivitetene kirken driver. For å strekke oss etter dette må vi kommunisere godt, og kommunikasjon må være en naturlig del av prosessen når vi planlegger aktivitetene våre og når vi skal ut med nyheter om det vi foretar oss.

Kirken i pressen

60 barn og unge i nytt esel-drama

BERGEN: Det mykret av barn og unge i Fridalen kirke da skuespillet Esetel ble satt opp for første gang.

Det legger seg på seg, og det er ikke som om de har vært gode. A gode datter.

Legger Helse bryt

... (rest of the article text) ...

Vårt Land 1. april: Påskefest og urpremierer av Esetel i Fridalen kirke.

TV2-nyhetene 21. desember: Sokneprest Kjersti Gautestad Norheim intervjuet i forbindelse med en julemiddag på Nesttun i samarbeid med Stiftelsen Sesam, Fana kulturhus og Fana Lions.

TV2 23. september: TV2 besøker Bergen kirkeautunnale og snakker med festivalsjef Kjetil Almenning om verdens største babysang (bildet neste side) og bestillingsverket fra Julian Masic.

Her løser en bit fra kirketårnet: - Det kunne gått skikkelig ille

TILSTAND: Det vil ta mange år og koste minst 100 millioner å fikse denne kirken. Og den er en mange måneder kirker som har samme problemet.

Kirkene langs kysten er truet, særlig på grunn av klimaet.

... (rest of the article text) ...

ETTER 17 ÅR FÅR DE ENDELIG KIRKE

Da har holdt både gudstjenester og andre aktiviteter på skolen i mange år på kirkens arbeidene på kirkens.

... (rest of the article text) ...

Dagen 27. november: Kirkebyggsjef Arne Tveit forteller om Johanneskirken og hva som trengs av arbeid der.

BA 23. mars: Artikkel om det nye kirkebygget som skal komme i Sædalen.

Bergen kirke, 1. halvår, årsmelding 2023 39

Urpremiere i Fridalen med snakkende esel

Under Påskefest 2023 inviterte kantor Knut Christian Jansson og dirigent Kristine Bjånes — sammen med 60 korbarn — til urfremføring av Eselet, et pasjonsspill for barn av Knut Vaage og Bjørn Sortland. I tillegg fremførte de Gabriel Faurés Requiem.

Det ble en helt fantastisk fremføring av Collegium Vocale gutter, jenter og ung, samt dyktige musikere i Fridalen kirke søndag 26. mars. Eselet er en underlig historie fra palmesøndag, der komponist Knut Vaage og forfatter Bjørn Sortland har latt et snakkende esel være hovedpersonen.

Pasjonsspill utenom det vanlige

- Eselet gir et snodig blikk på hva som skjedde på palmesøndag, og Vaage og Sortland har laget en historie om de disiplene som hentet eselet til Jesus. De har ikke lyst, og synes det er både pinlig og flaut, forklarer kantor og musikalsk ansvarlig Knut Christian Jansson.

Absurd palmesøndag

Forfatter og komponist mener palmesøndag bryter med folks forventninger og har preg av surrealisme.

- Jeg synes stykket tar vare på det absurde på palmesøndag. I dag hadde vi sett på det som ein kunstperformance om kongen hadde ridd på et esel. Og så er jo bakteppet at alle jubler, men noen dager etterpå skriker de "korsfest! korsfest!", sier Sortland.

- Eselet er en av hovedpersonene, og det er jo litt underlig. Det legitimerer den rare tilnærmingen som musikken har, mener Vaage, som har brukt talekor som et sentralt virkemiddel i stykket.

Fridalen er en kulturkirke

De to er imponert over å høre barna synge.

- Det var kraftig! Det er seriøst å se unger som ikke er så gamle gjøre dette på ramme alvor, mener Sortland.

- Jeg setter pris på arbeidet som skjer i kirken, og har lyst til å være en støttespiller. Det er veldig imponerende å ha en slik kulturarena rett ved huset mitt, det er så flott arbeid på alle nivå her. Det er en kirke, men også en kulturkirke gjennom Knut Christian sitt arbeid, sier Vaage.

Øverst: De to disiplene, Gard Berge Aarvik og Madhavi Hildur Nesse, får oppgave å hente eselet til Jesus på Palmesøndag. Nederst: Baryton Andreas Wivestad Jansson har rollen som selve eselet. Foto: Gyrid Cecilie Nygaard

Ny biskop i Bjørgvin! >

Ragnhild Jepsen ble vigslet i en høytidelig seremoni i Bergen domkirke 16. april, der H.M. Kong Harald, representanter fra det offisielle Norge og kirkeledere fra inn- og utland deltok.

Festgudstjenesten inneholdt mye sang og musikk. Blant annet medvirket Bergen domkirkes jentekor, Bergen Domkor, messingblåsere og domkantorene Kjetil Almenning og Sigurd Øgaard. Bestillingsverket "Sunniva kongsdotter" av Knut Vaage ble fremført som en gave til den nye biskopen.

Ragnhild Jepsen er første kvinnelige biskop i Bjørgvin.

Dansere fra Tango Abrzo og Bjørn Tomren var en av de mange artistene som stilte opp gratis på støttekonserten i november. Foto: Gyrid Cecilie Nygaard

Preses Olav Fykse Tveit, H.M. Kong Harald og nyvigsla viskop, Ragnhild Jepsen. Begge foto: Gyrid Cecilie Nygaard

< Støttekonsert i Bergen domkirke

Bergen domkirke var smekkfull da de inviterte til støttekonsert 19. november, der pengene gikk til Kirkens nødhjelp og Norsk Folkehjelp sitt arbeid i og ved Gaza. Biskopen og flere andre deltok med apeller, og artister som Bjørn Tomren, Marthe Valle, Doddo, Ragnhild Gudbrandsen, Bergen Barokk, Heidi Lambach, Helge Jordal, Pedro Carmona-Alvarez, Carsten Dyngeland Trio, Tango Abraso og Andreas Pettersen stilte opp gratis.

-Vi må stå opp mot uretten som skjer. Vi må si fra om at krigen må stanses. Vi må appellere til medmenneskelighet og at hjelpen må komme frem til de som nå opplever en forferdelig krig. Konserten i domkirken er en måte å vise vår solidaritet og støtte til de som er ofre for krig og ufred, uttalte Jepsen før konserten.

5

Fellesrådets økonomi

Investeringsregnskap	43
Driftsregnskap	44
Balanse	45

Investeringsregnskap

(mill. kroner)	Regnskap 2023	Revidert budsjett 2023	Opprinnelig budsjett 2023	Regnskap 2022
Investeringer i anleggsmidler	159,5	179,5	168,9	120,7
Avsetninger	1,0	1,1	0,5	29,6
Årets finansierungsbehov	160,5	176,6	169,4	150,3

FINANSIERT SLIK:

Inntekter fra salg av driftsmidler/fast eiend.	-0,6	-0,6		-0,9
Refusjoner	-31,8	-32,2		-27,7
Tilskudd til investeringer	-92,0	-89,1	-87,6	-106,3
Mottatte avdrag på utlån, aksjesalg, andeler mv	-0,5	-0,5	-0,5	-0,0
Sum ekstern finansiering	-124,9	-122,4	-88,1	-132,8
Overført fra driftsregnskapet	-8,0	-8,0	-	-5,3
Bruk av avsetninger	-27,6	-46,2	-81,4	-12,1
Sum finansiering	-160,5	-176,6	-169,4	-150,3
Udekket/udisponert	0,0	0,0	0,0	0,0

Driftsregnskap

(mill. kroner)	Regnskap 2023	Revidert budsjett 2023	Opprinnelig budsjett 2023	Regnskap 2022
Driftsinntekter	-298,1	-293,3	-260,1	-276,4
Driftsutgifter	297,3	293,7	261,9	271,0
Brutto driftsresultat	-0,7	0,4	1,9	-5,4
Netto finansinntekter/-utgifter	-10,8	-10,9	-2,1	-5,8
Resultat før disposisjoner	-11,5	-10,4	-0,2	-11,3
Bruk av bundet disposisjonsfond / disposisjonsfond	-1,2	-2,3	-1,4	-2,1
Avsatt til disposisjonsfond/bundne driftsfond	4,7	4,7	1,6	8,1
Overført til investeringsregnskapet	8,0	8,0	-	5,3
Sum avsetninger	11,5	10,4	0,2	11,3
Regnskapsmessig resultat	0,0	0,0	0,0	0,0

Balanse

(mill. kroner)	Regnskap 2023	Regnskap 2022
EIENDELER		
Anleggsmidler	1 431,8	1 298,5
Omløpsmidler	220,2	236,7
Sum eiendeler	1 652,0	1 535,2
Egenkapital og gjeld		
EGENKAPITAL		
Kapitalkonto	-1 431,8	-1 298,5
Investeringsfond	-131,2	-157,8
Disposisjonsfond	-43,5	-39,9
Sum egenkapital	-1 606,4	-1 496,3
GJELD		
Kortsiktig gjeld	-45,6	-38,9
Sum egenkapital og gjeld	-1 652,0	-1 535,2

Fullstendig regnskap med noter og revisors beretning finnes på kirken.no/bergen. Scann qr-koden for direkte link.

6

Styrende organer og eierskap

Bergen kirkelige fellesråd	47
Arbeidsutvalget	49
Administrasjonsutvalget	49
Kontrollkomitéen	49
Kirkebyggutvalget	49
Gravplassutvalget	50
Kulturutvalget	50
Bidrag nasjonalt og i andre organisasjoner	51
Eierskap	51

Bergen kirkelige fellesråd FREM T.O.M. 12.12.23

Fellesrådet er det øverste ansvarlige og styrende organ for BKF. Rådet er sammensatt av én representant fra hvert menighetsråd i Bergen. I tillegg oppnevner biskopen én representant (domprosten) og Bergen kommune én representant – til sammen 27 medlemmer. Oppgavene for fellesrådet innebærer møtevirksomhet med saksbehandling og beslutninger for BKF. Fellesrådet har flere underutvalg med hvert sitt reglement/mandat vedtatt av fellesrådet. Det er derfor en til dels stor møtebelastning på fellesrådets medlemmer og en betydelig frivillig innsats for kirken i Bergen som utføres gjennom råd og utvalg. Fellesrådet forvalter også eierskapet for Akasia AS og utgjør generalforsamling for selskapet. Fellesrådet har hatt 6 møter i 2023, og behandlet 73 saker.

Fast representant	Vara representant	Menighet
LEDER: Ragnar Gjengedal	Benedikte F. Torsvik	Nygård
NESTLEDER: Bjørn Norstrand	Ingrid Amalia Floen Utbjoem	Biskopshavn
Hans Martin Svarstad	Bjarte Abilgaard	Arna
Christian Nasset	Bjørn Fjeld	Bergen domkirke
Amalie Ulevik Bjerck	Morten Jacobsen	Birkeland
Marit Drotningvik	Lars Johan Fjellbirkeland	Bønes
Malin Backman von Osten	Marit Vik	Eidsvåg
Tord Byrkjeland Berntsen	Marianne Sverdrup Nordby	Fana
Bjørn Rosland Norberg	Catharina Sirnes	Fridalen
Torgeir Wiig	Øystein Ellingsen	Fyllingsdalen
Therese Nesse Mokkelbost	Gunnar Nyhammar	Laksevåg
Kari Davidsen	Johannes Kvamme Juliussen	Landås
Torstein Sætre	Nils Einar Johansen	Loddefjord
Jorunn May Johnsen	Jostein Gimmedstad	Løvstakksiden
Sølvi Mostrauum Krabbedal	Brith Sissel Barsnes Bjordal	Olsvik
Nils Gunnar Toppe	Hilde Elin Haaland-Kramer	Salhus
Jostein Aarvik	Petra Anne Os	Sandviken
Asbjørn Valen	Synnøve Flotve	Skjold
Thor W. Brekkeflat	Frode Hjertnes	Slettebakken
Per Kristian Erdal	Ole Hieronimus Meyer	Storetveit
Randi Wollan Neuber	Tor Nordeide	Sælen
Lodve Gidske	Lidveig Tjørve	Søreide
Thor Kalland	Jorunn Haukås	Ytre Arna
Maren Flotve Tischendorf	Martin Løndal (fra 27.09.22)	Årstad
Tor David Hanson	Åse Vassenden Hetlebakke	Åsane
Gudmund Waaler (til 30.11.22) Leif Endre Grutle (fra 01.12.22)	Hans Jørgen Morvik (fra 01.12.22)	Geistlig representant
Harald Berge Breistein	Arvid Nilssen	Bergen kommune

Bergen kirkelige fellesråd FRA KONSTITUERING AV NYTT RÅD 13.12.23

Fast representant	Vara representant	Menighet
LEDER: Bjørn Norstrand	Ingrid Amalia Floen Utbjoem	Biskopshavn
NESTLEDER: Ragnar Gjengedal	Benedikte F. Torsvik	Nygård
Kari Secher	Hans Martin Svarstad	Arna
Morten Samsonsen	Grete Line Simonsen	Bergen domkirke
Amalie Ulevik Bjerck	Arne E. Nakling	Birkeland
Kjell Helge Kleppestø	Åse Tveit Christiansen	Bønes
Magne Fonn Hafskor	Marit Vik	Eidsvåg
Arne Grostøl	Marita Børve	Fana
Bjørn Rosland Norberg	Heidi Iren Saure	Fridalen
Per Arne Reite	Jacobus Johannes Maria Van Geel	Fyllingsdalen
Gunnar Nyhammar	Grete Smørås	Laksevåg
Ingeborg Hopland Nestås	Ole Jacob Møllerløyken	Landås
Torstein Sætre	Ragnhild Kristin Heradstveit	Loddefjord
Jostein Gimmestad		Løvstakksiden
Sølvi Mostraum Krabbedal	Øyvind Eide	Olsvik
Nils Gunnar Toppe	Ingrid Marie Gerner	Salhus
Jostein Aarvik	Torgeir Paulsen	Sandviken
Karin Stang Volden	Asbjørn Valen	Skjold
Thor W. Brekkeflat	Ingrid Fluge-Hole	Slettebakken
Per Kristian Erdal	Inger Lise Breivik Larsen	Storetveit
Randi Wollan Neuber	Anita Helene N. Rongevær Üstün	Sælen
Sigrid Tro	Morten Bjørndal	Søreide
Thor Kalland	Jorunn Haukås	Ytre Arna
Monica Sæle	Rasmus Michael Lassen	Årstad
Tor David Hanson	Harald Berge Breistein	Åsane
Gudmund Waaler	Maren Fløtve Tischendorf / Leif Endre Grutle	Geistlig representant
Magnus Mjelstad	Eivind Skår	Bergen kommune

Arbeidsutvalget

Arbeidsutvalget (AU) er et saksforberedende utvalg til fellesrådet og har i tillegg fullmakt til å treffe avgjørelser i saker delegert til utvalget. AU har hatt 6 møter og behandlet 71 saker.

FREM T.O.M. 12.12.23

Ragnar Gjengedal	leder
Bjørn Norstrand	nestleder
Asbjørn Valen	
Sølvi Mostrau Krabbedal	
Gudmund Waaler	geistlig representant
Thor Kalland	vara
Hans Martin Svarstad	vara
Lodve Giske	vara
Marit Drotningvik	vara
Leif Endre Grutle	vara geistlig rep.

FRA KONSTITUERING AV NYTT RÅD 13.12.23

Bjørn Norstrand	leder
Ragnar Gjengedal	nestleder
Thor Kalland	
Monica Sæle	
Gudmund Waaler	geistlig representant
Jostein Gimmestad	vara
Arne Grostøl	vara
Sølvi Mostrau Krabbedal	vara
Heidi Iren Saure	vara
Maren Flotve Tischendorf Leif Endre Grutle	vara geistlig rep.

Administrasjonsutvalget

Administrasjonsutvalget er et partssammensatt utvalg med et overordnet ansvar for personalpolitiske saker. Utvalget er høringsinstans for fellesrådet i saker av personalpolitisk karakter og er delegert avgjørelsesmyndighet i definerte saker jamfør reglement. Det ble gjennomført ett møte i administrasjonsutvalget i 2023. Utvalget behandlet rekrutteringsreglement og handlingsplan for inkludering, likestilling og mangfold.

Bjørn Norstrand	leder
Asbjørn Valen	BKF
Therese Nesse Mokkelbost	BKF
Nadine Larsen	tillitsvalgt
Marianne Wallem Fanebust	tillitsvalgt
Hans Martin Svarstad	vara, BKF
Jostein Aarvik	vara, tillitsvalgte
Sven-Ove Rostrup	vara, tillitsvalgte

Kontrollkomitéen

Kontrollkomitéen skal på fellesrådets vegne forestå den løpende kontroll med BKFes virksomhet – herunder kontrollere om Fellesrådets vedtak blir fulgt opp etter deres innhold og forutsetninger. Kontrollkomitéen har hatt 3 møter og behandlet 10 saker.

Nils Gunnar Toppe	leder
Tord Byrkjeland Berntsen	nestleder
Bjarte Flaten	
Per Kristian Erdal	
Randi Wollan Neuber	
Kari Barca Davidsen	vara
Tor David Hanson	vara
Thor Brekkeflat	vara

Kirkebyggutvalget

Kirkebyggutvalget er et forberedende utvalg for fellesrådet i saker som gjelder forvaltning og utvikling av kirkebygg. Utvalget har hatt 2 møter og behandlet 10 saker.

Asbjørn Valen	leder
Torstein Sætre	nestleder
Per Kristian Erdal	
Tor David Hanson	
Torgeir Wiig	vara
Malin Backman Von Osten	vara
Tord Byrkjeland Berntsen	vara
Jostein Aarvik	vara

Kulturutvalget

Kulturutvalget skal fremme samarbeid mellom menighetsrådenes kulturvirksomhet, stimulere til økt kulturaktivitet, samt synliggjøre og dokumentere Dnk som kulturaktør i Bergen. Utvalgets budsjett var kr.366 000,- i 2023. Midlene ble i hovedsak brukt til tilskudd til menighetsaktivitet og kommunikasjonstiltak (påskefest og kulturtilskudd). Kulturutvalget hadde 3 møter i 2023.

Knut Christian Jansson	leder
Kjetil Almenning	domkantor
Hans Martin Svarstad	BKF
Mette Svanes	kirkeverge
Lars Kristian Stendahl Gjervik	kirkelivsjef - sekretær
Gyrid Cecilie Nygaard	kommunikasjonsrådgiver

Gravplassutvalget

Gravplassutvalget er et forberedende utvalg til fellesrådet i saker på gravplassområdet. Utvalget har hatt 5 møter og behandlet 19 saker. Utvalget har vært på befaring på Bønes og Fana kirkegård, Fyllingsdalen gravplass med nytt driftsbygg og arealet som er regulert til gravplass på Søreide

Harald Berge Breistein	BKF – Bergen kommune, leder
Nils Gunnar Toppe	BKF, nestleder
Tanveer Ahmed	Bergen moské
Ewa Bivand	Den katolske kirke
Emil Perron	*STL Bergen
Thor Kalland	BKF
Siri Hortman	vara, Human-Etisk Forbund
Muhammad Azeem	vara, Bergen moské
Jannicke Troe	vara, STL Bergen
Jorunn May Johnsen	vara, BKF
Therese N. Mokkelbost	vara, BKF
Randi Wollan Neuber	vara, BKF

Bidrag nasjonalt og i andre organisasjoner

KIRKEVERGEN er med i Den norske kirke (Dnk) sitt digitaliseringsstyre som har tatt det overordnede ansvaret for digitalisering, og i programstyret for kirkelig organisering. Hun deltar også i G4 og G21 - nettverket av kirkeverger i henholdsvis de 4 og 21 største kommunene. I tillegg er kirkevergen i styret i Bjørgvin kyrkjevergelag og i representantskapet i Kirkens bymisjon.

ADMINISTRASJONSSJEFEN deltar i digitaliseringsarbeidet i Dnk som leder av områdegruppen "Styring, ledelse og kjerne-data".

KIRKEBYGGSSJEFEN er leder for styringsgruppen i nettverk for kirkebyggforvaltning.

GRAVPLASSJEFEN er medlem av Porteføljestyret i Dnks digitaliseringsarbeid og er leder av områdegruppen Gravplassadministrasjon. Hun er også leder for Nordisk forening for kirkegårder og krematorier. Leder for Gravplassmyndigheten er medlem av Dnks Sikkerhetsutvalg.

SJEF KIRKELIV, KULTUR OG DIAKONI er delegat på landsrådet for KA - Kirkelig arbeidsgiverorganisasjon. Han er også del av nasjonalt nettverk for U-kirker i storby. Han sitter også i styret i Kirkelig dialogsenter, samarbeidsstyre i St.Jakob - ung kirke midt i byen, samt er leder for samarbeidsstyret Nykirken – kulturkirken på Nordnes. Han sitter som sekretær for styret i Kyrkjekultur vest AS.

Eierskap

Akasia

Akasia AS er et konsern heleid av soknene i Bergen. Eierskapet forvaltes av Bergen kirkelige fellesråd, på vegne av soknene. Konsernet Akasia AS består av egenregiselskapet Akasia kirke og gravplass AS som leverer tjenester til BKF, hovedsakelig innenfor gravplass og kirkebygg, og Akasia Eiendom AS, som selger gravstell, trepleie samt tjenester innenfor bygg- og anlegg til eksterne kunder. Konsernet har i dag ca 130 ansatte og en omsetning på nærmere 150 millioner kroner.

Kyrkjekultur vest AS

Kyrkjekultur vest AS er et aksjeselskap som eies av Bergen kirkelige fellesråd. Selskapet har som formål å synliggjøre og styrke den kirkelige kulturkompetansen i hele bispedømmet, og å utvikle kirken som kulturaktør og kulturarena.

Kirkepartner

Kirkepartner AS er et IKT-selskap etablert av Den norske kirke og drives som et egenregiselskap, det vil si at de leverer primært tjenester til sine aksjonærer. BKF ble aksjonær og tok i bruk Kirkepartner sine systemer i 2016. Selskapet er en sentral aktør for drift av digitale tjenester i kirken.

Det siste året har det skjedd en utvikling i digitaliseringsarbeidet i Dnk. Kirkerådet, represententer fra fellesrådene, og KA (kirkelig arbeidsgiverorganisasjon) tar aktivt del i arbeidet. BKF bidrar sterkt med kirkevergen som medlem av digitaliseringsstyret, i tillegg er en fra BKF's ledergruppe leder for en områdegruppe i digitaliseringsarbeidet. Kirkepartner er viktig som egenregiselskap inn i dette arbeidet.

ÅPEN
FRIMODIG
TROVERDIG

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

DEN NORSKE KIRKE

BKF - Bergen kirkelige fellesråd

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Mona Gangsøy Eide	440	23/11577-10	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
26/24	BKF - Bergen kirkelige fellesråd	24.04.2024

Statusrapporter og HMS-rapport BKF 02/24

Vedlegg:

Statusrapport økonomiavdelingen - april 2024
 Statusrapport HR og HMS - april 2024
 Statusrapport administrasjonsavdelingen - april 2024
 Statusrapport kirkebygg - april 2024
 Statusrapport gravplass - april 2024

Saksorientering

Se vedlagte statusrapporter og HMS-rapport.
 Etter kort fremlegging av statusrapportene, vil kirkebyggsjef Arne Tveit gi en presentasjon av kirkebyggavdelingens arbeid

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd tar statusrapporter og HMS-rapport til orientering

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

Statusrapport økonomiavdelingen - april 2024

Årsoppgjør 2023 - menighetene

Revisor melder om god fremdrift i revisjon av menighetsrådenes regnskaper. Pr 16.04.24 er revisjonsarbeidet gjennomført for 19 menigheter. Frist for fastsetting av årsregnskapet var 22. mars. Minner nok en gang om årsregnskap og årsmelding skal signeres **fysisk** og sendes revisor. Nytt av året er at «uttalelse fra ledelsen» sendes direkte fra revisor for elektronisk signatur av menighetsrådets leder og daglig leder. Disse dokumentene må foreligge før revisor avgir sin beretning. Frist for revisor i henhold til økonomiforskriften er 30. april. Målet er selvfølgelig at alle menigheter skal ha fått sine revisjonsberetninger og eventuelt revisjonsrapporter innen denne datoen.

LPR-avtalen (lønn, personal og regnskap) mellom regnskapsfører Aider og Kirkerådet / Brukerforum

Menighetsråd og fellesråd kan som kjent gjøre avrop på inngått avtale. Bergen er foreløpig på «gammel» rammeavtale, men ønsker i løpet av våren å vurdere overgang til ny avtale da denne blant annet antas å gi noe lavere kostnader enn dagens avtale.

Det er etablert et brukerforum for forvaltning av avtalen, og tre brukergrupper for hhv avtaleforvaltning, lønn og regnskap. På samme måte som vi har et mål om mest mulig like rutiner og prosesser for økonomiarbeidet i BKF og menighetsrådene, jobber forvaltningsorganisasjonen med samme mål nasjonalt. Økonomiavdelingen bidrar aktivt inn i disse brukerforaene, og vi opplever at vår kompetanse og erfaring både etterspørres og verdsettes.

Statusrapport HR og HMS april 2024

HR avdelingen har jobbet med implementering av TID og SD/Worx. Integrasjonen har gått bra takket være mye godt arbeid av prosjektleder, HR Rådgiver, Administrasjonssjef og økonomisjef. Dette vil forenkle arbeidet med variabel lønn fremover.

Det har vært gjennomført lovpålagt HMS kurs for ledere og verneombud i regi av bedriftshelsetjenesten.

Oppfølgingen etter medarbeiderundersøkelsen går sin gang i stabene. HR bistår ved behov.

Det har vært gjennomført dialog- og drøftingsmøte. Fra og med neste møte kommer møtet til å endre form, slik at det retter seg mer inn mot hjemmel for møtet som er arbeidsmiljølovens krav om å gjennomføre informasjon- og drøftingsmøter ved saker av betydning for arbeidstakernes arbeidsforhold jvf. AML 8.1.

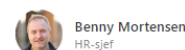
BKF er inne som pilot i å få innført læringsplattformen i fellesrådslinjen. Læringsplattformen er innført for bispedømmelinjen. I læringsplattformen vil det være mange kurs tilgjengelige som leder kan tildele sine ansatte, blant annet innen kirkefag, diakoni, økumenikk, digitale verktøy og mye, mye mer. Plattformen er tilgjengelig for BKF ansatte fra slutten av mai.

HR har sammen med en arbeidsgruppe bestående av ledere, ansatte og tillitsvalgte, jobbet med å utarbeide et introduksjonsprogram for nyansatte. Programmet ligger ute på intranettet og kan tas i bruk av leder som får en nyansatt. Vi har tro på at en god introduksjon vil medføre at nyansatte kommer raskere inn i jobben, at nyansatte blir sosialisert fortere inn i kultur og verdier og at BKF kan utvikle seg mtp. å høste lærdom og erfaringer fra nyansatte som kommer inn i BKF og ser ting med litt nye øyne. Utviklingen av programmet har vært en del av HR prosjektstillingens arbeidsområde.

Faser i introduksjon av den nyansatte

Ta kontakt ved spørsmål!

Benny Mortensen
HR-sjef

Erlend Femdal
HR-rådgiver

Tidslinje over introduksjonsprogrammet fra start til slutt

Sykefravær:

Avvik

Antall: Siden 20 februar har det kommet inn to (2) nye avvik, datert 26.02 og 27.02.

Bergen kirkelige fellesråd
Marken 34
5017 Bergen

www.kirken.no/bergen

Mer himmel på jord

Telefon: 55 59 32 00
E-post: Post2.bergen@kirken.no

Tema/karakter: Den ene omhandler varmekapasitet i en menighet i forbindelse med et arrangement i menighetssalen. Den andre omhandler utfordringer med sladder blant frivillige i en menighet.

Status på behandling:

Før saken ble tilstrekkelig opplyst, ble sistnevnte avvik behandlet som et avvik. Etter en undersøkelse av forholdene ble det oppdaget at det ikke var noe kritikkverdig, men saken er formelt sett fortsatt under behandling. Saken om varmekapasitet har derimot blitt fulgt opp av kirkebyggsjef og avdelingsleder i Akasia.

Det er også ett avvik som er datert før 20. februar som er under behandling ennå, datert 16.02. Avviket er noe personrettet og blitt behandlet tilsvarende.

Oppsummert: Utover 1-2 avvik som fortsatt er under behandling, er det ingen andre avvik som ikke er ferdigbehandlet.

Varsler

Ingen direkte innmeldte varsler. Likevel mottok vi et (1) avvik som kunne ligne på et kritikkverdig forhold. For sikkerhets skyld ble avviket behandlet som et varsel. Status er at det har vært gjennomført et intervju av innsender og referat til gjennomsyn utarbeides. Etter undersøkelsen ser det ut som at det ikke er et kritikkverdig forhold det er meldt inn om, iht. AML §2 A-1 (2). Likevel behandles saken konfidensielt, da innholdet er sensitivt.

Benny Mortensen

HR-sjef

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

Statusrapport administrasjonsavdelingen - april 2024

Kurs

Det ble arrangert kursdag i Kirkens hus 14.mars, med tilbud om kurs i diverse IT-program. Det er ikke så veldig godt oppmøte på kursene. Vi supplerer med tilbud om digitale kurs som kan følges når den ansatte selv ønsker, og kurs-samlinger på Teams, slik at man slipper reisevei og reisetid.

Arkiv

Kort informasjon i møtet fra Arkivdagen med fellesråd som deler arkivenhet med BKF.

First Agenda

Det er en utgift pr. bruker i FirstAgenda. Det tilbys hjelp til oppkobling i forkant av fellesrådsmøtet. De vararepresentantene som ikke har tatt ibruk FirstAgenda, vil bli fjernet fra tilgangslisten slik at vi ikke betaler for lisensene, men de kan ta kontakt ved behov og få tilbake tilgangen.

Det er inngått egen databehandleravtale for First Agenda, og jf. den oppbevares dataene innenfor EU/EØS-området, hos firmaer lokalisert i Sverige og Danmark.

IKT

Vi setter søkelys på sikkerhet og legger jevnlig ut nyhetssaker på intranett der vi viser til sikkerhetsrutiner som er viktig å følge.

Digitaliseringsarbeidet i Dnk

Det er mange pågående prosjekt for digitale fellesløsninger for Den norske kirke i hele landet. Dette arbeidet fikk støtte i kirkemøtet nå i april, i kirkemøtets sak 10/24 står det bl.a. «... *Kirkemøtet vil derfor at Den norske kirke tar i bruk fellesløsninger som gjør kirken tilgjengelig for alle medlemmer og bidrar til å bygge en god og samlende kultur i hele kirken*»

Kirka Vår – samlet plan for arbeidet i soknet, er ett av produktene som har kommet det siste året. Menighetsrådene oppfordres til å ha en aktiv rolle i bruken av dette. Alle valgte medlemmer har fått invitasjon til å opprette bruker. Produktet er i kontinuerlig utvikling. Den siste måneden har statistikk tall for 2023 kommet inn i under «Soknet i tall», og det har kommet et nytt punkt under «Mer»-knappen med informasjon om hvordan deres menighet kan registrere seg som «Grønn kirke»:

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

Statusrapport Kirkebygg – per april 2024

Korskirken og Korskirkegården

I Korskirken og Korskirkegården pågår arbeid for fullt. Målet er at Korskirkegården på nordsiden av kirken skal stå ferdig før sommerferien, mens Korskirken skal gjenåpnes i desember. Utfordringer som asbestfunn under gulvet (på tross av tidligere gjennomført asbestsanering) hindrer fremdriften, men vi håper likevel å komme i mål innenfor planlagt tid.

Asbest-telt i deler av Korskirken

Store deler av gulvet i Korskirken er fjernet

Gjerdet mellom Korskirkegården og Kong Oscars gate er tatt ned for å få bygget ny mur. Det gamle gjerdet skal så remonteres.

Gulvplankene som er tatt ut av Korskirken slipes ned og blir gjenbrukt. Det som ikke kan gjenbrukes i kirken blir brukt på Sælen gård.

Å flytte massive døpefonter uten å skade dem krever ekstra innsats og planlegging

Søreide kirke – stabilisering av klokketårnet

Rett før påske skrev vi kontrakt med Donar AS, som skal stå for arbeidet med stabilisering av klokketårnet i Søreide kirke. Arbeidet starter opp uken etter påske, og skal etter planen være ferdig i starten av mai.

Varmepumpeinstallasjoner

Det pågår varmpumpeinstallasjoner i mange kirker. Slike installasjoner har ulike faser, mange elementer skal på plass før prosjektet er ferdigstilt, med mange involverte firma. Prosessene tar lenger tid enn vi kunne ønske, men vi prøver å pushe på fremdriften. Vi klarer ikke alltid å gjøre installasjonene usynlige, noe reaksjonene fra Nygård viser (se neste side)

Mitsubishi Varmepumper Kirker				Fremdrift						
Bygning	Plassering	Innedel	Utedel	Bestilt	levert	montert	rør	strøm	sd kabel	sd funksjon
Fridalen Kirke	Menighetssal bak galler	PKA-M100KAL2.TH	PUZ-M100VKA2.TH	x	x	x	x	x	x	arbeid pågår
	Kirkesal begge sider 4.stk	MFZ-KT35VG-E2	MXZ-2F53VFHZ-E1	x	x	x	x	x	x	x
	Barnehage	MSZ-RW35VG-SC1	MUZ-RW35VGHZ-SC1	x	x	x	x	x	x	arbeid pågår
Biskopshavn kirke	Kirkesal bak 2.stk	PKA-M100KAL2.TH	PUZ-M100VKA2.TH	x	x	x	x	x	x	arbeid pågår
	Storsal	MSZ-RW50VG-SC1	MUZ-RW50VGHZ-SC1	x	x	x	x	x	x	arbeid pågår
	Småsal	MSZ-RW35VG-SC1	MUZ-RW35VGHZ-SC1	x	x	x	x	x	x	arbeid pågår
	Ungdomssal	MSZ-RW25VG-SC1	MUZ-RW25VGHZ-SC1	x	x	x	x	x	x	arbeid pågår
Nygård Kirke	Kirkesal 2.stk.	PKA-M100KAL2.TH	PUZ-M100VKA2.TH	x	x	x	x	x	x	bestilt
	Menighetssal	MSZ-AP71VGK-E3	MUZ-AP71VG-E2	x	x	x	x	x	x	bestilt
Eidsvåg Kirke	Kirkesal	8stk Furo 8400	4stk PUZ-ZM100	Befaring foretatt med to eksterne lokale leverandører, Bergen Air og Therma. Tilbudene evalueres						
	Menighetssal	Azira 7300	Azira 7300	x	x	30 %				
Søreide kirke	Menighetssal	Ikke bestemt	Ikke bestemt	Godkjenning mangler. Utsettes inntil videre						
Takvam kapell	Kirkesal	AZIRA 10300	AZIRA 10300	x	x	x	x	x	n/a	n/a
Ytre Arna menighetshus	Generelt	UWANO 7000	UWANO 7000	x	x	På hold, lokalet skal utvides				
St. Jakob kirke	Kirkesal	2stk PCA-M100KA2	PUZ-M140VKA2	x	x					
	Kirkesal	2stk PKA-M50LAL2	PUZ-M140VKA2	x	x					

Fra Nygård menighet har vi fått følgende reaksjon på varmepumpeinstallasjonen:

Den utvendige delen av varmepumpen som er i Nygård kirke er blitt satt rett foran vinduet oppunder taket. Dette ser ikke pent ut fra utsiden, men verst er det fra innsiden når den kommer rett inn i utsynet til vinduene. Kan du ta en kikk på dette?

Utedelene til varmepumpene i Nygård er plassert lengst mulig inn på taket for å minimere inntrykket når folk passerer kirken fra utsiden. Da vil en nødvendigvis se utedelene fra kirkerommet – bak i kirken. Kirkerommet i Nygård har en vindusrekke rundt hele kirkerommet. Fremme er mange av vinduene fylt med glassmalerier (se neste side). At en ser resultatet av at vi prøver å senke klimafotavtrykket ved hjelp av varmepumper på vei ut av kirken tenker vi er noe menigheten bør kunne leve med. Pumpene kunne teknisk sett vært senket 30cm for å vises mindre fra parkeringsplassen, men da ville de vært utsatt for snø og is om vinteren. Vi vil imidlertid prøve å få installert varmepumpehus for å redusere synligheten, da spesielt fra utsiden/fra veien og parkeringsplassen. Varmepumpehusene vil få samme farge som taket bak.

Fra drift

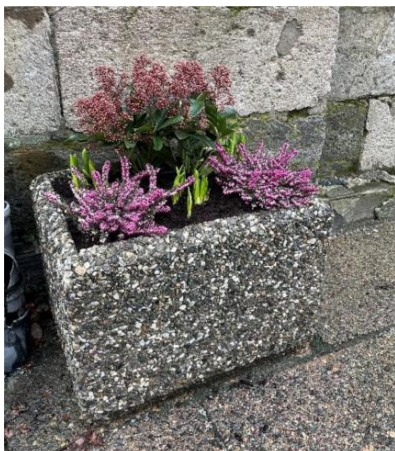

Alle kirker rundvaskes minimum hvert 5.år – noen få hvert 4. eller hvert 3.år – basert på vurdering som ble gjort for noen år siden.

Gulvbehandling gjøres også utenom rundvaskene, ved behov.

Bildene er fra Nygård og Slettebakken.

Våren er tiden for kosting og rydding etter vinteren, samt nyplanting i blomsterkrukkene ved inngangspartiene. Vi har en egen trepleieravdeling med sertifiserte trepleiere som sørger for stell av trærne ved kirkene og på gravplassene.

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

Statusrapport Gravplassavdelingen - april 2024

Drift og vedlikehold

I de først månedene i år har det vært mange kremasjoner, og før påske har vi hatt så mange urnenedsettelse at vi må se på den videre kapasitet og beredskap for urner.

På Møllendal krematorium er kapasiteten for lager av urner utvidet fra 444 plasser til 576 plasser ,og det er mulig å utvide med noen plasser til.

Det har vært færre vannledningsbrudd i vår enn tidligere år, noe som vises på regnskapet for akutt vedlikehold. Det har vært gjennomført mange vedlikeholdsoppgaver, vi nevner beplantning av den norske vernede graven på Takvam samt vask av gjerde og vårplanting av graven til Ole Bull på Assistentkirkegården.

Trepleierne har også vært flittige og her er eksempler fra arbeidet med å fjerne trær som er for dårlige til å bli stående på gravplassene. Det felte treet er en syk og råttne blodbøk på Assistentkirkegården. En bjørk på Solheim gravplass hadde en stor sprekk som hadde medført råte. Felte trær blir erstattet med nye trær som plantes der det er hensiktsmessig.

Investeringsprosjekter

BKF jobber fortsatt tett på Akasia for å få gode og realistiske planer for gjennomføring av planlagte prosjekter i 2024, bl.a. med forberedelser til utvidelse av navnet minnelund på Nygård og skisser for reguleringsplan for Storetveit.

Både utvidelsen av Fyllingsdalen og gravplassmuren på Solheim gravplass samt rådgivningstjenester til utredning og eventuell reguleringsplan for nytt krematorium er omtalt i økonomirapporten.

Bildet er fra Fyllingsdalen gravplass fredag 12. april. Byggegjerdene er trukket tilbake slik at eksisterende graver får bedre forhold. Det skal plantes trær mellom eksisterende gravplass og mur.

Gjennomgang av gravstatus har vist at vi trenger urnegraver i år og de nærmeste årene. Vi er i ferd med å tilrettelegge for urnegraver på Eidsvåg gravplass, Mjeldheim gravplass og Bønes gravplass. På grunn av at kremasjonsandelen er så høy, legger vi om enkelte kistefelt til urnegraver. Dette gir god økonomi ettersom det er enklere og billigere å legge om felt enn å bygge om eller utvide gravplasser.

Gravplassmyndigheten (GPM)

Som det fremgår av årsmeldingen er det nå en kremasjonsandel på 79% i Bergen. Vi har sett utviklingen og styrer etter det, men dette var en kraftigere økning enn forventet. I 2023 valgte 15 % av de gravlagte grav i navnet minnelund, dette er en stor økning fra årene før hvor gjennomsnittet var 9%.

Det første møtet i Gravplassutvalget i denne valgperioden har vært avholdt. Utvalget har fått ny leder og ett nytt medlem fra fellesrådet og fra Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn i Bergen. Øvrige medlemmer har tatt gjenvall. Det er kjekt med nye som engasjerer seg i dette viktige arbeidet, men også viktig med kontinuitet.

Gravplassmyndigheten har hatt møte med Samfunnsikkerhetens hus om beredskap for graver og gravlegging, inkludert krematoriet i situasjoner med økt antall døde. Særlig behov for beredskap for bårerom ved større hendelser er et tema som vi vil samarbeide videre om.

Solheim kapell er åpnet igjen. Det har vært et avvik på en begravelse på Øvsttun gravplass.

Vi forbereder overgang til ny nettside, som konsekvens av at vi har latt KA overta domenet gravplass.no til bruk for alle gravplassmyndigheter i Norge. Det utarbeides svar på høring av forslag til forskrift om Digital gravferdsmelding og periodisering av festeinntekter, forslaget legges frem for Gravplassutvalget.

Onsdag 4. april bistod BKF politiet og Sammen da studentene fra blokkene på Grønneviksøren ble evkauerert til Møllendal kapeller. Det var fint å kunne bistå, men kommunikasjonen internt i BKF og Akasia var for dårlig slik at vi går gjennom rutineene på nytt.

DEN NORSKE KIRKE

BKF - Bergen kirkelige fellesråd

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Inghild Hareide Hansen	821	22/00491-9	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
27/24	BKF - Bergen kirkelige fellesråd	24.04.2024

Fyllingsdalen gravplass - Utvidelse - Navnet minnelund - FYLG2105

Vedlegg:

L202_ny situ_faseB@A1.pdf
 L251 - Lys- og vaseholder
 L252 - Vannpost
 L253 - Fundament for strå
 L220 - Snitt A-AA
 L202 - Ny situasjon

Saksorientering

Akasia Kirke og Gravplass AS er engasjert av Bergen kirkelige fellesråd (BKF) ved Gravplassmyndigheten til å utforme forprosjekt for ny navnet minnelund på felt L00 ved utvidelsen av Fyllingsdalen gravplass. Minnelunden er formgitt av landskapsarkitekt Erik Bjerkelund MA.

Overordnet utforming av gravplassutvidelsen

Den nye utvidelsen av gravplassen slynger seg oppover skråningen mot syd og er allerede under bygging. Arealet som er avsatt som navnet minnelund er det nederste gravfeltet, L00. Feltene ovenfor (mot syd) består av urnefelt, areal for urnevegg, kistegravfelt og til slutt nye urnefelt helt øverst. Stigningen på internveien som slynger seg opp mellom feltene tilfredsstiller kravene til universell utforming. Oversikten over utvidelsen av gravplassen fremgår av vedlegget L202_ny [situ_faseB@A1.pdf](#) og selve minnelunden på tegningen L202 - Ny situasjon.

Disponering av arealet i minnelunden

Området som er avsatt til navnet minnelund har et samlet areal på 685 m². Forslaget deler feltet i to i øst/vestlig retning. I sør etableres urnefelt med fall på 1:20, og i nord etableres gangareal med fall på 1:50. De to halvdelene separeres av en lav betongmur på mellom 0 og 35cm høyde. Gangarealet er universet utformet med fall på 1:50 og asfalteres. Det legges opp til naturlig leding av ferdsele på minnelunden, der vannpost, benker, lys- og vaseholdere, lyspullerter plasseres i møbleringsfelt langs mur i nord.

Minnelundens utforming blir gjenkjennbar

De navnete minnelundene i Fyllingsdalen er populære og settes pris på av befolkningen. Mange er blitt glad i dem. Dette reflekteres også i antallet begravelser til minnelundene i Fyllingsdalen.

Det var strå som var inspirasjonen da landskapsarkitekten utformet det første minnesmerket på gravplassen. Form og uttrykk ble så videreført i trinn to, med en «tue» til. Dermed har navnete minnelunder ved Fyllingsdalen gravplass fått sin egen gjenkjennbare «signatur». Dette tenkes videreført inn i den nye utvidelsen av gravplassen.

Når man kommer inn på nedre parkeringsplass, ser man opp på eksisterende minnelunder med skogbrynet som bakgrunn. Feltet som får minnelund i utvidelsen, ligger høyt i forhold til eksisterende gravfelt. Det egner seg dermed for å plassere strå i nye «tuer» slik at gjenkjennelseeffekten og forståelsen av terrenget blir god. Det vil være lett å finne fram til den nye minnelunden.

Minnesmerkene består av 764 strå, og det antas at med muligheten til å ha to navn på samme navnehylse vil kapasiteten utnyttes godt. Ikke alle vil ønske å ha to navn på hvert strå. Selve gravfeltet har plass til 1222 urner. Dette anser vi som en god balanse mot antall strå.

Den ledige kapasiteten på urnegraver (141) er tenkt benyttet til nedsetting av urner fra felt L10 (Urnevegg), når nisjene skal tømmes etter at fredningstiden på 20 år er utløpt. Da skal asken overføres fra metallurne til en nedbrytbar urne som så gravlegges på et ikke merket område. Dette behovet oppstår først om 20 år. Det kan være at erfaringene gjør at vi må velge en annen løsning, men vi ønsker å ha planen klar.

Minnesmerker

Minnesmerkene blir lik dem som allerede finnes i første og andre byggetrinn i Fyllingsdalen. Metall stålstenger (strå) i varierende lengder settes opp i betongfundament, og ved gravlegging preges hylser med navn på den avdøde.

Den første minnelund fikk fundament i svart betong og andre byggetrinn fikk grått fundament. Fundamentene i denne utvidelsen planlegger vi å produsere i lys betong – samme farge som benyttes i urneveggene i felt L10.

Fundamentene varierer noe i lengde, men de fleste er noe i overkant av 6m. Disse er like i størrelse, med sikte på å redusere produksjonskostnadene. Ett av dem er buet.

Stålstengene gyses fast i utsparinger i fundamentene. Fundamentene produseres i seksjoner og kranes på plass.

Sitteplasser

Det plasseres benker langs muren i nord. Benkene blir plassert slik at de fleste er nordvendt. Benkene er av samme type, som benyttes ved eksisterende minnelunder på gravplassen og i utvidelsen av gravplassen i Fyllingsdalen

Plass for blomster og lys

Blomster og lys henvises til et bikubeformete (sett ovenfra) stålelement lik dem som anvendes ved urneveggene urnevegger. De utføres med rør for vaser, og en horisontal flate mellom vaseholderne der lys og buketter kan plasseres. Vann for snittblomster kan hentes ved vannpost ved hovedadkomst til feltet. Lys- og vaseholderne er og godt tilpasset brukere i rullestol, i og med at overflaten på dem er høy og godt tilgjengelig.

Vannpost

Vannpost etableres ved inngangen til feltet og er i form og materialitet lik vannposter i utvidelsen. Størrelsen på vannposten her er noe redusert i størrelse.

Belysning

Det fremlagte forslaget benytter seg av seks lyspullerter av samme type som er benyttet andre steder på gravplassen. Dermed oppnår vi å knytte sammen helheten i anlegget både i materialitet og belysningsnivå.

Beplantning

Gravfeltet etableres med gressdekke, og vi planter 2 stk *Nothofagus antarctica* (Kanelbøk / Sørbøk,) en i hver ende av feltet. I vest, mellom to «tuer» blir grasarealet senket ned til samme høyde som asfaltdekket, slik at tilkomst for klipping av gresset blir mulig for robotklipperne.

Øst for feltet i skråning opp mot trappeløp etableres buskfelt med lav buskbeplantning og lite vedlikeholdsbehov.

Saksorientering

Akasia Kirke og Gravplass AS er engasjert av Bergen kirkelige fellesråd (BKF) ved Gravplassmyndigheten til å utforme forprosjekt for ny navnet minnelund på felt L00 ved utvidelsen av Fyllingsdalen gravplass. Minnelunden er formgitt av landskapsarkitekt Erik Bjerkelund MA.

Overordnet utforming av gravplassutvidelsen

Den nye utvidelsen av gravplassen slynger seg oppover skråningen mot syd og er allerede under bygging. Arealet som er avsatt som navnet minnelund er det nederste gravfeltet, L00. Feltene ovenfor (mot syd) består av urnefelt, areal for urnevegg, kistegravfelt og til slutt nye urnefelt helt øverst. Stigningen på internveien som slynger seg opp mellom feltene tilfredsstiller kravene til universell utforming. Oversikten over utvidelsen av gravplassen fremgår av vedlegget L202_ny [situ faseB@A1.pdf](#) og selve minnelunden på tegningen L202 - Ny situasjon.

Disponering av arealet i minnelunden

Området som er avsatt til navnet minnelund har et samlet areal på 685 m². Forslaget deler feltet i to i øst/vestlig retning. I sør etableres urnefelt med fall på 1:20, og i nord etableres gangareal med fall på 1:50. De to halvdelene separeres av en lav betongmur på mellom 0 og 35cm høyde. Gangarealet er universet utformet med fall på 1:50 og asfalteres. Det legges opp til naturlig leding av ferdselen på minnelunden, der vannpost, benker, lys- og vaseholdere, lyspullerter plasseres i møbleringsfelt langs mur i nord.

Minnelundens utforming blir gjenkjennbar

De navnete minnelundene i Fyllingsdalen er populære og settes pris på av befolkningen. Mange er blitt glad i dem. Dette reflekteres også i antallet begravelser til minnelundene i Fyllingsdalen.

Det var strå som var inspirasjonen da landskapsarkitekten utformet det første minnesmerket på gravplassen. Form og uttrykk ble så videreført i trinn to, med en «tue» til. Dermed har navnete minnelunder ved Fyllingsdalen gravplass fått sin egen gjenkjennbare «signatur». Dette tenkes videreført inn i den nye utvidelsen av gravplassen.

Når man kommer inn på nedre parkeringsplass, ser man opp på eksisterende minnelunder med skogbrynet som bakgrunn. Feltet som får minnelund i utvidelsen, ligger høyt i forhold til eksisterende gravfelt. Det egner seg dermed for å plassere strå i nye «tuer» slik at gjenkjennelseeffekten og forståelsen av terrenget blir god. Det vil være lett å finne fram til den nye minnelunden.

Minnesmerkene består av 764 strå, og det antas at med muligheten til å ha to navn på samme navnehylse vil kapasiteten utnyttes godt. Ikke alle vil ønske å ha to navn på hvert strå. Selve gravfeltet har plass til 1222 urner. Dette anser vi som en god balanse mot antall strå.

Den ledige kapasiteten på urnegraver (141) er tenkt benyttet til nedsetting av urner fra felt L10 (Urnevegg), når nisjene skal tømmes etter at fredningstiden er utløpt. Da skal asken overføres fra metallurne til en nedbrytbar urne som så gravlegges på et ikke merket område. Dette behovet oppstår først om 20 år. Det kan være at erfaringene gjør at vi må velge en annen løsning, men vi ønsker å ha planen klar.

Minnesmerker

Minnesmerkene blir lik dem som allerede finnes i første og andre byggetrinn i Fyllingsdalen. Metall stålstenger (strå) i varierende lengder settes opp i betongfundament, og ved gravlegging preges hylser med navn på den avdøde.

Den første minnelund fikk fundament i svart betong og andre byggetrinn fikk grått fundament. Fundamentene i denne utvidelsen planlegger vi å produsere i lys betong – samme farge som benyttes i urneveggene i felt L10.

Fundamentene varierer noe i lengde, men de fleste er noe i overkant av 6m. Disse er like i størrelse, med sikte på å redusere produksjonskostnadene. Ett av dem er buet.

Stålstengene gyses fast i utsparinger i fundamentene. Fundamentene produseres i seksjoner og kranes på plass.

Sitteplasser

Det plasseres benker langs muren i nord. Benkene blir plassert slik at de fleste er nordvendt. Benkene er av samme type, som benyttes ved eksisterende minnelunder på gravplassen og i utvidelsen av gravplassen i Fyllingsdalen

Plass for blomster og lys

Blomster og lys henvises til et bikubeformete (sett ovenfra) stålelement lik dem som anvendes ved urneveggene urnevegger. De utføres med rør for vaser, og en horisontal flate mellom vaseholderne der lys og buketter kan plasseres. Vann for snittblomster kan hentes ved vannpost ved hovedadkomst til feltet. Lys- og vaseholderne er og godt tilpasset brukere i rullestol, i og med at overflaten på dem er høy og godt tilgjengelig.

Vannpost

Vannpost etableres ved inngangen til feltet og er i form og materialitet lik vannposter i utvidelsen. Størrelsen på vannposten her er noe redusert i størrelse.

Belysning

Det fremlagte forslaget benytter seg av seks lyspullerter av samme type som er benyttet andre steder på gravplassen. Dermed oppnår vi å knytte sammen helheten i anlegget både i materialitet og belysningsnivå.

Beplantning

Gravfeltet etableres med gressdekke, og vi planter 2 stk *Nothofagus antarctica* (Kanelbøk / Sørbøk,) en i hver ende av feltet. I vest, mellom to «tuer» blir grasarealet senket ned til samme høyde som asfaltdekket, slik at tilkomst for klipping av gresset blir mulig for robotklipperne.

Øst for feltet i skråning opp mot trappeløp etableres buskfelt med lav buskbeplantning og lite vedlikeholdsbehov.

I syd plantes *Hedera helix* (eføy) som espalieres opp langs terrengmur, og eføyen får lov til å klatre videre på gjerdet på toppen av muren. Det samme prinsippet er valgt på felt L10 der urneveggene er lokalisert.

Tinestrøm

Det legges opp trekkerør for elektrisitet til to tinestrømuttak, ett i hver ende.

Drenering

Arealet er beregnet i forhold til dekkematerial, fall, forventet nedbørintensitet og -frekvens. Avvanning av arealet med asfaltdekke vil bli ivaretatt med flere sandfang, som plasseres under lys- og vaseholderne. Løsningen ivaretar nødvendig overvannshåndtering samtidig som man reduserer antall synlige slukrister.

Behandling i Bergen kirkelige fellestråds gravplassutvalg

Fyllingsdalen gravplass - Utvidelse - Navnet minnelund - FYLG2105

BKF - Gravplassutvalget har behandlet saken i møte 20.03.2024 sak 3/24

Møtebehandling

Landskapsarkitekt Erik Bjerkelund fra Akasia presenterte saken

Det ble ikke fremmet alternative forslag til vedtak

BKF Gravplassutvalg vedtak

Bergen kirkelige fellestråds gravplassutvalg slutter seg til gravplassmyndighetens plan for ny navnet minnelund på Fyllingsdalen gravplass.

Behandling i Bergen kirkelige fellesråds Arbeidsutvalg (AU)

BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd har behandlet saken i møte 09.04.2024 sak 27/24

Møtebehandling

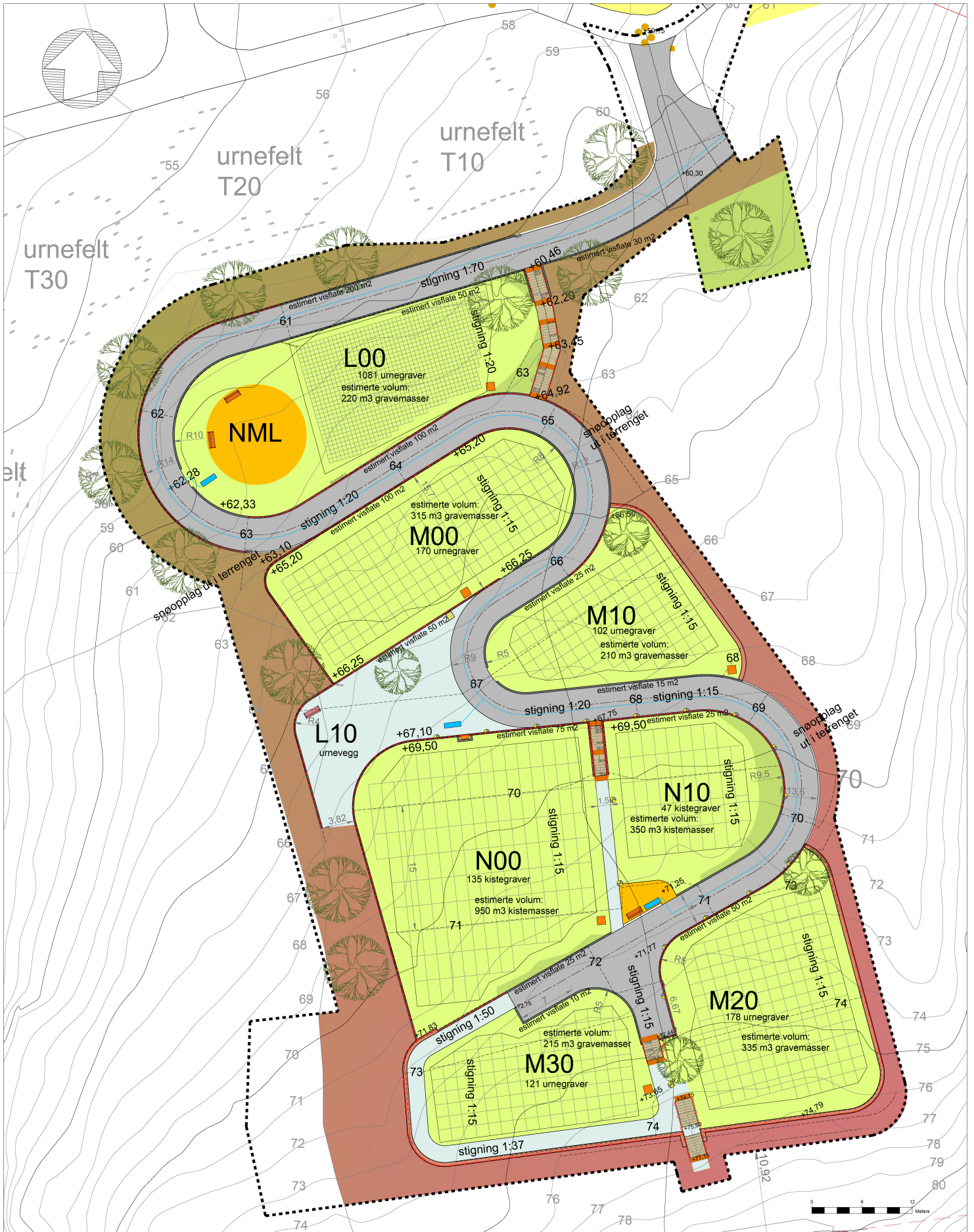
Det ble ikke fremmet nytt forslag til vedtak

BKF arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråds vedtak

Bergen kirkelige fellesråds arbeidsutvalg slutter seg til gravplassmyndighetens plan for ny navnet minnelund på Fyllingsdalen gravplass. Planen videresendes Bergen kirkelige fellesråd for vedtak og etter det til statsforvalteren i Vestfold og Telemark for godkjenning.

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd vedtar gravplassmyndighetens plan for ny navnet minnelund på Fyllingsdalen gravplass. Planen videresendes statsforvalteren i Vestfold og Telemark for godkjenning.

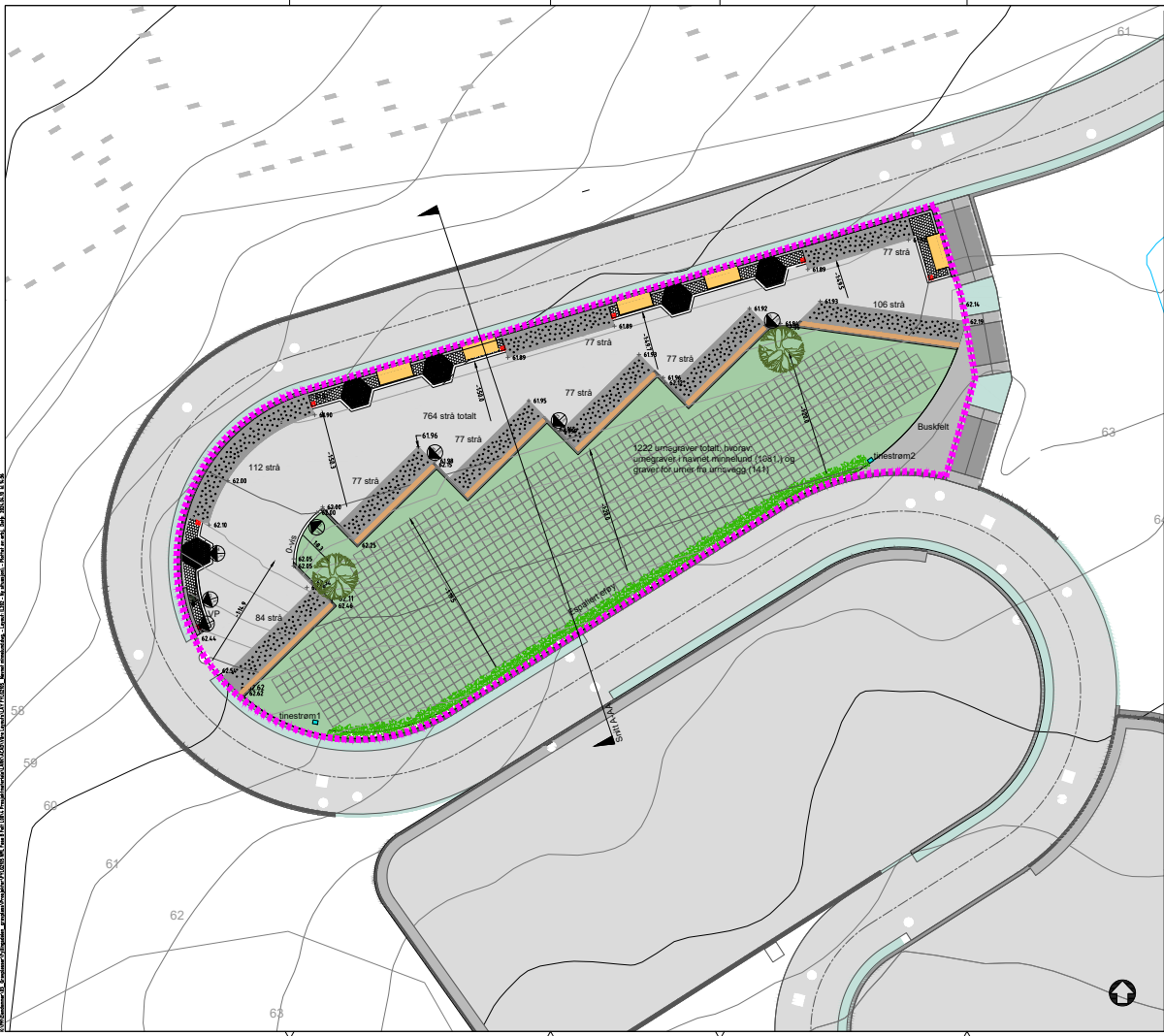
TEGNFORKLARING

- eiendomsgrænse
- prosjektgrænse fase B
- eksisterende gjerde
- koter, ekvidistanse 1 m
- takutstikk
- innmålt gravminne
- nytt rekkverk
- nye koter

- gress på gravfelt
- busker og stauder
- sådd blomstereng
- natursteinsdekke / grus
- asfalt
- tørrmur naturstein
- betongvegg
- lysarmatur innfelt i vegg
- lysarmatur innfelt i håndløper
- nytt løvtré
- lyspullert
- varselfelt ved trapp
- benk
- vannpost
- avfallsbeholder

snittanvisning

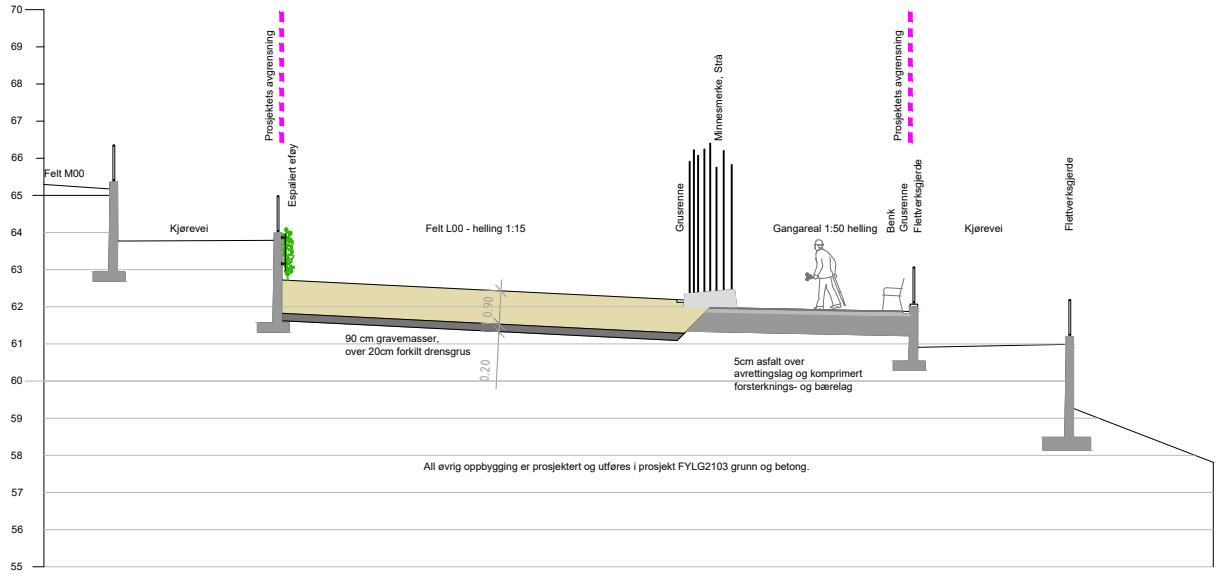
REV	REVISJONS TEKST	DATE	ESGN
FYLLINGSDALEN GRAVPLASS			
Oppdragsnavn		Gravplassmyndigheten i Bergen	
Trinn 2 - fase B			
Ny situasjonsplan			
185 kister + 579 urnegraver + 1081 NML-graver			
+ urnevegg: 2 x 24 hylleplasser			
Tegningsstatus		Forslag til forprosjekt	
08.02.2022		1:200(A1) 1:400(A3)	
FR		SHJ	
NN 2000		FYLG2002	
Tegningstittel		Rev. nr.	
L202			

- TEGNFORKLARING**
- Prosjektavgrensning FYLG2105
 - Lys- og vaseholder
 - Fundament for strå "tue"
 - Vannpost
 - Urnegraver 0,5 x 0,5m
 - Benk i møbleringsfelt
 - Lyspullert
 - Klatreplanter, eføy
 - Serbak i grasdekke
 - Nye koter 0,1 / 0,5m
 - Rekke storgatestein
 - Lav terrengmur
 - Grusfelt

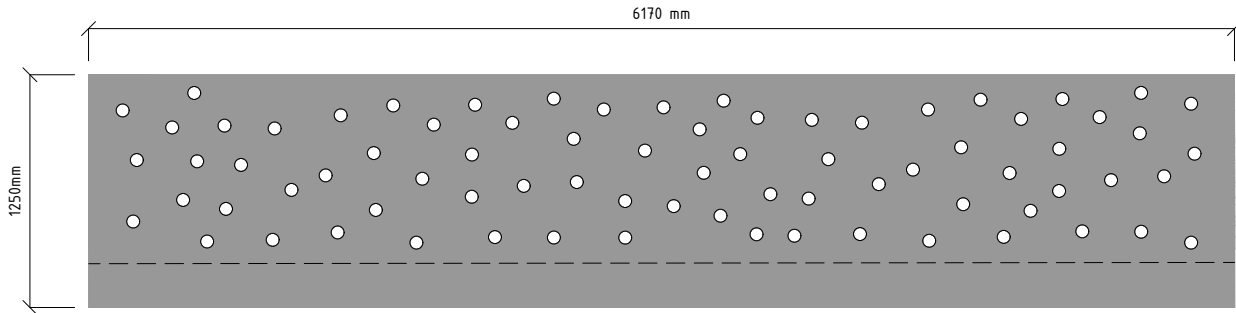
B	Lagt til endringer A-A4	10.04.2024	EB
A	Forprosjekt	24.03.2024	EB
Fyllingsdalen gravplass		Gravplassmyndigheten i Bergen	
Ny navnet minnelund, Felt L00		Forprosjekt	L00
Ny situasjon		24.03.2024	1:100 BAK
		EB	G2
		NO/2024	SK
		Gravplassmyndigheten i Bergen	FYL02/105
 Akasia Arkitekt og landskapsarkitekt Julest. Berntsenvei 109 5048 Tveit-Lakeland		L202	B

K:\PM\Etendemer\03_Gravplasser\Fyllingsdalen_gravplass\Prosjekter\FYLG2105\NML_Fase 0 Felt L00\G-Prosjektmaleri\AKASIA\L220\L220_Snitt A-AA.dwg - Layout: L220_Snitt A-AA.dwg - Plottet av: erbj. Dato:

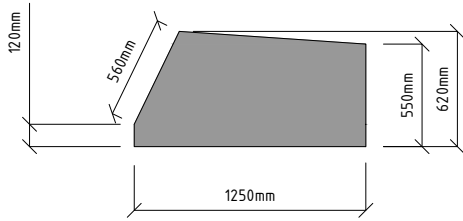

A Forprosjekt		10.04.2024	EB
REV	REVISJONS TEKST	DATO	SIGN
Oppdragsnavn		Oppdragsnr.	
Fyllingsdalen gravplass		Gravplassmyndigheten i Bergen	
Snitt A-AA		Tegningsstatus	Fag
Grunnarbeidene utføres i prosjekt FYLG2103		Forprosjekt	LARK
Dato	10.02.2024	Målestokk	1:100 @A3
Tegner	EB	Kontrollert	ØK
Haydedatum	-	Prosjektleder	ØK
Filnavn	FYLG2105_navnet_minnelund	Prosjekt nr.	FYLG2105
Akasia		Tegningsnr.	Rev. nr.
Johan Barentsensvei 109 5848 Ytre Laksevåg		L220	A

K:\PM\Etendeman\03_Gravplasser\Fyllingsdalen_gravplass\Prosjekter\FYLG2105\NM_Fase 0_Felt L202\Prosjektmaleriale\LARK\ACD\V\p\Layout\L202\FYLG2105_Navnet minnelund.dwg - Layout: L253 - Fundament for strå! - Plottet av eid

PLAN

Profil fundament

PROFIL

6
L202 Fundament for strå (Tue) - prinsipp

A Forprosjekt		06.03.2024	EB
REV	REVISJONS TEKST	DATO	SIGN.
Oppdragsnavn		Oppdragsnr.	
Fyllingsdalen gravplass		Gravplassmyndigheten i Bergen	
Fundament for strå		Tegningsstatus	Fag
prinsipp		Forprosjekt	LARK
Utføres i hvit betong med hvitt tilslag og poleres		Dato	Målestokk
		20.02.2024	1:20 @A3
		Tegner	Kontrollerer
		EB	DZ
		Haydetatsum	Prosjektleder
		-	ØK
		Filnavn	Prosjekt nr.
		fyll2105_navnet minnelund	FYLG2105
 Akasia Johan Berentsensvei 109 5848 Ytre Laksevåg		Tegningsnr.	Rev. nr.
		L253	A

DEN NORSKE KIRKE

BKF - Bergen kirkelige fellesråd

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Arne Tveit	670	19/03027-18	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
28/24	BKF - Bergen kirkelige fellesråd	24.04.2024

Arbeid med bærekraft

Vedlegg:

Nyhet på kirken.no-bergen 25.03.24

Klima- og miljørapport 2023 - Bergen kirkelige fellesråd - sendt fellesrådet
Evaluering av miljøfyrtårnarbeidet i BKF 2021-2023 rev.

Saksorientering

Ett av de fem hovedpunktene i vårt vedtatte verdi- og måldokument er å ta klimautfordringene på alvor og jobbe aktivt med FNs bærekraftsmål.

Bergen kirkelige fellesråd ble miljøfyrtårnsertifisert i januar 2021. Nå jobber vi med resertifisering. Miljøfyrtårn-revisor fikk dokumentene overlevert 9.april.

Hvert år legger vi frem en klima- og miljørapport. Rapporten for 2023 ligger vedlagt. Den ble også omtalt i en egen artikkel på hjemmesiden 25.mars. (se vedlegg)

Viktige resultater:

- 1) Klimafotavtrykket redusert med 32% fra 2016 til 2023 (9% fra 2022 til 2023)
- 2) Oljeforbruket i krematoriet er endret fra diesel til biodiesel (oktober 2023)
- 3) Mineralgjødsel: bruken er redusert med 95% (helt borte fra 2024)
- 4) Avfallssorteringen har økt fra 7,3% til 16,6%
- 5) Antall flyreiser er økt fra 53 til 98 siste år, men er fremdeles langt under nivået før 2019 (198)
- 6) Sykefraværet er redusert fra 6,7% til 6,23%

Rapporten blir lagt merke til av kirkens ledere

Kirken tar ansvar og reduserer klimapåvirkningen

25.3.2024

En ny rapport om bærekraft viser at BKF har minket klimafotavtrykket med 32 prosent siden 2016. - Vi tar FNs bærekraftsmål på det største alvor. Gud har gitt oss et forvalteransvar – vi må ta vare på kloden vår og alle som lever her, sier kirkebyggsjef Arne Tveit.

Olav Fykse Tveit
Framifrå!

I forbindelse med resertifiseringen har vi også laget en evaluering av arbeidet vi har gjort siden den første sertifiseringen, og vi har vedtatt en miljøpolitikk for de neste to årene.

Begge dokumentene ligger vedlagt.

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd tar fremlagte rapporter og beskrivelser til orientering

Nyhet på <http://kirken.no/bergen>

Kirken tar ansvar og reduserer klimapåvirkningen

25.3.2024

En ny rapport om bærekraft viser at BKF har minket klimafotavtrykket med 32 prosent siden 2016. - Vi tar FNs bærekraftsmål på det største alvor. Gud har gitt oss et forvalteransvar – vi må ta vare på kloden vår og alle som lever her, sier kirkebyggsjef Arne Tveit.

Kirkebyggsjef i BKF Arne Tveit er opptatt av at kirken skal ta klimaansvar.

BKF ble sertifisert som Miljøfyrtårn i 2021, og må hvert år rapportere klima- og miljøtiltak for å beholde sertifiseringen. Den endelige rapporten for 2023 er nå levert.

Positiv reduksjon på 32 prosent

Rapporten viser betydelige fremskritt i arbeidet med gode miljøtiltak.

- Vi er stolte over å kunne vise frem en klima- og miljørapport for 2023 som viser en stor reduksjon i klimafotavtrykket vårt, forteller Tveit.

Et av hovedmomentene med rapporten viser at BKF har redusert klimafotavtrykket fra 2016 til 2023 med ca. 32 prosent. Sammenlignet med 2022 har BKF redusert fotavtrykket med 9 prosent.

Klimafotavtrykk er forstått som en beregning av den totale klimapåvirkningen – både direkte og indirekte utslipp – for eksempel et land, en person eller en organisasjon.

Best på sortering av avfall

BKF har satt seg et overordnet mål om å “ta klimautfordringene på alvor og aktivt jobbe med FNs bærekraftsmål”. Å være et miljøfyrtårn medfører at BKF skal ha et sterkt fokus på miljø, klima og energiforbruk.

Tveit forklarer at den viktigste forbedringen fra 2022 til 2023 er reduksjon i avfall, og bedre avfallssortering.

- Dette arbeidet vil fortsette i 2024. Neste års rapport vil også vise at vi har skiftet ut dieselforbruket i krematoriet med biodiesel. Det skjedde senhøsten 2023, og har derfor bare gitt små utslag i årets rapport. Det er også gjennomført flere ENØK-tiltak i 2023 som forhåpentligvis vil gi reduksjon av samlet strømforbruk.

BKF er storforbruker av energi. Med 34 kirkebygg - de fleste gamle og dårlig isolert - 28 gravplasser og ett krematorium sier det seg selv at vi trenger mye energi. Da er det viktig at forbruket er lavest mulig og med mest mulig rent utslipp.

ANDRE NØKKELPUNKT FRA BÆREKRAFTSRAPPORTEN:

Mineralgjødsel: Bruken av mineralgjødsel er redusert med hele **95%** sammenlignet med 2022. Dette er et viktig skritt mot mer miljøvennlig drift av gravplassene.

Avfallssortering: Avfallssorteringsgraden har økt fra **7,3%** til **16,6%**. Dette viser at våre ansatte er flinke til å sortere avfall riktig.

Flyreiser: Antall flyreiser har økt fra 53 til 98 det siste året, men det er fortsatt langt under nivået fra 2019 (198). Organisasjonen jobber kontinuerlig med å finne mer bærekraftige alternativer, som for eksempel å delta på møter digitalt eller å reise med tog i stedet for fly.

Sykefravær: Sykefraværet er redusert noe, fra **6,7%** til **6,23%**.

Til sammen har BKF rapportert mer enn 30 ulike tiltak for å forbedre bærekraften.

Bergen kirkelige fellesråd

Innrapportering for 2023

Virksomheten sertifiseres etter følgende kriterier:

Felleskriterier, privat og statlig, Forvaltning av parker og uteområder

Sertifikat

Type: Midlertidig

Utstedt: 27 jan., 2024

Utløper: 30 apr., 2024

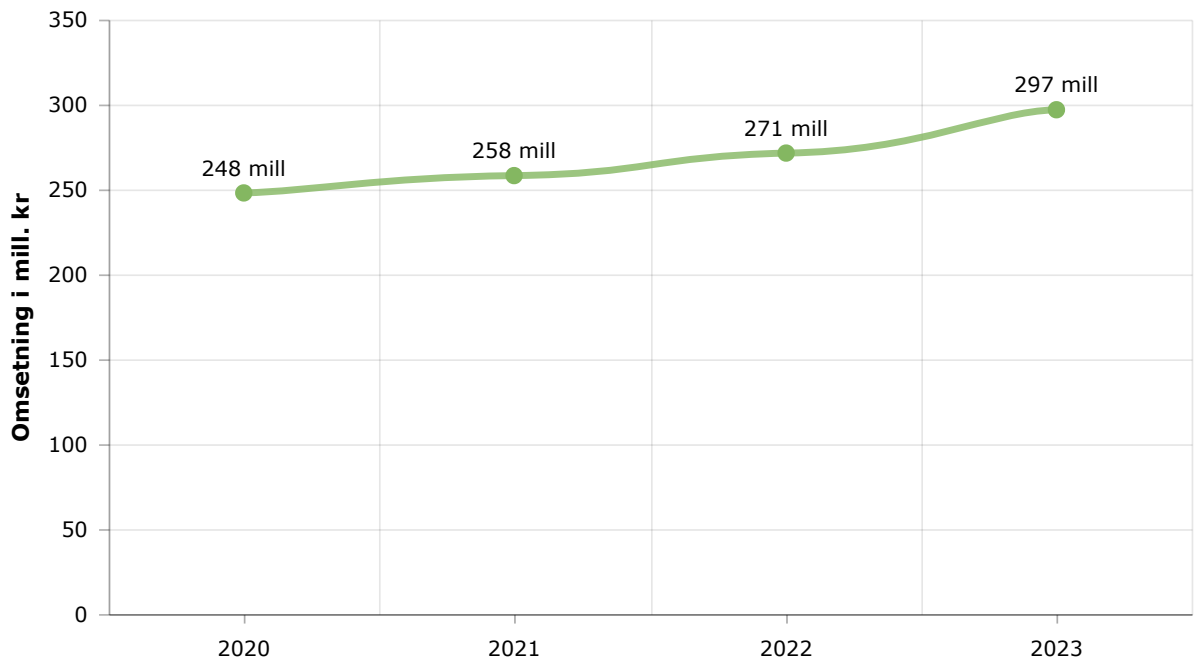
★ Omsetning og årsverk

22.03.2024, 13:33

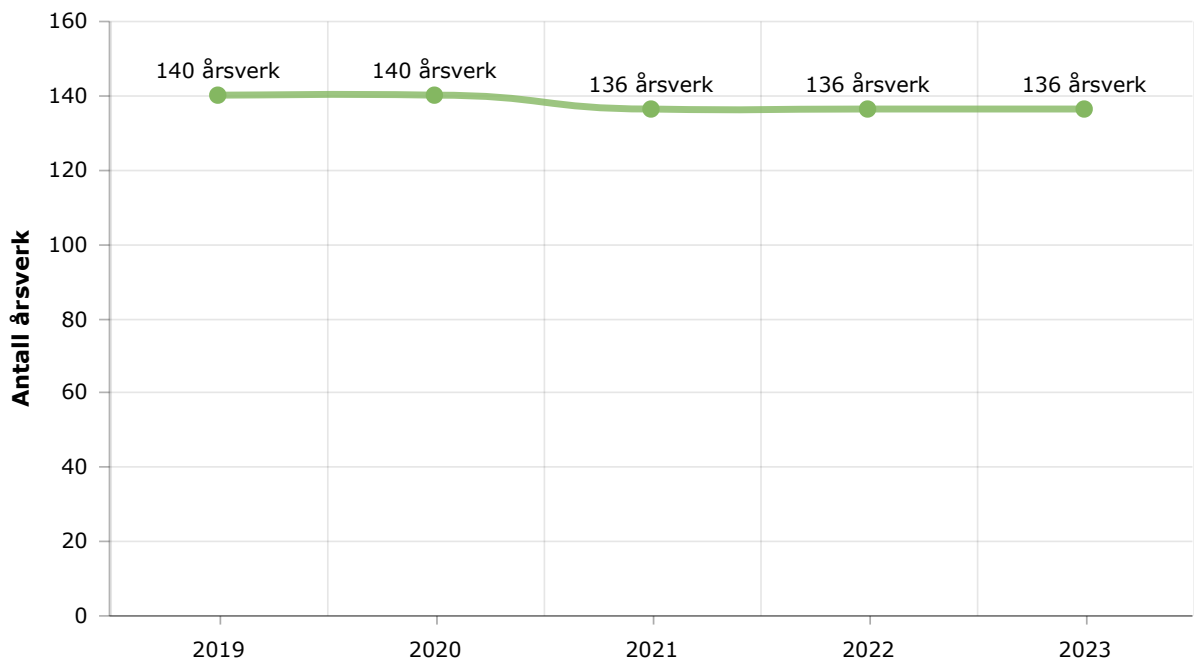
Utskriftsvennlig statistikk - Bergen kirkelige fellesråd - Miljøfyrtårn

Årlig omsetning

↑ 9% fra 2022

Antall årsverk for rapporteringsåret

22.03.2024, 13:33

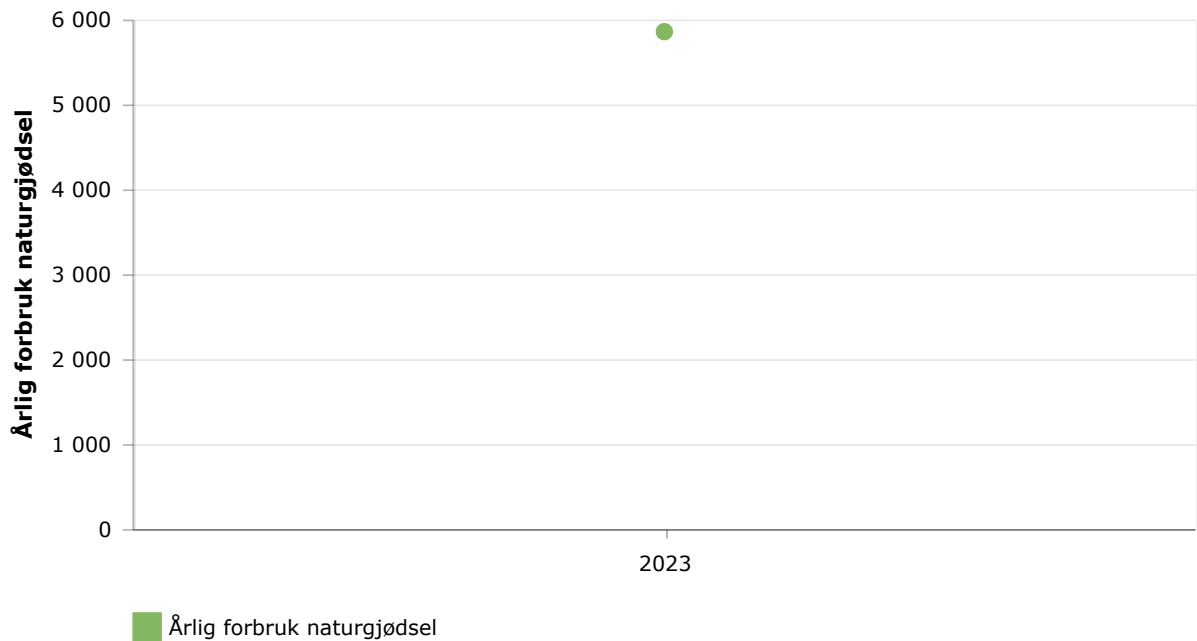
Utskriftsvennlig statistikk - Bergen kirkelige fellesråd - Miljøfyrtårn

 Kommentarer

Vi hadde 165 ansatte

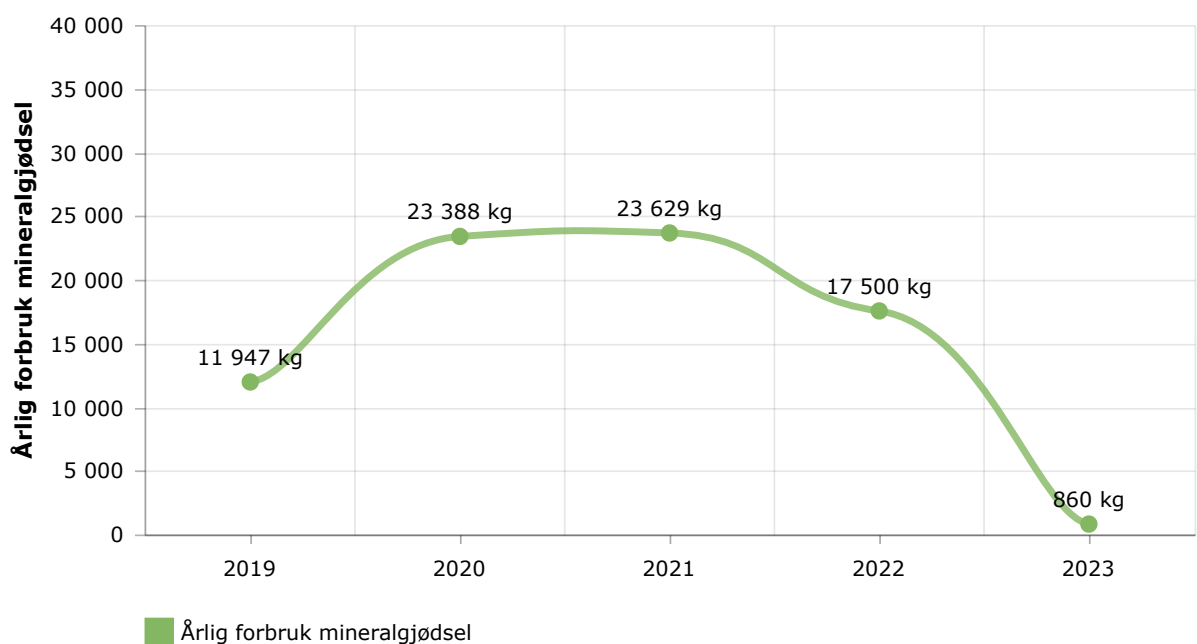
★ Innkjøp

Årlig forbruk naturgjødning

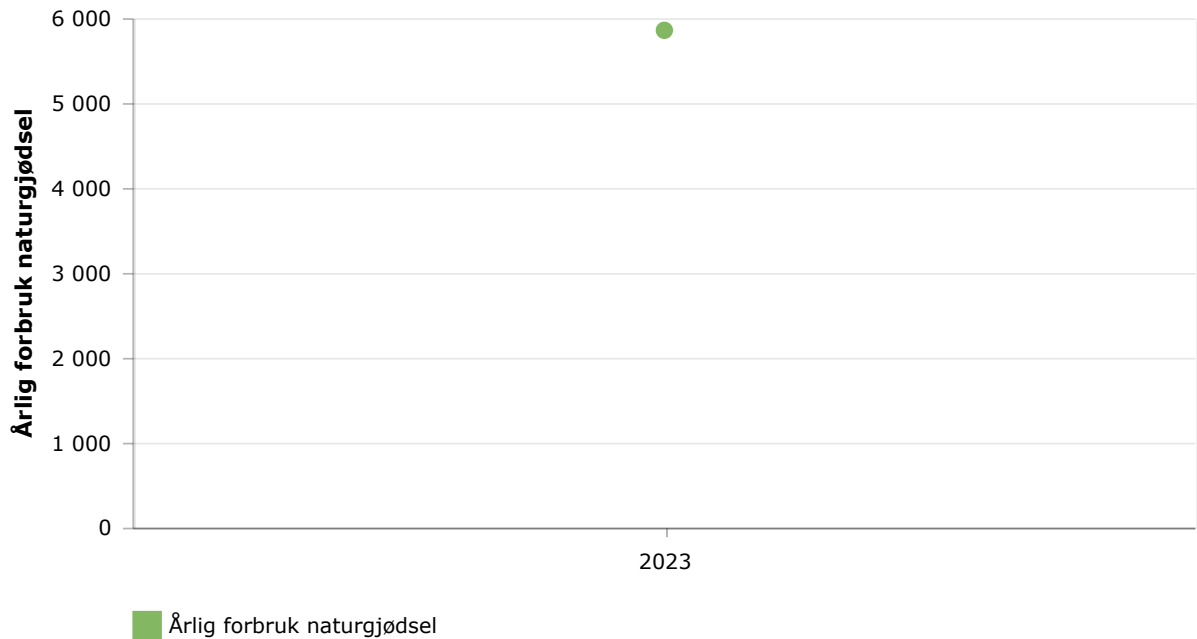

Årlig forbruk mineralgjødning

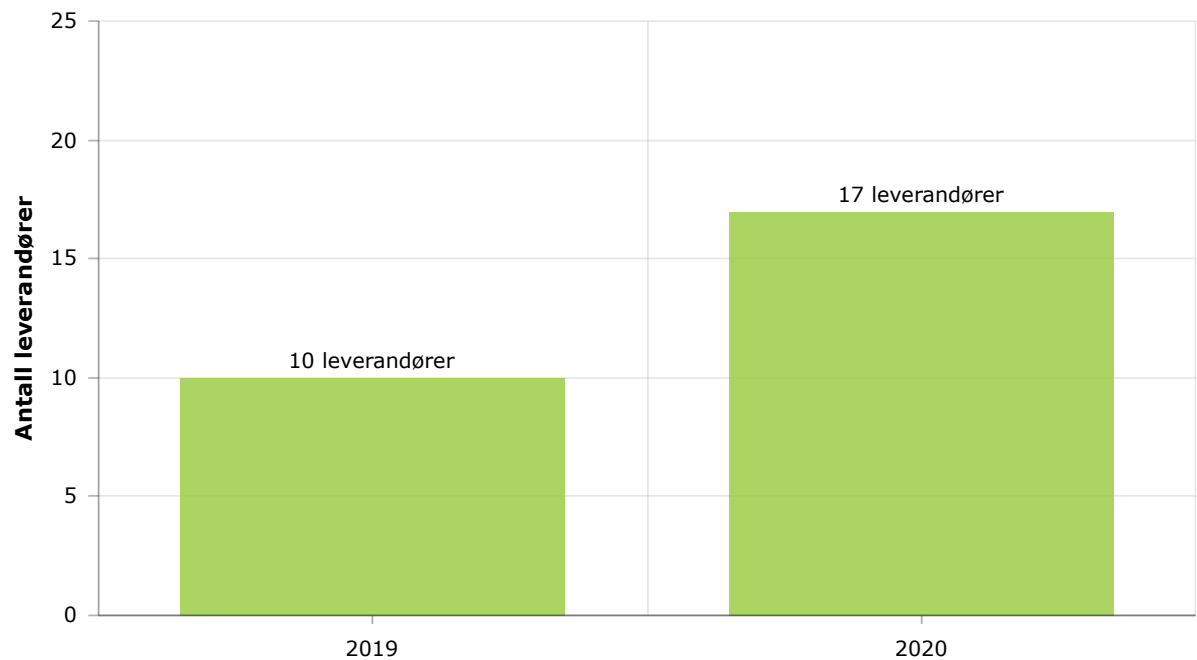
↓ -95% fra 2022

Årlig forbruk naturgjødning

Antall leverandører som har et sertifisert miljøledelsessystem som Miljøfyrtårn, ISO 14001, EMAS eller tilsvarende.

22.03.2024, 13:33

Utskriftsvennlig statistikk - Bergen kirkelige fellesråd - Miljøfyrtårn

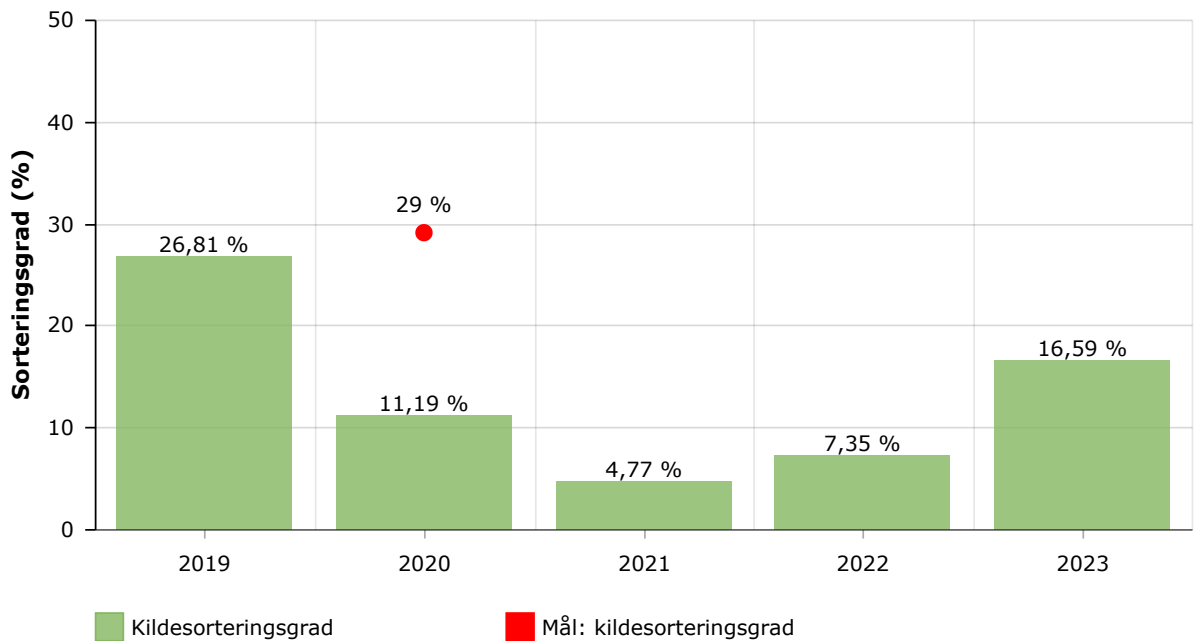
Kommentarer

Det er full fokus på bruk av naturgjødsel i anleggene.

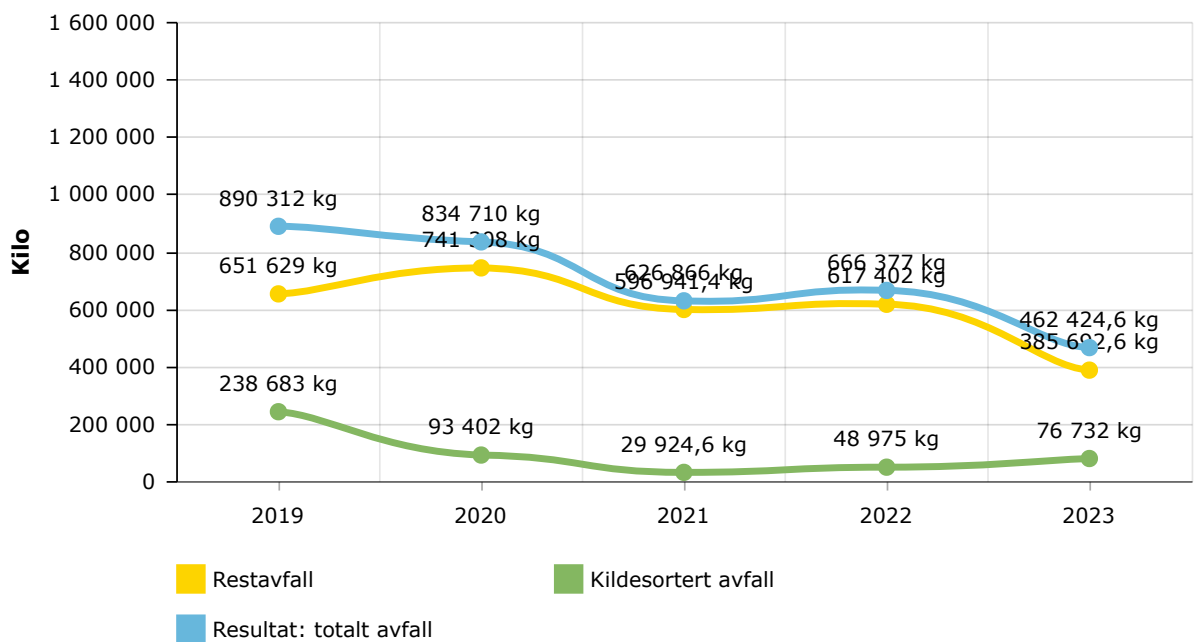
Forbruk av mineralgjødsel på 860 kg i 2023 skyldes behov for å bruke opp det som var kjøpt inn året før.

Avfall og ombruk

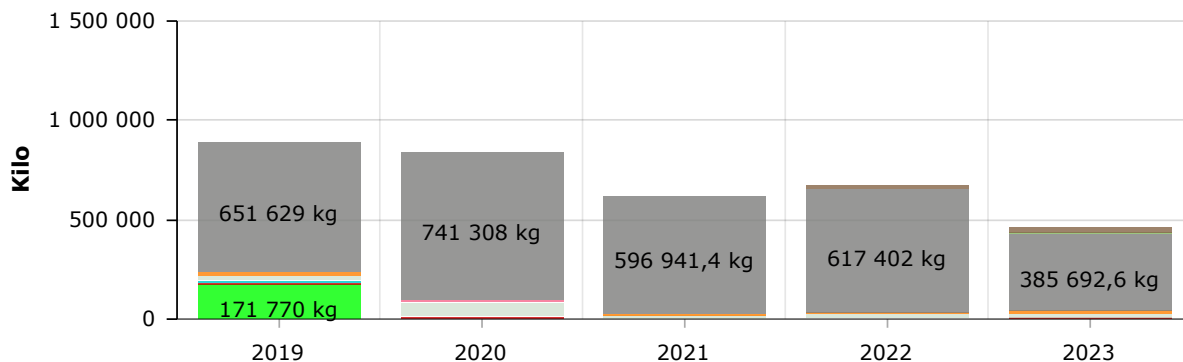
Sorteringsgrad

Totalt avfall

Avfallsmengder per avfallskategori

- Organisk avfall (utgått indikator)
- Farlig avfall
- EE-avfall
- Glass og metall (utgått indikator)
- Annet (utgått indikator)
- Annet plastavfall (utgått indikator)
- Papir, papp og kartong
- Treavfall
- Emballasjeplast og annen mykplast (utgått indikator)
- Restavfall
- Organisk avfall
- Metall (ikke emballasje)
- Glass- og metallemballasje
- Plastemballasje
- Gummi
- Batterier
- Kjemikalier
- Radioaktivt og medisinsk avfall
- Masser og uorganisk materiale

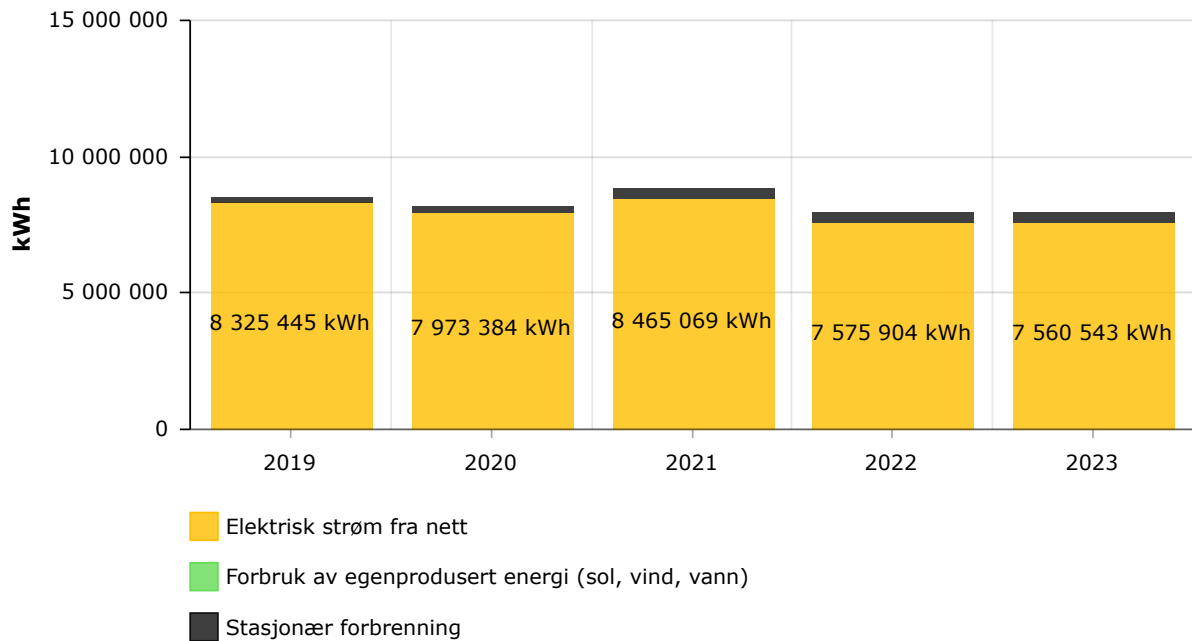
🗨 Kommentarer

Data for innlevert avfall i 2023 er hentet ut fra vår kundeportal hos BIR.

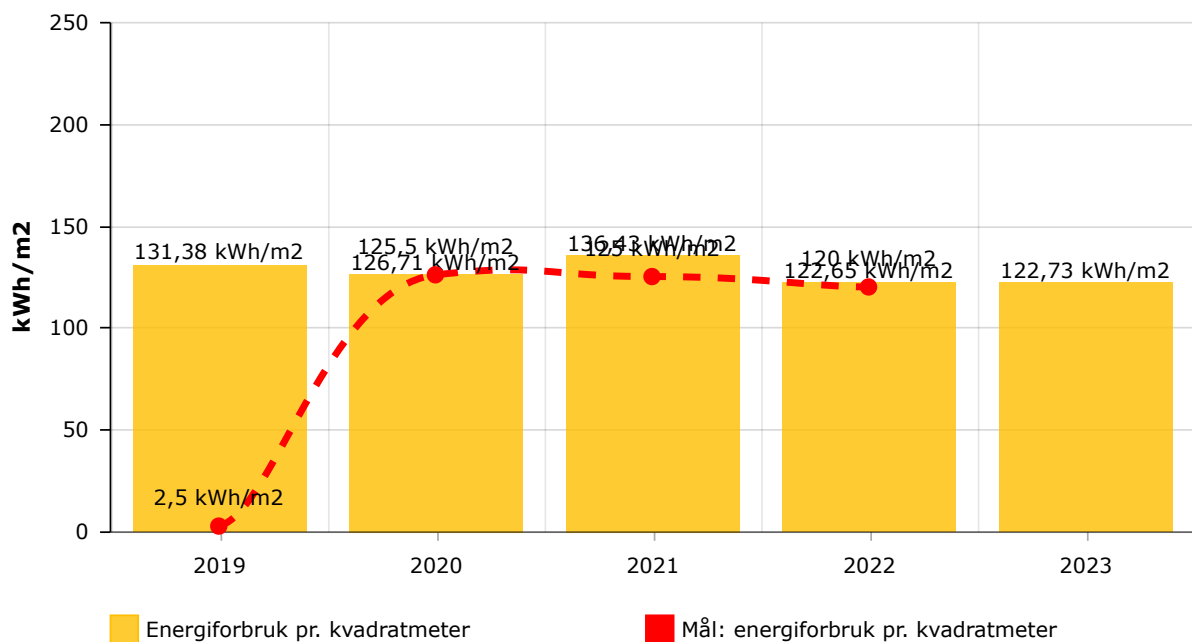
I 2023 startet BIR med vekt på sine biler (tidligere estimerte de vekt ut fra størrelsen på avfallscontainerne). BIR veier alle avfall fraksjoner ved tømning. Veiling fører til mer nøyaktige data på innlevert avfall.

⚡ Energi

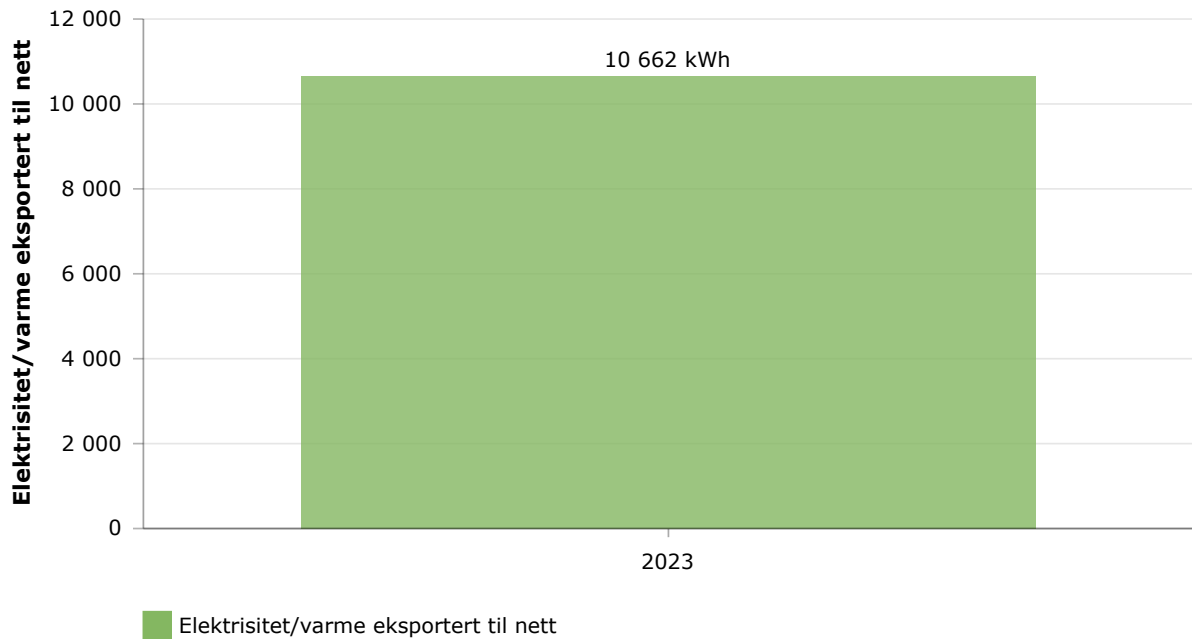
Energiforbruk

Energiforbruk pr. kvadratmeter

Elektrisitet/varme eksportert til nett

🗨️ Kommentarer

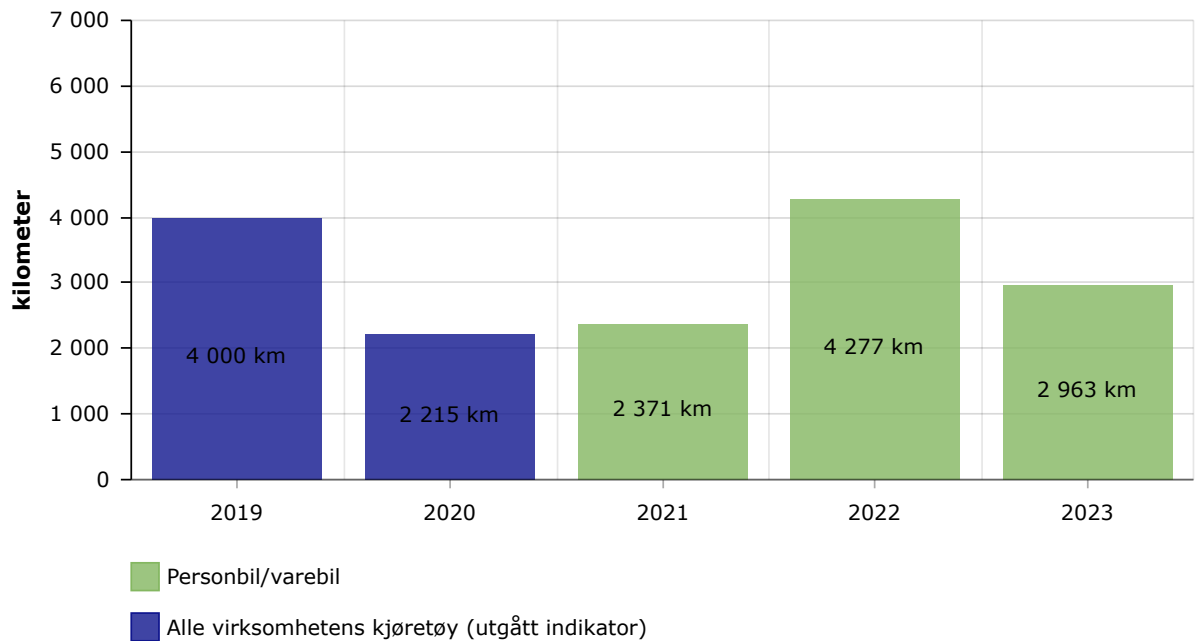
Solceller ble montert i slutten av juni 2023. Produksjonen er kalkulert (Vi har hatt utfordring med oppkobling av måler)

Vi gikk over fra diesel til biodiesel på krematoriet sent på høsten 2023

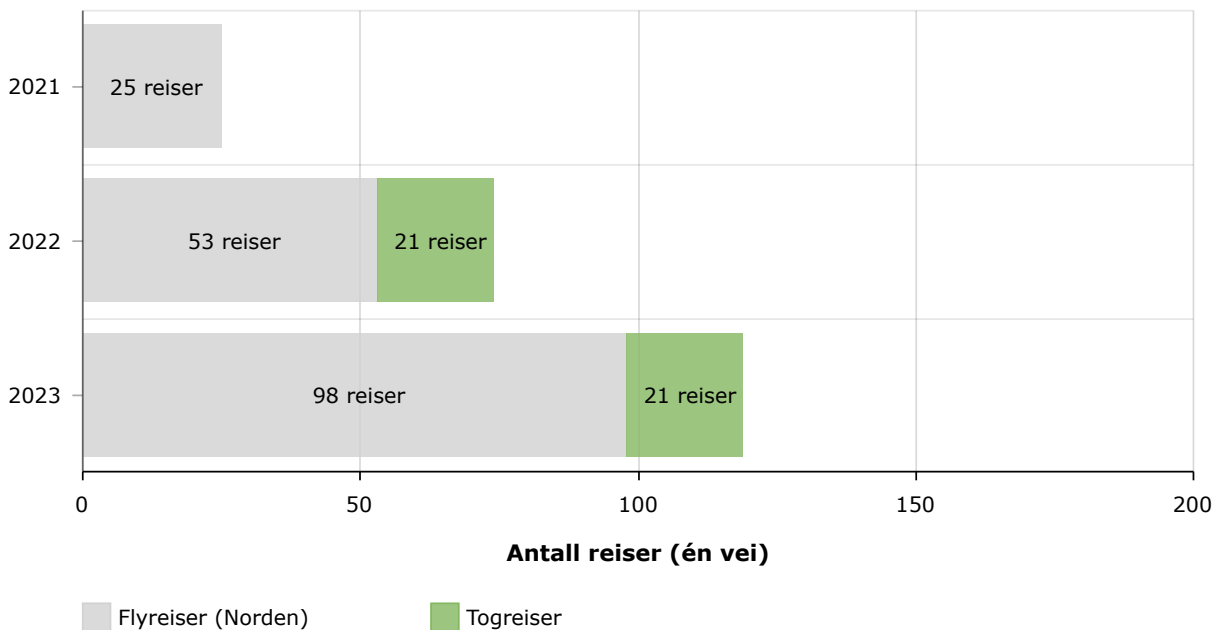
Strøm kjøpes gjennom Bergen kommune sin innkjøpsavtale (anbud som fornyes ca hvert 4.år)

Transport

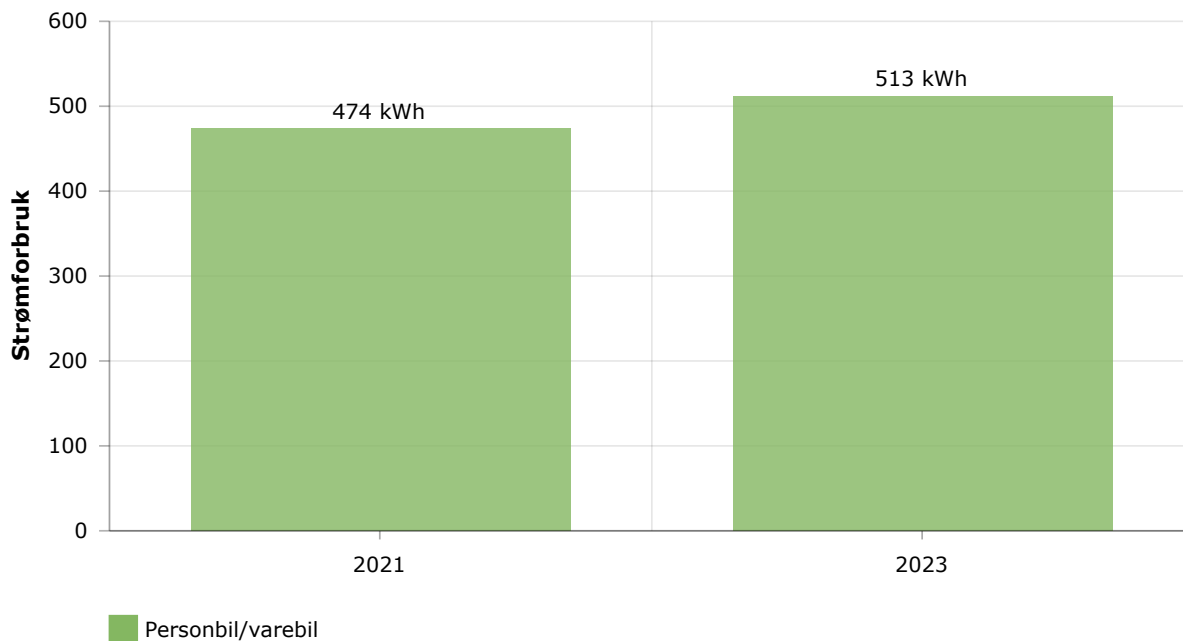
Antall kjørte kilometer

Tjenestereiser

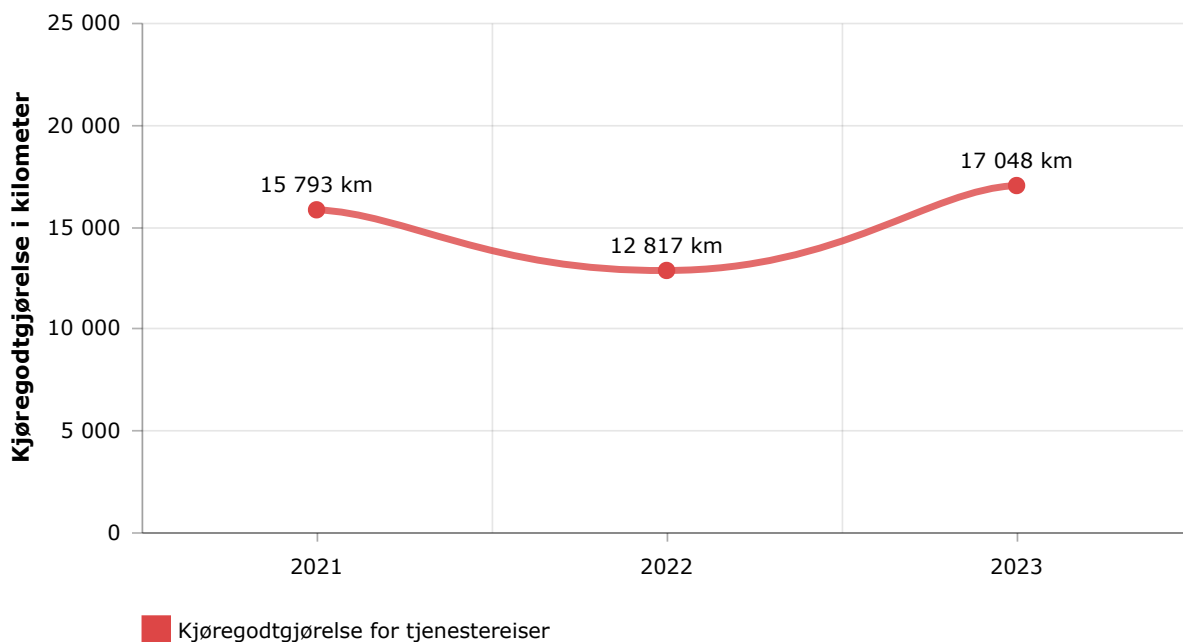

Strømforbruk

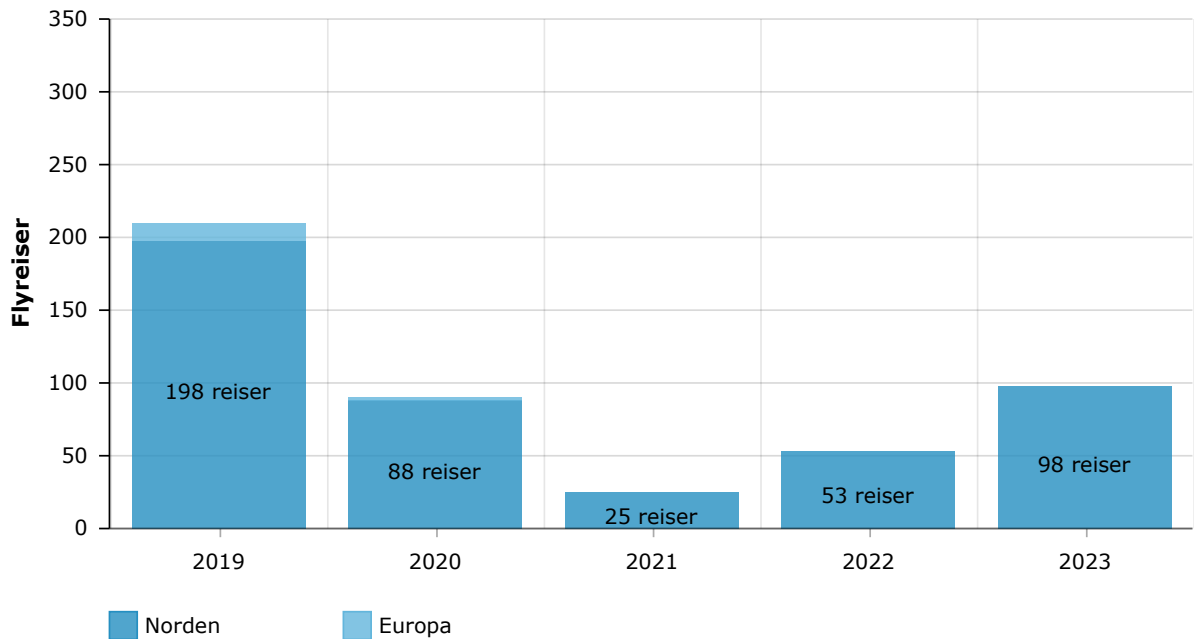

Kjøregodtgjørelse for tjenestereiser

↑ 33% fra 2022

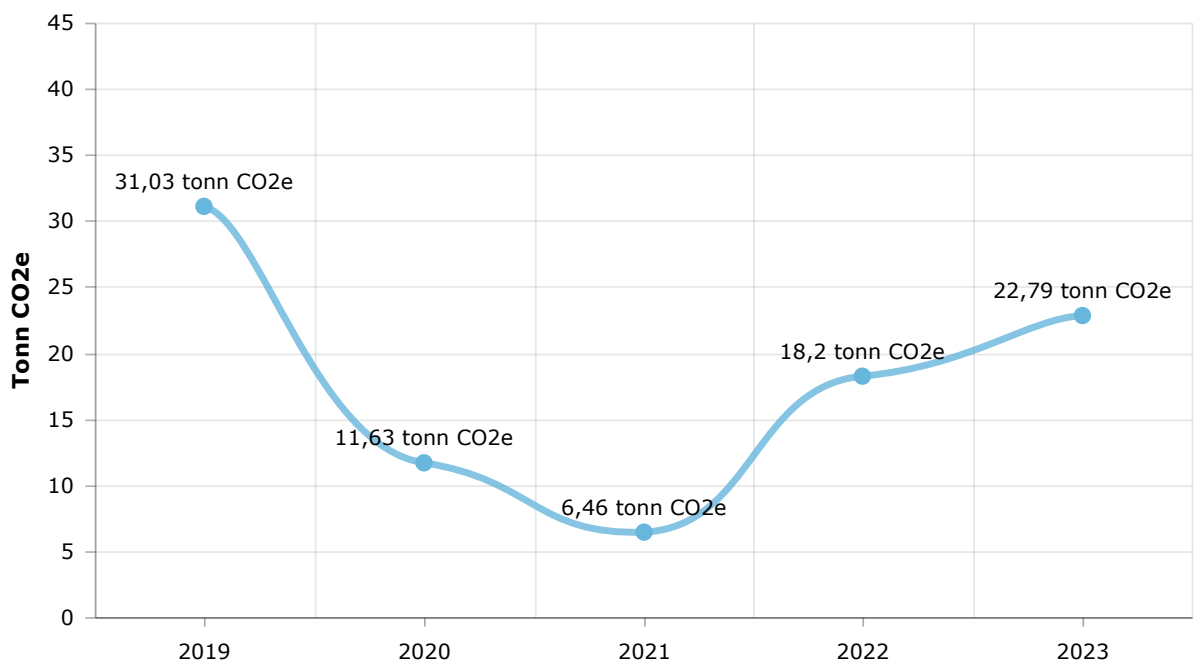

Flyreiser

Klimagassutslipp fra flyreiser

↑ 25% fra 2022

🗨 Kommentarer

Antall flyreiser har økt fra 2022 til 2023. Antall togreiser har vært det samme i 2023 som i 2022.

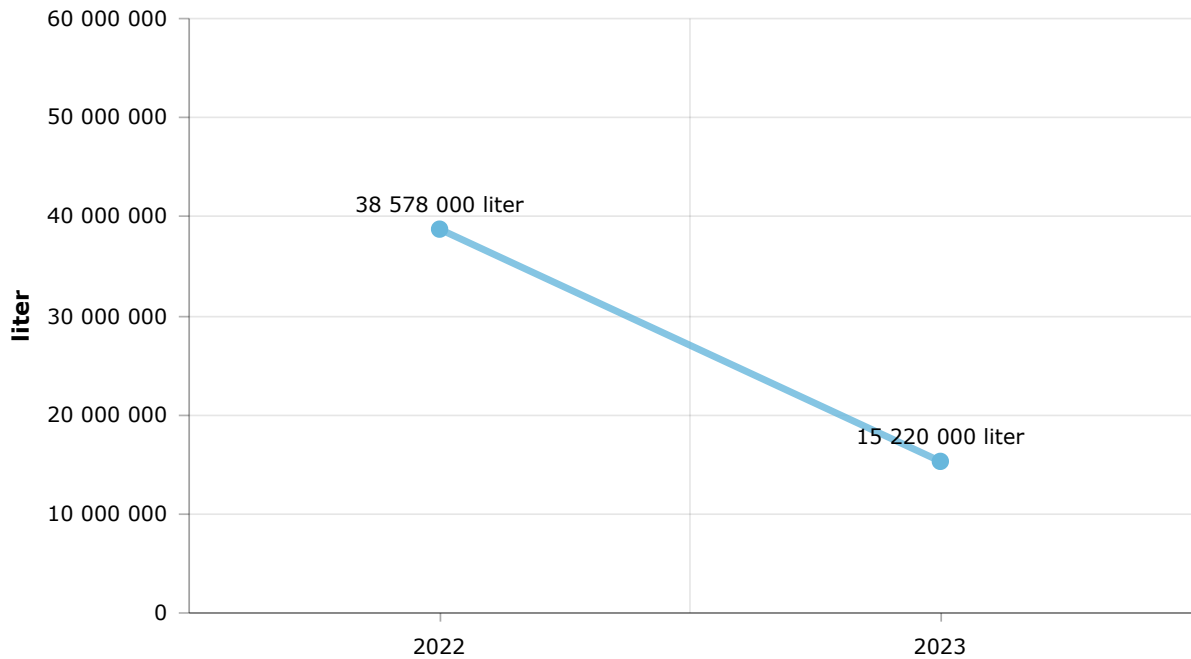
Dette handler om flere ting:

- 1) Pandemiens begrensninger er der ikke lenger
 - 2) Flere i ledergruppen er valgt inn i relativt mange sentrale verv. En del møter foregår på teams, men for en del møter forventes det personlig oppmøte.
 - 3) I høst har tog vært problematisk, grunnet arbeid på skinnene har det i lange perioder vært buss-for-tog, noe som gjør at fly er det transportmidlet som fungerer.
- I tillegg opplever mange dårlig service fra VY (Antall togreiser var det samme i 2023 som i 2022, dersom toget hadde fungert hele året, ville antall togreiser ha økt.)

★ Vannforbruk

Vannforbruk

↓ -60% fra 2022

💬 Kommentar

Vannforbruket redusert betydelig fra året før. Det ble kontrollert og utbedret flere lekkasjer på vannledningene.

Vannpostene stenges ild vintermånedene for å redusere skader og lekkasjer.

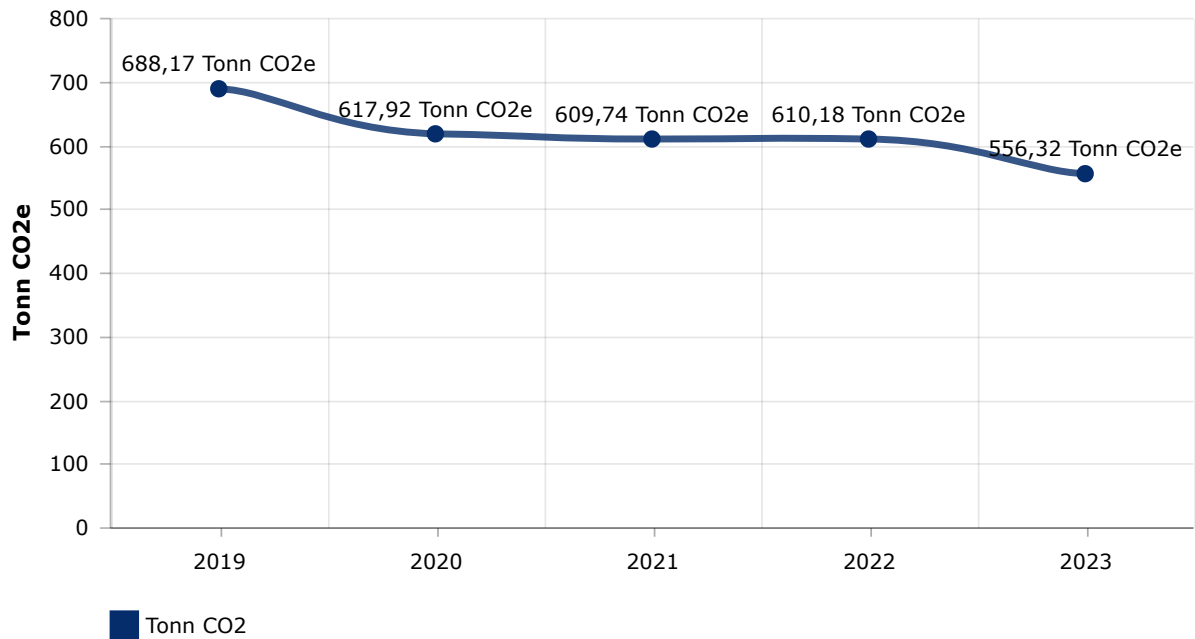
BKF har gjennomført tiltak for å redusere vannforbruket og vi har nå installert 33 vannmålere på våre 28 gravplasser.

Vi synes det rapporterte vannforbruket har blitt mer redusert enn det som er naturlig å regne med - men dette er tall vi har fått fra Bergen Vann. Bergen Vann har lovet å gå gjennom tallene på nytt for å sikre rette verdier, men har ikke levert.

⚡ Klimaregnskap

Klimagassutslipp totalt

↓ -8% fra 2022

Gjennomførte tiltak

Innkjøp

- 1) Vi har vært med på å påvirke flere leverandører til å bli miljøfyrtårnsertifisert
- 2) Miljø blir inkludert i innkjøpene våre del av konkurransegrunnlaget (lovpålagt fra 2024)
- 3) Vi prøver til en viss grad ombruk i stedet for nykjøp (eksempelvis mht møbler - internt gjenbrukstorg)

Avfall og ombruk

Fra 01.01.2023 er alle fraksjoner av avfall veiet i beholderen før den blir tømt på bilen til BIR.

Samarbeidspartner i innkjøpssamarbeidet i Bergen kommune - Innkjøp konsern. Her arbeides det med å opprette ombruksentral av for eksempel byggematerialer. Kontormøbler?

Vi har begynt med kompostering av grøntavfall og ombruk av jord og steingravminner.

Energi

- 1) Montert solceller Eidsvåg kirke (juni 2023)
- 2) Montert bergvarme Landås (oktober 2023)
- 3) Montert luft-luft varmepumper i Biskopshavn, Fridalen (Virkning fra årsskiftet 2023/24)
- 4) Isolert tak på Møllendal driftsbygg og deler av Slettebakken kirke
- 5) Planlagt luft-luft varmepumper i Årstad, Takvam
- 6) Søkt om flere tiltak hos Enova

Transport

- 1) Elbil som stabsbil - denne var leaset men er kjøpt. Vil gi mindre utskifting av bil
- 2) Flere ladere til elbil er montert, både for egne ansatte og Akasia ansatte
- 3) Prøver å motivere til å bruke kollektiv transport internt i byen
- 4) Prøver å motivere til bruk av tog på Oslo-reiser (selv om det er langt dyrere enn fly)

Naturmangfold og arealbruk

BKF jobber kontinuerlig med å redusere arealbruk gjennom følgende tiltak:

- Antall begravelser i navnet minnelund har økt fra 9 - 15 % fra 2022 til 2023. Slik begrenses arealbruk for kiste/urnegraver
- Det jobbes kontinuerlig for å slette gamle ubrukte graver og tilrettelegge for ombruk
- Flere gressplener gro til natureng og klippes etter blomstringen
- Bevisst bruk av pollinerende planter og etablering av staudebed på gravplasser
- Avtaler med private personer om å plassere bikuber på gravplasser
- Ingen bruk av kjemiske sprøytemidler
- Fokus på fremmede arter og arbeid med å begrense spredningen

Vannforbruk

BKF har gjennomført tiltak for å redusere vannforbruket og vi har nå installert 33 vannmålere på våre 28 gravplasser.

Arbeidet med å installere vannmålere på plassene der de mangler er i gang.

Det ble også bestemt for følgende tiltak for å redusere vannforbruket:

- Installere selvlukkende kraner på nye anlegg
- Stenging og tømning av vannledninger for vinterstid – drift (også for å redusere skader og lekkasjer)
- Jevnlig avlesing av vannmålere

Klima – og miljø – 2021-2024: Hva har vi oppnådd? Hvor nådde vi ikke målene våre?

Bergen kirkelige fellesråd ble miljøfyrtårnsertifisert januar 2021. I 2024 skal vi resertifiseres. Hva har vi oppnådd disse årene? Hva har vi mislykkes med? Hva skal vi gjøre bedre?
De konkrete tallene finner en i årsrapportene.

Overordnet

På det overordnede plan mener vi at vi har lyktes med store deler av miljøarbeidet. Som eksempler kan vi nevne:

- 1) Vi har redusert klimafotavtrykket
 - a. Mindre energiforbruk
 - b. Mindre oljeforbruk og overgang til HVO-biodiesel
 - c. Mindre søppel
- 2) Vi har redusert vannforbruket
- 3) Vi har fjernet all bruk av kunstgjødsel
- 4) Vi har gjennomført en del arbeidsmiljøtiltak, blant annet grundige arbeidsmiljøundersøkelser med etterfølgende oppfølging.
- 5) Gjennom å etterspørre miljøtiltak og miljøsertifisering av våre leverandører, har vi flere konkrete bevis på at dette har ført til at de har startet sertifiseringsprosesser.

Så har vi ikke lyktes med alle tiltak. Vi har eksempelvis et høyere sykefravær enn målsettingen. Under pandemien var dette svært lavt, men i likhet med store deler av arbeidslivet ellers, så økte sykefraværet etter pandemien. I 2023 er det lavere enn i 2022, men fremdeles ikke så lavt som vi ønsker.

Litt om de ulike tiltak

Avfall

Avfallshåndtering er noe vi har jobbet aktivt med, og vi har lyktes med en del, men hvor vi fremdeles har mye å hente. En viktig milepæl var utlysning av en ny kontrakt for avfallshåndtering. Tidligere ble ikke avfallet vårt veid – vekten på avfallet ble estimert ut fra volumet på beholderne. I den nye kontrakten forplikter leverandøren vår seg til å veie alt avfallet. De forplikter seg også til å hjelpe oss med å jobbe med forbedringer. Forbedringsarbeidet tar tid. Vi har innført mer sortering enn før, men særlig på gravplassene er det mer å hente – dette vil bli fulgt opp videre i årene som kommer.

Mer himmel på jord

Flyreiser

Antallet flyreiser ble naturlig nok svært mye redusert i pandemiårene. Etter at pandemien tok endelig slutt har antallet reiser steget noe, men de er ikke så store som de var før vi startet sertifiseringsarbeidet.

Kirkerådet har i langt større grad enn tidligere lagt opp til deltakelse fra en rekke personer i vår ledergruppe – med tilhørende møter i Oslo. De fleste møtene skjer på teams, men noen møter må være fysiske. En del reiser foregår med tog, og vi henstiller alle til å bruke tog når det er mulig, selv om prisen er langt høyere enn å ta fly, men tog har sine klare ulemper:

- 1) Ikke alle klarer å sove på nattoget
- 2) Til tider har det vært manglende kapasitet på nattoget
- 3) I noen perioder har det vært buss-for-tog på deler av strekningen, noe som vanskeliggjør turen
- 4) Vi har hatt diverse opplevelser av tog som ikke har kommet frem i tide, eller ikke kommet frem i det hele tatt – dermed er møter kansellert
- 5) Store deler av reisen er uten tilgjengelig internett, noe som vanskeliggjør reiser med dagtoget og arbeid underveis.
- 6) Service-nivået til de ulike togselskapene har vært svært varierende i perioden, noe som har skremt en del medarbeidere fra å ta toget etter dårlige opplevelser.
- 7) Det at andre togstrekninger prioriteres foran Oslo-Bergen gjør togvalget mindre attraktivt.

Oljeforbruk

Vårt oljeforbruk er knyttet til krematoriet. Etter at vi reduserte oljeforbruket per kremasjon med ca 70% har vi kommet til et nivå der en ikke klarer å oppnå så mye mer. Det totale oljeforbruket påvirkes selvsagt av hvor mange kremasjoner vi har hvert år. Særlig i nabokommunene til Bergen har krematorieprosenten gått mye opp. I det totale regnskapet bærekraftregnskapet vil dette gå i pluss fordi vi reduserer behovet for utvidelse av gravplassene, men lokalt for oss i Bergen vil det kunne føre til høyere oljeforbruk. I 2023 gikk vi over til biodiesel – dette vil redusere klimafotavtrykket videre. Neste steg er når vi nå planlegger nytt krematorium – da vil vi vurdere nye steg for å redusere klimafotavtrykket. Nytt krematorium må stå klar til bruk i 2030.

Strømforbruk

En stor del av klimafotavtrykket skyldes strømforbruket. Vi reduserer forbruket hvert år gjennom ulike tiltak, og har planer for videre arbeid. For 2023 ble vi «straffet» fordi vi gjennom innkjøpsavtalen som vi har sammen med Bergen kommune, ikke har opprinnelsesgaranti for strømmen. Kirkene er ikke den typen bygg det er lettest å spare energi i. Noen tiltak vil kunne ødelegge bygget, andre tiltak får vi ikke tillatelse til av vernemyndighetene. Det gode med byggene våre, særlig kirkene, er at de ikke rives – de blir stående i mange hundre år.

Grønne menigheter

Et av målene våre er å stimulere til at flere menigheter skal bli [grønne menigheter](#). 17 av våre 25 menigheter var registrert som grønne menigheter i 2021, målet er at alle 25 skal bli registrert. Dette er ikke et arbeid vi har klart å prioritere

Mer himmel på jord

Gjenbruk

Vi har oppnådd en del på gjenbruksområdet. Eksempler:

- Vi har et «gjenbrukstorg» der overflødige møbler blir lagt ut, så andre menigheter kan overta dem
- I 2023 bygde vi om mange skrivebord med «feile mål» i stedet for å kjøpe nye
- På uteområdet har vi hatt en stor aksjon med gjenbruk av gatestein, skiferstein, materialer m.m.

Dette er et område i stor utvikling, også for oss. Vi er på vei, men må utvikle dette videre.

Energikartlegging

I forbindelse med sertifiseringen i 2021 ble det avdekket at vi manglet energikartlegging av våre bygg. Loven pålegger oss å

- Energikartlegge alle utleiebygg
- Energikartlegge egne bygg større av en viss størrelse
 - o Men «religiøse eldre bygg er unntatt»

Det tok tid å komme i gang med energikartleggingen. I 2023 inngikk vi rammeavtale med Multiconsult om energikonsulent-tjenester. To av utleiebyggene er nå energikartlagt. På høsten 2023 kom Enova med en ny ordning der vi kunne søke om penger til energioppfølging. Dette opplever vi som langt viktigere enn selve energibokstaven. Vi søkte om penger til Slettebakken kirke, og har fått rapport for denne. Søkte om videre arbeid med 4 kirker, men på grunn av stor søknadsmengde nådde vi bare nesten opp. Vi vil søke igjen, med mål om å jobbe med grunnlag for energioppfølging av flere av kirkene våre. De utleiebyggene som mangler energikartlegging vil få det uten å vente på støtte fra Enova.

Bergen 01.04.2024

Arne Tveit

Gjennomgått i kirkevergens ledermøte 02.04.2024

Gjennomgått en liten revisjon av tekst etter innspill etter AMU 04.04.2024

Mer himmel på jord

DEN NORSKE KIRKE

BKF - Bergen kirkelige fellesråd

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Mette Svanes	414	23/11710-9	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
29/24	BKF - Bergen kirkelige fellesråd	24.04.2024

Lederlønnsutvalg

Saksorientering

Bergen kirkelige fellesråd behandlet i sak 24/24 valg av representanter til utvalgene i fellesrådet.

Ved en inkurie ble ikke lederlønnsutvalget formelt vedtatt, denne saken har som formål å rette opp i dette.

Forslag til nytt lederlønnsutvalg:

Bjørn Norstrand
Ragnar Gjengedal
Monica Sæle

I hht vedtatt mandat for lederlønnsutvalget utpekes ikke vararepresentanter.

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd utnevner følgende representanter til lederlønnsutvalg for perioden 2023-2027:

Bjørn Norstrand
Ragnar Gjengedal
Monica Sæle

DEN NORSKE KIRKE

BKF - Bergen kirkelige fellesråd

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Mona Gangsøy Eide	132	23/04898-15	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
30/24	BKF - Bergen kirkelige fellesråd	24.04.2024

Kontrollkomiteens årsmelding 2023

Vedlegg:

Årsmelding 2023

Saksorientering

Se vedlagt årsmelding fra kontrollkomiteen for 2023

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd tar årsmeldingen til kontrollkomiteen til orientering

DEN NORSKE KIRKE
Bergen kirkelige fellesråd

Bergen kirkelige fellesråds kontrollkomite

Årsmelding 2023

Kontrollkomiteens mandat

Kontrollkomiteen skal følge med på at fellesrådets vedtak blir gjennomført.

Kontrollkomiteen skal føre tilsyn og kontroll med at ressursforvaltningen i organisasjonen skjer i samsvar med gjeldende vedtekter, lover og regler og er i tråd med vedtak fattet av fellesrådet.

Kontrollkomiteen kan også ta initiativ til å undersøke deler av fellesrådets virksomhet, basert på egen vurdering eller innspill fra fellesrådets medlemmer. Slike undersøkelser skal godkjennes av fellesrådet etter plan lagt fram av kontrollkomiteen.

Sammensetning av kontrollkomiteen

For valgperioden 2019 – 2023 er kontrollkomiteen sammensatt slik:

- Nils Gunnar Toppe, leder
- Tord Byrkjeland Berntsen, nestleder
- Randi Wollan Neuber, medlem
- Bjarte Flaten, medlem
- Per Kristian Erdal, medlem

Varamedlemmer:

1. Kari Barca Davidsen
2. Tor David Hanson
3. Thor Brekkeflat

Om virksomheten i 2023

Kontrollkomiteen har avholdt tre møter i 2023, hhv i mars, mai og september. På møtet i september så ikke komiteen behov for flere møter i valgperioden, og gjorde vedtak om det.

Komiteen har behandlet totalt 17 saker.

Kirkevergen og andre ledere i BKF har møtt for redegjørelser på forespørsel fra kontrollkomiteen.

Kontrollkomiteen har fått tilgang til den informasjonen det er blitt bedt om.

Revisjonen har stilt på møter i kontrollkomiteen i saker hvor det har vært relevant.

Fra og med møtedato 12.09.2023 har Anne Bjordal Jønsson vært stedfortreder som utvalgssekretær under Ingrid Haugland Lisøys fødselspermisjon

Saker kontrollkomiteen har behandlet

- Kontrollkomiteens årsmelding 2022 godkjent i møte 14.02.2023
- Revisjonsrapport 2022 godkjent i møte 14.03.2023
- Gjennomgang av BKFs regnskap 2022 godkjent i møte 14.03.2023
- Oppfølging av vedtak fra fellesrådet:
Vedtatt i møte 14.03.2023 at kontrollkomiteen velger 1-2 saker per halvår for gjennomgang
- Vedtak i møte 23.05.2023:
Kontrollkomiteen ønsker å gå nærmere inn i disse to sakene: Nedbemanning og status periodisering av festeavgiften. Spørsmålet som blir stilt til Kirkevergen er
 1. Har nedbemanningen foregått slik som planlagt, og hva er status på den?
 2. Hva er status på periodisering av festeavgiften? Hvordan er fremdriften for å få dette slik revisor påpeker?
- Møte 12.09.2023: Status på planlagt nedbemanning v/kirkeverge Mette Svanes.
Kontrollkomiteen tok kirkevergens gjennomgang av status til orientering.
- Møte 12.09.2023: Oppfølging av revisjonsrapport 2022: Status på periodisering av festeavgifter v/økonomisjef Mette Rogstad Heimli. Kontrollkomiteen tok økonomisjefens gjennomgang av status til orientering.

For kontrollkomiteen i Bergen kirkelige fellesråd

16.01.2024

Nils Gunnar Toppe (sign)
leder

Utvalgssekretær: Anne Bjordal Jønsson

DEN NORSKE KIRKE

BKF - Bergen kirkelige fellesråd

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Siri Hoff Austgulen	414	23/10737-33	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
31/24	BKF - Bergen kirkelige fellesråd	24.04.2024

Referat- og orienteringssaker

Vedlegg:

Protokoll BKF - Gravplassutvalg 20.03.2024

Protokoll BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd 09.04.2024

Protokoll BKF – Kontrollkomite Bergen kirkelige fellesråd 09.04.2024

Saksorientering

1. Protokoll fra møte i Arbeidsutvalget 09.04.24 - møte nr. 02/24
2. Protokoll fra møte i Kontrollkomiteen 09.04.24
3. Protokoll fra møte i Gravplassutvalget 20.03.24 - møte nr. 01/24
4. Muntlig orientering fra kirkevergen/fellesrådsleder

Kirkevergens forslag til vedtak

Sakene tas til orientering

DEN NORSKE KIRKE

BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd

Møteprotokoll nr. 02/24

BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd

Møtedato: 09.04.2024 kl. 13:15
Møtested: Kirkens Hus - Marken 34
Arkivsak: 23/12187

Til stede: Bjørn Norstrand, Ragnar Gjengedal, Maren Tischendorf, Thor Kalland, Monica Sæle,

Fra administrasjonen: Mette Svanes (kirkeverge), Arne Tveit (kirkebyggsjef), Mette Rogstad Heimli (økonomisjef), Inghild Hareide Hansen (gravplassjef), Mona Gangsøy (administrasjonssjef) Eide, Benny Mortensen (HR-sjef)

SAKSLISTE

Side

Godkjenning av innkalling og saksliste

[18/24](#) Godkjenning av innkalling og saksliste 2

Godkjenning av protokoll

[19/24](#) Godkjenning av protokoll fra AU møte nr. 01/24 - 20.02.24 2

Saker til behandling

[20/24](#) Årsregnskap 2023 - Revisjonsberetning og revisjonsrapport 3

[21/24](#) BKF - Økonomirapport pr 29.02.2024 3

[22/24](#) Tildelingsbrev fra Bergen kommune 2024 4

[23/24](#) Budsjettsøknad 2025 og økonomiplan 2025 - 2028 4

[24/24](#) Forslag til nytt økonomireglement for Bergen kirkelige fellesråd og menighetsrådene i Bergen 5

[25/24](#) Årsmelding for BKF 2023 - AU 5

[26/24](#) Revisjon av mandat til Kulturutvalget i BKF 6

[27/24](#) Fyllingsdalen gravplass - Utvidelse - Navnet minnelund - FYLG2105 6

[28/24](#) Kontrollkomiteens årsmelding for 2023 7

[29/24](#) Statusrapporter og HMS-rapport AU 02/24 7

[30/24](#) Arbeid med bærekraft 8

Orienteringssaker

[31/24](#) Referat- og orienteringssaker 8

Bergen, 11.04.2024

Bjørn Norstrand
Leder

Mette Svanes
Kirkeverge

Godkjenning av innkalling og saksliste**18/24 Godkjenning av innkalling og saksliste**

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd	09.04.2024	18/24

Kirkevergens forslag til vedtak

Innkalling godkjennes

Saksliste godkjennes slik den foreligger

Møtebehandling

Det ble ikke fremmet nytt forslag til vedtak

BKF arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråds vedtak

Innkalling godkjennes

Saksliste godkjennes slik den foreligger

Godkjenning av protokoll**19/24 Godkjenning av protokoll fra AU møte nr. 01/24 - 20.02.24**

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd	09.04.2024	19/24

Kirkevergens forslag til vedtak

Protokoll fra AU møte nr. 01/24 - 20.02.24 godkjennes

Møtebehandling

Det ble ikke fremmet nytt forslag til vedtak

BKF arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråds vedtak

Protokoll fra AU møte nr. 01/24 - 20.02.24 godkjennes

Saker til behandling**20/24 Årsregnskap 2023 - Revisjonsberetning og revisjonsrapport**

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd	09.04.2024	20/24

Kirkevergens forslag til vedtak

BKF arbeidsutvalg tar revisjonsberetning og revisjonsrapport nr. 7 til orientering og ber kirkevergen følge opp merknaden i revisjonsrapportens punkt om intern kontroll.

Møtebehandling

Det ble ikke fremmet nytt forslag til vedtak

BKF arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråds vedtak

BKF arbeidsutvalg tar revisjonsberetning og revisjonsrapport nr. 7 til orientering og ber kirkevergen følge opp merknaden i revisjonsrapportens punkt om intern kontroll.

21/24 BKF - Økonomirapport pr 29.02.2024

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd	09.04.2024	21/24

Kirkevergens forslag til vedtak

BKFs arbeidsutvalg tar økonomirapport pr 29.02.2024 til orientering.

Møtebehandling

Det ble ikke fremmet nytt forslag til vedtak

BKF arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråds vedtak

BKFs arbeidsutvalg tar økonomirapport pr 29.02.2024 til orientering.

22/24 Tildelingsbrev fra Bergen kommune 2024

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd	09.04.2024	22/24

Kirkevergens forslag til vedtak

BKF arbeidsutvalg tar saken til orientering.

Møtebehandling

Det ble ikke fremmet nytt forslag til vedtak

BKF arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråds vedtak

BKF arbeidsutvalg tar saken til orientering.

23/24 Budsjettsøknad 2025 og økonomiplan 2025 - 2028

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd	09.04.2024	23/24

Kirkevergens forslag til vedtak

BKF arbeidsutvalg tar Budsjettsøknad 2025 og økonomiplan 2025 – 2028 til orientering og ber om at fullstendig budsjettsøknad blir fremlagt til behandling i fellesrådet 24.04.24.

Møtebehandling

Det ble ikke fremmet nytt forslag til vedtak

BKF arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråds vedtak

BKF arbeidsutvalg tar Budsjettsøknad 2025 og økonomiplan 2025 – 2028 til orientering og ber om at fullstendig budsjettsøknad blir fremlagt til behandling i fellesrådet 24.04.24.

24/24 Forslag til nytt økonomireglement for Bergen kirkelige fellesråd og menighetsrådene i Bergen

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd	09.04.2024	24/24

Kirkevergens forslag til vedtak

BKF Arbeidsutvalg drøftet saken, og ber kirkevergen legge fram forslag til nytt økonomireglement for både Bergen kirkelige fellesråd og menighetsrådene i Bergen hvor innspill som framkom i møtet er innarbeidet.

Møtebehandling

Innspill:

- Kursing til daglig ledere om hva økonomireglement betyr
- Kreve felles rutiner for effektivisering og spare ressurser

Det ble ikke fremmet nytt forslag til vedtak

BKF arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråds vedtak

BKF Arbeidsutvalg drøftet saken, og ber kirkevergen legge fram forslag til nytt økonomireglement for både Bergen kirkelige fellesråd og menighetsrådene i Bergen hvor innspill som framkom i møtet er innarbeidet.

25/24 Årsmelding for BKF 2023 - AU

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd	09.04.2024	25/24

Kirkevergens forslag til vedtak

BKFs Arbeidsutvalg tar årsmeldingen til orientering. Kirkevergen bes om å gjøre de siste endringene og legge dokumentet frem for fellesrådet.

Møtebehandling

Det ble ikke fremmet nytt forslag til vedtak

BKF arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråds vedtak

BKFs Arbeidsutvalg tar årsmeldingen til orientering. Kirkevergen bes om å gjøre de siste endringene og legge dokumentet frem for fellesrådet.

26/24 Revisjon av mandat til Kulturutvalget i BKF

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd	09.04.2024	26/24

Kirkevergens forslag til vedtak

1. BKFs arbeidsutvalg støtter forslag til mandat og ber om at saken behandles av fellesrådet.
2. BKFs arbeidsutvalg ber kirkevergen ha en dialog med valgkomiteen ift. å fremme forslag til medlemmer i tråd med nytt mandat.

Møtebehandling

Saken utsettes

BKF arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråds vedtak

Saken utsettes

27/24 Fyllingsdalen gravplass - Utvidelse - Navnet minnelund - FYLG2105

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd	09.04.2024	27/24

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråds arbeidsutvalg slutter seg til gravplassmyndighetens plan for ny navnet minnelund på Fyllingsdalen gravplass. Planen videresendes Bergen kirkelige fellesråd for vedtak og etter det til statsforvalteren i Vestfold og Telemark for godkjenning.

Møtebehandling

Det ble ikke fremmet nytt forslag til vedtak

BKF arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråds vedtak

Bergen kirkelige fellesråds arbeidsutvalg slutter seg til gravplassmyndighetens plan for ny navnet minnelund på Fyllingsdalen gravplass. Planen videresendes Bergen kirkelige fellesråd for vedtak og etter det til statsforvalteren i Vestfold og Telemark for godkjenning.

28/24 Kontrollkomiteens årsmelding for 2023

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd	09.04.2024	28/24

Kontrollkomiteens forslag til vedtak

BKFs arbeidsutvalg tar kontrollkomiteens årsmelding for 2023 til orientering

Møtebehandling

Det ble ikke fremmet nytt forslag til vedtak

BKF arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråds vedtak

BKFs arbeidsutvalg tar kontrollkomiteens årsmelding for 2023 til orientering

29/24 Statusrapporter og HMS-rapport AU 02/24

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd	09.04.2024	29/24

Kirkevergens forslag til vedtak

BKFs arbeidsutvalg tar statusrapportene og HMS-rapporten til orientering

Møtebehandling

Det ble ikke fremmet nytt forslag til vedtak

BKF arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråds vedtak

BKFs arbeidsutvalg tar statusrapportene og HMS-rapporten til orientering

30/24 Arbeid med bærekraft

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd	09.04.2024	30/24

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråds arbeidsutvalg tar fremlagte rapporter og beskrivelser til orientering

Møtebehandling

Det ble ikke fremmet nytt forslag til vedtak

BKF arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråds vedtak

Bergen kirkelige fellesråds arbeidsutvalg tar fremlagte rapporter og beskrivelser til orientering

Orienteringssaker

31/24 Referat- og orienteringssaker

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd	09.04.2024	31/24

Kirkevergens forslag til vedtak

BKFs Arbeidsutvalg tar sakene til orientering

Møtebehandling

1. Protokoll fra BKF møte nr. 01/24 - 05.03.24
2. Protokoll fra møte i Gravplassutvalget 20.03.24 møte nr. 01/24
3. Muntlig orientering fra Fellesrådets leder/kirkevergen

Kirkevergen:

- Kirkevergen reiser til Trondheim på Kirkemøte, informerte om noen av sakene
- Fellesrådsleder og kirkevergen har avtalt besøk i en del menighetsrådsmøter i vår og til høsten
- Det er en utgift pr. bruker i FirstAgenda. På neste fellesrådsmøte tilbys hjelp til oppkobling i forkant av møtet. De vararepresentantene som ikke har tatt i bruk FirstAgenda, vil bli fjernet fra tilgangslisten slik at vi ikke betaler for lisensene, men de kan ta kontakt ved behov og få tilbake tilgangen.

Fellesrådsleder:

- Det er invitert til samarbeidsmøte med menighetsrådslederne i Bergen, fellesrådsleder og kirkevergen. Møte skal være 7.mai. Formålet er å øke samarbeid, og å planlegge fellessamling mellom fellesrådet og menighetenes arbeidsutvalg.

BKF arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråds vedtak

BKFs Arbeidsutvalg tar sakene til orientering

DEN NORSKE KIRKE

BKF – Kontrollkomite Bergen kirkelige fellesråd

Møteprotokoll BKF – Kontrollkomite Bergen kirkelige fellesråd

Møtedato: 09.04.2024 kl. 16:00
Møtested: Kirkens hus - Marken 34, Møterom Festplassen
Arkivsak: 24/03144

Til stede: Per Kristian Erdal, Harald Berge Breistein, Sigrid Tro, Bjarte Flaten

Andre: Anne Bjordal Jønsson (utvalgssekretær - BKF), Bjørn Norstrand (leder fellesrådet), Mette Heimli (økonomisjef - BKF) (til og med sak 4/24), Espen Hordvik (revisor Deloitte) (til og med sak 4/24)

Protokollfører: Anne Bjordal Jønsson

SAKSLISTE

Side

Godkjenning av innkalling og saksliste

[1/24](#) Godkjenning av innkalling og saksliste til møte 09.04.2024 2

Godkjenning av protokoll

[2/24](#) Godkjenning av protokoll fra møte 12.09.2023 2

Saker til behandling

[3/24](#) BKF's kontrollkomite - konstituering 3

[4/24](#) Årsregnskap 2023, revisjonsberetning og revisjonsrapport 4

[5/24](#) Kontrollkomiteen - møteplan 2024 og utvelgelse av saker til behandling 5

Orienteringssaker

[6/24](#) Kontrollkomiteens årsmelding 2023 6

Eventuelt

Bergen, 12.04.2024

Anne Bjordal Jønsson
Sekretær

Godkjenning av innkalling og saksliste**1/24 Godkjenning av innkalling og saksliste til møte 09.04.2024**

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF – Kontrollkomite Bergen kirkelige fellesråd	09.04.2024	1/24

Saksorientering:

Innkalling og saksliste godkjennes

Administrasjonens forslag til vedtak:

Innkalling og saksliste godkjennes slik den foreligger

Vedtak:

Innkalling og saksliste godkjennes slik den foreligger

Godkjenning av protokoll**2/24 Godkjenning av protokoll fra møte 12.09.2023**

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF – Kontrollkomite Bergen kirkelige fellesråd	09.04.2024	2/24

Vedlegg:

Protokoll BKF – Kontrollkomite Bergen kirkelige fellesråd 12.09.2023

Saksorientering:

Det er ikke kommet merknader til protokollen

Administrasjonens forslag til vedtak:

Protokoll fra møte 12.09.2023 godkjennes som den foreligger

Vedtak:

Protokoll fra møte 12.09.2023 godkjennes som den foreligger

Saker til behandling

3/24 BKF's kontrollkomite - konstituering

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF – Kontrollkomite Bergen kirkelige fellesråd	09.04.2024	3/24

Vedlegg:

Reglement for kontrollkomite for BKF

Saksorientering:

Bergen kirkelige fellesråd ved leder Bjørn Nordstrand ber Kontrollkomiteen bli enige om fordeling av vervene leder og nestleder. Leder og nestleder skal ifølge reglementet være medlemmer av fellesrådet, slik at de som kan velges til ledervervene er: Per Kristian Erdal Harald Berge Breistein Sigrid Tro

Administrasjonens forslag til vedtak:

Kontrollkomiteen har konstituert seg slik:

Leder NN

Nestleder NN

Vedtak:

Leder for 1 år: Per Kristian Erdal

Nestleder for 1 år: Harald Berge Breistein

Kontrollkomiteen vil be fellesrådet om ny utnevning i 2025, for ledervervene resten av perioden.

4/24 Årsregnskap 2023, revisjonsberetning og revisjonsrapport

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF – Kontrollkomite Bergen kirkelige fellesråd	09.04.2024	4/24

Vedlegg:

Årsregnskap 2023 Økonomisk årsmelding 2023 - til FR Årsregnskap og noter 2023 - til FR Uavhengig revisors beretning 2023 Bergen Kirkelige Fellesråd
Revisjonsrapport 2023 Finansreglement for Bergen kirkelige fellesråd

Saksorientering:

Bergen kirkelige fellesråd fastsatte årsregnskapet for 2023 i møte 05.03.24 (BKF-sak 15/24), se vedlegg. Etter møtet ble årsregnskap og økonomisk årsmelding signert av kirkeverge og fellesrådets leder.

Forslag til vedtak:

Kontrollkomiteen tar gjennomgang av årsregnskap, revisjonsberetning og revisjonsrapport til orientering.

Vedtak:

Kontrollkomiteen tar gjennomgang av årsregnskap, revisjonsberetning og revisjonsrapport til orientering.

5/24 Kontrollkomiteen - møteplan 2024 og utvelgelse av saker til behandling

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF – Kontrollkomite Bergen kirkelige fellesråd	09.04.2024	5/24

Vedlegg:

Saker i fellesrådet 2023 Saksorientering:

Saksorientering:

Reglementet for BKF's kontrollkomite krever minimum ett møte per halvår, og ellers møter etter behov. Komiteen bør fastsette et møte i høstsemesteret 2024.

Ifølge reglementet er Kontrollkomiteens mandat: Kontrollkomiteen skal følge med på at fellesrådets vedtak blir gjennomført. Kontrollkomiteen skal føre tilsyn og kontroll med at ressursforvaltningen i organisasjonen skjer i samsvar med gjeldende vedtekter, lover og regler og er i tråd med vedtak fattet av fellesrådet.

Vedlagt følger en oversikt over saker fellesrådet har behandlet i 2023. Komiteen kan vurdere om dette vil være en måte å plukke ut saker på.

Administrasjonens forslag til vedtak:

1. Møtedatoer i 2024:
2. Uttrekk fra DNK360 over behandlede saker i fellesrådet foregående år er en formålstjenlig måte å plukke ut saker til behandling på.

Evt

Følgende saker ønskes behandlet i 2024:

Vedtak:

1. Møtedatoer i 2024: tirsdag 9.april 2024, mandag 3.juni 2024 og tirsdag 3.september
2. Uttrekk fra DNK360 over behandlede saker i fellesrådet foregående år vil kunne brukes til utplukk av saker til behandling. Det innhentes kurskatalog fra Deloitte med tanke på et kurstema.
Møtet mandag 3.juni vil bli brukt til å velge saker Kontrollkomiteen ønsker å behandle fremover.

Orienteringssaker

6/24 Kontrollkomiteens årsmelding 2023

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF – Kontrollkomite Bergen kirkelige fellesråd	09.04.2024	6/24

Vedlegg:

Årsmelding 2023 Saksorientering: Årsmelding 2023 er godkjent av Kontrollkomiteen forrige periode og fremlegges ny Kontrollkomite til orientering.

Administrasjonens forslag til vedtak:

Kontrollkomiteen tar Årsmelding 2023 til orientering.

Vedtak:

Kontrollkomiteen tar Årsmelding 2023 til orientering.

DEN NORSKE KIRKE

BKF - Gravplassutvalg

Møteprotokoll nr. 01/24 BKF - Gravplassutvalg

Møtedato:	20.03.2024 kl. 16:00
Møtested:	Kirkens hus - Marken 34
Arkivsak:	24/01711
Til stede:	Magnus Mjelstad (BKF/Bergen kommune), Nils Gunnar Toppe (BKF), Tanveer Ahmed (Bergen moské), Ewa Maria Siarkiewicz-Bivand (Den katolske kirke), Karin Stang Volden (BKF)
Møtende varamedlemmer:	Siri Hortman (Human-Etisk Forbund), Grete Line Simonsen (BKF)
Meldt forfall:	Anne Stokholm (STLB)
Fra administrasjonen:	Inghild Hareide Hansen (gravplassjef), Anne Bjordal Jønsson (leder Gravplassmyndigheten), Mette Svanes (kirkeverge)
Ellers møtte:	Øyvind Krokeide prosjektleder Akasia og Erik Bjerkelund landskapsarkitekt MA fra Akasia

SAKSLISTE	Side
Godkjenning av innkalling og saksliste	
1/24 Godkjenning av innkalling og saksliste	2
Godkjenning av protokoll	
2/24 Godkjenning av protokoll fra møte 08.11.23	2
Saker til behandling	
3/24 Fyllingsdalen gravplass - Utvidelse - Navnet minnelund - FYLG2105	3
4/24 Fyllingsdalen gravplass - Urnevegg - FYLG2106	3
5/24 Forskrift - Vedtekter for gravplassene i Bergen - endring 2024	4
Orienteringssaker	
6/24 Referat- og orienteringssaker	4

Bergen, 25.03.2024

Magnus Mjelstad
Leder

Anne Bjordal Jønsson
Sekretær

Godkjenning av innkalling og saksliste**1/24 Godkjenning av innkalling og saksliste**

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Gravplassutvalg	20.03.2024	1/24

Administrasjonens forslag til vedtak

Innkalling godkjennes

Saksliste godkjennes slik den foreligger

Møtebehandling

Øyvind Krokeide prosjektleder Akasia og Erik Bjerkelund landskapsarkitekt MA fra Akasia var til stede tom sak 4/24

Det ble ikke fremmet alternative forslag til vedtak

BKF Gravplassutvalg vedtak

Innkalling godkjennes

Saksliste godkjennes slik den foreligger

Godkjenning av protokoll**2/24 Godkjenning av protokoll fra møte 08.11.23**

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Gravplassutvalg	20.03.2024	2/24

Administrasjonens forslag til vedtak

Protokoll fra møte i Gravplassutvalget 08.11.23 godkjennes som den foreligger

Møtebehandling

Det ble ikke fremmet alternative forslag til vedtak

BKF Gravplassutvalg vedtak

Protokoll fra møte i Gravplassutvalget 08.11.23 godkjennes som den foreligger

Saker til behandling**3/24 Fyllingsdalen gravplass - Utvidelse - Navnet minnelund - FYLG2105**

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Gravplassutvalg	20.03.2024	3/24

Administrasjonens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråds gravplassutvalg slutter seg til gravplassmyndighetens plan for ny navnet minnelund på Fyllingsdalen gravplass.

Møtebehandling

Landskapsarkitekt Erik Bjerkelund fra Akasia presenterte saken

Det ble ikke fremmet alternative forslag til vedtak

BKF Gravplassutvalg vedtak

Bergen kirkelige fellesråds gravplassutvalg slutter seg til gravplassmyndighetens plan for ny navnet minnelund på Fyllingsdalen gravplass.

4/24 Fyllingsdalen gravplass - Urnevegg - FYLG2106

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Gravplassutvalg	20.03.2024	4/24

Administrasjonens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråds gravplassutvalg tar imot orienteringen om saksbehandlingen så langt og slutter seg til gravplassmyndighetens plan for urnevegger på Fyllingsdalen gravplass.

Møtebehandling

Landskapsarkitekt Erik Bjerkelund fra Akasia presenterte saken

Det ble ikke fremmet alternative forslag til vedtak

BKF Gravplassutvalg vedtak

Bergen kirkelige fellesråds gravplassutvalg tar imot orienteringen om saksbehandlingen så langt og slutter seg til gravplassmyndighetens plan for urnevegger på Fyllingsdalen gravplass.

5/24 Forskrift - Vedtekter for gravplassene i Bergen - endring 2024

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Gravplassutvalg	20.03.2024	5/24

Administrasjonens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråds gravplassutvalg tar endringene i forslaget til orientering, evt med følgende kommentarer:

BKF Gravplassutvalg vedtak

Bergen kirkelige fellesråds gravplassutvalg tar endringene i forslaget til orientering, med de kommentarer og innspill som fremkom i møtet

Orienteringssaker

6/24 Referat- og orienteringssaker

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Gravplassutvalg	20.03.2024	6/24

Administrasjonens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråds gravplassutvalg tar sakene til orientering

Møtebehandling

Vi starter møtet med en presentasjon av medlemmene i utvalget, oppgavene til utvalget og en kort orientering om Bergen kirkelige fellesråd.

Under saken om navnet minnelund vil vi å få besøk av landskapsarkitekten som vil orienter utvalget om planene.

Den 7. september er det 150 år siden Møllendal gravplass ble innviet og vi vil markere det med foredrag og gravplassvandring på 150 årsdagen.

Solheim gravplass; Kort om arbeidet med rehabilitering av muren langs Fjøsangervegen

Valg av sted for befaring på neste møte i utvalget og litt om det praktiske i forbindelse med transport til og fra befaringen.

Vedlagt følger statusrapport fra Gravplassavdelingen fra forrige fellesrådsmøte

Møtedatoer 2024:

Møteplan GPU 2024

Møte	Dato	Møteform
1/24	Onsdag 20.03, kl. 16:00-18:00	Møte
2/24	Tirsdag 07.05, kl. 16:00-18:30	Befaring/møte Slettebakken og Midttun kirkegårder. Øvsttun gravplass
3/24	Torsdag 03.10, kl. 16:00-18:30	Befaring/møte
4/24	Torsdag 14.11, kl. 16:00-18:00	Møte

BKF Gravplassutvalg vedtak

Bergen kirkelige fellesråds gravplassutvalg tar sakene til orientering